

№ 38. 2015

სპორტის მედიის და კულტურის წინაშე

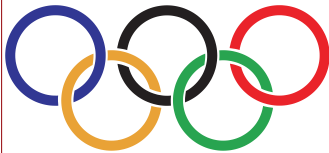

ბაქო—2015

2015 წლის 12 ივნისი, ბაქო.
საქართველოს დელეგაცია პირველი ევროპული თამაშების საზეიმო გახსნაზე
(სერგეი დონეცის ფოტო)

საქართველო

GEORGIA

ოლიმპიელი

*საქართველოს
უმოკლესი
ოლიმპიური
კომიტეტის
პრეზიდენტი
გამოცემა*

**რედაქტორი
პაატა ნაცვლიშვილი**

სარედაქციო კოლეგია:
რუსუდან აფციაური,
ილია გაბუნაშვილი,
ელგუჯა ბერიშვილი,
ლავა გოდუაძე,
გიორგი გორგოძე,
პეტანდილ გურასაშვილი,
ემზარ ზენაიშვილი,
ირაკლი თავაძე,

კონცეფცია და დიზაინი
© პაატა ნაცვლიშვილი

კომპიუტერული
უზრუნველყოფა:
შპს „პეტიტი“

ბეჭდვა და კინძვა:
შპს „საჰანი“

2015 წელს ევროპის ოლიმპიურ ცენტრად კავკასიის რეგიონი გვევლინება: ბაქოში ახლახანს დამთავრდა პირველი ევროპული თამაშები, სადაც საქართველომ 16 მედალი მოიპოვა და ამ მაჩვენებლით 50 ქვეყანას შორის მე-14 იყო. 26 ივლისს თბილისში სტარტს აიღებს ევროპის XIII ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი. კონტინენტურ თამაშებს, რომელშიც ზრდასრული სპორტსმენები გამოდიან, წლეულს ჩაეყარა საფუძველი, ახალგაზრდულ ფესტივალს კი თითქმის 25-წლიანი ისტორია აქვს. ამ ისტორიაში საქართველო გამორჩეულ ადგილს იკავებს, როგორც ქვეყანა, რომელსაც პატივი ხვდა ემასპინძლა ევროპის 50 ქვეყნის უძლიერესი ახალგაზრდა სპორტსმენებისთვის.

ჩვენ მივიღეთ ეს გამოწვევა და მიუხედავად ობიექტური სირთულეებისა, ქვეყნისა და დედაქალაქის ხელმძღვანელთა მხარდაჭერით, სპორტული უწყებებისა და საორგანიზაციო კომიტეტის ძალისხმევით ყველაფერი გავაკეთეთ საიმისოდ, რომ ფესტივალის მონაწილეებისთვის მაქსიმალურად საუკეთესო პირობები შეგვექმნა. ჩვენ შევცვალეთ ადრე არსებული გეგმა, რომელიც საფესტივალოდ მხოლოდ უკვე არსებული სპორტული ბაზების რემონტს ითვალისწინებდა და მივიღეთ ჩვენი სპორტისთვის უადრესად მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება ახალი სპორტული ობიექტების აშენების თაობაზე.

ეს არის უპრეცედენტო შემთხვევა, როცა თბილისს ერთდროულად შეემატა ექვსი ახალი სპორტული კომპლექსი, მათ შორის – მძლეოსნობის სტადიონი, ხელბურ-

თის, ფრენბურთის და ტანვარჯიშის არენები, ჩოგბურთის კორტები და საცურაო აუზი. ყველა ეს ბაზა აკმაყოფილებს საერთაშორისო სტანდარტებს და მზად არის უმაღლესი დონის ტურნირების მისაღებად – ისევე, როგორც აქამდე არსებული და საფესტივალოდ განახლებული მოდერნიზებული ათამდე სპორტული ნაგებობა. ეს არის ქართული სპორტის მომავლში ჩადებული ინვესტიცია, რომელიც მრავალი წლის განმავლობაში მოემსახურება ჩვენს ახალგაზრდობას.

სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარებასთან ერთად, ჩვენს წინაშე იდგა არანაკლებ მნიშვნელოვანი მეორე ამოცანა – ჩვენი ნაკრები გუნდების დაკომპლექტება და მათი მომზადება ევროპული ფესტივალისთვის. ფესტივალის პროგრამის ცხრავე სახეობის წარმომადგენელთათვის სამი წლის წინ ამუშავდა სპეციალური პროგრამა სერიოზული დაფინანსებით, რაც ასევე უპრეცედენტო ამბავია ქართულ სპორტში. ჩვენი სპორტსმენები ამ წლების განმავლობაში ვარჯიშობდნენ საუკეთესო პირობებში, მონაწილეობდნენ საერთაშორისო ტურნირებში, საკონტროლო შეხვედრებში, სასწავლო-საწვრთნელ შეკრებებში. ჩვენ გავაკეთეთ შესაძლებლობის მაქსიმუმი, რათა ახალგაზრდა სპორტსმენები ღირსეულად წარსდგნენ ქართველი მაცურებლის წინაშე. იმისთვისაც ვიზრუნეთ, რომ ჩვენს მოქალაქეებსაც ეგრძნოთ თავი ევროპული სპორტის დიდი ზემოთ მოწოდებულს. ამის დასტურია ოლიმპიური ცეცხლის მოგზაურობა მთელი ქვეყნის მასშტაბით, საინტერესო და ემოციური შეხვედრები ქალაქებსა თუ სოფლებში, ამ პროცესში ჩართული უამრავი ადამიანი. იმედი გვაქვს, რომ ჩვენი თანამოქალაქეები ასეთივე ინტერესს გამოიჩენენ უშუალოდ სპორტული შეჯიბრებების მიმართ და შეავსებენ სპორტული მოედნებისა და დარბაზების ტრიბუნებს.

ჩვენ ისტორიული ამბის მომწონენი და მონაწილეები ვხვდებით – თბილისის ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიურ ფესტივალს მასპინძლობს!

ლუიზა ხაბეაშვილი
საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი

25

4 2014 წლის 10
ოქტომბერს თბილისში
საზეიმოდ აღინიშნა
საქართველოს
ეროვნული ოლიმპიური
კომიტეტის 25-ე
წლისთავი

5 ოცდახუთი წლის სეოკმა
ოცდამეექვსეში შეაბიჯა
ირაკლი თავაძე

9 საქართველოს
ეროვნული ოლიმპიური
კომიტეტის
პრეზიდენტის
ლერი ხაბელოვის სიტყვა

10 საქართველოს
პრემიერ-მინისტრის
ირაკლი ლარიბაშვილის
სიტყვა

11 საერთაშორისო
ოლიმპიური კომიტეტის
პრეზიდენტის
თომას ბახის სიტყვა

12 ევროპის ოლიმპიური
კომიტეტების
პრეზიდენტის
პატრიკ შიკის სიტყვა

13

13 ახალი (ძველი) ემბლემა

18 რამდენიმე ამონარიდი
სეოკის საანგარიშო
მოსხენებიდან
2014 წელს განეული
მუშაობის შესახებ

19 სოხობი პიკი

20 ხელშეკრულებების
ხელმოწერა

22 თანამშრომლობა
გრძელდება

23 სპორტული
მენეჯმენტის
უმაღლესი კურსები

24 სპორტული
ჟურნალისტების დღე

25 სპორტმა უნდა
გავვაერთიანოს

26 იუბილეები

ბეჟო-2015

27 21-ადგილი
50 ქვეყანას შორის
ინტერვიუ სეოკის პირველ
ვიცე-პრეზიდენტთან
ელგუჯა ბერიშვილთან

31 პირველი
პაატა ნაცვლიშვილი

47 საქართველო პირველ
ევროპულ თამაშებზე
ლაშა გოდუაძე
ირაკლი თავაძე

ნომერში
გამოყენებულია
ილია ბაბუნაშვილის,
ელგუჯა ბერიშვილის,
კახა ბერიძის,
ავთანდილ გურასაშვილის,
გიგა გურასაშვილის,
ლაშა გოდუაძის,
სერგეი დონეცის,
ირაკლი თავაძის
ალექსანდრე
კოტორაშვილის,
პაატა ნაცვლიშვილის,
თამარ ყულუმბეგაშვილის
ფოტოები.
აგრეთვე ფოტოები
სეოკის არქივიდან,
სპორტის
ენციკლოპედიიდან,
გაზეთ „ლელოს“ და
ჟურნალ „ათიანის“
არქივებიდან,
პაატა ნაცვლიშვილის
ბიბლიოზეუმიდან,
ინტერნეტიდან.

სსპს ევროპული

63

ახალგაზრდული
ზამთარი ევროპაში
ინტერვიუ სეოკის
ვიცე-პრეზიდენტთან მამუკა
საბარელთან

65

საქართველომ დასძლია
ევროპული სიმძიმე
ზვიად შათირიშვილი

მსოფლიო-2015

73

ოლიმპიური
ცეცხლი
საქართველოსთვის
პაატა ნაცვლიშვილი

85

ცეცხლის ესტაფეტა
საქართველოში
ალექსანდრე კოტორაშვილი

89

საფესტივალო მონეტა
კოლექციონერთათვის

91

გახსნისწინა ამბები

95

საქართველოს გუნდი

ლევან ვარდოსანიძე. „ოლიმპიური ალი“.
გაიხსნა 2015 წლის 10 ივლისს თბილისის ოლიმპიურ პარკში.

2014 წლის 10 ოქტომბერს თბილისში საზეიმოდ აღინიშნა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის 25-ე წლისთავი

2014 წლის 6 ოქტომბერს სეოკს 25 წელი შეუსრულდა. ყოფილ საბჭოთა სივრცეში საქართველო იყო პირველი რესპუბლიკა (ბალტიისპირელების გამოკლებით, რომლებმაც აღადგინეს ადრე არსებული და გასაბჭოების შედეგად გაუქმებული ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტები), რომელიც დამოუკიდებელ ოლიმპიურ გზას დაადგა. ეს იყო მეტად რთული და წინააღმდეგობრივი პროცესი. ახალ პოლიტიკურ რეალობაში, უაღრესად რთულ და დრამატული მოვლენებით აღსავსე წლებში, სწორედ ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი იდგა ქართული სპორტის ავანგარდში და ცალკეულ სპორტულ ფედერაციებს, ჩვენს სპორტსმენებს გზას უკაფავდა საერთაშორისო სარბიელზე გასასვლელად. იმ დროიდან მოყოლებული, ჩვენი კომიტეტი ერთგული რჩება ქვეყნისა და საერთაშორისო სპორტული ორგანიზაციების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებებისა, განუხრელად იცავს ოლიმპიური ქართლის ფუძემდებლურ პრინციპებს. ჩვენ გვეამაყება, რომ დიდ ოლიმპიურ მოძრაობაში თავისი ადგილი საქართველოსაც ეკუთვნის. ამის დასტურია ოლიმპიურ თამაშებზე მოპოვებული 118 მედალი, რომელთა შორის 37 მედალი ოქროსია.

სწორედ ქართველი ოლიმპიელების სახელოვანი წარმატებების კიდეგ ერთხელ წარმოსაჩენად და ოლიმპიზმის

იდეების პოპულარიზაციის მიზნით, სეოკის აღმასკომმა, მიუხედავად ჩვენს განკარგულებაში არსებული შეზღუდული მატერიალურ-ფინანსური რესურსისა, საჭიროდ მიიჩნია, რომ საიუბილეო თარიღი ფართოდ აღნიშნულიყო მთელ საქართველოში. ჩვენ თითქმის ერთი წლის წინ დავიწყეთ საიუბილეო სამზადისი, შესრულდა დიდი მოცულობის სამუშაოები, რათა ღირსეულად აღნიშნულიყო ეს მნიშვნელოვანი თარიღი. მთავარი ღონისძიებები გაიმართა 9-10 ოქტომბერს. საქართველოში ჩამოვიდნენ მსოფლიო სპორტის ლიდერები სეოკის პრეზიდენტის თომას ბახის თავაჯცობით. სტუმართა შორის იყვნენ ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტი პატრიკ შიკი, ჭიდაობის საერთაშორისო კომიტეტის პრეზიდენტი ნენად ლალოვიჩი, სხვადასხვა საერთაშორისო სპორტული ორგანიზაციის მაღალჩინოსნები, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტები და ხელმძღვანელი პირები, სულ – 30-ზე მეტი ქვეყნის 60 წარმომადგენელი. თბილისმა უმასპინძლა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პატრონაჟით გამართულ ესენგეს, ბალტიის ქვეყნებისა და საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტების საერთაშორისო ფორუმს, სადაც არაერთი პრობლემური საკითხი განიხილებოდა. შედგა უმაღლესი დონის შეხვედრები სა-

ქართველოს პრეზიდენტთან და პრემიერ-მინისტრთან. ბატონი ბახი შეხვედა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის სტიპენდიანტ ქართველ სპორტსმენებს, ახალგაზრდული ოლიმპიური თამაშების მედალოსნებს, ასევე – საერთაშორისო ფორუმის მონაწილეებს, სეოკის ხელმძღვანელებს, ჩვენს ოლიმპიურ ჩემპიონებს, მედიის წარმომადგენლებს. საყოველთაო მონონება დაიმსახურა რუსთაველის სახელობის აკადემიურ თეატრში გაიმართულმა შემაჯამებელმა საიუბილეო საღამომ და გალა-კონცერტმა, რომელის საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირდაპირი ეთერით გადაიცა. „თქვენი ქვეყნის სპორტულობა ოლიმპიურ თამაშებზე ნაჩვენები შედეგებითაც თვალნათლივ ჩანს. საქართველო მართლაც წარმატებული სპორტული ქვეყანაა. გარდა ამისა, არც მნიშვნელოვანი საერთაშორისო სპორტული ღონისძიებების მასპინძლობას უშინდებით. ევროპის ჩემპიონატები ძიუდოში და ჭიდაობასა და ფარიკაობაში, 2015 წელს გასამართი ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი, უეფას სუპერთასის მატჩი, კონტინენტის პირველობა ძალოსნობაში, ახალგაზრდული მსოფლიოს ჩემპიონატი ხელბურთში. ამით ბევრი რამ არის ნათქვამი“ – განაცხადა თომას ბახმა, რომელმაც მედიასთან შეხვედრისას მაღალი შეფასება მისცა საქართველოს ეროვნულ-

ლი ოლიმპიური კომიტეტის საქმიანობას და აღნიშნა, რომ საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი კვლავაც აქტიურად გააგრძელებს მნიშვნელოვანი ოლიმპიური პროექტების დაფინანსებას.

სეოკის იუბილეს მიეძღვნა ხდეს ხეობაში მოწყობილი ალპინისტური ექსპედიცია მწვერვალ „საქართველოს ოლიმპიელზე.“ ეს იყო სეოკისა და ალპინიზმის ეროვნული ფედერაციის მიერ ორგანიზებული ასვლა ფედერაციის პრეზიდენტის შოთა მირიანაშვილის თავაჯცობით. 25-კაციანი ჯგუფის შემადგენლობაში იყო 4 ოლიმპიური ჩემპიონი: სეოკ-ის პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი, შოთა ხაბარელი, ვახტანგ ბლაგიძე და კახი კახიაშვილი. მოლაშქრეებმა ყველა სიძნელე გადალახეს, 4200-მეტრიანი მწვერვალი დაიპყრეს და ოლიმპიური დროშა ააფრიალეს.

სეოკის რეგიონალური ორგანიზაციის თაოსნობით, საინტერესო საიუბილეო ღონისძიებები გაიმართა იმერეთში. მოეწყო შეხვედრები ოლიმპიურ ჩემპიონებთან, გამოფენა – „ჩვენ მომავალი ოლიმპიელები ვართ“, ქუთაისის ოპერის თეატრში წარმოდგენილ იქნა თორნიკე მარჯანიშვილის სპექტაკლი „ოლიმპიზმის სამყაროში.“

საქართველოს ეროვნული
ოლიმპიური კომიტეტის სსიის
საანგარიშო მოსენაშვილიან

რუსეთის წლის საოკება რუსეთის საპარტიო პარტიები

2014 წლის 10 ოქტომბერს საქართველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა 25-წლიანი იუბილე იზეიმა. ყოფილი საბჭოთა კავშირის სივრცეში პირველმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა მრგვალი თარიღი საინტერესო და შთაბეჭდავი ღონისძიებებით აღნიშნა და საკუთარი ისტორია კიდევ ერთი ლამაზი დღით გაამდიდრა. სინამდვილეში, საიუბილეო თარიღი ოქტომბერია და თუმცა სეოკია მესვეურებს ქრონოლოგიის დაცვაც ზუსტად სურდათ, მაგრამ საპარტიო სტუმრებმა შუა კვირაში ჩამოსასვლელად ვერ მოიცალეს და ზეიმი რამდენიმე დღით გადაიდო.

10 ოქტომბერს თბილისს უცხოელ სტუმართა ფრიად შთაბეჭდავი არმია ეწვია საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტის **თომას ბახის** თავკაცობით. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ასეთი ჩინმალაღი და ხალხმრავალი დელეგაცია საერთაშორისო ოლიმპიური თანამეგობრობიდან აქამდე სტუმრად არასოდეს გვეყოლია და კაცმა არ იცის, კიდევ როდის გვეყოლება. სოკის პრეზიდენტის სტუმრობა ჩვენთვის უცხო არაა – სეოკის შექმნის გარიჟრაჟზე **ხუან ანტონიო სამარანჩი** გვესტუმრა და როგორც მაშინ ის, ახლა ბახიც საკმაოდ ჩინმალაღი დელეგაციით ჩამოვიდა: საერთაშორისო ოლიმპიური სოლიდარობის დირექტორი **პერე მირო**, სოკის პროტოკოლის უფროსი **მარინა ბარამია** ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტი **პატრიკ შიკი**. ამათ გარდა, იუბილეს 60-მდე საპარტიო სტუმარი დაესწრო ევროპიდან თუ პოსტსაბჭოთა სივრციდან. მათ შორის 25 თავისი ქვეყნის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი იყო, ხოლო იმათგან სამი – ოლიმპიური ჩემპიონი: **სერგეი**

ბუბკა (უკრაინა), **ნიკოლაე ყურავსკი** (მოლდოვა) და **დიანა გუძინივიჩუტე** (ლიტვა). ოლიმპიური და მსოფლიო ჩემპიონია თავად თომას ბახიც, რომელიც 17-წლიანი პაუზის შემდეგ მეორედ იმყოფებოდა თბილისში. პირველად იგი 1997 წელს ჩამოვიდა საავტომობილო გიგანტ „მერსედესის“ ვიცე-პრეზიდენტის რანგში და სეოკს საჩუქრად მიკროავტობუსიც გადასცა. აღსანიშნავია, რომ ბახი სოკის პრეზიდენტთა შორის პირველი ოლიმპიური ჩემპიონია.

საზეიმო ღონისძიებები 9 ოქტომბერს დაიწყო, როცა დელეგაციების უმეტესობა თბილისში ჩამოვიდა. მათ შორის იყო ჭიდაობის მსოფლიოს ფედერაციის ახლარჩეული პრეზიდენტი **ნენად ლალოვიჩი**, რომელმაც ჭიდაობის აქტუა-

საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი თომას ბახი სეოკის ეზოში ესაუბრება საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტებს, ოლიმპიური ჩემპიონს ნინო სალუქვაძეს და მამუკა ხაბარელს.

**საქართველოს
ეროვნულ ოლიმპიურ
კომიტეტს,
ბ-ნ ლერი ხაბელოვს**

ჩემთვის დიდი პატივი იყო ქართული ოლიმპიური მოძრაობის საიუბილეო მნიშვნელოვანი თარიღის აღნიშვნას დაესწრებოდი. მინდა კიდევ ერთხელ დავადასტურო ჩემი უდიდესი პატივისცემა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის, თქვენი საჭიდაო ტრადიციების და ზოგადად ქართული სპორტის მიმართ. შარშან ჩვენს სახეობას არცთუ კარგი პერიოდი ჰქონდა და სწორ გზაზე დაყენებაში თქვენი წვლილი განსაკუთრებულია. მაგრამ ამით არაფერი დამთავრებულა და ჩვენ მომავალშიც ნაყოფიერად ვითანამშრომლებთ.

**ნენად ლალოვიჩი,
ჭიდაობის
გაერთიანებული
მსოფლიო ფედერაციის
პრეზიდენტი**

ფოტოზე: ნენად ლალოვიჩს საქართველოს ოლიმპიურ მუზეუმს ათვალთვლებინებენ საქართველოს ჭიდაობის ფედერაციის პრეზიდენტი მანუჩარ კვიციანი და სეოკის ვიცე-პრეზიდენტები ნინო სალუქვაძე და ელგუჯა ბერიშვილი.

ლურ საკითხებზე რამდენიმე საქმიანი შეხვედრა გამართა, თუმცა დღის მთავარი ღონისძიება „რედისონში“ ჩატარებული ესენგესა და ბალტიის ქვეყნების და საქართველოს ეოკების რეგიონული ფორუმი იყო, რომელიც საღამომდე გაგრძელდა.

10 ოქტომბერი დილაადრიან სახელმწიფო კანცელარიაში ქვეყნის პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლარიბაშვილთან ბახისა და ჰიკის ვიზიტით დაიწყო. ამის შემდეგ პრემიერმა ლარიბაშვილმა და მისმა უცხოელმა თუ ქართველმა სტუმრებმა მარაბოსის ქუჩაზე, სეოკის ოფისში გადმოინაცვლეს, სადაც საზეიმოდ გახსნეს სკულპტურული კომპოზიცია „ოდა ოლიმპიურ ჩემპიონებს“. მისი ავტორია ცნობილი მოქანდაკე **ლევან ვარდოსანიძე**, რომელმაც თავისი კრეატიული ნიჭი კიდევ ერთხელ ჩააყენა ოლიმპიური იდეალების სამსახურში და მართლაც ოდა უძღვნა ქართულ სპორტს: ორი დინამიური ფიგურის თავზე ოლიმპიურ ფერებად გადაჭიმულ ორ ცისარტყელაზე 34 ვარსკვლავია, რომლებზეც ამოტიფურულია ამდენივე ოლიმპიური ჩემპიონის გვარ-სახელი გამარჯვების ნელთან და მასპინძელ ქალაქთან ერთად. ეს სადა, მაგრამ მართლაც ლამაზი კომპოზიციებია, რომელთა სანახავად ცხოვრების ჯანსაღი ნესის პროპაგანდის და საქართვე-

ლოს ოლიმპიური ისტორიის შესწავლის მიზნით თამამად შეიძლება სკოლის მოსწავლეთა ექსკურსიაზე წაყვანა – მოზარდები ნამდვილად არ ინანებენ.

სკულპტურული კომპოზიცია გახსნის შემდეგ შემდეგ ირაკლი ლარიბაშვილი და თომას ბახი იქვე, სეოკის სათაო ოფისში იუბილეზე ჩამოსულ უცხოელ სტუმრებს შეხვდნენ, მერე ერთობლივად დაათვალიერეს იქვე მდებარე საქართველოს ოლიმპიური მუზეუმი, სადაც შეხვდნენ სოკის სტიპენდიანტებს, წლის საუკეთესო სპორტსმენებს და ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის მედალოსნებს, საქართველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა კი ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმში გააფორმა ესტონეთის, ლიტვის, მოლდოვის, პოლონეთის, საბერძნეთის, უკრაინის და ყირგიზეთის ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტებთან.

ამის შემდეგ სტუმრებმა საპრეზიდენტო რეზიდენციაში გადაინაცვლეს, სადაც თომას ბახი და პატრიკ ჰიკი საქართველოს პრეზიდენტს **გიორგი მარგველაშვილს** შეხვდნენ, იქიდან წამოსულებმა კი მოსწავლე ახალგაზრდობის სარკეებიან დარბაზში დაათვალიერეს ბავშვთა ნახატების გამოფენა თემაზე – „ჩვენ მომავალი ოლიმპიელები ვართ“. ამის შემდეგ სიესტის დრო დადგა, იუ-

ბილე კი საღამოს რუსთაველის თეატრში გამართული მართლაც მშვენიერი საღამოთი და ფუნქციონირზე გამართული ბანკეტით დაგვირგვინდა.

აღსანიშნავია რუსთაველის თეატრში გამართული საიუბილეო საღამო, სადაც სპორტი, კულტურა, ხელოვნება და ისტორია ჰარმონიულად ერწყმოდა ერთმანეთს. **ნინო ქათამაძემ, ანრი ჯოხაძემ, ნატო მეტონიძემ, ნანი ბრეგვაძემ** და მისი მუსიკალური ოჯახის წევრებმა – **ეკა მამალაძემ** და **ნატალია ქუთათელაძემ** სტუმარ-მასპინძელი თანაბრად ასიაშოვნეს, მოძრაობის თეატრისა და სატანვარჯიშო სკოლის მოსწავლეთა ფანტასტიკური აკრობატული ნომრები კი ამ ღონისძიების გვირგვინი იყო. რეჟისორმა **დავით დოიაშვილმა** მოახერხა და ისეთი სანახაობა დადგა, ორსაათნახევრიანი პროგრამა არც დამლელი ყოფილიყო და არც მოსაწყენი. თან ბლომად იყო გაჯერებული ეროვნული ელემენტით, რაც უცხოელებს ჩვენი კულტურის კარგად შეცნობის საშუალებას აძლევდა და ბევრი ამ გამოსვლებს მობილური ტელეფონითაც კი იწერდა. წარმოდგენა კომპოზიციურადაც კარგად იყო შეკრული და ყველაფერი – ორატორის გამოსვლა, სასცენო ნომერი, ვიდეოკლიპი თუ სხვა ერთმანეთს ავსებდა. სხვათა შორის, ამ საღამოთი აღფრთოვანება თომას

ბახმაც ვერ დამალა და იხუმრა, ასეთი მომღერლები გყავთ და მიკვირს, ევროვიზიაზე როგორ ვერ იმარჯვებთო... სიმბოლური იყო სცენაზე ნანი ბრევჯაძის ოჯახის სამი თაობის წარმომადგენელთა გამოჩენაც, თუმცა ორგანიზატორებმა მთავარი სიურპრიზი მაინც ბახს მოუმზადეს - მოფარიკავე პრეზიდენტს ცეკვა „ფარიკაობა“ დაახვედრეს. მოგვიანებით პრესკონფერენციაზე ჩვენმა უფროსმა კოლეგამ **არჩილ გოგელიამ**, რომელიც თავის დროზე მოფარიკავე იყო, ჰკითხა კიდევ ბახს, – რა გრძნობა დაგეუფლათ, როცა ამ ცეკვას უყურებდითო.

მისი პასუხი ასეთი იყო:

— ამ ცეკვამ უდიდესი შთაბეჭდილება მოახდინა ჩემზე და თქვენს პრემიერ-მინისტრს ვუთხარი კიდევ, რაოდენ რთულია ამის შესრულება ასე რიტმში და უსაფრთხოდ. თუმცა ეს მაღალი რისკიცაა და მაღლობა ღმერთს, რომ მაგ დროს სცენაზე არ ვიყავი“.

საიუბილეო საღამოზე კი კულტურულ-სახელოვნებო ნომრების გვერდით ერთმანეთს ცვლიდნენ გამომსვლელები. თავდაპირველად სცენაზე სეოკის პირველი პრეზიდენტი ნონა გაფრინდაშვილი ავიდა და მონაწილეებს მიესალმა:

ქართული ოლიმპიზმი 25 წლისაა. უწინარესად მაღლიერებას გამოვხატავ სეოკის დამფუძნებლების, მისი შექმნის საინიციატივო ჯგუფის წევრების მიმართ, – თქვა მან, – გულწრფელი მაღლობა მინდა ვუთხრა ყველა იმ ადამიანს, რომელიც ამ 25 წლის მანძილზე ურთულეს პირობებში აშენებდა ქართულ ოლიმპიზმს, არ უშინდებოდა სიძნელეებს, ავტორიტეტს უქმნიდა და საერთაშორისო იმიჯს უმაღლებდა საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტს. გულდასან-

ყვეტი მხოლოდ ისაა, რომ საქართველო 100 წლის დაგვიანებით შეუერთდა საერთაშორისო ოლიმპიურ თანამეგობრობას. ისტორიისთვის მეოთხედი საუკუნე ერთი გაელვებაა, მაგრამ ამ მოკლე დროშიც კი წარმატებით მოხერხდა ჩვენი ინტეგრაცია მსოფლიოს ოლიმპიურ ოჯახში.

ჩემთვის დიდი პატივი იყო, ვყოფილიყავი სეოკის პირველი პრეზიდენტი ურთულეს წლებში. ყველას დიდ მაღლობას ვუხდი, ვინც მაშინ დახმარების ხელი გამოგვიწოდა. ძალიან მნიშვნელოვანი იყო საერთაშორისო ოლიმპიური მოძრაობის მაშინდელი თუ ახლანდელი ხელმძღვანელების დახმარება. 25 წლის განმავლობაში სეოკს ხუთი პრეზიდენტი ჰყავდა. ყველამ დიდი წვლილი შეიტანა ოლიმპიური მოძრაობის განვითარებაში. ყველას დიდი მაღლობა ამისთვის, მაგრამ თავს უფლებას ვაძლევ, გამოვყო რიგით მესამე პრეზიდენტი, ან უკვე გარდაცვლილი ბადრი პატარკაციშვილი. მაშინ ქართულ სპორტს ძალიან უჭირდა, უმძიმესი სიტუაცია იყო, ის კი გვერდში დაგვიდგა და ძალიან ბევრი კარგი საქმე გააკეთა. ქართულ ოლიმპიზმს წინ დიდი გზა აქვს გასავლელი. მჯერა, მას ღირსეულად გავივლით, ქართველ სპორტსმენებს კი წარმატებებს ვუსურვებ რიოდეჟანეიროს მომავალ ოლიმპიადასა თუ ევროპის პირველ თამაშებში, თბილისსა და თბილისელებს კი ვუსურვებ, გაისადღირსეულად ემასპინძლოთ ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისთვის“.

ემოციური იყო პირველი თაობის ქართველ ოლიმპიურ ჩემპიონთა წარმომადგენლის – მზია ჯუღელის გამოსვლა, რომელიც ასაკის გამო სულ უფრო ნაკლებად ჩნდება ხალხმრავალ ღონისძიებებზე:

ზემოდან ქვემოთ: სეოკის ეზოში მისასალმებელ სიტყვებს წარმოთქვამენ ლერი ხაბელოვი, ირაკლი ლარიბაშვილი და თომას ბახი.

წინა გვერდზე, მარჯვენა ფოტოზე: ირაკლი ლარიბაშვილი, თომას ბახი და ლერი ხაბელოვი ლევან ვარდოსანიძის სკულპტურული კომპოზიციის გახსნაზე.

პრესკონფერენცია საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის შტაბ-ბინაში. მარჯვნიდან: ლერი ხაბელოვი, თომას ბახი და პატრიკ ჰიკი. ტრიბუნაზე – სეოკის საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის უფროსი რუსუდან აფციაური.

**სეოკ-ის პრეზიდენტს,
ბატონ ლერი ხაბელოვს**

პატივცემულო პრეზიდენტო, მსურს დიდი მადლობა მოგახსენოთ იმ გულთბილი მასპინძლობისთვის, რაც პირადად მე და საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის დელეგაციას გავგვინიეთ თბილისში ვიზიტის პერიოდში. კიდევ ერთხელ გილოცავთ ამ მნიშვნელოვან თარიღს და იმ შესანიშნავ საიუბილეო საღამოს, რომელიც თქვენი ეოკ-ის დაარსების 25 წლისთავთან იყო დაკავშირებული. ამ ღონისძიებამ მართლაც ამაღლებული და სასიამოვნო განწყობა შეუქმნა ყველას. ჩემთვის დიდი პატივი იყო ქართველ ოლიმპიელების პირადად გაცნობა, როგორც გალა-მიღებაზე, ასევე სეოკ-ის შტაბ-ბინაში. კმაყოფილებით აღვნიშნავ, რომ საქართველოში ოლიმპიური მოძრაობა ასეთ საიმედო ხელშია. დარწმუნებული იყავით, რომ სოკ-ი ქართველი სპორტსმენებისა და ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პროგრამების მხარდასაჭერად კვლავ თქვენს სამსახურშია. ნება მიბოძეთ, კიდევ ერთხელ მადლობა მოგახსენოთ თქვენი ერთგულებისა და თანადგომისთვის, რასაკვირველია — საუცხოო მასპინძლობისთვისაც.

**თომას ბახი,
საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი**

— მთელი გულით და სულით გილოცავთ ამ თარიღს. თქვენ ყოველთვის ჩემთან იყავით — საჩვენებელ გამოსვლებსა თუ შეჯიბრებებში. დღეს გახსნილი ოლიმპიური მემორიალი არა მარტო ოლიმპიურ ჩემპიონებს გვეკუთვნის, არამედ ქვეყნის ყველა დროის და ყველა ეროვნების სპორტსმენებს. მინდა მივმართო ახალგაზრდებს: სპორტში გამარჯვებას მხოლოდ ნიჭი არ ჰყოფნის, ესაა დიდზე დიდი ჯოჯოხეთური შრომა, მაგრამ მერწმუნეთ, ოლიმპიური მედალი ღირს იმად, რომ ბევრი რამე მიიკლოთ და ბევრ სიამოვნებაზე თქვათ უარი.

— ოცდახუთი წლის წინ, 1989 წლის 6 ოქტომბერს, ამ დარბაზიდან რამდენიმე ასეულ მეტრში, თბილისის ჭადრაკის სასახლეში, მოხდა ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ამბავი — დაფუძნდა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი. ამ მონენტიდან ქართული ოლიმპი-

ური სპორტი სრულიად ახალ რეალობაში გადავიდა და დამოუკიდებელი განვითარების გზას დაადგა... ჩვენ გვყავს, რომ დიდ ოლიმპიურ მოძრაობაში თავისი ადგილი საქართველოსაც ეკუთვნის. ამის დასტურია ოლიმპიურ თამაშებზე მოპოვებული 118 მედალი, რომელთა შორის 37 მედალი ოქროსია, — ეს საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტ **ლერი ხაბელოვის** სიტყვებია, რომელმაც დაამატა, რომ შექმნის დღიდან სეოკი ერთგულია კუბერტენის სიტყვებისა, რომლის მიხედვითაც სპორტი ახლებს ადამიანებს და ჩაუნერგავს მათ საკუთარი თავის, მშობლიური მიწის პატივისცემას და შთაგონებს ახალი სიმადლებების მიღწევას მხოლოდ პატიოსანი ბრძოლით.

— თქვენ შეგიძლიათ დიდი სიამაყით გაიხედოთ ოლიმპიურ წარსულში და დარწმუნებული ვარ, რომ საქართველოს ოლიმპიური მოძრაობა უფრო კაშკაშა იქნება მომავალში, ვიდრე იყო წარსულში. მადლობა მსურს გადაგიხადოთ ყველაფრისთვის, რაც გააკეთეთ ოლიმპიური მოძრაობის განვითარებისთვის და წინასწარ გიხდით მადლობას იმისთვის, რაც გაკეთდება მომავალში, — ასე გამოხატა თავისი დამოკიდებულება ბახმა, რომელმაც ბოლოს მადლობა ქართულად გადაიხადა. მანაც და სხვა გამომსვლელებმაც არაერთხელ გაიხსენეს ვანკუვერის ოლიმპიადაზე ტრაგიკულად დაღუპული ნოდარ ქუმარიტაშვილი და პატივი მიაცხეს დალუპულ ოლიმპიელთა სსოვნას.

თომას ბახი, რომელმაც სხვათა შორის, აქ ჩამოსასვლელად სხვა ვიზიტები გადადო, უნდრესად კმაყოფილი ნავიდა საქართველოდან (თბილისიდან იგი ყაზახეთს გაემგზავრა).

კმაყოფილმა დატოვეს თბილისი სხვა სტომრებმაც.

25 წლის სეოკმა კი 26-ში გადააბიჯა.

ირაკლი თაყაიძე

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტის ლერი საბალოვის სიბყვა

ქალბატონებო და ბატონებო!

მაქვს პატივი, მოგესალმით საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის სახელით და მადლობა გითხრათ ჩვენს საიუბილეო საღამოზე მობრძანებისათვის.

მივესალმები ბატონ თომას ბახს – საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტს, ბატონ პატრიკ ჰიკის – ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტს, ბატონ ნენად ლალოვიჩს – ჭიდაობის საერთაშორისო ფედერაციის პრეზიდენტს, ჩვენს კოლეგებს მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნების ოლიმპიური კომიტეტებიდან, სხვა ოფიციალურ უცხოელ სტუმრებს.

მივესალმები საქართველოს საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ბატონ ირაკლი ლარიბაშვილს, საქართველოს მთავრობისა და პარლამენტის წევრებს, თბილისის მერიისა და დიპლომატიური მისიების წარმომადგენლებს.

მივესალმები ჩვენს სახელოვან ვეტერან და მოქმედ სპორტსმენებს, სპორტის მუშაკებს, ყველა იმ ადამიანს, ვინც უანგაროდ იღვწის ქართული სპორტის წინსვლისათვის.

მივესალმები მედიის წარმომადგენლებს.

ოცდახუთი წლის წინ, 1989 წლის 6 ოქტომბერს, ამ დარბაზიდან რამდენიმე ასეულ მეტრში, თბილისის ჭადრაკის სასახლეში, მოხდა ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანი ამბავი – დაფუძნდა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი. ამ მომენტიდან ქართული ოლიმპიური სპორტი სრულიად ახალ რეალობაში გადავიდა და დამოუკიდებელი განვითარების გზას დაადგა.

ეს იყო მეტად რთული და წინააღმდეგობრივი პროცესი. სეოკის დაფუძნებას წინ უძღოდა შრომატევადი მოსამზადებელი საორგანიზაციო სამუშაოები, რომელიც გასწიეს საინიციატივო ჯგუფის წევრებმა. არანაკლები დრო და ძალისხმევა დასჭირდა იმას, რომ საქართველო საერთაშორისო ოლიმპიური მოძრაობის სრულუფლებიანი წევრი გამხდარიყო.

ახალ პოლიტიკურ რეალობაში, უაღრესად რთულ და დრამატული მოვლენებით აღსავსე წლებში, სწორედ ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი იდგა ქართული სპორტის ავანგარდში და ცალკეულ სპორტულ ფედერაციებს, ჩვენს სპორტსმენებს გზას უკაფავდა საერთაშორისო სარბიელზე გასასვლელად. იმ დროიდან მოყოლებული, ჩვენი კომიტეტი ერთგული რჩება ქვეყნისა და საერთაშორისო სპორტული ორგანიზაციების წინაშე ნაკისრი ვალდებულებებისა, განუზრელად იცავს ოლიმპიური ქარტიის ფუძემდებლურ პრინციპებს.

„შენ ხარ სპორტი და შენ ხარ მშვიდობა! შენ აახლოებ ადამიანებს და შთააგონებ ახალგაზრდობას, რომ პატივი სცენ საკუთარ თავს და მშობლიურ მიწას“, მიაღწიონ ახალ მწვერვალებს და ეს გააკეთონ მხოლოდ პატიოსანი ბრძოლით. თანამედროვე ოლიმპიური თამაშების ამლორძინებლის – პიერ დე კუბერტენის ამ სიტყვებში საოცრად ზუსტად არის გადმოცემული ოლიმპიზმის არსი.

ოლიმპიურ თამაშებს, ზოგადად ოლიმპიზმის იდეას ათასწლოვანი წარსული აქვს. ადამიანების არც ერთი სხვა წამოწყება ასე დიდხანს არ გაგრძელებულა და ეს არის უნიკალური შემთხვევა კაცობრიობის ისტორიაში. ჩვენ გვეუბნება, რომ დიდ ოლიმპიურ მოძრაობაში თავისი ადგილი საქართველოსაც ეკუთვნის. ამის დასტურია ოლიმპიურ თამაშებზე მოპოვებული 118 მედალი, რომელთა შორის 37 მედალი ოქროსია.

25 წელიწადია საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი ამ საქმეს ერთგულად ემსახურება. ამ წლების განმავლობაში სეოკში არაერთი ლეგანდოსილი ადამიანი მუშაობდა, უანგაროდ აკეთებდა თავის წილ საქმეს და თითოეული მათგანის დამსახურებაა, რომ დღევანდელ საიუბილეო თარიღს ყველანი ერთად ასეთი ამაღლებული განწყობით ვხვდებით.

კიდევ ერთხელ გილოცავთ დღევანდელ იუბილეს და მადლობას მოგახსენებთ ყურადღებისათვის.

საიუბილეო სიფყვა

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ლარიბაშვილის სიფყვა

მოგესალმებით, დამსწრე საზოგადოებავ!

ჩემთვის ძალზედ სასიამოვნოა, რომ მეც თქვენთან ერთად ვზეიმობ ამ მეტად მნიშვნელოვან თარიღს. მსურს ვისარგებლო შემთხვევით და მოგილოცოთ ყველას საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის 25 წლისთავი.

მე ვულოცავ ამ დღეს ჩვენს სახელოვან სპორტსმენებს, ჩვენს ოლიმპიელებს, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის მესვეურებს და მის ხელმძღვანელს, ჩვენთვის საამაყო სპორტსმენს ლერი ხაბელოვს, ქართული სპორტის ყველა გულშემატკივარს.

ჩემთვის ნამდვილად საამაყოა ის ფაქტი, რომ საქართველო იყო პირველი ქვეყანა მთელს საბჭოთა სივრცეში, რომელმაც ჯერ კიდევ საბჭოთა კავშირის დაშლამდე დააფუძნა დამოუკიდებელი ოლიმპიური კომიტეტი და გახდა დიდი ოლიმპიური ოჯახის სრულუფლებიანი წევრი. ჩვენ სრულიად სამართლიანად ვამაყობთ ოლიმპიური გამარჯვებებით, ჩვენი ჩემპიონებით და ჩვენ გვაქვს წარმატებები, რომელიც ჩვენზე გაცილებით დიდი ქვეყნებისთვის იქნებოდა საამაყო. ოლიმპიური მედლების რაოდენობით ჩვენ ვართ მსოფლიოს მონინავე 30 ქვეყანას შორის, ხოლო მოსახლეობის რაოდენობასთან მიმართებაში უფრო წინაც ვართ. მე მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო თითოეულ ოლიმპიელს იმ სიხარულისთვის, რომელიც

თქვენ ჩვენს ხალხს და ჩვენს ქვეყანას მოუტანეთ, მაშინ როდესაც საქართველო ჯერ კიდევ არ იყო დამოუკიდებელი სახელმწიფო. სწორედ ამიტომ, ყველა თქვენი გამარჯვება იყო და არის ეროვნული დღესასწაულის ტოლფასი.

მე ასევე მინდა დიდი მადლობა გადავუხადო იმ ოლიმპიელებს, რომლებმაც უკვე დამოუკიდებელი საქართველოს პირობებში საქართველოს დროშა ააფრიალეს ოლიმპიადის მასპინძელ ქალაქებში და ასახელეს ჩვენი სამშობლო.

მე მინდა განსაკუთრებული მადლობა გადავუხადო სეოკ-ის მესვეურებს, რომელთა დაუღალავი და თავგანწირული შრომის შედეგი არის ჩვენი სახელოვანი ოლიმპიელების გამარჯვებები. ასევე უდიდესი პატივისცემით მინდა მივესალმო სეოკის პირველ პრეზიდენტს, ყველა დროის სახელოვან მოჭადრაკეს, ჩვენს საამაყო ადამიანს, ქალბატონ ნონა გაფრინდაშვილს, რომელსაც უზარმაზარი ამაგი აქვს განუული ქართული სპორტის განვითარებაში.

ჩვენს ღვანლმოსილ სპორტსმენებთან ერთად მე მინდა განსაკუთრებულად მივესალმო სპორტსმენთა ახალგაზრდა თაობას, რომლებიც თავდაუზოგავად შრომობენ და ემზადებიან მომავალი შეჯიბრებებისთვის და მომავალი გამარჯვებებისთვის. მე ვარ დარწმუნებული, რომ ქართული სახელმწიფო დროშა არაერთხელ აფრიალდება და კიდევ ბევრჯერ გაიჟღერებს ჩვენი ქვეყნის ჰიმნი.

საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტის თომას ბახის სიფხვა

მოგესალმებით ძვირფასო ოლიმპიელებო, ბატონო პრემიერო, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის თავმჯდომარე, ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტო, კოლეგებო, ძვირფასო მეგობრებო, ქალბატონებო და ბატონებო – „სალამო მშვიდობისა“.

ჩემთვის ძალიან დიდი პატივია ამ საღამოს თბილისში, ამ თეატრის სცენაზე დგომა, სადაც საქართველოს ამდენი ოლიმპიური ვარსკვლავი იმყოფება. როდესაც ვფიქრობთ საქართველოზე, პირველი, რაც აზრად მოგვდის, ეს არის კავკასიის ჯადოსნური მთები, შავი ზღვის ულამაზესი სანაპირო ზოლი, ლანდშაფტის უნიკალურობა და მრავალფეროვნება, მდიდარი კულტურა, ისტორია და ცნობილი ქართული სტუმართმოყვარეობა.

როდესაც ვფიქრობ საქართველოზე, სამი ოლიმპიური მოვლენა მახსენებს ქართველი ხალხის, განსაკუთრებით კი ქართველი სპორტსმენების სულისკვეთებას და სიმამაცეს. არცერთ ჩვენგანს არ დავინწყებია ნოდარ ქუმარიტაშვილის ტრავმები. ეს იყო ოლიმპიური მოძრაობისთვის უმძიმესი დღე და ძალიან კარგად მახსოვს საქართველოს ოლიმპიური გუნდის მიერ, მათი მწუხარების მიუხედავად, გამოსატყუელი უსაზღვრო ღირსება, როდესაც ისინი საქართველოს დროშით მიაბიჯებდნენ ოლიმპიადის გახსნის ცერემონიაზე.

არ დამავიწყდება 2008 წელს, პეკინში გამართული ოლიმპიური თამაშები. რა შეიძლება ყოფილიყო უკეთესი მაგალითი იმისა, თუ როგორ აერთიანებს სპორტი ხალხს, როგორ შეუძლია სპორტს გაარღვიოს ბარიერები. კარგად გვახსოვს ქართველი ნინო სალუქვაძის და რუსი ნატალია პადერინას მხურვალე მეგობრული მისალმება კვარცხლბეკზე, იმ დროს არსებული მძიმე პოლიტიკური ვითარებისა და კონფლიქტის ფონზე. სწორედ ნინომ თქვა მაშინ, რომ მისი გამოცდილებიდან გამომდინარე, ყველას რომ გამოეთანას ის დასკვნა, რაც მან გამოიტანა ამ სიტუაციიდან, ომი აღარ იქნებოდა, აღარ იქნებოდა სიძულვილი სპორტსმენებს და საერთოდ ადამიანებს შორის. სწორედ ეს არის ჭეშმარიტი ოლიმპიური სულისკვეთება, რომელსაც ოლიმპიურ მოძრაობა ისახავს მიზნად და რომელიც ასე ნათლად გამოავლინა ქართველმა სპორტსმენმა.

კიდევ ერთი მაგალითის მოყვანა შემიძლია მსგავსი სულისკვეთების წარმოსაჩენად – კერძოდ, სოჭის ზამთრის ოლიმპიური თამაშები, როდესაც იყო აზრთა სხვადასხვაობა და ბევრი მოითხოვდა, რომ საქართველოს არ მიეღო მონაწილეობა ამ სპორტულ ღონისძიებაში.

ამ ჩამოთვლილი ყველა მიზეზის გამო მე ვარ დღეს აქ არა მხოლოდ იმიტომ, რომ მოგილოცოთ ოლიმპიური კომიტეტის 25 წლისთავი, არამედ გამოვხატო მადლიერება ქართული სპორტული მოძრაობის, ქართველი ხალხის მიმართ და ხაზგასმით აღვნიშნო, რომ თქვენ შექმლით ოლიმპიური მოძრაობის ძირითადი ღირებულებების წარმატებით შენარჩუნება.

ქართველმა სპორტსმენებმა გვიჩვენეს, რომ მტკიცე ნებისყოფით და სულისკვეთებით ყველაფერი შესაძლებელია. ისინი თანამედროვეობის გმირები არიან ახალგაზრდა თაობისთვის, რადგან ავრცელებენ ოლიმპიურ ფასეულობებს და არ დაგვავინწყდეს აღნიშვნა იმისა, რომ აჩვენებენ შთაბეჭქდავ ოლიმპიურ შედეგებს.

საქართველო შეიძლება პატარა ქვეყანა იყოს თავისი მასშტაბით, მაგრამ თქვენს ქვეყანას დიდი სპორტსმენები ჰყავს, თქვენს ქვეყანას აქვს დიდი გული და სიყვარული სპორტის მიმართ. ერთ-ერთი ასეთი პიროვნება დიდი გულით, განსაკუთრებული დამოკიდებულებით სპორტის მიმართ და დიდი მიღწევებით საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის თავმჯდომარე, ბატონი ლერი ხაბელოვა. მისი კარიერა არ დასრულებულა თავისუფალ ჭიდაობაში ოლიმპიადაზე შთაბეჭქდავი მიღწევებით. დღეს ის, როგორც საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ხელმძღვანელი ენერჯისა და გამოცდილებას არ იშურებს სპორტის განვითარებისთვის, იღვწის იმისათვის, რომ სპორტმა შეიტანოს თავისი წვლილი უკეთესი საზოგადოების ჩამოყალიბებაში. საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი განაგრძობს საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტთან თანამშრომლობას. ჩვენ ძალიან კარგი ურთიერთობები ჩამოგვიყალიბდა და ასე იქნება მომავალშიც.

თქვენ შეგიძლიათ დიდი სიამაყით გაიხედოთ ოლიმპიურ წარსულში და დარწმუნებული ვარ, რომ საქართველოს ოლიმპიური მოძრაობა უფრო კამკაშა იქნება მომავალში, ვიდრე იყო წარსულში. მადლობა მსურს გადაგიხადოთ ყველაფრისთვის, რაც გააკეთეთ ოლიმპიური მოძრაობის განვითარებისთვის და წინასწარ გიხდით მადლობას იმისთვის, რაც გააკეთებთ მომავალში.

გილოცავთ და მადლობას მოგახსენებთ დღევანდელი ფანტასტიკური ღონისძიებისთვის.

საიუბილეო სიგჷვაბი

ევროპის ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტის პატრიკ ჰიკის სიგჷვა

ქალბატონებო და ბატონებო, ჩემი გამოსვლა სცენაზე დაემთხვა ნოდარ ქუმარიტაშვილის ტრაგიკულ კადრებს. მეც იქ ვიმყოფებოდი, როდესაც ეს ტრაგედია მოხდა. ასევე მივუსამძიმრე ნოდარის მშობლებსაც მის მშობლიურ სოფელში. ეს შემზარავი ტრაგედია ჩემთვისაც დამანგრეველი იყო.

ბატონო პრემიერო, პრეზიდენტო, პარლამენტის წევრებო, პატივცემულო სტუმრებო, ქალბატონებო და ბატონებო, ჩემთვის პატივია თქვენთან ერთად სეოკ-ის 25 წლისთავის აღნიშვნა. მხოლოდ 25 წელია, რაც დაარსდა სეოკ-ი და საქართველოს სპორტული მოძრაობა უკვე კაშკაშებს თავისი მიღწევებით.

ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა შეითავსა საგანმანათლებლო ფუნქცია და ემსახურება ქვეყნის სპორტსმენების აღზრდას. და რა შეიძლება იყოს ამაზე ნათელი მაგალითი: საქართველო მასპინძლობს ევროპის ახალგაზრდობის ოლიმპიურ ფესტივალს 2015 წელს, თბილისში. გავეცანით რა ანგარიშებს და მოვინახულეთ სპორტუ-

ლი ნაგებობები, შემიძლია გითხრათ, რომ ისინი ფანტასტიურად ასრულებენ სამუშაოს. მე დარწმუნებული ვარ რომ წინ დიდი წარმატება გელით.

ახალგაზრდა ევროპელ სპორტსმენებს საქართველო აჩვენებს თავის სტუმართმოყვარეობას, გახსნილობას და პოტენციალს, რომელიც მას გააჩნია სპორტის განვითარების თვალსაზრისით.

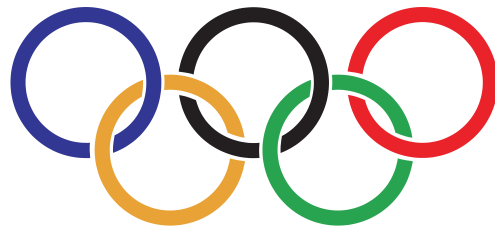
მსურს მივულოცო ქართველ ხალხს და მადლობა გადავუხადო სეოკ-ს ხელმძღვანელობას, ისინი მუშაობენ საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და განსაკუთრებული მადლობა პრემიერ მინისტრს მხარდაჭერისთვის.

გამიმართლა, რომ პირადად ვიცნობ ოლიმპიური კომიტეტის ხელმძღვანელობას. მე აღფრთოვანებული ვარ მათი ხელმძღვანელობით. სეოკ-ს (საქ-ს სპორტულ მოძრაობას) ნამდვილად დიდი მომავალი აქვს.

მადლობას მოგახსენებთ კიდევ ერთხელ.

ახალი (ქველი) ეგლეგა!

საქართველო

GEORGIA

ეგზლავა

25 წლის წინათ

წელს სეოკის ემბლემას 25 წელი შეუსრულდა. აქედან 5 წელიწადი – 2009 წლიდან იგი გაუქმებული იყო და მხოლოდ 2014 წლის 22 დეკემბერს აღდგა საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის სესიის ერთსულოვანი გადაწყვეტილებით.

თავის დროზე სეოკის ემბლემის შექმნა და მისი დამტკიცება საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის მიერ არაერთ საინტერესო ამბავთან არის დაკავშირებული, რის შესახებაც მოკლედ და მოთხრობილი ემბლემის კონკურსის საექსპერტო კომისიის თავმჯდომარის პაატა ნაცვლიშვილის ხუთტომეულის („ხუთი რგოლი საქართველოსთვის“) პირველ ტომში. აქვე დაბეჭდილია პირველი ცნობა ემბლემის კონკურსის შედეგების შესახებ და გამარჯვებული პროექტები. ამავ ემბლემა მკითხველისთვის ემბლემის ავტორს, მხატვარ თემურ ხმალაძეს.

დღეს, როცა სეოკმა ხუთი წლის შემდეგ კვლავ დაიბრუნა ძველი ემბლემა, ჟურნალ „ოლიმპიელის“ მკითხველისთვის საინტერესო უნდა იყოს იმ ამბების გახსენება.

არის სეოკის ეგზლავა!

დღეს, 2 მარტს პირველად ქვეყნდება საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ემბლემა. რომელიც შეიქმნა სეოკ-ის ემბლემის საუკეთესო პროექტზე საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის, გაზეთ „სამშობლოს“ რედაქციისა და საქართველოს მშვიდობის ფონდის მიერ გამოცხადებული კონკურსის შედეგად. სპეციალურად შექმნილმა საექსპერტო კომისიამ კონკურსზე წარმოდგენილი 100-მდე ნამუშევრიდან ექვსი საუკეთესო პროექტი შეარჩია. სეოკ-ის აღმასკომის სხდომაზე გადაწყდა, რომ ექვსივე ავტორი – ვალერი ბახტაძე, ნატა ბუაჩიძე, თინათინ ბოგოლეშვილი, როლანდ მარბალიტაძე, ბესო ჯორჯაძე და თემურ ხმალაძე – დაჯილდოებული იყვნენ წამახალისებელი პრემიით – 200 მანეთით თითოეული.

შემდეგ საექსპერტო კომისიის რეკომენდაციით სეოკ-ის აღმასკომმა ორ ავტორს ნატა ბუაჩიძესა და თემურ ხმალაძეს – შესთავაზა მათი ნამუშევრების შეერთების საფუძველზე ერთობლივი პროექტის შექმნა, რაც ერთ-ერთი ავტორის მიზეზით ვერ მოხერხდა. კონკურსის შედეგების შეჯამებაც ამის გამო გაჭიანურდა. საბოლოოდ, 21 თებერვალს სეოკ-ის ემბლემად დამტკიცდა თემურ ხმალაძის პროექტის დახვეწილი ვარიანტი, რომელიც მან საექსპერტო კომისიისა და სეოკ-ის აღმასკომის რეკომენდაციის შექმნა. თუ წამახალისებელ პრემიასაც ჩავთვლით, თემურ ხმალაძე 2000 მანეთს მიიღებს ჯილდოდ.

„სამშობლო“, მარტი, 1990.

როგორ შეიქმნა სეოკის ეგზლავა

სეოკის ემბლემის ექვსი გამარჯვებული ესკიზიდან ჟიურის ორი გამოარჩია – ნატა ბუაჩიძისა და თემურ ხმალაძისა – და ავტორებს, მათი პროექტების საფუძველზე ემბლემის ახალი ვარიანტის მომზადება შესთავაზა. ჩემს არქივში ინახება თემურ ხმალაძის მიერ ჟიურის კარნახით მომზადებული ეს ახალი ვარიანტი, მაგრამ ამ შემთავაზებაზე უარი თქვა ნატა ბუაჩიძემ და ჟიური იძულებული გახდა, სეოკის ემბლემად თემურ ხმალაძის პროექტი დამტკიცებინა მცირეოდენი შესწორებით, რასაც ავტორი დაეთანხმა და საბოლოოდ სეოკის ემბლემად წარმოდგენილი ლოგოს უარში ვარიანტი დადგინდა.

მე პირადად, ისევე როგორც ჟიურის წევრების უმეტესობას, ძალიან მსიბლავდა და მსიბლავს ნატა ბუაჩიძის მიერ რგოლების ორნამენტული გადანყვება. თუმცა იმთავითვე გვეცნოდა ექვსი, რომ ოლიმპიური რგოლების ამგვარ „ხელყოფას“ საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტი მხარს არ დაუჭერდა. არათუ ნატა ბუაჩიძის პროექტი, რომელიც, ბუნებრივია, სეოკში დასამტკიცებლად არ გაგვიგ-

ზავნია, თემურ ხმალაძის, ჩვენი აზრით, უპრობლემო დიზაინიც საკამათო გახდა. დიდხანს ემბლემას არ გვიმტკიცებდნენ, აქაოდა, მიუნხენის ოლიმპიადის ლოგოს ჰგავსო. ვინ იცის რამდენი ტექსტი შევადგინე, ქართული ბორჯღალის რამდენი ვარიანტის რამდენი ნიმუში გავუგზავნე ლოზანაში იმის დასტურად, რომ ამ სიმბოლოს არაფერი ჰქონდა საერთო მიუნხენის ლოგოსთან და ისეთივე ტრადიციული იყო საქართველოსთვის, როგორც ჭადრის ფოთოლი კანადისთვის და კედარი ლიბანისთვის. ბოლოს, რამდენიმეთვიანი მიწერ-მოწერისა და დავის შემდეგ, როგორც იქნა, დაგვიმტკიცეს ემბლემა. სხვისი არ ვიცი და, ჩემთვის უაღრესად გულსატკენი იყო, როცა 2009 წელს „ნაციონალური ოლიმპიური რევოლუციის“ შედეგად მოსულმა ხელმძღვანელობამ ერთი ხელის დაკვრით, ყოველგვარი განხილვისა და კონკურსის გარეშე შეცვალა იგი ახლით. თანაც ეს ახალი – დროშისა და რგოლების კომბინაცია – ყველაზე მარტივი, არ მინდა ვთქვა, პრიმიტიულ ლოგოდ ითვლება ოლიმპიურ სიმბოლიკაში, რა-

გინდ ლამაზი იყოს ესა თუ ის დროშა თავისთავად.

სხვათა შორის, ბორჯღალი დღეს საერთო-ქართულ სიმბოლოდ იქცა: დასტურად ისიც კმარა, რომ მას შემდეგ, რაც სეოკის ემბლემად დამკვიდრდა, იგი ქართულ ფულზე და ქართულ პასპორტზეც გაჩნდა.

რაც შეეხება ნატა ბუაჩიძის პროექტს, რომლითაც დღემდე აღფრთოვანებული ვარ, მე ის დასაავიწყებლად დამენანა და ავტორის თავაზიან ნებართვით, კულტურული ოლიმპიადის საქართველოს ეროვნული კომი-

ტეტის ემბლემად გამოვიყენეთ, როცა საბერძნეთის კვალდაკვალ ასეთი კომიტეტი საქართველოშიც ჩამოვყალიბეთ 1999 წელს.

პაატა ნაცვლიშვილი
(„სუთი რგოლი საქართველოსთვის“. ტ. 1. თბილისი, 2014. გვ. გვ. 38–39)

მარცხნიდან (საათის ისრის მიმართულებით):
ნ. ბუაჩიძის, თ. ხმალაძის, ბ. პოპიაშვილის, ვ. ბახტაძის, რ. მარგალიტაძისა და თ. გოგოლაშვილის პროექტები.

თემურ ხმალაძე — სეოკის ემბლემის ავტორი

დაიბადა 1954 წელს სიღნაღის რაიონის სოფელ ნუკრიანში. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ სწავლა განაგრძო თბილისის იაკობ ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო სასწავლებელში. 1973-1978 წლებში სწავლობდა თბილისის სამხატვრო აკადემიის დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების ფაკულტეტის ინტერიერის განყოფილებაზე. ჰყავს მეუღლე და ერთი ვაჟი.

აკადემიის დამთავრებისთანავე თემურ ხმალაძე მიიღეს საქართველოს ახალგაზრდა მხატვართა და ხელოვნებათმცოდნეთა კავშირის წევრად. იგი აქტიურ შემოქმედებით მუშაობას ეწევა – მიღებული აქვს მონაწილეობა რამდენიმე რესპუბლიკურ თუ საკავშირო გამოფენაში. ამჟამად მუშაობს დამდგმელ მხატვრად კინოსტუდია „ქართულ ფილმში“ ორსერიიან მხატვრულ ფილმზე „უძინართა მზე“ (რეჟისორი თემურ ბაბლუანი).

– ესეიგი რომ ნახა, ბაბლუანმა იმ წუთში მითხრა, შენ გამიმარჯვევო, – ამბობს თემური.

– რამდენიმე სიტყვით გვიამბოთ სსიპ-ის ემბლემაზე.

– ემბლემის ერთი ნაწილი ანუ სუთი ოლიმპიური რგოლი წინასწარ იყო მოცემული, როგორც აუცილებელი. რგოლების ფორმაც და ფერებიც დიდი ხნის დადგენილია, თუმცა ჩემმა კოლეგამ ნატა ბუაჩიძემ რგოლების მეტად ორიგინალური ვარიანტი შემოგვთავაზა. რაც შეეხება რგოლების მეორე – „ნებისმიერ“ – ნაწილს, ალბათ ახსნაც არ

სჭირდება, რომ ეს არის ბორჯღალი – უძველესი ქართული ორნამენტი და სიმბოლო მზისა, მარადიული მოძრაობისა. მე შევეცადე, ემბლემა რაც შეიძლება ლაკონიური ყოფილიყო.

– ეს თქვენი პირველი ცდაა ემბლემაში?

– არა. ჩემი რამდენიმე ემბლემა თუ სავაჭრო ნიშანი უკვე ფართოდ გავრცელდა. მაგრამ ისინი ყველა სავაჭრო-სამრეწველო პალატის შეკვეთით გავაკეთე. ეს კონკურსი პირველი იყო ჩემთვის.

– რა შეიძლება ინატროს კაცმა კონკურსში გამარჯვების შემდეგ?

სანატრელს რა გამოიღვს. ამ წუთში კი ვინატრებდი, რომ სსიპ-ი რაც შეიძლება მაღე გახდეს საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის წევრი და მისი ემბლემა ოლიმპიურ ენციკლოპედიაში შეიტანონ ათეულობით სხვა ოლიმპიურ ემბლემათა გვერდით.

„სამშობლო“, მარტი, 1990.

მას შემდეგ თემურ ხმალაძემ არაერთი ქართული ფილმის შექმნაში მიიღო მონაწილეობა და არაერთი პრიზიც მოიხვეჭა, მაგრამ სეოკის ემბლემის კონკურსში გამარჯვება მას განსაკუთრებით ეძვირფასება. ჩვენ მას მისი ემბლემის აღდგენის ამბავი გავაგებინეთ და ახლა იგი ისევ გახარებულია, როგორც მაშინ იყო გულდანყვეტილი, როცა ემბლემის გაუქმება გაიგო.

საოკის ხელმძღვანელობამ დიდხანს იბრძოლა კონკურსში გამარჯვებული თავისი ემბლემის დასაცავად. საერთაშორისო ოლიმპიურ კომიტეტს არაფრით სურდა მისი დამტკიცება – მიუნხენის ოლიმპიადის ლოგოს (იხ. ქვემოთ) ჩამოჰკავსო. ჩემთან ერთად ამ საქმეში განსაკუთრებით გამოიყო თავი სეოკის გენერალურმა მდივანმა ემზარ ზენაიშვილმა. ჩემს მიერ მომზადებული და ქეთევან გურასაშვილის მიერ თარგმნილი ეს წერილი (მარჯვნივ) სწორედ მისი ხელმოწერით გაიგზავნა ქ-ნ ენ ბედოსთან – საოკის ემპ-ებთან ურთიერთობების დირექტორთან. ამ წერილთან ერთად ჩვენ მას გაუგზავნეთ რუსუდან მეფისაშვილისა და ვახტანგ მეფისაშვილის წიგნი „ძველი საქართველოს ხელოვნება“, ლაიფციგში გამოცემული გერმანულ ენაზე, სადაც ბორჯღალიანი გვერდები საგანგებოდ ჩაუნიშნეთ და დავურთეთ აგრეთვე ქსეროასლები ირაკლი სურგულაძის 1986 წელს გამოცემული წიგნიდან „ქართული ხალხური ორნამენტის სიმბოლიკა“ (მათი ნაწილი იხ. მომდევნო გვერდზე). ამის შემდეგ სოკმა კეთილი ინება და ჩვენი ემბლემა დაამტკიცა. კ. ნ.

Munich1972

საპროტოკოლო პრეზენტი ოლიმპიური კომიტეტი
Georgian National Olympic Committee

65, David Agmashenebeli ave., Tbilisi, Georgian Republic. Tel. 953687.
თბილისი, დავით აღმაშენებლის გამზ. № 65. ტელ. 953687.

№94

" 2 " May, 1992

International Olympic Committee
Miss ANNE BEDDOW,
Director of NOC Relations

Dear Miss,

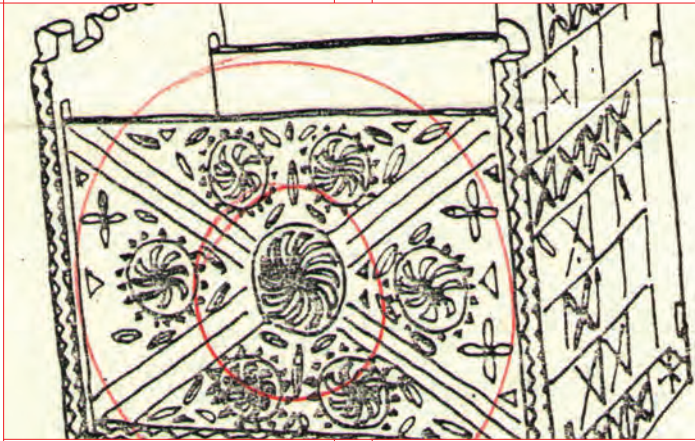
Thanks for your delicate attitude towards us, your advice and remarks. We've already taken into account your remarks concerning our regulation and made amendments for the respective points.

I'd like especially to note the problem about our Emblem's design. Your conclusions concerning this matter makes GNOC Executive Board think it's necessary to give additional explanation that we enclose here with the instruction of GNOC Executive Board:

You are certainly informed that Georgian National Olympic Committee was created in 1989, October 6. At the end of the same year special Jurie including representatives from the Georgian National Olympic Committee and Georgian Artists' Union as well, chose the best design of Emblem at the closed concours. It was approved as GNOC Emblem at the extraordinary meeting of GNOC Executive Board. Proceeding from the fact that amends haven't yet been made for the Olympic Charter and Emblem haven't been regulated, that is clearly confirmed by previously accepted and approved GNOC Emblems, relativity of our Emblems' distinctive element was arbitrary with the Olympic Symbol. After GNOC recognition when we got acquainted with the new edition of the Olympic Charter and its new Bye-laws, we made these proportions in accordance with the Bye-laws of the Charter. In your last telex you advise us to change again Emblem's design in correspondence with point 7.4 of Bye-laws to Rules 12-17 of the Olympic Charter.

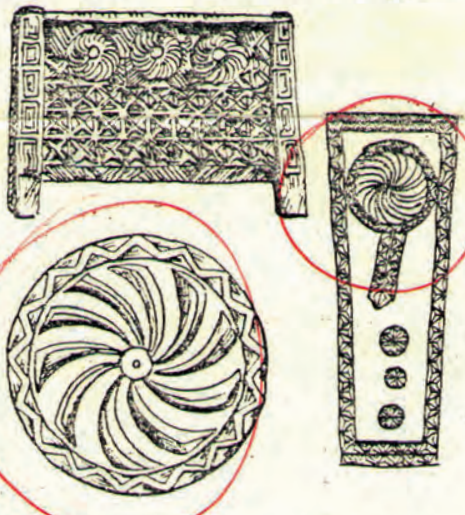
We again carefully studied the indicated points of Rules and Bye-laws of the Charter and in our opinion design of the Emblem we delivered to you in Copenhagen is in full correspondence with these points.

There is nothing disputable in points 7.4.2, 7.4.3 and 7.4.4, as our design is exactly observing prohibitions given in these points. As for the point 7.4.1, in our opinion, our Emblem's design is clearly identified as being connected with the country of the NOC concerned - Georgia. Distinctive element of the Emblem - Borjghala - is the ancient Georgian Symbol of the Sun, eternal movement and life. If this Emblem isn't as well-known to the world as, for instance, Canadian Maple Leaf, Libanon Cedar, Switzerland or Malta Crosses or Swedish Three

მზის სივრცოლიკა დედაბოძის ორნამენტში
(ბორჯღაღა)

იძის ორნამენტში განსაკუთრებული კომპოზიციური ადგილი უკი-
ლურთან გამოსახულებას, რომელსაც საქართველოში „ბორჯღაღას“
რძოდ ხევესურეთში, ვ. ბარდაველიძისა და გ. ჩიტაიას მიხედვით). ეს
რთოდ დეკორატიულ ქსოვილში გამოირჩევა მოცულობით, განსა-
ი გაფორმებითა და სიმრავლით. დიდ ბორჯღაღებს, ჩვეულებრივ,
ლი ფართობის ცენტრში გამოსახავდნენ გასხვივოსნებული მზის ან
ლი წრეებისაგან შედგენილი დისკოს ტოლფასოვანი მნიშვნელო-

ლი ორნამენტის ელემენტი.
ძისა და
ხედვით.

სტილიდან.

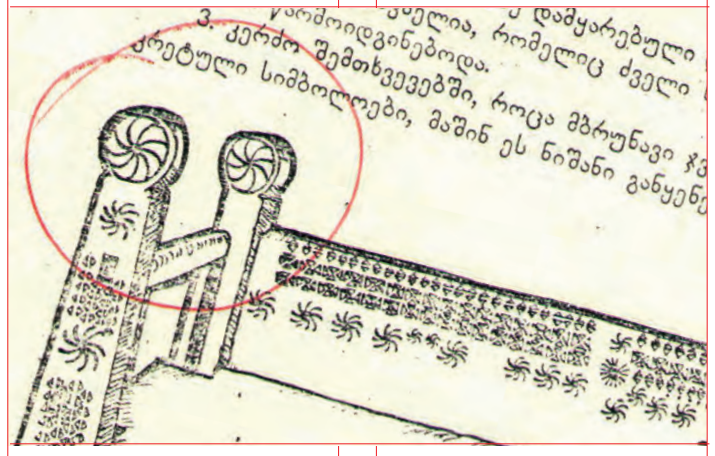
ა დეტალი.
ლის მიხედვით.

როცა მცირე მოცულობის ნიშნებს განაპირას ათავსებდნენ (სურ.
დედაბოძისა, ბორჯღაღას, როგორც აბორიკოვულ ნიშანს, ვხვდვ-
ხვა დანიშნულების საოჯახო საგნებზე, კიდობნებზე, მარცვლეულის
საქონლის სადგომის ტიხრებზე (სვანეთში), სკამლოგინებზე, საგარ-

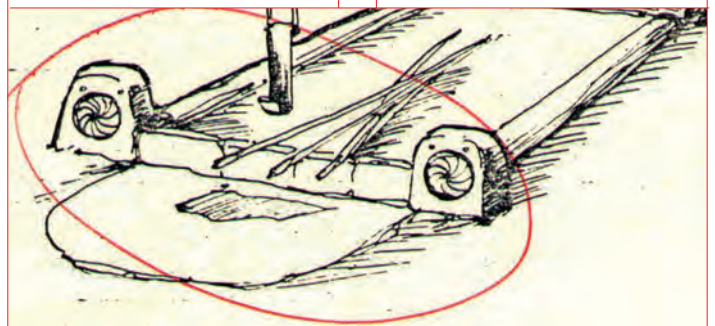
(სურ. 64, 65, 66, 67).
არქეოლოგიურ მასალაზე.
სპეციალისტთა აზრით, ბოლოებშეხრილი ჯვრიდას
მარისია ბრუნვის ნიშანს მიემატოს მეხუთე ფრთა, რომ იგ

ლოისტიდან. პ. დებროვის მიხედ
ჩიენ

კომოიდგინებოდა, რომელიც ძველი
კერძო შემთხვევებში, როცა მბრუნავი ჯგ
რეტული სიმბოლოები, მაშინ ეს ნიშანი განყენ

72. რაჭული კერა. ს. შაკალათიას მიხედვით.

სეოკის ხელმძღვანელობის წინადადება საქართველოს ოლიმპიური თამაშებში საქართველოს ოლიმპიური თამაშებში საქართველოს ოლიმპიური თამაშებში

**რამდენიმე ამონარიდი
საქართველოს
ოლიმპიური
თამაშების ანგარიშიდან
სეოკის ხელმძღვანელის
წინადადებას (22.12. 2014)**

**მონაწილეობა ზამთრის
ოლიმპიურ თამაშებში
(სოჭი, თებერვალი, 2014)**

ზამთრის მორიგ, XXII ოლიმპიურ თამაშებში მონაწილეობას წინ უძღოდა სერიოზული დებატები და ვნებათაღელვა, რომლებიც მეტწილად ინიცირებული იყო ზოგიერთი პარტიული და არასამთავრობო ორგანიზაციის მიერ. სეოკის ხელმძღვანელობამ საჭიროდ ჩათვალა აღნიშნულ საკითხთან, ანუ სოჭში გამგზავრება-არგამგზავრებასთან დაკავშირებით სპეციალური რიგგარეშე სესია მოენვია, რომელიც ჩატარდა კიდევ. მაშინ საქართველოს სპორტულმა საზოგადოებრიობამ ოლიმპიური ქარტიის მოთხოვნების, ოლიმპიური მოძრაობის და ქართული სპორტის ინტერესების გათვალისწინებით მიიღო ერთსულოვანი გადაწყვეტილება ქართული ოლიმპიური დელეგაციის სოჭის ზამთრის ოლიმპიურ თამაშებზე გამგზავრების შესახებ.

სეოკ-ის გადაწყვეტილებას პოზიტიური გამოხმაურება ჰქონდა როგორც ქვეყნის შიგნით, ისე მის ფარგლებს გარეთ. სოკ-ის პრეზიდენტთან, თომას ბახთან შეხვედრაზე სოჭში აღინიშნა, რომ სეოკ-მა მიიღო ერთადერთი სწორი გადაწყვეტილება, რომელიც მოწონებითა და გაგებით იქნა აღქმული საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ. ბატონმა ბახმა იგივე გაიმეორა სეოკის საიუბილეო დღეებში საქართველოში სტუმრობისას.

სოჭის თამაშებში საქართველოდან მონაწილეობდა 4 სპორტსმენი, რომლებიც წარმოადგენდნენ სპორტის ორ სახეობას. ობიექტური მიზეზების გამო, მაღალი სპორტული შედეგების მოლოდინი არ გვექონდა. ამ ფონზე წარმატებად უნდა ჩაითვალოს ურთულეს დისციპლინაში – სწრაფდაშვებაში იასონ აბრამაშვილის მიერ ნაჩვენები საკმაოდ მაღალი შედეგი – 22-ე ადგილი. ოლიმპიურ თამაშებში მესამედ მონაწილეობდა ფიგურისტი ელენე გედევანიშვილი. სამწუხაროდ, მან ვერ შეძლო გაეუმჯობესებინა მის მიერვე 2006 წელს ტურინში ნაჩვენები შედეგი (მე-10 ადგილი) და მე-19 ადგილს დასჯერდა.

ზამთრის სპორტში არსებული სერიოზული ჩამორჩენის დასაძლევად და საერთაშორისო ტურნიერებში, შემდგომ კი – ოლიმპიურ თამაშებში ხელშესახები შედეგების მოსაპოვებლად, მნიშვნელოვნად უნდა შეიცვალოს ჩვენი მიდგომები ამ პრობლემისადმი. აუცილებელია გრძელვადიანი, ჩვენს ტრადიციებს და პირობებს მისადაგებული სპეციალური პროგრამის შემუშავება და მისი სრულფასოვანი დაფინანსება. თუ ზამთრის სპორტის განვითარებისთვის საფუძვლიანად არ ვიზრუნეთ, სამომავლოდ შეიძლება ოლიმპიური ლიცენზიის მოპოვებაც კი პრობლემად იქცეს.

**მონაწილეობა მსოფლიოს
ახალგაზრდულ
ოლიმპიურ თამაშებში
(ნანძინი, აგვისტო, 2014)**

ოთხი წლის წინათ – 2010 წელს, პირველ ახალგაზრდულ თამაშებში განცდილი ფიასკოს შემდეგ (მხოლოდ 5 ლიცენზიანტი და 1 ბრინჯაოს მედალი), სპორტული ფედერაციების, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს, სეოკის

წინაშე დადგა სერიოზული ამოცანა – პირველ რიგში გაენაწილებინა სინგაპურში ნაჩვენები ცუდი შედეგების მიზეზები და პასუხი გაეცა კითხვაზე: ობიექტურად ასე დაბალ დონეზე ახალგაზრდული სპორტი ქვეყანაში თუ თავის დროზე ამ თამაშებისადმი იყო ზედაპირული და არასერიოზული დამოკიდებულება?

ნანძინის თამაშებისთვის მზადებაში თავიდანვე ჩართული იყო სპორტის 12 სახეობის 114 სპორტსმენი. საკვალიფიკაციო შერჩევის მკაცრი სისტემის შემდეგ ჩინეთში გამგზავრების უფლება მოიპოვა 13-მა სპორტსმენმა, თითქმის სამჯერ მეტმა, ვიდრე 2010 წელს. ქართული ახალგაზრდული სპორტი ნანძინში წარმოდგენილი იყო სპორტის 7 სახეობით, მაშინ, როცა სინგაპურში ვიასპარეხეთ მხოლოდ სპორტის 3 სახეობაში. სინგაპურში ერთი გოგონა გამოვიდა ოლიმპიურ სტარტზე, ნანძინში – 3.

ზემოთ ითქვა, რომ ახალგაზრდული ოლიმპიური თამაშებისთვის დაწესებული იყო შერჩევის მკაცრი კრიტერიუმი. მაგრამ ასეთივე კრიტერიუმი იყო ყველა სხვა ქვეყნისთვისაც. მონაწილეთა რაოდენობის მიხედვით სინგაპურში (2010 წ.) საქართველო იყო 120-ე ადგილზე, ნანძინში კი – 86-ე ადგილზე. სეოკ-ს მიაჩნია, რომ უფრო მიზანმიმართული და თანმიმდევრული საქმიანობის კვალობაზე საქართველოს შეეძლო ნანძინში დამატებით რამდენიმე სპორტსმენით გამგზავრება. მაგ.: ბევრისთვის მოულოდნელი იყო, რომ ნანძინის საჭიდაო ხალიჩაზე არ გამოსულან ქართული ბერძულ-რომაული სტილის ახალგაზრდა მოჭიდავეები, რაც ფედერაციის მესვეურთა აზრით განპირობებული იყო საკვალიფიკაციო ტურნირების სპეციფიურობით. მაგ-

რამ, ჩვენის აზრით, ფაქტის მხოლოდდამხოლოდ ამ ვერსიით გამართლება ბოლომდე კორექტული ვერ იქნება - სამწუხაროდ, იმ ორ წონით კატეგორიაში, რომელიც ექვემდებარებოდა კვალიფიკაციას, საქართველოს ნაკრებში შესაბამისი ოსტატობისა და მომზადების სპორტსმენი არ აღმოჩნდა.

ამასთან ერთად სასიამოვნოა, რომ ამჯერად კვალიფიკაცია გაიარეს და ნანძინში იასპარეზეს მოკრივემ, მოფარიკავემ, ბატუტზე მსტომელმა გოგონამ; ოლიმპიური გუნდის თითქმის მესამედს მძლეოსნები წარმოადგენდნენ, რაც ფედერაციის მიზანმიმართულ მუშაობაზე მეტყველებს.

არაოფიციალურ გუნდურ ჩათვლაში საქართველო აღმოჩნდა 58-ე ადგილზე. ეს გაცხადებით უკეთესია, ვიდრე სინგაპურში (201 ქვეყანას შორის 84-ე ადგილი). ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ მედლების ხარისხისა და რაოდენობის მიხედვით, საქართველო ჩამორჩებოდა ისეთ ქვეყნებს, როგორებიცაა: ტაჯიკეთი, მოლდოვა, სომხეთი, უზბეკეთი, ყირგიზეთი, ვიეტნამი, ნიგერია, ტრინიდადი და ტობაგო, ბაჰამის კუნძულები, მალაიზია, კვიპროსი, კატარი.

სინგაპურში მოპოვებულ ერთ ბრინჯაოსთან შედარებით, ნანძინში მოპოვებულ იქნა სამი მედალი - 2 ვერცხლის და 1 ბრინჯაოსი.

როგორც უკვე ითქვა, შედეგები ყველა განზომილებით ნანძინში უკეთესი იყო, ვიდრე სინგაპურში. მაგრამ არც ფედერაციებს და არც სპორტის მართვის ცენტრალურ ორგანოებს ყურადღების მოდუნების უფლება არ აქვთ - საქართველოს ჯერ კიდევ არ მოუპოვებია ახალგაზრდული თამაშების ოქროს მედალი და ჯერ კიდევ ღირსეულად არ წარმოგვიჩენია ახალგაზრდა ქართველი სპორ-

ტსმენების პოტენციალი ოლიმპიურ თამაშებზე.

მომავალი საქმიანობის დევიზი ახალგაზრდული ოლიმპიური თამაშებისთვისაც უნდა იყოს: „ბუნოს აირესში უკეთ, ვიდრე ნანძინში“. უდაოდ რთული ამოცანაა, მაგრამ დროული და მიზანმიმართული მუშაობით შესაძლებლად გვესახება 2018 წელს არგენტინის დედაქალაქში უკეთესი შედეგების ჩვენება.

სეოკს მიაჩნია, რომ ქვეყანაში სასკოლო, სტუდენტური, ზოგადად ახალგაზრდული სპორტის პრობლემატიკა დაინტერესებული ორგანოების სერიოზული მსჯელობის საგანი უნდა გახდეს.

თბილისი – ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის მასპინძელი

2015 წლის ზაფხულში საქართველოს დედაქალაქი მასპინძლობს ევროპის ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ფესტივალს – სპორტის 9 სახეობის 4 000-მდე 14-17 წლის სპორტსმენს ევროპის 50 ქვეყნიდან.

საორგანიზაციო კომიტეტი, თბილისის მერია, სეოკი, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო, შესაბამისი ფედერაციები აკეთებენ ყველაფერს, რომ თბილისმა ღირსეულად უმასპინძლოს ევროპელი ახალგაზრდობის ფორუმს. ეს დიდი პატივი და დიდი გამოწვევაა თბილისისა და მთლიანად საქართველოსთვის.

ფესტივალისთვის მზადებას კოორდინირებასა და კონტროლს უწევს მისი მაღალ დონეზე ჩატარების ხელშემწყობი სამთავრობო კომისია საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ღარიბაშვილის ხელმძღვანელობით. უკვე გაიმართა ამ კომისიის რამდენიმე სხდომა. პრემიერ-მინისტრმა პირა-

დად მოინახულა საფესტივალო ობიექტები. ფესტივალისთვის მზადება ევროპის ოლიმპიური კომიტეტებისა და მათი სტრუქტურული რგოლების ყურადღების ცენტრშია. ოქტომბერში მზადების მიმდინარეობას უშუალოდ ადგილზე გაეცნენ ეოკის პრეზიდენტი პატრიკ შიკი, ევროპული სადამკვირვებლო კომისიის წევრები.

ფესტივალის საორგანიზაციო კომიტეტი მზადებასთან დაკავშირებული პრეზენტაციით წარდგა მაღალი რანგის ევროპულ ფორუმებზე - სან-მარინოში, რომში, თბილისში, ბაქოში.

ფესტივალის შემდეგ ქართულ სპორტს მოემსახურება შესანიშნავი ინფრასტრუქტურა, თანამედროვე მოთხოვნათა დონეზე რეკონსტრუირებული და უახლესი ტექნიკური აღჭურვილობით უზრუნველყოფილი რამდენიმე ახალი არენა. პრაქტიკულად, შეიქმნება დედაქალაქის ახალი ოლიმპიური-სპორტული ცენტრი, რომელიც სპორტის არაერთ სახეობაში ახალგაზრდების ჩაბმის, მაღალი მიღწევების სპორტში კადრების მომზადების სამჭედლოდ გადაიქცევა.

ქართველი სპორტსმენების მზადება ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისთვის

ინტენსიურად მიმდინარეობს ჭაბუკი ქართველი სპორტსმენების ახალგაზრდული

ეს პიკი, ხოხობი – ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის ოფიციალური თილისმა. მის შესახებ ფესტივალის ოფიციალურ ვებგვერდზე ვკითხულობთ:

ხოხობი P.E.A.K.Y. თილისმის სახელი მარტივად იმიფრება: Peak – მწვერვალი; Youth – ახალგაზრდობა.

რაც შეეხება P.E.A.K.Y.-ის ვიზუალს, ის კოლხური ხოხობისთვის დამახასიათებელ ფერებშია გადაწყვეტილი. ხოლო თავად ხოხობი 2015 წლის ფესტივალის მასპინძელი ქალაქის, თბილისის, დაარსების ლეგენდასთანაა კავშირში. გარდა ამისა, ხოხობი ასოცირდება ახალგაზრდულ სისწრაფესა და სისხარტესთან.

2014 წლის
10 ოქტომბერს
საქართველოს
ეროვნულმა
ოლიმპიურმა კომიტეტმა
გააფორმა ორმხრივი
თანამშრომლობის
ხელშეკრულება
საბარძნეთის,
პოლონეთის,
უკრაინის,
ლიტვის,
ესტონეთის და
მოლდოვის
ეროვნულ ოლიმპიურ
კომიტეტებთან.

სურათებზე: ზემოთ –
უკრაინის ეოკის პრეზიდენტი
სერგეი ბუბკა, საქართველოს
ეოკის პრეზიდენტი ლერი
ხაბელოვი და გენერალური
მდივანი ემზარ ზენაიშვილი;
შუაში – ლიტვის ეოკის
პრეზიდენტი დაინა
გუძინევიჩუტე საჩუქარს
გადასცემს ლერი ხაბელოვს.
ქვემოთ – შვიდი პრეზიდენტი
(მარცხნიდან):
ნეინარ სელი (ესტონეთი),
ნიკოლაე იურაზჩი (მოლდოვა),
სერგეი ბუბკა (უკრაინა),
სპიროს კაპრალოსი
(საბერძნეთი), ლერი ხაბელოვი
(საქართველო), დაინა
გუძინევიჩუტე (ლიტვა) და
ანჟეი კრასნიცკი (პოლონეთი).

ოლიმპიური ფესტივალისთვის
მზადებაც.

წლის დასაწყისიდან სეოკ-ის, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტროს და ფესტივალში მონაწილე სპორტის სახეობების ფედერაციათა ხელმძღვანელობასთან შეხვედრებზე განხილულ იქნა სპორტულ ღონისძიებათა კალენდარული გეგმები, დაფინანსების ოდენობები, ნაკრები გუნდების შესაძლებლობები, მათი მომზადების დონე და დაისახა სამომავლო ამოცანები.

გადახალისდა ნაკრები გუნდის წევრთა პერსონალური შემადგენლობები, მოხდა მათი ოპტიმიზაცია.

ივლისის დასაწყისში სეოკ-ში მოეწყო შეხვედრა 2014 წლის პირველ ნახევარში განეული მუშაობის, ნაკრები გუნდების მომზადების დონის განსაზღვრის, მწვრთნელთა და სამედიცინო პერსონალის მობილიზებულობის და სამომავლო გეგმების შესახებ.

ვინაიდან გუნდები გადავიდნენ ფესტივალისთვის მზადების დასკვნით ეტაპზე, ფედერაციათა ხელმძღვანელობას ეთხოვათ მეტი ყურადღება დაუთმონ ნაკრები გუნდების ოპტიმალური შემადგენლობის შერჩევას და მათ სტაბილურობას, სამედიცინო და ფსიქოლოგიურ უზრუნველყოფას.

წლის განმავლობაში „თბილისი-2015“-ის ფარგლებში ჩატარებულ იქნა 70-ზე მეტი სპორტული ღონისძიება. მათ შორის:

– დამთავრდა საქართველოს ჩემპიონატების საგაზაფხულო და საშემოდგომო ეტაპები ფრენბურთსა და ხელბურთში (გოგონები, ვაჟები), რომლებშიც მონაწილეობდნენ ოლიმპიური ფესტივალისთვის მზადებაში ჩართული სპორტსმენები;

- ჩატარდა სარეიტინგო პირველობა ძიუდოში (გოგონები, ვაჟები);

- სპორტულ ტანვარჯიშში ჩატარებულ იქნა 6 საწვრთნელი შეკრება. ნაკრების წევრებმა მონაწილეობა მიიღეს 2 საერთაშორისო ტურნირში;

- საწვრთნელი შეკრებები ჩატარდათ ველოსპორტის (5), ძიუდოს (5), მძლეოსნობის (5), ხელბურთის (3), ცურვის (1 - ნახკადორი) ნაკრებ გუნდებს;

- აგვისტოში კალათბურთელ გოგონათა შორის ბათუმში ჩატარდა საერთაშორისო ტურნირი, რომელშიც 4 გუნდი მონაწილეობდა, მათ შორის - ესტონეთის ნაკრები. ესტონელებთან მიღწეული შეთანხმების შესაბამისად, საქართველოს ნაკრები გუნდი გაემგზავრა ერთობლივ საწვრთნელ შეკრებაზე ტალინში;

ოსტატობის ამალგებისა და საშეჯიბრო გამოცდილების მიზნით, საერთაშორისო ტურნირებზე მივიღინებულ იქნენ კალათბურთის (თურქეთი), ხელბურთის (ბულგარეთი), ფენბურთის (ავსტრია), ძიუდოს (რუსეთი, ბულგარეთი), ველოსპორტის (თურქეთი), ჩოგბურთისა (საფრანგეთი, თურქეთი, აზერბაიჯანი, სომხეთი) და ტანვარჯიშის (ლიტვა) ნაკრები გუნდები;

ამავე პერიოდში ტანვარჯიშის, ველოსპორტის, ძიუდოს, კალათბურთის, ჩოგბურთის ნაკრები გუნდების წევრებისთვის შეძენილ იქნა საშეჯიბრო სპორტული ფორმა; კალათბურთისა და ცურვის ნაკრები გუნდების შეუფერხებელი ვარჯიშებისა და მეცადინეობების მიზნით გადახდილ იქნა სპორტული დარბაზისა და საცურაო აუზის იჯარა, ველოსპორტის ფედერაციისთვის შეძენილ იქნა საწვავი;

უნდა აღინიშნოს, რომ პროგრამაში ჩართულმა უკლებლივ

ყველა გუნდმა თუ ცალკეულმა სპორტსმენმა, მკვეთრად გააუმჯობესა შედეგები, რაზეც მათ მიერ საერთაშორისო ასპარეზობებში მოპოვებული წარმატებები მეტყველებს.

სპორტის სპეციალისტები ერთხმად აღნიშნავენ, რომ ასეთი უპრეცედენტო მიზნობრივი ფინანსური და მატერიალური დახმარებები, რომლებსაც იღებენ „თბილისი-2015“-ში ჩართული სპორტული ფედერაციები, მომავალში უდაოდ დიდად შეუწყობს ხელს ჩვენი ქვეყნის ეროვნული ნაკრები გუნდების სრულფასოვანი რეზერვით შევსებას.

„რიო-2016“

როგორც წესი, მომავალი ოლიმპიური თამაშებისთვის მზადება უნდა იწყებოდეს წინა თამაშების დამთავრების მეორე დღიდანვე - ეს ერთიანი, უწყვეტი პროცესია. ამდენად, ოლიმპიური ციკლის პირველ ორ წელიწადში ჩატარებული ყველა სპორტული აქტივობა, მონაწილეობა ევროპისა თუ მსოფლიოს ჩემპიონატებში, მაღალი რანგის ტურნირებში მიმართული იყო და მომავალშიც მიმართული უნდა იყოს ოლიმპიური ციკლის მთავარი მოვლენის - ზაფხულის მორიგი ოლიმპიური თამაშებისთვის წარმატებით მზადებისა და მონაწილეობისკენ.

დღეიზი - „უკეთ ვიდრე ლონდონში“, რა თქმა უნდა, ძალაშია. გამძაფრებული კონკურენციის პერიოდში ძალზე ძნელი იქნება რაოდენობრივად მეტი ოლიმპიური მედლის მოპოვება, ვიდრე ეს იყო ლონდონში. თუმცა, 7 მედალი დღევანდელი ქართული სპორტის პოტენციალის მაქსიმუმი ნამდვილად არ არის. მედლების ხარისხობრივად გაუმჯობესება - დღეს ეს ქართული სპორტის მთავარი

ამოცანაა. ამ ამოცანის წარმატებით რეალიზაციის მიზნით მობილიზებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო რესურსი - ინტელექტუალური, პროფესიონალური, სამედიცინო, მატერიალურ-ტექნიკური, ფინანსური და სხვ.

ოლიმპიური ციკლის პირველ ორ წელიწადში მაღალი მიღწევების, ე.წ. პროფესიონალურ სპორტში ნაჩვენები შედეგები სახარბიელო ვერ არის. 2013-2014 წლებში სპორტის 14 ოლიმპიურ სახეობაში ჩატარებულ მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონატებში მონაწილეობა მიიღო 230-მა სპორტსმენმა. მოპოვებულია 12 ოქროს, 10 ვერცხლისა და 9 ბრინჯაოს მედალი. განსაკუთრებულად საგანგაშოდ მიგვაჩნია, რომ ბოლო ორი სპორტული სეზონი ჩვენთვის ნამყვან და ტრადიციულად მედლების მომტან სახეობაში - ჭიდაობაში, ფაქტობრივად ჩავარდა - ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატებში მონაწილე 56-მა ქართველმა მოჭიდავემ მოიპოვა 12 მედალი, რომელთაგან 7 მოპოვებულია თბილისში, ოლიმპიური თამაშების მომდევნო წელს გამართულ ევროპის ჩემპიონატზე, 1 მსოფლიო ჩემპიონატის ვერცხლის მედალია. მოპოვებული მედლებიდან მხოლოდ 2 ოქროა, და ისიც ევროპული სინჯისა. ოლიმპიური ციკლის პირველ ორ წელიწადში მსოფლიოს ჩემპიონი ვერც ერთი ჩვენი თანამემამულე ვერ გახდა. არადა, სპორტის ეს სახეო-

თანამშრომლობა გრძელდება

3 თებერვალს, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ლერი ხაბელოვმა და საქველმოქმედო ფონდ „ავერსის“ დამფუძნებელმა პაატა კურტიანიძემ თანამშრომლობის შესახებ მემორანდუმის განახლებას მოანერგეს ხელი, რომლის თანახმადაც „ავერსის“ ვალდებულებას იღებს, საქართველოს ოლიმპიური ნაკრების წევრებს, პერსპექტიულ სპორტსმენებს და ვეტერან ოლიმპიელებს უფასო სამედიცინო დახმარება გაუწიოს და საჭირო მედიკამენტებით უზრუნველყოს. ამ თანამშრომლობას საფუძველი 2009 წელს ჩაეყარა და დღემდე წარმატებით ხორციელდება.

„ავერსის“ კლინიკაში ხელშეკრულების გაფორმების ცერემონიალ ასევე ესწრებოდნენ სეოკის პირველი ვიცე-პრეზიდენტი ელგუჯა ბერიშვილი, ვიცე-პრეზიდენტი ნინო სალუქვაძე, გენერალური მდივანი ემზარ ზენაიშვილი, „ავერსის“ კლინიკის გენერალური დირექტორი დიმიტრი ჯორბენაძე და ჩვენი სახელოვანი ოლიმპიური ჩემპიონები: რომან რურუა, გელა კეტაშვილი, კახი კახიაშვილი, შოთა ხაბარელი, ვაჟა კაჭარავა, რაფაელ ჩიმიშკიანი და გიორგი ასანიძე.

ხელშეკრულების გაფორმებამდე ლერი ხაბელოვმა პაატა კურტიანიძე, ქართული სპორტისა და ოლიმპიური მოძრაობის განვითარების საქმეში შეტანილი წვლილისთვის სეოკის 25 წლისთავის აღსანიშნავი საიუბილეო მედლით დააჯილდოვა.

— 2009 წელს „ავერსისა“ და სეოკს შორის გაფორმებული მემორანდუმი ძალზე წარმატებული პროექტი იყო და 2015 წელსაც სიამოვნებით ვაგრძელებთ თანამშრომლობა. ეს პროგრამა ძალზე მნიშვნელოვანია, როგორც ვეტერანი, ასევე მოქმედი სპორტსმენებისთვის და იმედია, იგი 2016 წლის რიოს ოლიმპიურ თამაშებამდე იმოქმედებს, — აღნიშნა ლერი ხაბელოვმა.

პაატა კურტიანიძის თქმით, იგი მოხარულია ოლიმპიურ კომიტეტთან თანამშრომლობით, რადგან ქართული სპორტისა და ოლიმპიური მოძრაობის სამსახურში ყოფნა „ავერსისათვის“ დიდი პატივია.

შეხვედრის დასასრულს ვეტერანმა ოლიმპიელებმა საქველმოქმედო ფონდ „ავერსის“ და სეოკს დიდი მადლობა გადაუხადეს და აღნიშნეს, რომ მათთვის ამ პროგრამის ფუნქციონირება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. (სეოკის საიტიდან)

ბა უფრო და უფრო ძლიერ აღმავლობას განიცდის ისეთ ქვეყნებში, ოლიმპიურ თამაშებზე საერთო გუნდურ ჩათვლაში ჩვენს უშუალო კონკურენტებად რომ ითვლებიან. 2013-2014 წლებში სომეხმა მოჭიდავეებმა მოიპოვეს 9 ევროპული მედალი, მათგან 3 ოქროსი. აზერბაიჯანელებმა კი – 14, მათ შორის 2 ოქროსი. მსოფლიო ჩემპიონატებზე მათ მიერ შესაბამისად მოპოვებულია 6 მედალი (3 ოქროსი) და 7 მედალი (1 ოქროსი).

საგანგაშოა თავად ის ფაქტი, რომ მედლები ოლიმპიური ციკლის პირველ ნახევარში მოპოვებულია მხოლოდ სპორტის ორ სახეობაში – ჭიდაობასა და ძიუდოში.

ოლიმპიურ თამაშებამდე 20 თვით ადრე ჩვენთვის მედლების მომტან ისეთ სახეობაში, როგორც ჭიდაობა, United World Wrestling-ის სარეიტინგო ცხრილში ქართველ სპორტსმენთა ადგილები ძალზე მოკრძალებულია. ბერძნულ-რომაული სტილით ჭიდაობაში 8 წონითი კატეგორიის პირველ ოცეულში სულ 6 სპორტსმენია შეყვანილი, მათგან პირველ ხუთეულში – არც ერთი. შედარებისთვის – აზერბაიჯანი წარმოდგენილია 8 სპორტსმენით, მათგან 3 პირველ ხუთეულშია. სომხეთსაც ამ მხრივ უკეთესი მაჩვენებლები აქვს. თავისუფალი სტილით მოჭიდავეთაგან შვიდი ქართველი სპორტსმენი მოხვდა ოცეულში, მათგან მხოლოდ ერთს უკავია ადგილი პირველ ხუთეულში. აქაც საგრძნობლად უკეთესი მაჩვენებლები აქვთ აზერბაიჯანელებს – შესაბამისად 10 და 3.

შედარებით კარგი მდგომარეობაა ამ მხრივ ძიუდოში. შვიდიდან ორ-ორ წონით კატეგორიაში ქართველი სპორტსმენები პირველ და მესამე პოზიცი-

ებზე არიან. მაგრამ არის წონითი კატეგორიები, სადაც მხოლოდ მეოთხე ათეულის ბოლოში გვიკავია ადგილები.

ბუნებრივია, დღევანდელი სარეიტინგო მაჩვენებელი როიდე უანეიროში ოლიმპიური მედლების მოპოვება-არმოპოვების ზუსტად განმსაზღვრელი ფაქტორი არაა, მაგრამ გარკვეული პროგნოზის გაკეთების საშუალებას იძლევა.

მიგვაჩნია, რომ სტაბილური ფინანსური მხარდაჭერის პირობებში შედეგები უფრო პოზიტიური უნდა ყოფილიყო. ბევრ სახეობაში არც თუ ისე სახარბიელო მდგომარეობის ერთ-ერთი მიზეზი შეიძლება ისიც იყოს, რომ ვერა და ვერ დალაგდა სიტუაცია რიგი ფედერაციების მართვის სფეროში, დაუსრულებლად გრძელდება კონფლიქტური სიტუაციები. 2012 წლის საანგარიშო-საარჩევნო ყრილობებიდან 2 წელიც არ გასულა და უკვე შეიცვალა ხელმძღვანელობა 5 ფედერაციაში, ძალოსნობის ფედერაციაში კი უკვე მესამე ცვლილება მოხდა. განსაკუთრებით მტკივნეული და შემაშფოთებელია ჭიდაობის ფედერაციაში შექმნილი ვითარება. კონფლიქტურმა სიტუაციამ მძიმე დარტყმა უკვე მიაყენა სპორტის ამ სახეობის წინსვლას და საერთო შეუქმნა ლიცენზიების მოპოვებას, შეარყია როიში სავარაუდო წარმატებების საფუძველები. ჩვენ გვჯერა, რომ ჭიდაობის სამყარო სწორ არჩევანს გააკეთებს და ფედერაციას სათავეში ჩადუგება ღირსეული პიროვნება, რომელიც შეძლებს დაპირისპირებული ჯგუფების გაერთიანებას და პრობლემების უმოკლეს დროში მოგვარებას.

სეოკი ვერაფერს განსაკუთრებულს ვერ ხედავს იმაში, რომ ამა თუ იმ ფედერაციის ხელმძღვანელების მიმართ შე-

იძლება გამოითქვას კრიტიკული მოსაზრებანი, შენიშვნები, რეკომენდაციები, იყოს არგუმენტირებული მოთხოვნები. მაგრამ ყოველივე ეს არ უნდა გასცდეს სამართლებრივ და ეთიკის ნორმებს. და, რაც მთავარია, დაუმჯობესება ასეთ კონფლიქტურ სიტუაციებში შევნიშნულად, გამიზნულად თუ უნებურად მოქმედი სპორტსმენების ჩართვა-გამოყენება. ყველა დონის ეროვნული ნაკრები გუნდების წევრების ამოცანაა ივარჯიშონ, აიმაღლონ ოსტატობა და იბრძოლონ მაღალი შედეგებისთვის. ნაკრების წევრები მხოლოდ ვარჯიშებისა და შეჯიბრებებში გამოსვლებისთვის იღებენ ყოველთვიურ სტიპენდიებს, მათ შორის – საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტიდანაც.

სამწუხაროა, რომ ქართული სპორტი ვერა და ვერ გათავისუფლდა ისეთი სენიგან, როგორიც დოპინგია. ძალოსანთა ძირითადი ნაკრების ოთხი წევრი, მათ შორის ისინიც, რომლებზეც სამედიკო გათვლები იყო ოლიმპიურ თამაშებზე, ორწლიან დისკვალიფიკაციას იხდიან. დისკვალიფიკაციისა და დოპინგურ სკანდალში ჩართულნი აღმოჩნდნენ მოჭიდავეებიც, მათ შორის – სოკ-ის ოლიმპიური სტიპენდიანტები. ქართული სპორტული საზოგადოებრიობა უკვა დაიღალა ფაქტის შემდგომი თავისმართლებისგან – ეს იქნებიან ფედერაციათა ხელმძღვანელები, თავად სპორტსმენები, მათი მწვრთნელები თუ სამედიცინო პერსონალი. იქნებ ჯობდეს შიგა რეგულირებით კიდევ უფრო გავამკაცროთ სასჯელები იმ სპორტსმენთა (და არა მარტო) მიმართ, რომლებიც შემჩნეულნი იქნებიან აკრძალული პრეპარატების მიღებაში. მაგ.; თუნდაც სამუდამო დისკვალიფიკაციით. ცნო-

ბილია, რომ ბევრ ქვეყანაში ანალოგიური და კიდევ უფრო მკაცრი სასჯელებია დაწესებული. გერმანიაში ასეთ აკრძალულ ქმედებაზე სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობაც კი დააწესეს. სოკ-ის სესიაზე მოსმენილი იქნება ქვეყნის ანტიდოპინგური სააგენტოსა და ოლიმპიური ნაკრები გუნდების სამედიცინო ჯგუფის ხელმძღვანელთა ანგარიშები დოპინგთან ბრძოლის საქმეში ჩატარებული მუშაობის შესახებ.

ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტთან შორის სოკ-ის ერთ-ერთი პირველთაგანი იყო, რომელიც გამოეხმაურა ოლიმპიური სოლიდარობის ინიციატივას და გამოთქვა მზადყოფნა მომავალი ზაფხულის ოლიმპიური თამაშებისთვის მზადების ჩრილში შეეჩრია ის სპორტსმენები, რომლებსაც რეალური შანსი აქვთ გადალახონ საკვალიფიკაციო ბარიერი და იასპარეზონ რიო დე ჟანეიროში. რამდენიმე თვეა 14 ქართველი სპორტსმენი უკვე დებულობს სოკ-ის სტიპენდიებს. მათი წლის მონაგარი ასეთია: მსოფლიო ჩემპიონატების 6 მედალი, აქედან 1 ოქროსი; ევროპის ჩემპიონატების 11 მედალი, აქედან 5 ოქროსი. ამასთანავე, სოკ-ი ადრინდელ და ახლანდელ გამოცდილებაზე დაყრდნობით მოუწოდებს ეროვნული ფედერაციების ხელმძღვანელებს უფრო მეტი პასუხისმგებლობით მოეკიდონ ოლიმპიური სოლიდარობის სტიპენდიანტთა შერჩევას. სოკ-ის შტაბ-ბინაში უკვე წარდგენილი სიიდან დოპინგის მიღებაში მხილებული 3 სპორტსმენის ამოღება გახდა აუცილებელი. მეორე მხრივ, ჭიდაობაში სოკ-ის 5 სტიპენდიანტიდან მხოლოდ ორი აღმოჩნდა მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილეობის საგანაცხადო სიაში.

სპორტის მენეჯმენტის უმაღლესი კურსები

საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ოლიმპიური სოლიდარობის 17 წარმატებულ პროგრამასთან ერთად სოკ-ის ინიციატივით პირველად ამოქმედდა სპორტის მენეჯმენტის უმაღლესი კურსები. კურსები ჩატარდა 2014 წლის დეკემბრიდან 2015 წლის 30 მარტამდე. ამ პერიოდში კურსი მოიცავდა ორ სემინარს და დისტანციურ სწავლებას. კურსებში მონაწილეობდა სპორტული ფედერაციების 20 წარმომადგენელი.

კურსებზე შეინსწავლეს სოკ-ის მიერ მოწოდებული მასალა, მოაწყვეს პრეზენტაციები სხვადასხვა თემაზე, ხოლო თეზისები კურსის დასრულების შემდეგ სოკ-ს შესაბამის ანგარიშთან ერთად წარუდგინეს. კურსების მუშაობა სოკ-მა დადებითად შეაფასა. წარმატებულ მონაწილეებს სოკ-ის სპეციალური სერტიფიკატები გადაეცათ.

სპორტის მენეჯმენტის კურსები მოიცავდა 6 ძირითად თემას: ოლიმპიური სპორტული ორგანიზაციების მართვა; სტრატეგიული მართვა; ადამიანური რესურსების მართვა; ფინანსური მართვა; მარკეტინგი; მნიშვნელოვანი სპორტული ღონისძიებების ორგანიზება.

კურსების ფარგლებში ჩატარდა პრეზენტაციები აქტიური დისკუსიების თანხლებით. დანარჩენი დრო დაეთმო დისტანციურ სწავლებას, რომელიც გულისხმობდა „ოლიმპიური სპორტის ორგანიზაციების მართვის“ სახელმძღვანელოში განხილული თემების გაცნობას და წერილობითი ანგარიშის მომზადებას. კურსს ხელმძღვანელებდნენ სოკ-ის მიერ სერტიფიცირებული პროგრამის დირექტორი და კურატორები.

„ოლიმპიური სპორტის ორგანიზაციების მართვის“ (Managing Olympic Sport Organizations – MOSO) სახელმძღვანელო კურსების მონაწილეთათვის სწავლის ძირითად წყაროს წარმოადგენს. წიგნის გამოყენებით, მონაწილემ უნდა შეძლოს განსაზღვრა, თუ რა არის მიზანშეწონილი მისი ორგანიზაციისთვის და გამოიყენოს ინფორმაცია ორგანიზაციების მუშაობის გასაუმჯობესებლად.

ASMC-ის კურსები წარმატებით დასრულდა 2015 წლის 30 მარტს. მონაწილეებს გადაეცათ სოკ-ის სერტიფიკატები ოლიმპიური სპორტის ორგანიზაციების მართვაში.

რუსუდან აფციაური,
სოკ-ის საერთაშორისო ურთიერთობების სამსახურის უფროსი

სამწყაბიშროლო, ქონსაკ-ი ხომოჩი ვეოზ დარ ვეოზ ვარავასუცერა რამონისხ სენისავან.

სპორტული ჟურნალისტების დღე

ჟურნალისტთა საერთაშორისო დღეს, 2 ივლისს, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის საკონფერენციო დარბაზში, საქართველოს სპორტულ ჟურნალისტთა ასოციაციამ ბეჭდვითი და ტელევიზიის გამორჩეულ წარმომადგენლებს ტრადიციული ჯილდოები და პრემიები დაურიგა. ასოციაციის პრეზიდენტმა გიორგი გორგოძემ მიხეილ კაკაბაძის პრემია ჟურნალ „ლელო week“-ის მთავარ რედაქტორს პაატა გელაშვილს გადასცა; ნოდარ გუგუშვილის პრემია გადაეცათ „სილქ TV“-ს წამყვანს ზურაბ თალაკვაძესა და „ლელოს“ მიმოხილველს ვაჟა დანელიას; ნუგზარ შატაიძის სახელობის პრემიით დაჯილდოვდა შიდა ქართლის წარმომადგენელი, „ლელოს“, „ლელო week“-ისა და „ათიანის“ ავტორი ვასილ ბალახაძე; კოტე მახარაძის სახელობის პრემიით დააჯილდოვეს „სილქ TV“-ს კომენტატორი ლევან სალუქვაძე, ხოლო გურამ თიკანაძის სახელობის პრემიით – ცნობილი ფოტორეპორტიორი გოგიტა ბუხაიძე (სეოკის საიტებიდან).

სურათიებზე: გურამ თიკანაძის პრემიის ლაურეატის გოგიტა ბუხაიძის ფოტო „აუტი“ (ზემოთ); სეოკის გენერალური მდივანი ემზარ ზენაიშვილი ნუგზარ შატაიძის სახელობის პრემიას გადასცემს ვასილ ბალახაძეს (ქვემოთ).

2015 წლის 1 იანვრიდან დაგეგმილი შეჯიბრებისთვის მზადება და მათში მონაწილეობა უნდა დაექვემდებაროს ოთხნაწლიანი მთავარი სტრატეგიული ამოცანის გადწყვეტას – რიო დე ჟანეიროში წარმატებით გამოსვლის უზრუნველყოფას. ვფიქრობთ, რომ მომავალი წლიდან ეფექტურად ამუშავდება ოლიმპიური ეგიდით დაგეგმილ სპორტულ ასპარეზობებში წარმატებით მონაწილეობის უზრუნველყოფის ხელშემწყობი საკოორდინაციო საბჭო, რომლის თანათავმჯდომარეები არიან სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრი ლ.ყიფიანი და სეოკის პრეზიდენტი ლ. ხაბელოვი.

ოლიმპიზმის პროპაგანდა; ოლიმპიური განათლება; სეოკის რეგიონული ორგანიზაციები

სეოკმა საანგარიშო პერიოდში აქტიური მუშაობა გასწია ოლიმპიზმის პოპულარიზაციისთვის, ოლიმპიური საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებისთვის. ამ მიზანს ემსახურებოდა რამდენიმე მნიშვნელოვანი პროექტი. პირველ ყოვლისა, უნდა გამოეყოთ საყმანვილო ოლიმპიური ცენტროლოპედიის – „მოგზაურობა ოლიმპეტში“ – გამოცემა 5-ათასიანი ტირაჟით. ტექსტის ავტორია ცნობილი მწერალი ირაკლი ლომოური. ეს არის საინტერესო საკითხავი, უხვად ილუსტრირებული სახალისო ნიგნი, რომელიც უსასყიდლოდ გადაეცემა ქვეყნის ყველა საჯარო სკოლას, ბავშვთა სახლებს, საყმანვილო დაწესებულებებს, ბიბლიოთეკებს. ასევე ძალზე მნიშვნელოვანია ოლიმპიზმის ისტორიის ცნობილი მკვლევარის, პაატა ნაცვლიშვილის ხუთტომეული – „ხუთი რგოლი,“ რომელიც ასევე სე-

ოკის დაკვეთით გამოიცა. ხუთტომეულში თავმოყრილია ყველა მეტნაკლებად საინტერესო ამბავი და ფოტოდოკუმენტი ქართული ოლიმპიური მოძრაობის შესახებ. სეოკ-ის დაარსების 25 წლის იუბილეს მიეძღვნა ილუსტრირებული ქართულ-ინგლისური ალბომი „ოლიმპიური საქართველო.“ საიუბილეოდ ასევე დამზადდა დოკუმენტური ფილმი ჩვენი ოლიმპიური ისტორიის შესახებ. თავად საიუბილეო ღონისძიებები, ოლიმპიურ ჩემპიონთა ვარსკვლავების გახსნა, შეხვედრები მსოფლიოს ოლიმპიური მოძრაობის ლიდერებთან, რუსთაველის თეატრში გამართული გალა-კონცერტი, ბავშვთა ნახატების გამოფენა და სხვა აქტივობები ასევე მიზნად ისახავდა ოლიმპიზმის პოპულარიზაციას, ჩვენი სპორტსმენების მიღწევების წარმოჩენას.

წლეულს კვლავ აქტიურად მუშაობდა ოლიმპიური მუზეუმი, სადაც რეგულარულად იმართებოდა შეხვედრები საჯარო სკოლების მოსწავლეთა და ოლიმპიურ ჩემპიონთა მონაწილეობით. გამოხმაურებებით დასტურდება, რომ ასეთი შეხვედრები მეტად დადებით ემოციურ გავლენას ახდენს მოზარდებზე, უბიძგებს მათ აქტიურად ჩაერთონ სპორტში, მისდონ ჯანსაღი ცხოვრების წესს. მოენყო რამდენიმე გავლითი შეხვედრა საქართველოს რეგიონებში, მათ შორის – კახეთსა და ქართლში. ამ შეხვედრებზე მოზარდებს საშუალება აქვთ ნახონ დოკუმენტური ფილმები ქართველ ოლიმპიურ ჩემპიონებზე თუ ცალკეულ ოლიმპიურ თამაშებზე, ჩაერთონ დისკუსიაში, დასვან კითხვები, საჩუქრად მიიღონ ოლიმპიური ლიტერატურა ჩემპიონთა ავტოგრაფებით. მოსწავლე ახალგაზ-

რდებს და ოლიმპიური თემ-
ტიკით დაინტერესებულ ნე-
ბისმიერ მსურველს ემსახურე-
ბა აგრეთვე სეოკ-ის ოფისში
შარშან ამოქმედებული ოლიმ-
პიური ბიბლიოთეკა.

ისიც უნდა ითქვას, რომ
ოლიმპიური განათლების მი-
მართულებით გადასადგმელია
სხვა ნაბიჯებიც, მათ შორის –
საჯარო სკოლებში თუნდაც
ორთვიანი ოლიმპიური პროგ-
რამის დანერგვა, რაც მნიშვნე-
ლოვანი წინ გადადგმული ნაბი-
ჯი იქნება. ამ საკითხზე სასა-
უბროდ შევხვდით საქართვე-
ლოს განათლების სამინისტ-
ტროს ხელმძღვანელობას და
იმედი გვაქვს, რომ ერთიანი ძა-
ლით სასურველ შედეგს მივაღ-
წევთ. ასევე დავინტერესდით
სხვადასხვა ეოკ-ებში ამ მიმარ-
თულებით არსებული პრაქტი-
კით. მაგალითად, მეტად საინ-
ტერესო გამოცდილება დაუგ-
როვდათ ჩვენს უკრაინელ კო-
ლეგებს. სასურველი იქნება, ამ
გამოცდილების ადგილზე გა-
საცნობად კიევში მივავლინოთ
ჩვენი წარმომადგენელი.

სეოკმა გააგრძელა შარშან
დანეშობული პროგრამა და ამ-
ჯერადაც დააფინანსა რამდენ-
იმე რეგიონული ოლიმპიური
ორგანიზაცია, რათა უფრო აქ-
ტიურად ჩაერთონ ოლიმპიურ
პროგრამებში. ტრადიციულ-
ად, მრავალფეროვანი ღო-
ნისძიებებით გამოირჩევა იმე-
რეთის რეგიონული კომიტეტი,
ოლიმპიური დღის შეჯიბრე-
ბებში აქტიურობდნენ აფხაზე-
თის, აჭარისა და გურიის ორ-
განიზაციები. სეოკ-ის თაოს-
ნობით და აჭარის კომიტეტის
ხელშეწყობით გამოიცა ფო-
ტოალბომი „სპრინტის მეფე“,
რომელიც სამგზის ოლიმპიე-
ლის, ველოსპორტში მსოფლიო-
ს ჩემპიონისა და ოლიმპიად-
ის ბრინჯაოს პრიზიორის
ომარ ფხაკაძის 70 წლის იუბი-
ლეს მიეძღვნა.

* * *

სეოკ-ის საქმიანობის ერთ-
ერთ პრიორიტეტულ მიმარ-
თულებად რჩებოდა ურთიერ-
თობის გაფართოება და გაღ-
რმავება სოკ-თან, ევროპის
ოლიმპიურ კომიტეტებთან,
სხვა სპორტულ სტრუქტურებ-
თან ეროვნულ თუ საერთაშო-
რისო დონეზე. საანგარიშო პე-
რიოდში თანამშრომლობის შე-
სახებ მემორანდუმები გაფორ-
მდა კატარის, უკრაინის, სა-
ბერძნეთის, პოლონეთის, ეს-
ტონეთის, ლიტვის, მოლდოვას
ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტე-
ტებთან. ახლა მთავარია, ამ
დოკუმენტების ეფექტურად
გამოყენება, პირველ რიგში
რიო-2016-ისთვის მზადების
ჭრილობა. ჩვენ მოვუწოდებთ
ეროვნულ ფედერაციებს, გა-
ეცნონ ამ ხელშეკრულებებს და
დაინტერესების შერმთხვევაში
მათ სეოკი აღმოუჩინოს სათანა-
დო დახმარებას.

* * *

კვლავაც პრობლემურია
სპონსორებთან მუშაობა, სპონ-
სორთა ინსტიტუტის ფორმი-
რება.

ორმხრივი მაქსიმალური
ძალისხმევით 2014 წელსაც
გაგრძელდა საქმიანი ურთი-
ერთობები სეოკ-ის ადრინდელ
სპონსორებთან – “SOCAR Ge-
orgia”-სთან, საქველმოქმედო
ფონდ „ავერსთან“, „სამსუნ-
გთან“. კიდევ ერთხელ გამოვ-
ხატავთ მადლიერებას ზემოწა-
მოთვლილი სტრუქტურების
ხელმძღვანელების მაიორ მამმე-
დოვის, პაატა კურტანიძისა და
ჩოი სინ ჩიკის მიმართ. სეოკს
საქმიანი ურთიერთობა აქვს
აგრეთვე სასტუმროების ქსელ
“Radisson Blu”-თან. ■

სპორტმა უნდა გაგვაერთიანოს

26 მარტს სეოკის ოფისში გაფორმდა ურთიერთთანამ-
შრომლობის მემორანდუმი საქართველოს ეროვნულ ოლიმპი-
ურ კომიტეტსა და დიასპორის საკითხებში საქართველოს სა-
ხელმწიფო მინისტრის აპარატს შორის.

ხელშეკრულებას ხელი მოაწერეს სეოკის პრეზიდენტმა
ლერი ხაბელოვმა და დიასპორის საკითხებში სახელმწიფო მი-
ნისტრმა გელა დუმბაძემ.

მემორანდუმი ითვალისწინებს და მისი მიზანია, სამომავ-
ლოდ შეაკავშიროს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი და ოლ-
იმპიური კომიტეტი, ასევე ქართულ დიასპორაში პოპულარი-
ზაცია გაუწიოს ოლიმპიზმს, სპორტის ოლიმპიურ სახეობებს
და აღმოაჩინოს ნიჭიერი სპორტსმენები, ხელი შეუწყოს უცხო-
ეთში მცხოვრებ თანამემამულეთა მასობრივ ჩაბმას მოძრაო-
ბაში „სპორტი ყველასათვის“.

— მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში არაერთი ჩვენი თანა-
მემამულე ცხოვრობს, ზოგან ბევრი, სადაც შედარებით ნაკ-
ლები, და მათი მხარდაჭერა ქართული სპორტისთვის მნიშვნე-
ლოვანი ფაქტორია. მაგალითად, საბერძნეთში ალბათ ერთ-
ერთი ყველაზე დიდი დიასპორა გვყავს და კარგად მახსოვს,
თუ როგორ გულშემოკიდებოდნენ იქაური ქართველები ჩვენს
ათლეტებს ათენის ოლიმპიურ თამაშებზე, სადაც დამოუკიდე-
ბელმა საქართველომ პირველი ოქროს მედლები მოიპოვა. უკ-
ვე დანეშობულია „რიო-2016“-ის სალიცენზიო ტურნირები და
ვეცდებით, რომ ჩვენს სპორტსმენებს ქომაგობა არ მოაკ-
ლდეთ. ეს მემორანდუმი ბევრ სხვა საკითხთან ერთად სწორედ
ამასაც ითვალისწინებს, — ანიშნა ლერი ხაბელოვმა.

— დიდი მადლობა მინდა ვუთხრა ოლიმპიურ კომიტეტის
მესვეურებს, იმისათვის, რომ მათ თანამშრომლობის სურვილი
გამოთქვეს. პირადად ჩემთვის სპორტი უცხო არ არის და ქარ-
თელ სპორტსმენებსაც ვგულშემოკიდებოვარ. ეს მემორანდუმი
ჩვენი სამინისტროსთვის ძალზედ მნიშვნელოვანია, ჩვენ თვი-
სობრივად ერთნი უნდა ვავხედეთ, ქართულმა სპორტმა უნდა
გავგაერთიანოს, — თქვა პრესკონფერენციაზე გელა დუმბაძემ.

დასასრულს ლერი ხაბელოვმა გელა დუმბაძეს საჩუქრად
გადასცა ცნობილი ჟურნალისტის პაატა ნაცვლიშვილის უნიკა-
ლური ხუთტომეული „ხუთი რგოლი საქართველოსთვის“, რო-
მელიც სეოკის ინიციატივით გამოიცა. (სეოკის საიტდან)

იუბილეები

70

60

ვიქტორ სანაევი

ნელს სამგ ზის
ოლიმპიურ ჩემპიონს,
საქართველოს
XX საუკუნის
საუკეთესო
სპორტსმენს,
საქართველოს
ეროვნული
ოლიმპიური
კომიტეტის ერთ-ერთ
დამფუძნებელს
დაბადებიდან 70 წელი
უსრულდება.

ალექსანდრა ჩივაძე

გამოჩენილ ფეხბურთელს, დიდ
კაპიტანს, თბილისის დინამოსა
და საბჭოთა კავშირის ნაკრების
წევრს, 1980 წლის მოსკოვის
ოლიმპიადის მესამე პრიზიორს,
მსოფლიო ჩემპიონატის
ფინალური ეტაპის მონაწილეს,
ევროპის თასების მფლობელთა
თასის გამარჯვებულს, სსრკ-ს
ჩემპიონს, მეორე და სამგ ზის
მესამე პრიზიორს, ორჯერ
საქართველოს ეროვნული
ნაკრების მთავარ მწვრთნელს და
ამჟამად ახალგაზრდული
ნაკრების დამრიგებელს, სსრკ-ს
სპორტის დამსახურებულ
ოსტატს, ღირსების ორდენის
კავალერს ალექსანდრე ჩივაძეს
8 აპრილს 60 წელი შეუსრულდა.

თემურ სუბულარი

ქართველ გულშემატკივარს
თემურ სუბულურის ნარდგენა
არ სჭირდება. მსოფლიოს ორგ ზის
ჩემპიონს, მოსკოვის 1980 წლის
ოლიმპიური თამაშების ვერცხლის
პრიზიორს, ევროპის ორგ ზის
ჩემპიონს და კიდევ არაერთი
ტიტულის მომგებ სახელოვან
ქართველ ძიუდოსტს 24 აპრილს
60 წელი შეუსრულდა.

სეოკი ტრადიციას არ არღვევს და
ჩვენს გამოჩენილ ოლიმპიელებს
საიუბილეო თარიღს საკუთარ
ოფისში ულოცავს.
ასე მოხდა ამჯერადაც.
შეხვედრას სეოკის პირველი ვიცე-
პრეზიდენტი ელგუჯა ბერიშვილი
უძღვებოდა. დამსწრეთა შორის
იყვნენ ოლიმპიური ჩემპიონები
შოთა ხაბარელი და ნინო
სალუქვაძე, ცნობილი სპორტული
კომენტატორი ჯამლეტ სუხაშვილი,
სპორტული სამყაროს სხვა
წარმომადგენლები. მათ თემურ
სუბულურს ეს ღირსეუმიწინავე
თარიღი მიულოცეს, ხოლო სეოკის
პრეზიდენტმა ლერი ხაბელოვა
იუბილარი ფულადი თანხით,
ოლიმპიური კომიტეტის ორდენით
და საიუბილეო მედლით
დააჯილდოვა და საჩუქრად გადას-
ცა პაატა ნაცვლიშვილის
ხუთთომეული „ხუთი რგოლი
საქართველოსთვის“.

სეოკის საიტიდან

ბაქო-2015

ინტერვიუ

21-ე ავგუსტზე 50 ქვეყანას შორის

პირველ ევროპულ თამაშებზე ბაქოში ჩვენი სპორტსმენების გამოსვლაზე „ოლიმპიელს“ ესაუბრა სეოკის პირველი ვიცეპრეზიდენტი, საქართველოს დელეგაციის მისიის ხელმძღვანელი ბაქოში ელგუჯა ბერიშვილი

— პირველ ყოვლისა გეტყვით, რომ ეს იყო ძალიან მაღალი დონეზე ორგანიზებული თამაშები. ჩვენმა მეზობელმა და მეგობარმა ქვეყანამ ღირსეულად გაართვა თავი ურთულეს ამოცანას და ევროპას დიდი სპორტული დღესასწაული აჩუქა. აზერბაიჯანს პირველი და, მაშასადამე, ისტორიული კონტინენტური თამაშებისთვის არაფერი არ დაუზოგავს – არც ადამიანური, არც ფინანსური რესურსი და ამიტომაც გამოუვიდათ ყველაფერი ასე კარგად. ამგვარი თამაშების გამართვის იდეა ადრეც არსებობდა, მაგრამ გასულ საუკუნეში, სხვა კონტინენტებისგან განსხვავებით, ევროპამ ამ საქმეს თავი ვერ მოაბა. იდეის რეალიზება შესაძლებელი გახდა ახალ ათასწლეულში, ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების, პირადად მისი პრეზიდენტის პატრიკ ჰიკის დიდი ძალისხმევით. შემთხვევითი არ არის, რომ პირველი თამაშების მასპინძლად სწორედ აზერბაიჯანი და მისი დედაქალაქი ბაქო აირჩიეს. სხვა კანდიდატურა არც ყოფილა. მოგეხსენებათ, ბოლო წლებში აზერბაიჯანში ათეულობით თანამედროვე სპორტული კომპლექსი აშენდა და არაერთი დიდ სპორტულ შეჯიბრება ჩატარდა, მათ შორის – ევროპისა და მსოფლიოს ჩემ-

პიონატები. ამას გარდა, ბაქო ცდილობს მოიპოვოს ზაფხულის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობის უფლება და ამ უალრესად რთული მიზნის მისაღწევად პირველი ევროპული თამაშების კარგად ორგანიზება მნიშვნელოვანი წინგადადგმული ნაბიჯია. თამაშების დღეებში ბაქოს 50 ქვეყნის 6 ათასზე მეტი სპორტსმენი და 3 ათასამდე ოფიციალური პირი სტუმრობდა. პროგრამა მოიცავდა სპორტის 16 ოლიმპიურ და 4 არაოლიმპიურ სახეობას. ხაზგასასმელია, რომ სპორტის რამდენიმე სახეობაში პარალელურად გათამაშდა ევროპის ჩემპიონატის მედლები, აგრეთვე 2016 წლის ოლიმპიური თამაშების სალიცენზიო ქულები. ამან, ცხადია, ერთიორად გაზარდა პირველი ევროპული თამაშების მნიშვნელობა, შესაბამისად კი – საერთაშორისო სპორტული საზოგადოებრიობის ინტერესი. ტელერეპორტაჟები გადაიცემოდა არა მარტო ევროპის ქვეყნებში, არამედ აშშ-ში, კანადაში, ლათინურ ამერიკაში, იაპონიაში, ჩინეთში, ინდოეთში, არაბულ ქვეყნებში, ავსტრალიაშიც კი. მინდა ვისარგებლო შემთხვევით და მადლობა გადავუხადო საქართველოს საზოგადოებრივი მაუწყებლის პირველ არხს, რომელიც თამაშების დღეებში, შეიძლება ითქვას, სპორტულ არხად იქცა და ქართველ გულშემატკივარს პირდაპირ ეთერში სთავაზობდა რეპორტაჟებს ბაქოდან. ასევე მინდა მადლობა ვუთხრა ჩვენს საერთო პარტნიორს – კომპანია „სოკარს.“

პირველი ევროპული თამაშებისთვის მზადების პროგრამა 2014 წელს ამოქმედდა. ამ პროგრამის ფარგლებში გუნდების მოსამზადებლად, სანვრთნელი შეკრებების მოსაწყობად, სალიცენზიო შეჯიბრებებში და საკონტროლო ტურ-

მისიის ხელმძღვანელი ელგუჯა ბერიშვილი ერთ-ერთი ყველაზე საიმედო წყარო იყო ქართველი თუ უცხოელი ჟურნალისტებისათვის.

ნირებში მონაწილეობის მისაღებად, დელეგაციის აღსაკაზმავად და გასამგზავრებლად ჯამში ორ მილიონ ორასი ათასამდე ლარი დაიხარჯა. ოლიმპიური კომიტეტი, სპორტის სამინისტროსთან ერთად, აქტიურად იყო ჩართული მზადების პროცესში, რათა მაქსიმალურად გაგვეთვალისწინებინა ცალკეული სპორტული ფედერაციების, ნაკრები გუნდების მწვრთნელების და თავად სპორტსმენების საჭიროებები, ოპერატიულად გადაგვეწყვიტა პრობლემები, უდანაკარგოდ გაგვევლო წვრთნის თითოეული ეტაპი. სეოკის ინიციატივით და საქართველოს მთავრობის მხარდაჭერით, სოლიდურ პრემიები დაწესდა თამაშების პრიზიორებისთვის, მათი მწვრთნელებისა და საექიმო პერსონალისთვის. საქმეში ჩართეთ ჩვენს ხელთ არსებული ყველა რესურსი და იგივეს ვითხოვდით იმათგან, ვისაც უშუალო პასუხისმგებლობა ეკისრება სპორტულ შედეგზე. ვგულისხმობ ფედერაციების ხელმძღვანელობას და მწვრთნელთა კორპუსს.

ბაქოში საქართველო წარმოდგენილი იყო 104 სპორტსმენით. ისინი გამოვიდნენ სპორტის 13 სახეობის 17 დისციპლინაში – ძიუდოში, თავისუფალ და ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში, ტყვიის სროლაში,

ფარიკაობაში, მძლეოსნობაში, სპორტულ და მხატვრულ ტანვარჯიშში, ბატუტზე ხტომაში, კრიეში, მშვილდოსნობაში, ცურვაში, წყალში ხტომაში, ველოსპორტში, კანოეში, სამბოსა და კარატეში. საერთაშორისო ოლიმპიური ორგანიზაციების ეგიდით გამართულ არც ერთ ადრინდელ შეჯიბრებაში ასეთი წარმომადგენლობითი გუნდი არასოდეს არ გვყოლია. ამას დაუმატეთ ოფიციალური პირები, სეოკის სტუმრები, ადმინისტრაციული, სამედიცინო და ტექნიკური ჯგუფი, მწვრთნელები, მსაჯები და ჟურნალისტები. მოკლედ, ლამის 200-კაციანი დელეგაცია გამოვიდა.

რაც შეეხება უშუალოდ სპორტსმენებს და სპორტულ შედეგებს, ამასთან დაკავშირებით მინდა გამოვყო რამდენიმე მომენტი: კომპლექსურ შეჯიბრებებზე მოსახვედრად, როგორც წესი, სპორტსმენს უწევს სალიცენზიო ბარიერის დაძლევა და ამჯერადაც ასე იყო. ლიცენზია სპორტსმენის კვალიფიკაციის ერთგვარი დადასტურებაა, თუმცა ლიცენზიანტთა შორის ისეთებიც არიან, რომელთაც არათუ საპრიზო ადგილზე გასვლის, ათეულში თუ ოცეულში მოხვედრის შანსიც არა აქვთ. ამასთანავე, ცალკეული ქვეყნებისთვის წესდება შეღავათები და გაიცემა დამატებითი ლიცენზიები. ამ კატეგორიის სპორტსმენები „განწირულნი“ არიან ბოლო ადგილებისთვის. ბაქოს შემთხვევაში, რაკი შეჯიბრების პროგრამის ფორმირება ხდებოდა ცაიტნოტურ პირობებში, მნიშვნელოვნად შეიცვალა თამაშებზე სპორტსმენთა დაშვების ფორმატი. მაგალითად, მძლეოსანთა ტურნირში დაუშვეს მესამე ლიგის ქვეყნები, თანაც პრიზიორები გამოვლინდნენ მხოლოდ გუნდურ ჩათვლაში. მიუხედავად იმისა, რომ ბაქოში კონტინენტის უძლიერესი მძლეოსნები არ ჩასულან, წინასწარვე ვიცოდით, რომ საქართველოს ნაკრები, რომელიც მთელი ქართული დელეგაციის თითქმის ნახევარს შეადგენდა, საერთო ჩათვლაში პრიზიორთა შორის ვერ იქნებოდა (ჩვენი გუნდი სა-

ბოლოდ მერვე ადგილზე გავიდა, თუმცა ცალკეულ დისციპლინებში რამდენიმე მძლეოსანმა მაღალი შედეგი აჩვენა). ასევე ნაკლებად საიმედო ჩანდა ჩვენი პერსპექტივა ცურვაში, წყალში ხტომაში, ველოსპორტში, სპორტულ ტანვარჯიშში, ფარიკაობაში (მით უმეტეს, მას შემდეგ, რაც დისკვალიფიკაციის გამო შინ დარჩა გუნდის ლიდერი სანდრო ბაზაძე). მაგრამ ოლიმპიურმა კომიტეტმა, როგორც ადრე არაერთხელ გაუკეთებია, მიიღო გადაწყვეტილება შანსი ყველასთვის მიეცა და ბაქოში მიევიწინებინა სრული შემადგენლობა. ცხადია, ეს პასუხისმგებლობისგან არ ათავისუფლებს შესაბამის ფედერაციებს, რომელთა წარმომადგენლებმაც თამაშებზე არა მხოლოდ სუსტი სპორტული მომზადება გამოავლინეს, არამედ არ აღმოაჩნდათ ბრძოლის უნარი და ელემენტარული პროფესიონალიზმი. ცხადია, ყველა მონაწილე პრიზიორი ვერ გახდება, ამას არავინ არ ითხოვს, მაგრამ სპორტსმენის კვალიფიკაცია, მისი მომზადების დონე ამდენ კითხვას არ უნდა აჩენდეს. მოლოდინი ვერ გაამართლეს ჩვენმა მოკრივეებმა, ნიჩბოსნებმა, ბატუტზე მხტომელებმა, ტყვიის მსროლემებმა, კარატისტმა. აქ ჩვენ ვსაუბრობთ მაღალი მიღწევების სპორტზე და არა სპორტის მასობრიობაზე. ქვეყანაში დიდი სპორტის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანი საბიუჯეტო სახსრები იხარჯება, რომელიც ოქროში, ვერცხლსა და ბრინჯაოში უნდა „კონვერტირდებოდეს.“ ასეთია გულშემატკივრისა და ქვეყნის დაკვეთა, რომელიც შესრულებულად მხოლოდ მაშინ ჩაითვლება, როცა დიდი შეჯიბრებებიდან შესაბამისი რაოდენობისა და ხარისხის მედლებით დაბრუნდები.

რაოდენობის მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ჩვენი დელეგაცია ბაქოში საკმაოდ წარმატებულად გამოვიდა – 16 მედალი მოიპოვა და ამ ნიშნით 50 ქვეყანას შორის მე-14 შედეგი აჩვენა, თუმცა ხარისხობრივი მაჩვენებელი შეიძლება უკეთესი ყოფილიყო. ჩვენ საბოლოო

ცხრილში 21-ე ადგილზე გავედით, ყოფილი საბჭოელებიდან მხოლოდ თამაშების მასპინძელმა აზერბაიჯანმა, რუსეთმა, ბელარუსმა და უკრაინამ გაგვასწრეს, თავად კი უკან მოვიტოვეთ შვედეთი, ფინეთი, ხორვატია, საბერძნეთი, ჩეხეთი, ბულგარეთი და სხვა სპორტული ქვეყნები. მაგრამ დიდხანს გაგვეყვება განცდა იმისა, რომ პოტენციური ბოლომდე ვერ გამოვიყენეთ და ოქროს მედლის აღების რამდენიმე რეალური შანსი ხელიდან გავუშვივით. ეს იმას ნიშნავს, რომ დაგეგმვის, წვრთნის, საორგანიზაციო საკითხების მოგვარების პროცესში საქმე ბოლომდე ვერ გაკეთდა – ზოგჯერ მონდომება დაგვაკლდა, ზოგჯერ კი ნებისყოფა და პროფესიონალიზმი. ჩვენ ამ თემებზე ღიად უნდა ვისაუბროთ, ყველაფერს თავისი სახელი დავარქვათ და თუ ასე მოვიქცევით, წარმატებები უფრო მოგვიმრავლებს.

როცა პროგნოზებზე და სავარაუდო შედეგებზე ვსაუბრობთ, მედალოსანთა რიგებში უპირველესად სპორტის საჭიდაო სახეობების წარმომადგენლებს (ძიუდო, თავისუფალი და ბერძნულ-რომაული ჭიდაობა, სამბო) მოვიაზრებთ. ასე იყო ათწლეულების განმავლობაში და ასეა დღესაც. ბაქოში გამგზავრებამდე ვამბობდი, რომ იქ 10-12 მედალს მოვიპოვებდით და ჩემი ეს პროგნოზი ბოლო წლების საერთაშორისო ტურნირებზე ნაჩვენებ შედეგებს ემყარებოდა. სხვებს სხვაგვარი გათვლები ჰქონდათ, კითხვებზე რეალური პასუხები კი ბაქოში მივიღეთ, თამაშების დასრულების შემდეგ აღმოჩნდა, რომ გარდა ჭიდაობისა, მომავალ ოლიმპიურ თამაშებზე წარმატების იმედი კიდევ რამდენიმე სახეობაში შეიძლება გვქონდეს. პირველ ყოვლისა, მშვილდოსნობას და

მხატვრულ ტანვარჯიშს ვგულისხმობ. ჩვენმა მშვილდოსნებმა – გამოცდილმა ხათუნა ნარიმანიძემ და ახალბედა ლაშა ფხაკაძემ ძალიან გაგვახარეს, როცა შერეულ წყვილთა თანრიგში საქართველოს პირველი მედალი მოუტანეს, თანაც – ვერცხლისა. ამ თამაშების ნამდვილი აღმოჩენა იყო უდავოდ ნიჭიერი და პერსპექტიული სპორტსმენი, 17 წლის სალომე ფაჟავა, რომელიც მსოფლიოს უძლიერეს მხატვრულ ტანვარჯიშებთან ბრძოლაში არ შედრკა, ეფექტური გამოსვლით და საოცარი სპორტული ფინით მაყურებლების ოვაცია დაიმსახურა, მსაჯების გულიც მოიგო და ჯილდოდ ბრინჯაოს მედალი მიიღო.

ახლა კი მოჭიდავეებს მივუბრუნდეთ და ჯერ ის გავიხსენოთ, რა შედეგები ჰქონდათ ჩვენს ფალანგებს ადრინდელ შეჯიბრებებზე. მაგალითად, ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში 2007 წლის შემდეგ არ გვყოლია მსოფლიოს ჩემპიონი, 2011 წლის შემდეგ – ევროპის ჩემპიონი. 2014 წლის ევროპისა და მსოფლიოს ჩემპიონატებზე ერთადერთი ბრინჯაო მოვიპოვეთ, რაც სერბიოზური კრიზისის მანუწყებელი იყო. აქედან გამომდინარე, ბაქოში მათი წარუმატებლობა დიდად მოულოდნელი არ ყოფილა, თუმცა რამდენიმე ჩვენი მოჭიდავე მედალთან ახლოს იყო. ცუდია, რომ ასეთი მძიმე ვითარება გვაქვს ოლიმპიური თამაშების წინ და ზოგიერთ ნონით კატეგორიაში სათუო ხდება საოლიმპიადო ლიცენზიის მოპოვებაც კი. ჩვენ ფედერაციის ხელმძღვანელებისგან ველოდებით პირუთენელ ანალიზს, ობიექტურ შეფასებებს და აუცილებელ ცვლილებებს.

შედარებით უკეთესი მდგომარეობაა თავისუფალ ჭიდაობაში. ნაკრებში გამოჩნდა რამდენიმე იმედისმომცემი, მაღალ

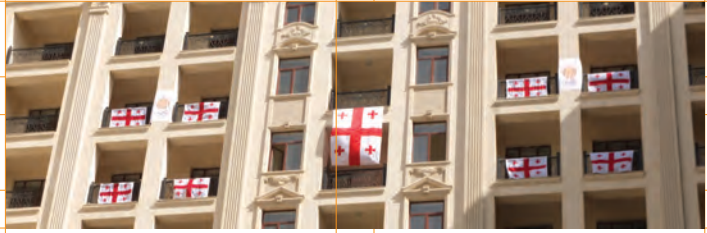
	ქვეყანა	ოქრო	ვერცხლი	ბრინჯაო	სულ
1	რუსეთი	79	40	45	164
2	აზერბაიჯანი	21	15	20	56
3	დიდბრიტანეთი	18	10	19	47
4	გერმანია	16	17	33	66
5	საზრანგეთი	12	13	18	43
6	იტალია	10	26	11	47
7	ბელარუსი	10	11	22	43
8	უკრაინა	8	14	24	46
9	ნიდერლანდი	8	12	9	29
10	ესპანეთი	8	11	11	30
11	უნგრეთი	8	4	8	20
12	სერბია	8	4	3	15
13	შვეიცარია	7	4	4	15
14	თურქეთი	6	4	19	29
15	ბელგია	4	4	3	11
16	ღანია	4	3	5	12
17	რუმინეთი	3	5	4	12
18	პორტუგალია	3	4	3	10
19	პოლონეთი	2	8	10	20
20	ავსტრია	2	7	4	13
21	საქართველო	2	6	8	16
22	ისრაელი	2	4	6	12
23	სლოვაკეთი	2	2	3	7
24	ლიტვა	2	1	4	7
25	ირლანდია	2	1	3	6
26	ხორვატია	1	4	6	11
27	ბულგარეთი	1	4	5	10
28	საბერძნეთი	1	4	4	9
29	შვედეთი	1	3	3	7
30	სლოვენია	1	1	3	5
31	ლატვია	1	0	1	2
32	ჩინეთი	0	2	5	7
33	ესტონეთი	0	1	2	3
33	მოდოვა	0	1	2	3
35	სანმარინო	0	1	1	2
36	სომხეთი	0	1	0	1
36	კვიპროსი	0	1	0	1
38	იყრ გაკედონია	0	0	2	2
38	ნორვეგია	0	0	2	20
40	ფინეთი	0	0	1	1
40	კოსოვო	0	0	1	1
40	მონტენეგრო	0	0	1	1

15 ივნისს ბაქოს სპორტსმენთა სოფელში საქართველოს დელეგაციას ესტუმრა სპორტსმენთა სოფლის მერი ელჩინ საფაროვი. მას ქართული დელეგაციის ხელმძღვანელმა, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პირველმა ვიცე-პრეზიდენტმა ელგუჯა ბერიშვილმა და სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს სპორტის პოლიტიკისა და მართვის დეპარტამენტის უფროსმა ირაკლი დოლაბერიძემ უმასპინძლეს. თუმცა სიტყვები „ესტუმრა“ და „უმასპინძლეს“ აქ რამდენადმე პრობოთია – ბაქოში სწორედ სპორტსმენთა სოფლის მერია მასპინძელი, ხოლო ქართველები – სტუმრები. ელჩინ საფაროვი დაინტერესდა სპორტსმენთა სოფელში ქართველთა საცხოვრებელი პირობებით, სურვილებითა და შენიშვნებით. შეხვედრის დასასრულს სტუმარ-მასპინძელმა ერთმანეთს საჩუქრები გადასცა (სეოკის საიტიდან).

შედეგზე მოტივირებული ახალგაზრდა, რომლებმაც ტიტულიან მეტოქეებთან შეხვედრაში ოსტატობაც გამოავლინეს და ხასიათიც. ბაქოში აღებული ხუთი მედალი ნამდვილად კარგი შედეგია, თუმცა აკლია ოქროს ბრწყინვალება. ოქროს მედალს ველოდით ვლადიმერ ხინჩეგაშვილისგან. ის არის ჩვენი ნაკრების ლიდერი – ევროპის შარშანდელი ჩემპიონი და მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალისტი, ლონდონის ოლიმპიური თამაშების ვერცხლის პრიზიორი. სამწუხაროდ, ლადომ ნახევარფინალური ბრძოლისას ვერ მოთოკა ემოციები, აპყვა მეტოქის უხეშობას და საერთოდ უადგილოდ დარჩა. ეს ამბავი ყველასთვის გაკვეთილად უნდა იქცეს. არა მარტო ამ ინციდენტით, არამედ სხვა შემთხვევებითაც დასტურდება, რომ მოჭიდავეთა ბანაკში სპორტული დისციპლინის მხრივ, აგრეთვე სპეციალური სამედიცინო პრეპარატების მოხმარების თვალსაზრისით ყველაფერი ნაწილობრივ არ არის. ამის თაობაზე ექიმებმა ბაქოში გამგზავრებამდეც არაერთხელ განაცხადეს და ამ განცხადებებს შესაბამისი ქმედებებიც უნდა მოჰყვეს.

მეტის ვალდებულება ჰქონდათ აღებული სამბისტებს, რომლებმაც სამი ბრინჯაო კი მოიპოვეს, მაგრამ საჩემპიონო ბრძოლამდე ვერც ერთმა ვერ მიაღწია. მათგან ყველაზე წარმატებულ, მსოფლიოს ბოლო

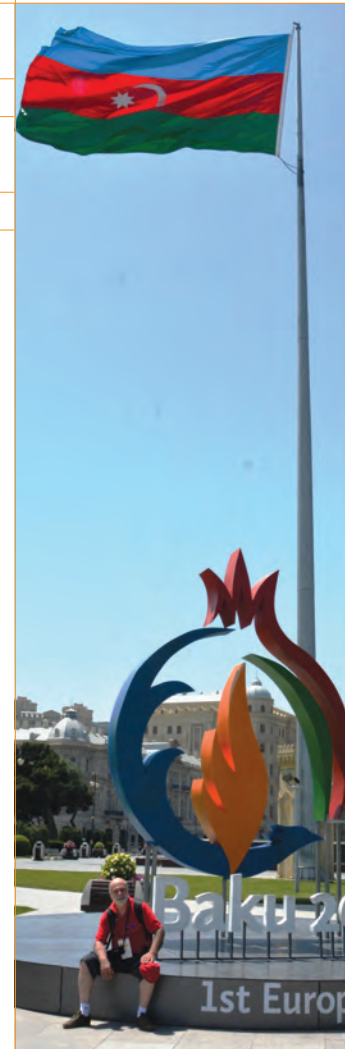
ორი ჩემპიონატის მომგებ ვახტანგ ჩიდრაშვილს ნახევარფინალური ბრძოლა მასპინძელთა ფალავანთან მოუწია და, სამწუხაროდ, მეტოქისა და მსაჯების შემოტევებს ვერ გაუძლო. სამბისტებისა და სხვების მაგალითზე გამოჩნდა, რომ ჩვენს სპორტსმენებს უჭირთ კრიტიკულ მომენტში ძალების მობილიზება, ტაქტიკის შეცვლა და შეხვედრის ბედის სათავესოდ შემობრუნება.

ისე მოხდა, რომ თამაშების დაწყებიდან ორი კვირის თავზე ქართველთაგან ოქროს მედალის მოპოვება ვერავინ შეძლო, რაც დამატებით ფსიქოლოგიურ ტვირთად იქცა ძიუდოისტთა ტურნირის წინ. ძიუდოისტთა ნაკრები ჩვენს დელეგაციას 22 ივნისს შემოუერთდა, სამი დღის შემდეგ კი ბრძოლაში ჩაერთო. ამირან პაპინაშვილის მიერ სტარტზე მოპოვებულ ბრინჯაოს მედალს ნუგზარ ტატალაშვილის ვერცხლი მოჰყვა, მერე კი ავთანდილ ჭრიკიშვილის ჯვრიც დადგა. სიმბოლურია, რომ ქართველთაგან პირველი თამაშების პირველი და ისტორიული ოქროს მედალი საქართველოს ბოლო წლების

საუკეთესო სპორტსმენმა მიიღო. ჭრიკიშვილმა ბაქოშიც გამოავლინა დიდი სპორტსმენის საუკეთესო თვისებები, ფინალამდე ოთხი შეხვედრა იპონით მოიგო, დრამატულ საჩემპიონო ბრძოლაში კი რუს ივან ნიფონტოვს აჯობა. მიმენონოსანთა შეჯიბრება ასევე დამაჯერებლად მოიგო ადამ ოქრუშაშვილმა, ვარლამ ლიპარტელიანს კი ოქრომდე ერთი ნაბიჯი დააკლდა. ბოლომდე იბრძოლეს ჩვენმა სხვა ძიუდოისტებმა, რომლებსაც გუნდური ტურნირის ფინალში, სამწუხაროდ, ფორტუნამ ზურგი შეაქცია. ფრანგებთან მარცხმა ყველას დაგვწყვიტა გული და ეს ნაბორძიკება მხოლოდ სპორტული უიღბლობის ბრალი არ ყოფილა – თვალნათლივ დავინახეთ, რამხელა ფიზიკური და სულიერი ენერჯია შეაღიეს ჩვენმა ბიჭებმა პირად შეჯიბრებას. მართალია, გუნდურ ტურნირში აშკარად დაჯაბნეს ორი მეტოქე – ჩეხეთი და უნგრეთი, მაგრამ უადრესად მოტივირებული ფრანგების დასამარცხებლად ძალა არ ეყოთ. საბოლოოდ, ჩვენი ძიუდოისტების ანგარიშზეა 2 ოქრო, 3 ვერცხლი და ერთი ბრინჯაო, რაც უდავოდ მაღალი შედეგია.

ზემოთ ვთქვი და ბოლოშიც გავიმეორებ: უნდა შეიკრობოს ყველა დაინტერესებული მხარე და ღიად ვისაუბროთ პირველი ევროპული თამაშების შედეგებზე, იქ მიღებულ გამოცდილებაზე, მზადებისას და უშუალოდ შეჯიბრების დროს დაშვებულ შეცდომებზე. ამასთანავე აუცილებელია, სწორედ ამ დასკვნების გათვალისწინებით დავგეგმოთ ქართულ სპორტში სამომავლოდ გადასადგმელი თითოეული ნაბიჯი. წინ გველოდება 2016 წლის ოლიმპიური თამაშები, სადაც გაცილებით მძაფრი კონკურენცია იქნება.

პანამერიკული თამაშები

პირველი კონტინენტური (ეპი)

ოლიმპიადებივით არა, მაგრამ პანკონტინენტურ სპორტულ თამაშებს საკმაოდ ხანგრძლივი ისტორია აქვს.

პანამერიკული თამაშები პირველი იყო. მან სულ რამდენიმე დღით დაასწრო პანაზიურს. საერთოამერიკული ასპარეზობის იდეა 1932 წლის ოლიმპიადის დღეებში წამოაყენეს საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის სამხრეთამერიკელმა წევრებმა და 5 წლის შემდეგ პანამერიკული თამაშები ჩატარდა კიდევ დალასში, მაგრამ მის მიმართ ყურადღება იმდენად უმნიშვნელო იყო, რომ დღეს სათვალავშიც არ აგდებენ. 1940 წელს ბუენოსაირესში ჩატარებულ პანამერიკულ სპორტულ კონგრესზე გადაწყდა, რომ პირველი „ნამდვილი“ პანამერიკული თამაშები არგენტინის დედაქალაქში ჩატარებინათ 1942 წელს, მაგრამ ეს ვერ მოხერხდა მეორე მსოფლიო ომის გამო. მეორე პანამერიკული სპორტული კონგრესი ლონდონის ოლიმპიადის დღეებში გაიმართა 1948 წელს და აქ მიღებული გადაწყვეტილებით, პირველი პანამერიკული თამაშები 1951 წელს ჩატარდა იმავე ბუენოსაირესში.

მე-17 პანამერიკულ თამაშებს წელს, ივლისში ტორონტო უმასპინძლებს.

პირველი პანამერიკული თამაშები, რომელიც 1951 წლის 25 თებერვალს დაიწყო და 9 მარტამდე გაგრძელდა, ჯერ კიდევ არ იყო დასრულებული, როცა დელიში პირველი აზიადა, პირველი აზიური თამაშები გაიხსნა.

აზიური თამაშების ჩატარებაც იმავე ლონდონში გადაწყდა იმავე 1948 წელს. ჩინე-

თისა და ფილიპინების სპორტულ დელეგაციათა ხელმძღვანელებმა მოილაპარაკეს, აღედგინათ შორეული აღმოსავლეთის ჩემპიონატი, რომელიც 1913-1934 წლებში იმართებოდა ფილიპინების მოყვარულ სპორტსმენთა ასოციაციის ინიციატივით და რომელშიც სხვადასხვა დროს შორეული აღმოსავლეთისა და ინდოჩინეთის თითქმის ყველა ქვეყანა მონაწილეობდა. პირველი ასეთი ჩემპიონატი 1913 წელს მანილაში გაიმართა, ხოლო მე-11, რომელიც 1938 წელს უნდა გამართულიყო ოსაკაში, გაუქმდა ჩინეთ-იაპონიის მეორე ომის გამო. 1948 წელს ჩინელთა და ფილიპინელთა თაოსნობა აზიის სხვა ქვეყნების წარმომადგენლებმაც განიხილეს და სოკის ინდოელი წევრის გურუ დუტ სონდჰის წინადადებით გადაწყვიტეს, არა შორეული აღმოსავლეთის, არამედ საერთაზიური თამაშები ჩატარებინათ. პირველი აზიური თამაშების მასპინძლობა ინდოეთის დედაქალაქმა ითავა და იგი 4-11 მარტს გაიმართა.

ჯერჯერობით ბოლო აზიადა 2014 წელს ჩატარდა სამხრეთკორეულ ქალაქ ინჩეონში, მომდევნო კი 2018 წელს გაიმართება ჯაკარტაში.

ხოლო საერთოაფრიკული თამაშების იდეა პიერ დე კუბერტენს ეკუთვნის. იგი ჯერ კიდევ 1920 წელს ფიქრობდა ამგვარი თამაშების ჩატარებას, მაგრამ მეტროპოლიები წინ აღუდგნენ მისი ჩანაფიქრის განხორციელებას, რადგან შეეშინდათ, რომ კოლონიებში ამგვარი აქტივობა დამოუკიდებლობისკენ სწრაფვას გააღვივებდა. ამის მიუხედავად, 1925 და 1928 წლებში იყო საერთოაფრიკული თამაშების ჩატარების ცდები ალჟირსა და ალექსანდრიაში. სოკის ეგვიპტელმა

ევროპული თამაშების გრაფიკული დიზაინის მთავარი ელემენტი ბრონზული გახლდათ და იგი ძალზე მოხერხებულად იყო გამოყენებული როგორც ნაბეჭდ პროდუქციაში, ისე ელექტრონულ მედიასა და სპორტული არენების თუ ქალაქის გარე გაფორმებაში.

წევრმა, წარმომბოთ ბერძენმა ანგელო ბოლანაკიმ ფულიც კი გაიღო ალექსანდრიაში სტადიონის ასაშენებლად, მაგრამ ეს ცდები წარუმატებლად დასრულდა. 1960 და 1961 წლებში მადაგასკარსა და კოტიდიუარში ფრანგულენოვანი აფრიკის თამაშები გაიმართა. მესამე ამგვარი თამაშები 1963 წელს უნდა გამართულიყო სენეგალში, მაგრამ ასპარეზობის დაწყებამდე აფრიკის ქვეყნების სპორტის მინისტრები პარიზში შეიკრიბნენ და აქ თამაშებში მონაწილეობის სურვილი რამდენიმე ინგლისურენოვანმა აფრიკულმა ქვეყანამაც გამოთქვა. გადანდა, რომ ფრანგულენოვანი აფრიკის თამაშები საერთაფრიკულ თამაშებად ექციათ და პირველი ასეთი ასპარეზობა 1965 წელს გაიმართა კიდევ კონგოს დედაქალაქ ბრაზავილში.

წელს, 4-19 სექტემბერს ჩატარდება მე-11 პანაფრიკული თამაშები, რომელთაც კვლავ ბრაზავილი უმასპინძლებს, მომდევნო კი 2019 წელს გაიმართება ლუანდაში.

საერთაშორისო ოლიმპიურმა კომიტეტმა ჯერ კიდევ

იდეის დონეზე აღიარა პანაფრიკული თამაშები პანამერიკული და პანაზიური თამაშების კვალად.

დაბოლოს: მას შემდეგ, რაც სამხრეთპაციფიკის თამაშებს კონტინენტად მიჩნეული ავსტრალიაც შეუერთდა, ეს ასპარეზობაც პანკონტინენტურ თამაშების რიგს შეიძლება მიეკუთვნოს. სამხრეთპაციფიკის, ანუ სამხრეთწყნაროკეანეთის თამაშები ყოველ ოთხ წელიწადში ერთხელ იმართება და მასში სულ ბოლო დრომდე მხოლოდ ოკეანეთის კუნძულოვანი სახელმწიფოები მონაწილეობდნენ. თამაშების ჩატარების ინიციატივით თავის დროზე ფიჯი გამოვიდა და სამხრეთპაციფიკის პირველი თამაშები 1963 წელს სწორედ ფიჯის დედაქალაქ სუვაში გაიმართა. ასპარეზობას ატარებს ოკეანეთის ოლიმპიური კომიტეტების ასოციაცია, რომელმაც სამხრეთპაციფიკის XV თამაშებზე ავსტრალია და ახალი ზელანდიაც დაუშვა. ეს თამაშები 2015 წლის 4 ივლისს გაიხსნება პაპუა-ახალგვინეის დედაქალაქ პორტმორსბიში.

ასე რომ, შესაბამისი ოლიმპიური კომიტეტების ან მათი გაერთიანებების ეგიდით რამდენიმე ათწლეულია, სისტემატურად იმართება საერთოამერიკული, საერთოაზიური, საერთოაფრიკული და საერთოპაციფიკური თამაშები.

კი მაგრამ ევროპა? სპორტისა და ოლიმპიზმის სამშობლო?

სპორტში იმდენად თვალსაჩინო იყო ევროპოცენტრიზმი, იმდენად დიდი იყო ევროპის ქვეყნების ჩართულობა ოლიმპიადებსა და მსოფლიო ჩემპიონატებში, იმდენად თვითკმარი სპორტული ასპარეზობები იყო სხვადასხვა სახეობაში გამართული ევროპის ჩემპიონატები, რომ საერთოევროპული თამაშები ჩატარება აზრად არავის მოსვლია.

აზრად არავის მოსვლია მანამ, სანამ აზერბაიჯანში, სადაც ბოლო ათწლეულში სპორტი ქვეყნის თვითდამკვიდრების ერთ-ერთ უმთავრეს სფეროდა იქნა მიჩნეული, არ გაჩნდა იდეა, რომ უახლოეს მომავალში ბაქოში დიდი საერთაშორისო სპორტული ასპარეზობა ჩატარებინათ. რაკი უდიდესი სპორტული შეჯიბრებები, ისეთი როგორცაა ოლიმპიური თამაშები თუ საფეხბურთო მსოფლიო ჩემპიონატები, მთელი 6-8 წლით ადრე იგეგმება, ხოლო ნაკლები მასშტაბი აზერბაიჯანის გაზრდილ სპორტულ ამბიციებს ვერ დააკმაყოფილებდა, აზერბაიჯანის ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების გაერთიანებას საერთოევროპული ოლიმპიური თამაშების იდეა და პირველი ასეთი თამაშების ბაქოში ჩატარება შესთავაზა.

პირველი პანევროპული ბევრმა არ იცის, რომ აზერბაიჯანის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტს სათავეში ქვეყნის პრეზიდენტი ილჰამ ალიევი უდგას. ასე რომ, მის წინადადებას, სახელმწიფოს გარანტიებიც კი არ დასჭირვებია. სხვათა შორის, ალიევი ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ერთადერთი თავკაცია მსოფლიოში, რომელიც ამავე დროს ქვეყნის პრეზიდენტია. უკვე ამ ფაქტში ჩანს ის როლი და მნიშვნელობა, რასაც აზერბაიჯანი ანიჭებს სპორტს. როცა ალიევი აზერბაიჯანის პრეზიდენტი გახდა, იგი ამ ქვეყნის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის თავკაცი იყო და ეს პოსტი არ დაუტოვებია.

პირველი პანევროპული

ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტი, ირლანდიელი პატრიკ ჰიკი მოწონებით შეხვდა ალიევის ინიციატივას და 2012 წლის 8 დეკემბერს ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების 41-ე გენერალურ ასამბლეაზე რომში ბაქოს ევროპის პირველი ოლიმპიური თამაშების ჩატარების უფლება მიეცა. აზერბაიჯანის დედაქალაქს კონკურენტი არ ჰყოლია, თუმცა კენჭისყრა მაინც დახურული წესით ჩატარდა და 48

ბევრმა არ იცის, რომ აზერბაიჯანის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის თავკაცი იყო და ეს პოსტი არ დაუტოვებია.

ხმოსნიდან 38-მა მხარი დაუჭირა მის კანდიდატურას, რვა წინააღმდეგი იყო, ორმა კი თავი შეიკავა. სომხეთის წარმომადგენელმა უარი განაცხადა კენჭისყრაში მონაწილეობაზე.

იმ ეტაპზე თამაშებს ევროპის ოლიმპიური თამაშები ეროქვა, მაგრამ მერე, როგორც ჩანს, მიხვდნენ, რომ ამით ის ნამდვილი ოლიმპიადა ერთგვარად კნინდებოდა და ასპარეზობის ოფიციალურ სახელწოდებას სიტყვა „ოლიმპიური“ ჩამოაშორეს.

რომის კონგრესის დამთავრებისთანავე აზერბაიჯანის პრეზიდენტის განკარგულებით ჩამოყალიბდა თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტი, რომლის თავმჯდომარედ ილჰამ ალიევიმ თავისი მეუღლე, აზერბაიჯანის ეოკის აღმასკომის წევრი და იუნესკოს კეთილი ნების ელჩი მეჰრიბან ალიევა დაადგინა, ხოლო მის მოადგილედ და აღმასრულებელ მდივნად ახალგაზრდობისა და სპორტის მინისტრი აზად რაჰიმოვი დანიშნა. მალე ამის შემდეგ საორგანიზაციო კომიტეტის დამხმარედ და ხელშემწყობად ინგლისიდან

ჩამოიყვანეს საიმონ კლეგი, რომელსაც დიდი საერთაშორისო სპორტული ასპარეზობების მონაწილისა თუ მართვის ხანგრძლივი გამოცდილება ჰქონდა და აქვს.

თუმცა აზერბაიჯანელთა ინიციატივა აქტიურად იქნა მხარდაჭერილი და ბაქოში ადვილად მოიპოვა მასპინძლობის უფლება, რამდენიმე პრობლემა მაინც შეიქმნა: ჯერ იყო და, მსოფლიო პრესაში გაჩნდა პუბლიკაციები თამაშების დესპოტურ სახელმწიფოში ჩატარების წინააღმდეგ, მერე ორგანიზატორებმა განაცხადეს, სომხეთის სპორტსმენებს თამაშებზე არ დავუშვებთო, რასაც უცხოეთში უაღრესად ნეგატიური რეაქცია მოჰყვა და მასპინძლებიც იძულებული გახდნენ, თავისი სიტყვები უკან წაელოთ.

პრობლემური იყო მოლაპარაკებები სპორტის ზოგიერთი სახეობის საერთაშორისო ფედერაციებთან, რომელთაც თავიანთი კალენდარი უკვე კარგა ხნის შედგენილი ჰქონდათ, როცა ბაქოს ევროპული თამაშები მოულოდნელად დაატყდათ თავს.

და რაც მთავარია: იმის მიუხედავად, რომ დამოუკიდებლობის აღდგენიდან მოყოლებული, აზერბაიჯანი სპორტული თვალსაზრისით ევროპის ნაწილია, ბევრისთვის დიდხანს გაუგებარი იყო, რატომ უნდა ჩატარებულიყო პირველი ევროპული თამაშები ესოდენ აზიურ ქვეყანაში.

პირველი ნაბიჯ(ებ)ი

მე უშუალო მონმე და მონაწილე ვარ იმისა, თუ როგორ იქცა აზერბაიჯანი ევროპულ ქვეყნად სპორტსა და ოლიმპიურ მოძრაობაში ჯერ თეორიულად და მერე პრაქტიკულადაც:

1992 წლის 9 მარტია. ლოზანაში მიმდინარეობს მოლაპარაკება საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტისა და ყოფილი საბჭოთა რესპუბლიკების ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტთა ხელმძღვანელებს შორის ახალშექმნილ ოლიმპიურ კომიტეტთა აღიარებისა და ბარსელონის თამაშებში ჩვენი სპორტსმენების გამოსვლის პირობების თაობაზე. საქართველოს დელეგაციას მე ვხელმძღვანელობ, როგორც საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტი. მოლაპარაკების ოფიციალური ნაწილის დამთავრების შემდეგ, როცა სამა-

ევროპული თამაშების შემდეგ მათ მალალ დონეზე ორგანიზებისათვის აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ქვეყნის პირველი ლედი მამათილის სახელობის ორდენით დააჯილდოვა. როგორც აზერბაიჯანის პრეზიდენტის პრესსამსახური იტყობინება, ილჰამ ალიევიმ მეჰრიბან ალიევა ჰეიდარ ალიევის ორდენით დააჯილდოვა. ორდენის გადაცემის ცერემონიას აზერბაიჯანელი სპორტსმენებიც ესწრებოდნენ. როგორც პრეზიდენტმა განაცხადა, პირველმა ლედიმ აზერბაიჯანელი ხალხის კულტურულ მემკვიდრეობას საერთაშორისო მასშტაბით ფართო პროპაგანდა გაუწია. აზერბაიჯანული პრესა იუნყევა, რომ დაჯილდოების შემდეგ მეჰრიბან ალიევიმ მეუღლეს „17 დღის განმავლობაში განცდილი უღამაზესი წუთებისათვის“ მადლობა გადაუხადა.

ჩინგის ყაჯარის წიგნის გარეკანი.

რანჩმა საბოლოო გადანყვეტილების მისაღებად სოკის ოთხი ვიცე-პრეზიდენტი სათათბირო ოთახში გაიწვია და ყველანი წამოვიშალეთ, ჩემთან მოდის ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების ასოციაციის პრეზიდენტი ჟაკ როგე, რომელიც წლების შემდეგ სოკის პრეზიდენტი გახდება და მეკითხება:

– საქართველოს ევროპაა თუ აზია?

– რა თქმა უნდა, ევროპა! – არც დავფიქრებულვარ, ისე ვეუბნები მე.

მერე როგე ამავე კითხვით სომხეთისა და აზერბაიჯანის ეოკების პრეზიდენტებს, რუბენ აკოფიანსა და იური მამედოვს მიმართავს.

ისინი ერთმანეთს ხმას არ სცემდნენ და ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად როგეს ჩემზე უთითებენ, იმან რა გითხრაო. როგეს პასუხის შემდეგ კი ისინიც, – ევროპაო, ეუბნებიან.

ასე ღურთა თავი აზერბაიჯანმა ევროპაში!

სადაც მას ისტორიულად არაფერი ესაქმებოდა.

მაგრამ, რაც გინდა თქვი, დღეს ბაქო უფრო დასავლური

ქალაქია, ვიდრე აღმოსავლური, უფრო ევროპული, ვიდრე აზიური. მართალია, არა ისე თვალსაჩინოდ, როგორც, ვთქვით, დუბაი ან დოჰა, მაგრამ უფრო მეტად, ვიდრე, მაგალითად, სტამბული!

ბაქოში ჩასვლის პირველსავე დღეს ჩინგიზ ყაჯარის წიგნი ვიყიდე – „ბაქო და ევროპა (ისტორიული ეტიუდები)“ და თამაშების გახსნამდე მისი გადათვალთვლება მოვასწარი. ჩინგიზ ყაჯარი, რომლის გვარ-სახელზე უფრო აღმოსავლურ-ტრადიციული ძნელი წარმოსადგენია, თავის ამ რუსულ წიგნში დაბეჯითებით ცდილობს, ბაქოს ევროპული ფესვები წარმოაჩინოს, მაგრამ მისი პრიმიტიული და ნაძალადევი მეთოდით, ყველგან ევროპაა, სადაც კი ევროპულ დამპყრობელს, მოგზაურსა თუ საქმოსანს ფეხი დაუდგამს, სადაც კი ევროპულ არქიტექტორს შენობა აუშენებია. აი, ჩინგიზ ყაჯარის რამდენიმე ისტორიული ეტიუდის სათაური: „რომაელები ბაქოს მისადგომებთან“, „ალექსანდრე მაკედონელი ბაქოს შემოგარენში“, „აზერბაიჯანული მეფარდაგეობის შედეგის ლონდონში“, „ლეონარდო და ვინჩის დედა ისტორიული აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე დაიბადა“, „ენგელბერტ კემპფერი ბაქოში“, „ევროპელები ცეცხლის ტაძარ ატეშგაჰში“, „ალექსანდრ დიუმა ბაქოში“, „გენერალი შარლ დე გოლი ეწვია ბაქოს“, „აზერბაიჯანელები – საპატიო ლეგიონის ორდენის კავალრები“, „ცნობილი აზერბაიჯანელი ქალები კამბიჯო-ერმაკოვის ფოტოებზე“, „ბაქო და ბაქოელები ევროპულ მხატვართა ტილოებზე“, „ნობელები და როტშილდები ბაქოში“, „გერმანელები ბაქოში“, „ევროპელი არქიტექტორები ბაქოს განაშენიანებაში მონაწილეობენ“...

ბაქო, ბაქო და ბაქო! ეს წიგნი რომ აზერბაიჯანისა და საქართველოს საერთო მეზობლებს ჩაუვარდეთ ხელში, შურით გასკდებოდნენ! შემურდებოდათ ჩრდილოეთკო-

რელებსაც, რომლებიც დარწმუნებულები არიან, რომ მსოფლიოს ყველა დედაქალაქი ფჰენიანობას ნატრობს!

სხვა შემთხვევაში ჩინგიზ ყაჯარის ვითომ გულუბრყვილო, მაგრამ ამავე დროს ურცხვი წიგნი და მისი სწორხაზოვანი მიზანი ირონიული ლიმილის მომგვრელი იქნებოდა, მაგრამ ირონიისთვის ვერ მოიცლი, როცა ხედავ, მართლა როგორ შეიცვალა ბაქო უკანასკნელ ათწლეულში, როგორი შენობებით დამშვენდა, როგორი ინფრასტრუქტურა შექმნა, რა გზებით დაისერა, რა მუზეუმებით გამდიდრდა, ევროვიზიისა და ევროპის ამ თამაშების წყალობით როგორ იქცა ევროპის ჯერ მუსიკალურ და ახლა სპორტულ დედაქალაქად.

არა მარტო ბაქო, დღეს მთელი აზერბაიჯანი ეზომება და ეტოლება ევროპას. ეს რომ ასეა, დამიდასტურა საქართველოს გენერალურმა კონსულმა განჯაში მამუკა ბალავაძემ, ჩვენი სახელოვანი ფალავნის, ვახტანგ ბალავაძის შვილმა და ჩემი ასევე სახელოვანი კოლეგის, თამარ ბალავაძის ძმამ. იგი 20 წელიწადზე მეტია დიპლომატად მუშაობს აზერბაიჯანში და ქვეყნის ეს ტრანსფორმაცია მის თვალწინ მოხდა. აზერბაიჯანი ახლა წერს თავის ისტორიას, ახლა თხზავს თავის ეროვნულ მითოლოგიას და თუ ჩვეულებრივ, ანმყო და მომავალი წარსულისგან იღებენ სათავეს, აზერბაიჯანის შემთხვევაში, მისი წარსული იქმნება ანმყოს მოთხოვნებიდან და მომავლის ინტერესებიდან გამომდინარე. როგორც ჩანს, ფულადქცეულ ნავთობსა და გაზს მართლა შეუძლია აზია ევროპად თუ ამერიკად აქციოს და აზერბაიჯანი ნავთობით მდიდარ არაბულ ქვეყნებთან ერთად სწორედ ამ

გზას ადგას. კი, შეიძლება ეს ყველაფერი ჯერ მხოლოდ გარეგნულად ჩანდეს, მაგრამ თანდათანობით რომ მოსახლეობის მენტალობასაც ცვლის, დაკვირვებულ თვალს შეუმჩნეველი არ დარჩება.

თუმცა არაერთი წელია, ვდებოვარ, რომ საქართველოს ევროპისა და აზიის გზაჯვარედინად წარვედგინოთ მსოფლიოს, ჩვენზე უკეთ და ჩვენზე სწრაფად ეს აზერბაიჯანმა მოახერხა. და, ჩვენდა სამწუხაროდ, აღარც ის არის საკამათო, თუ რომელი სახელმწიფოა კავკასიის რეგიონში ლიდერი. ევროპა-აზიის გზაჯვარედინი კი არა, რომ მეგონა, ცეცხლოვანი მიწა ჩილე-არგენტინის არქიპელაგი იყო სადღაც სამხრეთ ნახევარსფეროში, ანტარქტიდის სიახლოვეს, აზერბაიჯანი სწორედ ცეცხლოვანი მიწის სახელით იმკვიდრებს ადგილს მსოფლიოში, აცხადებს რა თავის ტერიტორიას ზოროასტრიზმის სამშობლოდ. იქამდე, რომ „ცეცხლოვან კოშკებად“ წოდებული ცეცხლის ალის ფორმის მქონე სამი ცათამბვჯენი თანამედროვე ბაქოს სიმბოლოდ, ლენდმარკად და მთავარ ღირსშესანიშნაობად აქციეს.

პეტროდოლარები პეტროდოლარებად, მაგრამ მათ სწორად გამოყენებაც უნდა!

რაც შეეხება სპორტს, აზერბაიჯანი ნელ-ნელა დიდი სპორტული ქვეყანა ხდება. ყოველ შემთხვევაში, თუ საბჭოთა კავშირის პერიოდში ამ რესპუბლიკის სპორტმენები ოლიმპიურ თამაშებში შეტანილი წვლილით თუ სპარტაკიადის შედეგებით საქართველოზე მაღლა არასოდეს ყოფილან, დღეს არათუ ჩვენ გვისწრებენ, ლამის ბელარუსს ეტოქებიან. საქართველოზე მაღლა კი არა, საბჭოთა კავშირის ოლიმპიურ წარმატებებში შეტანილი წვლილით აზერბაიჯანი ბოლოდან მეხუთეა და მხოლოდ მოლდოვას, ყირგიზეთს, ტაჯიკეთსა და თურქმენეთს უსწრებს, ხოლო 1992 წელს გაერთიანებულ ოლიმპიურ გუნდის მონაგარში შეტა-

ნილი წვლილით აზერბაიჯანი მხოლოდ მერვე იყო.

ხოლო შედარებით ახლო წარსულიდან მახსენდება ჩემი კოლეგის, ვაჟა სიმონიშვილის პუბლიკაცია „ოლიმპიელის“ 28-ე ნომერში 2006 წელს. ეს გახლავთ ინტერვიუ საქართველოს ტაეკვონდოს ფედერაციის პრეზიდენტთან, ავთანდილ მიქაძესთან, რომელიც სხვათა შორის ამბობს:

„საქმე ისაა, რომ აზერბაიჯანში ტაეკვონდოს დიდი ყურადღება ექცევა. ამ სპორტში წელიწადში რამდენიმე მილიონი დოლარი იხარჯება. ცნობისათვის, პოსტსაბჭოთა სივრცეში ყველაზე მცირე დაფინანსება უკრაინის ტაეკვონდოს აქვს – 200 ათასი დოლარი. აზერბაიჯანს დაეუბრუნდება და გეტყვით, რომ სახელმწიფომ ტაეკვონდოს ისტებს სპეციალური კომპლექსი აუშენა, რომელიც სავარჯიშო დარბაზებთან ერთად აუზებსა და ხუთვარსკვლავიან სასიტუმროს აერთიანებს. აზერბაიჯანელ ტაეკვონდოსისტებს სახელმწიფომ დაფინანსება რომც არ მისცეს, საკუთარ თავის მაინც შეინახავენ. ამასთან, ჩვენს მეზობლებს დაქირავებული ჰყავთ 200 მწვრთნელი, რომელთა ხელფასს ფედერაციის პრეზიდენტი არეგულირებს – მიღწევების მიხედვით. სპეციალისტთა ხელფასი 500 დოლა-

რიდან 5000 დოლარამდე მერყეობს“.

ნიშანდობლივია ინტერვიუს სათაური: „დავეწვიოთ კი აზერბაიჯანს?“

თუ გავითვალისწინებთ, რომ ეს სიტყვები 2006 წელსაა დანერილი და საქმე „მხოლოდ“ ტაეკვონდოს ეხება, კითხვა ამკარად რიტორიკულია და თვალმისანვლომ პერსპექტივაში მასზე ოპტიმისტურ პასუხს ნაკლებად უნდა მოელოდეს ვინმე.

ტაეკვონდოსი რა მოგახსენოთ და, მე საშუალება მომეცა საკუთარი თვლით მეცნახა, თუ რა პროგრესი განიცადა ბოლო ათწლეულში აზერბაიჯანის სპორტმა საერთოდ – ამაზე თვალსაჩინოდ მეტყველებს ბაქოს სპორტული ინფრასტრუქტურა, ერთი მხრივ, და აზერბაიჯანელ სპორტსმენთა წარმატებები საერთაშორისო ასპარეზზე, მეორე მხრივ.

2012 წლის ოლიმპიადაზე აზერბაიჯანმა თავისი 2 ოქროს, 2 ვერცხლისა და 6 ბრინჯაოს მედლით 30-ე ადგილი დაიკავა არაოფიციალურ გუნდურ ჩათვლაში და 11 ყოფილ მოკავშირე რესპუბლიკაზე რომ არაფერი ვთქვათ, გაუსწრო ისეთ ქვეყნებს, როგორიცაა თურქეთი, შვედეთი, ნორვეგია, კანადა...

საერთოდ აზერბაიჯანელი ერი ძალზე მოკლე პერიოდში ჩამოყალიბდა და გაძლიერდა,

ევროპული თამაშების ატმოსფერო ბაქოში ყოველ ფეხის ნაბიჯზე იგრძნობოდა.

სეზონის სიმოქტე ბოლო დროს გადიან წარმატებები აქვს სეზონის მომთხრობის სიმოქტეზე.

ევროპის პირველი თამაშების ოქროს, ვერცხლისა და ბრინჯაოს მედლები საორგანიზაციო კომიტეტმა გახსნამდე 100 დღით ადრე წარუდგინა პრესას. აზერბაიჯანელი მხატვრის ნარგიზ ჰუსეინოვას ესკიზის მიხედვით მედლების დიზაინი შეიქმნა ადამასის ცნობილ საიუველირო ფირმაში, ხოლო ტირაჟი ბაქოში დამზადდა „აზერსუვენირის“ მიერ. ამ მედლების 16 ეგზემპლარი ქართველი სპორტსმენების ნადავლი გახდა – 8 ბრინჯაოსი, 6 ვერცხლისა და ორიც ოქროსი.

როგორც ერი, და ეს მამინ, როცა ჯერ კიდევ მეორე მსოფლიო ომამდე აზერბაიჯანელს პასპორტში ეროვნებად „თურქი“ ეწერა, ხოლო 1991 წელს ქვეყანა კირილიციდან ლათინურ ანბანზე გადავიდა და თავიდან დაიწყო ძლივს ნასწავლი წერა-კითხვის სწავლა.

აზერბაიჯანი, სხვა ყოფილი მოკავშირე რესპუბლიკების დარად, თავის ადგილს ეძებს თანამედროვე მსოფლიოში და სპორტი სახელმწიფოებრივი თვითდამკვიდრების ერთ-ერთ მთავარ გზად დაუსახავს.

უნდა ითქვას, რომ იგი ამ გზაზე მართლა თვალსაჩინო წარმატებებს აღწევს.

პირველი ევროპული თამაშების გამართვა ბაქოში ერთ-ერთია ამ წარმატებათაგან.

რაგინდ დიდი სპორტული ასპარეზობები გქონდეს ნანახი რაგინდ დიდ ქალაქებში, გაცობას ვერ დამალავ ბაქოს

სპორტული არენების მასშტაბურობით, გამართულობითა თუ სილამაზით.

სულ თამაშების პროგრამით გათვალისწინებული ასპარეზობებისთვის 18 სპორტული არენა მომზადდა, ამათგან ექვსი დროებითი, მხოლოდ ამ თამაშებისთვის რომ ააგეს. ესენია: წყალბურთის აუზი, პლაჟბურთებისა და სამკაცა კალათბურთის არენები, მთაბაიკის ველოპარკი, ტრიათლონისა და ველოსპორტის სარბიელები. დროებითის გარდა აშენდა ხუთი ახალი კაპიტალური სპორტული სარბიელი – ეროვნული სატანვარჯიშო არენა, ბიემიქსის ველოპარკი, ბაქოს სანყლოსნო ცენტრი, ბაქოს სასროლეთი და, რაც მთავარია, სპორტული ბაქოს მშვენიერება – ოლიმპიური სტადიონი.

ცალკე უნდა ითქვას სპორტსმენთა და ჟურნალისტთა სოფლებზე, რომლებიც გვერდიგვერდ მდებარეობენ ბაქოს ნიზამის რაიონში და რომელთა 16 მაღლივი შენობა თამაშების შემდეგ ყველაზე პრესტიჟული საცხოვრებელ ბინებად გაიყიდება.

ორივე სოფელი ძალზე კომპაქტური და კომფორტულია. ამაში ბაქოში ჩასვლისთანავე დავრწმუნდი, როცა მედიასოფელში დაბინავებაც ვერ მოვასწარი, რომ სპორტმენთა სოფელში გადავედი, სადაც ქართული სპორტული დელეგაციას საქართველოს პრემიერ-მინისტრი და მთავრობის წევრები ეწვივნენ.

ოლიმპიური სოფლის დროშების მოედანზე თავი მოიყარა საქართველოს ყველა სპორტსმენმა რომელიც იმ დროისათვის ბაქოში იყო. მათგან ყველაზე გამოცდილი გახლავთ უკვე ლეგენდადქცეული ჩუბინი ნინო სალუქვაძე, ოლიმპიური მედლების სრული კომპლექტის ერთადერთი ქართველი მფლობელი, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტი. ნინო ბაქოში თავის ვაჟთან, 18 წლის ცოტნე მაჭავარიანთან ერთად ჩავიდა. დედა-

შვილი ტყვიის მსროლელთა ინდივიდუალური ტურნირების გარდა მონაწილეობას მიიღებს შერეული გუნდების ასპარეზობაშიც. ჩემი ცოდნით, ეს დედა-შვილის ერთ გუნდად და საერთოდ ერთად ასპარეზობის პირველი და ჯერჯერობით ერთადერთი შემთხვევაა ასეთი დიდი რანგის სპორტულ შეჯიბრებაში!

იმ დღეს სპორტსმენთა სოფელში საფოსტო განყოფილებას ვენციე და ევროვიზიისა და პირველი ევროპული თამაშებისადმი მიძღვნილი აზერბაიჯანის საფოსტო მარკები ვიყიდე. მართლა შეგმურდება ადამიანს ჯერ თავად მოვლენებისადმი მიძღვნილი საფოსტო მარკების გამოშვების ფაქტი და მერე ის, თუ საქმის როგორი ცოდნითა და როგორი კულტურით არის ეს ყველაფერი გაკეთებული. თუმცა აზერბაიჯანი (ჯერ) არ არის ყველაზე მონინავე ქვეყანა მარკების გამოშვების კულტურის თვალსაზრისით, საქართველოს საფოსტო ადმინისტრაციას ამ მხრივ მისგანაც კი ბევრი აქვს სასწავლო.

აქვე აზერბაიჯანულ ფულზეც ვიტყვი: არა მის სიმყარეზე ან ვოლართან თუ ევროსთან მიმართებაზე, ამაში მე ბევრი არაფერი მესმის, არამედ მის დიზაინზე: აზერბაიჯანული ქალაქის ფულის, ისევე როგორც მონეტების დიზაინის მთავარი ელემენტი აზერბაიჯანის რუკა გახლავთ – და ამ რუკაზე ქვეყნის კონტურის მის იმ ტერიტორიასაც მოიცავს, რომელიც დღეს ოკუპირებულად ითვლება და რომელსაც იგი ვერ აკონტროლებს.

პირველი არაპროპაგანდული

აზერბაიჯანი სულაც არ არის პირველი და ერთადერთი არაევროპული ქვეყანა, რომელიც ევროპის კონტინენტური სპორტულ ასპარეზობებში გამოდის. მის გარდა ასეთია აგრეთვე ისრაელი, სომხეთი და ყაზახეთი... ხშირად ამგვარ ქვეყანათა რიგში მოიხსენიებენ

ხოლმე რუსეთსაც, თურქეთსაც და საქართველოსაც.

პირველი გეოგრაფიულად არაევროპული ქვეყანა, რომელიც სპორტული ევროპის ნაწილი გახდა, ისრაელი იყო. თუმცა თავდაპირველად ისრაელი აზიის ჩემპიონატებში ასპარეზობდა და 1964 წელს აზიის თასიც კი მოიგო ფეხბურთში.

სწორედ იმ წელიწადს, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის აღმასკომის გადამწყვეტილებით, ისრაელი სპორტული თვალსაზრისით გამოეყო აზიას და მას შემდეგ ევროპაში დამკვიდრდა.

ეს მოხდა 1962 წელს ჯაკარტაში ჩატარებული მე-4 აზიური თამაშების კვალდაკვალ, სადაც აშკარად გამოჩნდა, რომ ისრაელი და არაბული სახელმწიფოები ვერც სპორტულ ასპარეზზე იგუებდნენ ერთმანეთს. პრობლემა კიდევ უფრო გამწვავდა ექვსდღიანი ომის სახელით ცნობილი 1967 წლის დაპირისპირების შემდეგ. იქიდან მოყოლებული, ისრაელმაც მყარად გაიდგა ფესვები სპორტულ ევროპაში. და არა მარტო სპორტულში: ნახევარ საუკუნეზე მეტია, ისრაელი ევროპის ნაწილია პოლიტიკურადაც, ეკონომიკურადაც, კულტურულადაც.

მაგრამ რატომ შეიყვანეს აზიას გამორიდებული ისრაელი მაინცდამაინც ევროპაში და არა აფრიკაში, რომელიც მასთან ტერიტორიულად უფრო ახლოა? – ხშირად ისმის ხოლმე ეს კითხვა ინტერნეტ-ფორუმებზე. რატომ და იმიტომ, რომ არაბული სახელმწიფო აფრიკაში მეტია, ვიდრე აზიაში! და ყველა მათგანი არაბულ სახელმწიფოთა ლიგის წევრია, რომელთანაც ისრაელი დღემდე მკვეთრად არის დაპირისპირებული.

კი, მაგრამ, აზერბაიჯანი და სომხეთი რატომ არ დააშორიშორეს? ან ორი კორეა? ან ჩინეთი და ტაივანი? ან რუსეთი და საქართველო? მათაც ხომ აქვს ერთმანეთში დაპირისპირება და კონფლიქტები? კი, ეს მართლაც ასეა, ამ ქვეყნებს მართლა უღარესად დაძაბული ურთიერთობები აქვთ ერთმანეთთან, მაგრამ, სამწუხაროდ თუ საბედნიეროდ, ეს დაპირისპირებები ჯერ (უკვე) არ არის ისეთი ტოტალური, როგორც ისრაელ-არაბეთის კონფლიქტია და სპორტის სფეროს აგრევიგად არ ეხება, თუმცა წლებია, ამ ქვეყნების სპორტსმენთა უშუალო შეხვედრები მუდამ დამატებით და თანაც არასპორტულ სიმწვავეს ატარებს.

აქაც, ბაქოში აზერბაიჯანელთა და სომეხთა ნებისმიერი ორთაბრძოლა – სომხებს ძირითადად მოჭიდავეები ჩამოეყვანათ – განსაკუთრებული სიმძაფრით გამოირჩეოდა, რაც ტრიბუნების რეაქციაშიც აისახა. ძალიან მაინტერესებდა, როგორ მოიქცეოდა გულშემატკივარი რომელიმე სომეხ სპორტსმენს რომ გაემარჯვა და სომხეთის ჰიმნი დაეკრათ! მაგრამ ასეთი შემთხვევა არ ყოფილა. სომხეთის დროშაც ერთადერთხელ აღიმართა, როცა ანტიკური სტილით მოჭიდავე მიგრან არუტუნიანმა ვერცხლის მედალი მოიპოვა 66 კილოგრამში. სხვათა შორის, ნახევარფინალში მან აზერბაიჯანელი ჰასან ალიევი დაამარცხა.

კარგი, კონფლიქტები კონფლიქტებად, მაგრამ ყაზახეთი? ამას რაღა ესაქმება ევროპაში? ვისთან აქვს კონფლიქტი? ვის გამოარიდეს?

არა, კონფლიქტი ყაზახეთს არავისთან აქვს. თანაც, რამდენადაც ვიცი, ყაზახეთის ევროპულობა მხოლოდ ფეხბურთს ეხება. 2001 წელს იგი აზიის საფეხბურთო კონფედერაციიდან გამოვიდა და 2002 წელს უეფას წევრი გახდა იმ ფორმალური არგუმენტით, რომ თითქოს მისი ტერიტორიის ნაწილი სწორედაც ევროპაშია. სხვათა შორის, 2014 წელს

ყაზახეთის დედაქალაქში უეფას კონგრესიც კი ჩატარდა.

თუმცა ბევრისთვის საკამათოა, მაგრამ თვლიან, რომ ყაზახეთის ტერიტორიის 12 პროცენტი ევროპაშია. ის კი არ არის საკამათო, რომ თურქეთის ევროპული ნაწილი მისი ტერიტორიის 4 პროცენტს შეადგენს, ხოლო რუსეთს თავისი ტერიტორია მეოთხედით ევროპის ტერიტორიის მთელი 40 პროცენტი უკავია!

საერთოდ, ფეხბურთში გეოგრაფიული პრინციპი არც ისე მყარად არის დაცული. მაგალითად, რამდენიმე წლის წინათ ავსტრალიამ წყნაროკეანეთის კონფედერაციიდან აზიის კონფედერაციაში გადმოინაცვლა თავისივე სურვილით, ხოლო რამდენიმე სამხრეთამერიკული ქვეყანა (სურინამი, გაიანა, ფრანგული გვიანა) კონკაკაფში – ანუ ჩრდილოეთ და ცენტრალური ამერიკის კონფედერაციაში გაერთიანებული.

სპორტის კიდევ ერთი სახეობა, სადაც გეოგრაფიული პრინციპი მკაცრად არ იყო დაცული, კალათბურთია. განა პარადოქსი არ არის, რომ 1949 წლის ევროპის ჩემპიონატი კალათბურთში ეგვიპტელებმა მოიგეს? ამას დაუმატეთ ისიც, რომ ორი წლით ადრე, 1947-ში ეგვიპტელი კალათბურთელი-

საპატიო სტუმართა ლოჯა ევროპული თამაშების საზეიმო გახსნის ცერემონიაზე.

ბი მე-3 ადგილზე გავიდნენ ევროპაში.

ისრაელი უეფას წევრი 1994 წელს გახდა, თუმცა თუ გავითვალისწინებთ, რომ აზიაში იგი წლების განმავლობაში ერთ-ერთი საუკეთესო გუნდი იყო და აზიის პირველობაში ერთი ოქროს (1964), ორი ვერცხლისა (1956, 1960) და ერთი ბრინჯაოს მედალიც (1968) აქვს მოპოვებული, ამით მას არაფერი მოუგია. პირიქით.

სპორტული თვალსაზრისით, ალბათ არც ყაზახებს მოუგიათ რაიმე, თუმცა უეფას წევრობა, რა თქმა უნდა, უფრო პრესტიჟულიცაა და უფრო სასარგებლოც ქვეყანაში ფეხბურთის განვითარებისა და მისი დონის ამაღლების თვალსაზრისით.

ალბათ სწორედ ამიტომ იყო, რომ 90-იანი წლების დასაწყისში უეფას განევრიანების თხოვნით მიმართა იაპონიამ! როგორც ჟურნალისტი დმიტრი ოსტრონოსი წერდა 2008 წლის 10 სექტემბერს გაზეთ „სეგოდნიში“, ამ ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაცია ისე იყო მონადინებული ფეხბურთის დონის ამაღლებითა და მისი პოპულარიზაციით, რომ გამოთქვა მზადყოფნა, ორივე მატჩი ევროპულ კლუბებთან თუ ნაკრებებთან ევროპაში ჩა-

ეტარებინა, ან საკუთარ თავზე აეღო იაპონიაში მათი ჩასვლის ხარჯები. მაგრამ უეფამ იაპონელებს უარი უთხრა.

„სამაგიეროდ“ 1992 წელს უეფას პრეზიდენტმა ლენარტი უჰანსონმა საბჭოთა კავშირის ყოფილი მოკავშირე რესპუბლიკები ხელგამლით მიიწვია ევროპაში. ყაზახეთის ფეხბურთის ფედერაციას უკვე მაშინ სურდა უეფაში განევრინება, მაგრამ პოლიტიკოსებმა აქ ჰქნეს.

თუ ყაზახეთს 12 პროცენტით მაინც ცალი ფეხი ევროპაში უდგას, ყოვლად გაუგებარია უზბეკეთის ფეხბურთის ფედერაციის ევროპული პრეტენზიები. 2005 წელს, მას შემდეგ, რაც მათ ბაჰრეინთან მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი მატჩი ნააგ(ებინ)ეს, უზბეკებმა უეფაში შეიტანეს განაცხადი წევრობაზე.

ინტერნეტრესურსებს და ფორუმებს თუ გადავხედავთ, სპორტული ევროპის ყველაზე საკამათო წევრებად გეოგრაფიული თვალსაზრისით კავკასიის სამი ქვეყანა მიიჩნევა, განსაკუთრებით კი – სომხეთი და აზერბაიჯანი, კიდევ უფრო ხაზგასმულად – მხოლოდ აზერბაიჯანი, რადგან ერთი იუზერის სიტყვით, საქართველო და სომხეთი უძველესი

ქრისტიანული ქვეყნებია, რომელთაც თუნდაც მხოლოდ ამ თვალსაზრისით აზიაში არაფერი ესაქმებათ!

ასეა თუ ისე, აზერბაიჯანი სპორტული თვალსაზრისით ევროპული ქვეყანა გახლავთ, თანაც საკმაოდ ანგარიშგასაწევი ქვეყანა და ეს თვალნათლიდ დადასტურდა პირველ ევროპულ თამაშებზე, რომელსაც აზერბაიჯანის დედაქალაქმა უმასპინძლა.

მასპინძლობა კი აქ მართლაც კარგი იცინა. ქართველები მაინც განსაკუთრებული ყურადღებით ვიყავით გარემოსილი. არ ვიცი, შეიძლება ვაჭარბებ, მაგრამ არა მგონია, ქართველი სადმე უფრო შინაურულად გრძნობდეს თავს თანამედროვე მსოფლიოში, ვიდრე ბაქოში. როგორც კი საქართველოს დროით დამშვენებულ ჩემს ქუდს მოკრავდნენ თვალს, ყველა უმაღლესი გამოლაპარაკებას ცდილობდა, ზოგი ქართულადაც კი. გამარჯობას ხომ ყველა ქართულად ამბობდა. ასე იყო მედიასოფელში, სპორტულ არენებზე, მეტროში, მუზეუმებში, მაღაზიებში, ქუჩაში, ყველგან. ზოგს დედა ჰყავდა ქართველი, ზოგს მამა, ზოგი საქართველოში იყო დაბადებული, ზოგს აქ ესწავლა. ნეტა მარნეულში და გარდაბანში მცხოვრები აზერბაიჯანელები ცდილობდნენ ასე ქართულად ლაპარაკს, – მათთვისაც კარგი იქნებოდა და საქართველოსთვისაც!

მეტროში გაცნობილმა ერთმა ბაქოელმა, რომელიც წარმოშობით მარნეულიდან იყო, ისეთი კარგი ქართული იცოდა, რომ როცა ჩვენი დელეგაციის სპონსორზე ჩამოვარდა სიტყვა, მწარედ მომიკალამბურა კიდევ, ზოგჯერ მგონია, რომ საქართველოს სოკართველო უნდა ერქვასო! არა, რას შერევა მაინც ეს პეტროდოლარები!

სხვა შემთხვევა მაინც განსაკუთრებით დამამახსოვრდა: გობუსტანში წასასვლელად ტაქსი გამოვიძახე. ბაქოს ცენტრს არ ვიყავით გაცილებული, რომ მძლავრი მეუბნება, ჩემს სახელს რომ გაიგებ, გაცდებიო და

საქართველოს დელეგაციას გახსნის საზეიმო ცერემონიაზე მოჭიდავე ზურაბ დათუნაშვილი მოუძლოდა საქართველოს დროში ხელში.

თავის მონშობას მიწვდის. ტარიელი რქმევი. ტარიელ მოვლანოვი. მართლა გაცვებით რომ შევხედე, ბიძაჩემმა დამარქვაო. რა გვარია-მეთქი, ბიძამისი, დედიძმა ქართველი მეგონა. არა კაცო, რა ქართველი, მამაჩემის ძმაზე გეუბნებიო! უბრალოდ იმ დროს, მე რომ დავიბადე თურმე ვეფხისტყაოსანს კითხულობდა და მამაჩემისთვის უთხოვია, ბიჭს სახელს მე დავარქმევო. ჰოდა რუსთაველის ტარიელის სიყვარულით ტარიელი დაურქმევია. მე ერთადერთი ტარიელი ვარ ბაქოშიო! ძალიან კარგი ტარიელი აღმოჩნდა. შინ ლამაზი ალბომი მაქვს ბაქოზე და უნდა გაჩუქოო. აჰა, ჩემი ტელეფონი, ბაქოში რომ ჩამოხვალ, დამირეკე და იმწუთში შენთან გავჩნდებიო. გამომძახებით რომ არ ვიყო შენთან მოსული, ახლაც ფულს არ გამოგართმევდი – გობუსტანი არ მქონდა ნანახი და შენ მაჩვენეო!

ხოლო გობუსტანი მთელ მსოფლიოში პირველყოფილი ადამიანების კლდეზე ნახატებით, უფრო სწორად ნაკანრებით არის ცნობილი.

სალამოს ტარიელმა მედიასოფელში მომაკითხა და ის მშვენიერი ფოტოალბომი მიმიტანა!

პირველი შთაბეჭდილება

პირველი ევროპული თამაშების პირველი შთაბეჭდილება გახსნის საზეიმო ცერემონია გახლდათ.

1968 წლის ოლიმპიადიდან დაწყებული, მრავალი დიდი საერთაშორისო ფორუმისა თუ სპორტული ასპარეზობის საზეიმო გახსნა მინახავს ტელევიზიით, ხოლო 1986 წლის ახალგაზრდობისა და სტუდენტთა მსოფლიო ფესტივალიდან მო-

ყოლებული, უშუალოდ დავსწრებივარ გახსნის თვალსაყვირო ცერემონიებს, მათ შორის – შვიდი ოლიმპიადისას, და უნდა ვთქვა, რომ ბაქოს თამაშების გახსნა ერთ-ერთი საუკეთესო და შთამბეჭდავი იყო მათ შორის. შთამბეჭდავი იყო თავისი შინაარსითა თუ ფორმით, თავისი კომპაქტურობითა თუ იმავდროული მასშტაბურობით, თავისი ტექნოლოგიური სიახლეებითა თუ ქვეყნის პრეზენტაციის უაღრესად საინტერესოდ გააზრებული ხერხებით.

დიდი სადღესასწაულო სანახაობის მოლოდინი რამდენადმე დაამძიმა გახსნის დილას მომხდარმა უბედურმა შემთხვევამ, როცა ავსტრიელ სინქრომოცურავეთა გუნდის რამდენიმე წევრს ოლიმპიურ სოფელში ავტობუსი დაეჯახა, რის შედეგადაც სამი გოგონა დაშავდა, მათ შორის ერთი ისე მძიმედ, რომ სასწრაფოდ ვენაში გადააფრინეს. ამ ცნობის გავრცელებისთანავე გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქციიდან კოლეგებმა დამირეკეს და გახსნის ცერემონია ხომ არ გადაიდებო, მკითხეს. ვინ-ვინ და ქართველებმა 2010 წლის ვანკუვერული ტრაგიკული გამოცდილებით ვიცოდით, რომ შეუძლებელია გადაიდოს ცერემონია, რომელიც მრავალი თვის განმავლობაში მზადდება და რომელშიც ათასობით ადამიანი ჩართული. როდესაც ჩემს კოლეგებს ეს ამბავი ვუთხარი, ან ისინი რას წარმოიდგენდნენ და ან მე, რომ მეორე დღეს თბილისს უარესი უბედურება დაატყდებოდა თავს სტიქიის სახით და ბაქოს თამაშები ავსტრიელ სპორტსმენთა ავარიითა და გახსნის ცერემონიის თვალწარმტაცია სანახაობით უკანა პლანზე გადაინედა.

არადა, სხვა შემთხვევაში, ის ცერემონია დიდხანს უნდა ყოფილიყო სალაპარაკო საქართველოშიც, როგორც ევროპის მრავალ სხვა ქვეყანაში იყო, სადაც იგი ტელევიზიით გადაიცა.

იმ ღამეს, როცა თბილისში ის საშინელი ტრაგედია დატ-

რიალდა, მე, ბაქოს ოლიმპიური სტადიონიდან მედიასოფელში მობრუნებული, ჩემი იმდღევანდელი ჩანაწერების წესრიგში მოყვანას შევუდექი. ჩანაწერების ძირითადი ნაწილი, რა თქმა უნდა, დღის მთავარ მოვლენას – გახსნის ცერემონიას ეხებოდა.

2015 წლის ევროპული თამაშების გახსნის ცერემონიის წინარეშოუს დაწყების დროდ წლის შესაბამისი ციფრები – 20:15 – იყო მითითებული. საკუთრივ გახსნის ცერემონიალი კი 21 საათზე დაიწყო 50 ნალარის აკომპანიმენტით და უკუთვლით ვეება ეკრანზე. ხოლო თვით უკუთვლა 24-იდან წამოვიდა. ეს რიცხვი ორმაგ დატვირთვას ატარებდა – ზუსტად 24 წელია გასული აზერბაიჯანის დამოუკიდებლობის გამოცხადებიდან და ბაქო 2024 წლის ოლიმპიური თამაშებისთვის მასპინძლობას ისწრაფის.

დამთავრდა უკუთვლა და სტადიონის თავზე თეთრი მტრედებივით აქათქათა ფოიერვერკი. მერე ტრიბუნებს ალიმ კასიმოვის მულამი მოეფინა. მისი სიმღერა და მისი ხმა ერთგვარი ინსპირაცია გამხდარა გახსნის ცერემონიის მთავარი რეჟისორის დიმიტრის პაპაიოანუსთვის. ეს სწორედ ის რეჟისორია, რომელმაც დადგა 2004 წლის თამაშების გახსნის სრულიად ფანტასტიკური წარმოდგენა ათენის ოლიმპიურ სტადიონზე.

— ასეთი დიდი ასპარეზობის გახსნის ცერემონიის დად-

ალიმ კასიმოვმა ერთი თავისი მულამი „მფრინავ ხალიჩაზე“ მჯდომარემ შეასრულა.

მასპინძელთა მთავარი სიურპრიზი გახსნის ცერემონიაზე ლედი გაგა გახლდათ.

გმა დიდი პატივიც არის და დიდი გამოწვევაც, — ამბობდა ბაქოს თამაშების დაწყების წინ პაპაიოანუ, — მე უნდა მეხატა ჩემთვის არატრადიციული ფერებით. უნდა მესწავლა, მეძებნა, აღმომეჩინა. აზერბაიჯანის კულტურის სიღრმითა და სიმდიდრით დამაგნებელი, მე მასში შესასვლელ გზას ვეძებდი. და ამ კულტურის კარი ალიმ კასიმოვის ხმამ, ნიზამის ლექსებმა და ზოროასტრიზმის იდეებმა გამიღეს. საკუთარი ხელით შევეხე გობუსტანის პრეისტორიულ ნახატებს, რომლებმაც რაღაც პირველ-

ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების დროშა გახსნის ცერემონიაზე რვა ოლიმპიურმა ჩემპიონმა შემოიტანა. აი მათი სახელები: ნამიგ აბდულაევ (აზერბაიჯანი, თავისუფალი ჭიდაობა, 2000), თომას ბიმის (საბერძნეთი, წყალბურთბურთა, 2004), ნიკოლო კამპრიანი (იტალია, სროლა, 2012), ლუსი დეკოს (საფრანგეთი, ძიუდო, 2012), კრისტინა ფაზეკაშ ზურ (უნგრეთი, კანოე, 2012), კეტი ტელიორ (ირლანდია, კრივი, 2012), სერვეტ ტაზეგიულ (თურქეთი, ტაეკვონდო, 2012) და ელენა ზამოლოდრიკოვა (რუსეთი, ტანვარჯიში, 2000).

ყოფილს მაზიარეს. ჩემი მიზანი იყო, მომეთხრო ზოგადსაკაცობრიო ისტორია აზერბაიჯანის უმთავრესი ინგრედიენტების გამოყენებით ისე, რომ ეს ყველაფერი თანამედროვე და საყოველთაო ყოფილიყო. მე მსურდა, ინტიმურობა დიდ სივრცეზე გამეშალა.

ეს პაპაიოანუმ მშვენივრად მოახერხა. ალიმ კასიმოვის იმპროვიზებულ მუღამს მთავარ სცენაზე ათასამდე მოცეკვავის მიერ მორავალმრიანი კაბებით გაშლილი ფერადი ხალიჩების მოზაიკა მოჰყვა. აღმოსავლური ხალიჩა, როგორც აზერბაიჯანის კულტურის ნაწილი, 2010 წლიდან იუნესკოს კულტურული მემკვიდრეობის ნუსხაშია შეტანილი. ლაშა გოდუაძესთან ერთად სწორედ თამაშების გახსნის დღეს ვენვიე ბაქოს ხალიჩების მუზეუმს, რომელსაც არქიტექტორის მახვილგონივრული მიგნების წყალობით, თავადაც ხალიჩის (დახვეული ხალიჩის) ფორმა აქვს.

ოლიმპიური სტადიონის მთავარ სცენაზე კი უამრავი ხალიჩა გაშლილიყო და ერთმანეთს ცვლიდა. განსაკუთრებით ლამაზი სანახავი იყო ეს ყველაფერი ზემოთა იარუსიდან ლაივში და სტადიონზე დამონტაჟებულ ორ დიდ ეკრანზე ტელევიზიით.

აქამდე მეგონა, რომ სხვათა მატერიალურ-კულტურული მემკვიდრეობის დაპატრონების მხრივ ყველაზე მეტად თურ-

ქებსა და ეგვიპტელ არაბებს გაუმართლათ, მაგრამ თურმე აზერბაიჯანელები ამ მხრივ არანაკლებ ილბლიანები არიან. დღეს მათ საკუთრებად ქვეუღლა გობუსტანის პირველყოფილი ნახატებიც, კავკასიის ალბანეთის კულტურაც, სელჩუკთა ნაალაფარიც, სპარსული ზოროასტრიზმიც და დიდი სპარსი პოეტი ნიზამი განჯევიც...

განჯაში მცხოვრები ერთი ქართველი მიყვებოდა, როგორ შეუკრებია განჯის თავკაცს რაიონის „პარტიულ-სამეურნეო“ აქტივი გახსნის ცერემონიის შემდეგ და როგორი თავმონონებით უთქვამს, აჰა, ხომ დამთავრდა გაუთავებელი დავა იმის შესახებ, თუ სადაურია ნიზამი განჯელიო.

მართლაც, დიმიტრის პაპაიოანუს წარმოდგენის მთავარი იმიჯები და ნარატივი ნიზამი განჯელის ლექსებზე, გობუსტანის პირველყოფილ ნახატებზე და სპარსული ზოროასტრიზმის რემინისცენციებზე აეგო.

ფანფარების ხმაზე დიქტორი ესალმება ბაქოს თამაშების მთავარ ორგანიზატორებს – ქვეყნის პრეზიდენტს, აზერბაიჯანის ეოკის ხელმძღვანელს ილჰამ ალიევს და მისი მეუღლეს, აზერბაიჯანის პირველ ლედის, ბაქო-2015-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარეს მეჰრიბან ალიევას. სტადიონის ვიპლოჟაში მათთან ერთადაა ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტი პატრიკ ჰიკი მეუღლითურთ. იქვეა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი თომას ბახი. ვიპლოჟაში არიან აგრეთვე მონაწილე ქვეყნების მეთაურები. მათ შორისაა საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილიც.

შემდეგ იყო აზერბაიჯანის ეროვნული ჰიმნი, სხვათა შო-

რის, უაღრესად დახვეწილი, საამოც და პათეტიკურიც ერთდროულად. ხოლო ფლაგ-შტოკზე აზერბაიჯანის სახელმწიფო დროშა აფრიალდა.

პარალელურად აზერბაიჯანის დროშა იმ ასეულობით მოცეკვავე გოგონამ გამოსახა მთავარ სცენაზე, მანამდე ხალიჩების მოზაიკით რომ იყო გაფერადებული.

ამას მოჰყვა ევროპული თამაშების ცეცხლის ესტაფეტის ამსახველი კინოკადრები ორ ვეება ეკრანზე. წინა დღეს ჩირალდნის ესტაფეტამ მე და ლამა გოგუაძესაც ჩაგვიქროლა, როცა ბაქოს ულამაზეს ბულვარში ჩამოვსხედით თითო კათხა ლუდის დასალევად.

ეს ცეცხლი 26 აპრილს პირდაპირ მიწის წიაღიდან ამოუნთიათ ატეშგაჰში – ბაქოს გარეუბანში მდებარე ცეცხლის მაზ-დეანურ ტაძარ-მუზეუმში. ცეცხლმა ათასზე მეტი მეჩირალდნის ხელი გამოიარა მთელ აზერბაიჯანში, მათ შორის – პირველი ილჰამ ალიევი იყო, და აი, იგი ბოლო მეჩირალდნე შემოიტანა სტადიონზე.

მაგრამ ისინი ორნი არიან... ერთს ჩირალდანი უპყრი ხელთ, ხოლო მეორეს თავად მეჩირალდნე მოჰყავს ხელჩაკიდებული. მეჩირალდნე ბრმაა. იმ სალამოს, სტადიონის პრესის ტრიბუნაზე მჯდარმა არ ვიცოდი და მხოლოდ მოგვიანებით, ამ ტექსტის საყურნალოდ მომზადებისას გავიგებ, რომ ეს ბრმა მეჩირალდნე აზერბაიჯანის პრეზიდენტის სახნიაა – ილჰამ ზაკიევი, რომელიც თამაშების ბოლო დღეს ოქროს მედალს მოიპოვეს ბრმა ძიუდოსისტა შორის მძიმე წონაში.

საერთოდ, მე რამდენადმე საკამათო (არ მინდა ვთქვა, – არაეთიკური) მგონია უნარ-შეზღუდულ სპორტსმენთა შორის სპორტული შეჯიბრებების ჩატარება, მით უმეტეს შერეულ ასპარეზობათა სახით. სხვისი არ ვიცი და მე ასეთ სპორტულ პაექრობებს ცრემლისა და ტანში ყრუანტელის გარეშე ვერ ვუყურებ. ეს ყველაფერი ჩემთვის იმდენად მძიმეა, რომ სპორტი აღარც კი

მასსოვს ხოლმე. ასე დამემართა ზაკიევის შემთხვევაშიც, თუმცა მის და მის მეტოქეთა ორთაბრძოლებს მხოლოდ ტელევიზიით ვუყურებ.

იმ სალამოს კი სტადიონის მთავარ სცენაზე მხედველობა-დაშრეტილმა ილჰამ ზაკიევმა მიწიდან ამონთებული ცეცხლი ისევე დაშაშრულ მიწაში დაფლა, რაც რამდენადმე მოულოდნელი იყო ყველასათვის, იმათ გარდა, ვინც იცოდა, რომ ეს დაშრეტილი ცეცხლი ნარმოდგენის ფინალში კვლავ ამოიზიდებოდა მიწიდან და გახსნის ცერემონიალს მართლა ცეცხლოვანი, კარგად გააზრებული პერფორმანსით დაავიროვებდა.

ვერაფერს იტყვი: ორიგინალური სვლაა – ცეცხლის ჩაქრობა ცეცხლის ანთების ნაცვლად! თუმცა არც მთლად ასე ყოფილა – მიწადაქცეული სცენა ცეცხლის დაფლვის მერე გახურდა, შიგნიდან ამონათდა და მიწითგან ამოსული შუქი ნიზამი განჯევის ნითელი მოსასხამს მოედო ალისფერ ათინათად.

მბრუნავ სცენაზე გათამაშებული ნიზამი განჯევის ეპიზოდი, რომელსაც „მინიატურების ბალი“ ერქვა, გახსნის ცერემონიალის ერთ-ერთი ცენტრალური პერფორმანსი იყო, რომელიც თავისი ნარატიულობით, ილუსტრაციულობითა და სტატიკური დინამიურობით (!) ათენის ოლიმპიადის გახსნის უმთავრეს ეპიზოდს მოაგონებდა ადამიანს. მაყურებლით თვალწინ ასეულობით მსახიობმა ულამაზესი დეკორაციების ფონზე ნიზამის თხზულებების გმირები გააცოცხლა.

ბოლოს ბაქო-2015-ის ლოგოც გაცოცხლდა და გიგანტურ ბრონეულად – სიცოცხლისა და ბედნიერების სიმბოლოდ შემობრდვიალდა სტადიონზე.

ბრონეული მთავარი, მაგრამ მაინც მხოლოდ ერთ-ერთი, მეხუთე ელემენტი ბაქო-2015-ის ლოგოსი, რომლის ავტორი ადამ იუნისოვი გახლავთ. დიდ პატივს ვცემ იუნისოვის მსგავს

დიზაინერებს, რომელთაც შეუძლიათ ერთი შეხედვით მარტივ და სადა კომპოზიციაში ღრმა და მრავალშრიანი შინაარსი და სიმბოლიკა ჩატიონ, თუმცა ეს ხშირად შეუმჩნეველი რჩება ფართო საზოგადოებისთვის.

ამ ლოგოში ხუთი სხვადასხვა ელემენტი ჩაგვირისტებული, რომლებიც ერთ ჰარმონიულ მთლიანობას ჰქმნიან და თუმცა ლოგო თვალის ერთი შევლებით ბრონეულად იკითხება, იგი ოთხ სხვა სიმბოლო-ელემენტსაც შეიცავს. ესენია: ხალიჩა – როგორც აზერბაიჯანის კულტურული მემკვიდრეობის სიმბოლო, ცეცხლი – აზერბაიჯანის, როგორც ცეცხლოვანი მიწის სიმბოლო, ტალღა – როგორც კასპიის ზღვისა და ბაქოს სიმბოლო, და ზღაპრული ფრინველი სიმურგი, გრიფონისა თუ ფასკუნჯის ნათესავი, როგორც ცისა და მიწის ერთიანობის სიმბოლო. თავად ბრონეული – მეხუთე ელემენტი – ჩვეულებრივ სიცოცხლისა და ბედნიერების სიმბოლოდ მოიაზრება.

ჰოდა, ათასობით მაყურებლის და მილიონობით ტელემეყურებლის თვალწინ ლოგოს ეს გიგანტური ბრონეული გა-

„ევროპის მოტაცება“ გახსნის თვალწინმტაცი სანახაობის ერთი ყველაზე შთამბეჭდავი და ალბათ ყველაზე საკამათო ეპიზოდი იყო.

2015-ის ბაქოური ფოიერვერკი არაფრით ჩამოუვარდებოდა 2012 წლის ლონდონისას, რომელიც აქამდე ყველაზე შთაბეჭდავად არის მიჩნეული.

დაიხსნა და მთელი სტადიონი თავის სცენიან-ტრიბუნებიანად აღისფერი მარცვლებით – ნითელი ბუმტებით დაფარა.

ამ ფონზე დაიწყო თამაშების მონაწილე სპორტსმენთა აღლუმი. ჩემდა და ბევრ სხვათა გასაკვირად, კოლონას წინ საბერძნეთის დელეგაცია მოუძღოდა. გასაკვირად იმიტომ, რომ ეს არ იყო ოლიმპიური თამაშები, სადაც სპორტსმენთა აღლუმი ტრადიციულად საბერძნეთის დელეგაციით იხსნება, ოლიმპიური თამაშების სამშობლოს პატივსაცემად. როგორც ჩანს, ორგანიზატორები იმდენად იყვნენ მონუსხული ამ თამაშების თავდაპირველი სახელწოდებით, რომ სახელწოდებიდან სიტყვა „ოლიმპიურის“ ამოღების შემდეგაც ვერ შეელიენ ამ ახალ-ოლიმპიურ ტრადიციას.

სპორტსმენთა აღლუმი, და ეს არავის გაკვირვებია, აზერბაიჯანის მრავალრიცხოვანმა დელეგაციამ დააგვირგვინა.

თუმცა აღლუმის და საერთოდ გახსნის ცერემონიის უმთავრესი გვირგვინი ლედი გაგას გამოსვლა იყო. ორგანიზატორების მთავარი სიურპრიზი ეს გახლდათ. საქართველოს დელეგაცია ახალი ჩავლილი იყო, როცა პრესის ტრიბუნაზე მოხალისეებმა პრესრელიზები დაარიგეს და ჟურ-

ნალისტებმა პირველებმა გავიგეთ მთავარი სიურპრიზის შინაარსი.

ლედი გაგა ყვავილებში ჩაფლულ ფორტეპიანოს მიუჯდა და სპორტსმენთა მრავალრიცხოვან ლაშქარს ჯონ ლენონის ცნობილი „იმეიჯინი“ უმღერა.

ჩემს გვერდით ბერძენი ჟურნალისტი იჯდა და სანამ ლედი გაგა სიმღერას ჩამთავრებდა, გადმომილაპარაკა, რაც აზერბაიჯანელებმა პიროტექნიკაში და ლედი გაგაში ფული დახარჯეს, ერთი საშუალო ქვეყნის სპორტს ერთ ოლიმპიურ ციკლში მთლიანად დააფინანსებდნენ!

რა იცის ვალეებში ჩაფლული საბერძნეთის სპორტულმა ჟურნალისტმა პეტროდოლარების ძალა!

მერე ის იყო, რვა ქვეყნის რვა სახელოვანმა სპორტსმენმა, რვა ოლიმპიურმა ჩემპიონმა სტადიონზე ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების დროშა შემოიტანა, რომელიც აზერბაიჯანის დროშის გვერდით აღმართეს ვიპლოჟის მოპირდაპირე მხარეს.

ამ რვა მედროშის გვარი საღამოს შინ მისულმა მოვიძიე ინტერნეტში: ნამიგ აბდულაევ (აზერბაიჯანი, თავისუფალი ჭიდაობა, 2000), თომას ბიმის (საბერძნეთი, წყალბტო-

მა, 2004), ნიკოლო კამპრიანი (იტალია, სროლა, 2012), ლუსი დეკოს (საფრანგეთი, ძიუდო, 2012), კრისტინა ფაზეკაშ ზურ (უნგრეთი, კანოე, 2012), კეტი ტეილორ (ირლანდია, კრივი, 2012), სერვეტ ტაზეგიულ (თურქეთი, ტაეკვონდო, 2012) და ელენა ზამოლოდრიკოვა (რუსეთი, მხატვრული ტანვარჯიში, 2000).

ევროპის დროშის მერე სტადიონის მონიტორებზე ცერნი გამოჩნდა თავისი დიდი ადრონული კოლაიფერით და იქ მომუშავე მეცნიერებით, რომელთა შორის, გია დვალის დონეს ვინ ჩივის, როგორც ჩანს, არ არის არც ერთი აზერბაიჯანელი. ცერნი, ერთიანი ევროპის ერგვარ სიმბოლოდ ჰქონდათ გააზრებული ორგანიზატორებს.

შემდეგი ეპიზოდიც ევროპის სიმბოლური, უფრო სწორად – მითოლოგიური გააზრება იყო. სტადიონის თავზე გამოჩნდა მითიური ევროპა – ფინიკიელი პრინცესა და ულამაზეს თეთრ ხარად ქცეული ზევსი, რომლებმაც საჭაერო აკრობატიკით ევროპის მოტაცების მითი გააცოცხლეს. მომხიბვლელი პრინცესის როლის რობინ სიმპსონი ასრულებდა. ხარი კი მექანიკური იყო. იმის მიუხედავად, რომ ნომერი დიახაც თვალსასეირო იყო, ვინც კარგად იცის ამ ძველბერძნული მითი შინაარსი, შეიძლება ეს ეპიზოდი რამდენადმე უადგილოდაც ჩაეთვალა ევროპული სპორტული თამაშების კონტექსტში. თუმცა ზოგს იქნებ პირიქითაც ეფიქრა – ეს მითი იმის ზუსტი ილუსტრაციაა, როგორ მოიტაცა აზიურმა აზერბაიჯანმა ევროპა!

ამას მოჰყვა თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარის მეჰრიბან ალიევას

სიტყვა ინგლისურ და აზერბაიჯანულ ენებზე და ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტის პატრიკ ჰიკის გამოსვლა მხოლოდ ინგლისურად. ჰიკიმ თავის სიტყვაში რამდენჯერმე მადლობა გადაუხადა აზერბაიჯანის პირველ ლედის და ინგლისური პრონონსით ალიევას ნაცვლად სულ ალიევი უძახა. მერე კი ილჰამ ალიევს სთხოვა თამაშების ოფიციალურად გახსნა და მანაც მშობლიურ ენაზე წარმოთქმული მოკლე ფრაზით პირველი ევროპული სპორტული თამაშები გახსნილად გამოაცხადა.

დაბოლოს: ფინალური პერფორმანსი ისევ ალიმ კასიმოვის მულამის თანხლებით. ქარი ანუ ჰაერი, წყალი, მიწა და ცეცხლი. ასე ერქვა ამ ეპიზოდს. ხოლო კასიმოვი მფრინავ ხალიჩაზე იჯდა!

თამაშების მასპინძელი, კავკასიის უდიდესი ქალაქი ბაქო ერთნაირად არის დაკავშირებული ოთხივე ამ სტიქიასთან. მისი სახელწოდება ძველსპარსულად „ქარიან ქალაქს“ „ქარიან ადგილს“ ნიშნავს და მართლაც, აქ თითქმის გამუდმებით უბერავს ზომიერი ძლიერამდე ქარი. წყალი – კასპიის ზღვაა, რომლის უდიდესი პორტი სწორედ ბაქო გახლავთ. გარდა ამისა, ბაქო, რომელიც ზღვის დონეზე დაბლა 28 მეტრზე მდებარეობს, ყველაზე დაბლა მდებარე დედაქალაქია მსოფლიოში, ამავე დროს იგი ყველაზე დიდია იმ ქალაქების შორის, რომლებიც ზღვის დონეზე დაბლა მდებარეობენ. ხოლო მიწა, რომელზეც ბაქო მდებარეობს ერთ-ერთი ყველაზე მდიდარია მსოფლიოში – იგინავთობითა და გაზით არის გაჯერებული და მეოთხე სტიქიაც – ცეცხლი ზოროასტრიზმის გარდა თავისთავად აალებულ გაზის ნაკადებსაც უკავშირდებ-

ბა. სწორედ ერთი ასეთი მიწიქვეშა საბადოდან აინთო ის ჩირალდანი, რომელიც ილჰამ ზაკაევმა სცენის „მინაში“ დაფლა და რომელიც გახსნის საზეიმო ცერემონიალის ბოლოს პრესტორიული ნახატების გაცოცხლებულმა ორეულებმა – ქალმა და კაცმა კვლავ ამოანთეს მიწიდან და ვეებერთელა ფარს სტყორცნეს, რომელიც მთვარეაფარებული მზის დისკოსავით აბრიალდა.

სცენა კი საღამოს მონაწილე 2000-მდე მსახიობმა აავსო. იალიმ, მისმა გადამდებმა რიტმმა ლამის ტრიბუნებიც აიყოლია. იალი აზერბაიჯანის ეროვნულმა ცეკვაა.

და სუუუუულ ბოლოს ამ შთამბეჭდავი სანახაობის მონაწილეთა ემოცია სტადიონის თავზე თავბრუდამხვევ ფოიერვერკად აფეთქდა და ბაქოს უკვე ჩაბნელებულ ცას ფერად სინათლედ მოეფინა.

პირველი დღე

პირველი ევროპული თამაშების პირველი დღის პირველი სპორტული ასპარეზობა სინქრომოცურავეთა საკვალიფიკაციო ტურნირი იყო, რომელიც თამაშების გახსნამდე, 12 ივნისს, დღის 8 საათზე დაიწყო. ხოლო პირველი სპორტსმენ(ებ)ი, ვინც ამ თამაშების პირველი სტარტი აიღო, ბელარუსის წარმომადგენლები ანა შულგინა და დომინიკა ციპლაკოვა იყვნენ. მათ კვალიფიკაციაში მე-8 ადგილი დაიკავეს.

დომინიკა ციპლაკოვას წინა ღამეს დაესიზმრა, რომ ევროპული თამაშების პირველი მონაწილე სწორედ ის უნდა ყოფილიყო. მას მეორე სიზმარიც ასე პირდაპირ აუხდა.

— იმ ღამეს მესიზმრა, თითქოს მაკიაჟი ასპარეზობის დაწყებამდე გამიფუჭდა, — თქვა დომინიკამ წყლიდან ამოსვლის შემდეგ, — მართლაც, სტარტის წინ შევამჩნიე, პომადა წესრიგში არ მქონდა!

ამის მიუხედავად შულგინა-ციპლაკოვას დუეტმა წარმატებით გაიარა კვალიფიკა-

ცია – ისინი მე-8 ადგილზე გავიდნენ და ფინალში მოხვდნენ. ამავე ასპარეზობაზე აიღეს პირველი სტარტი მასპინძელთა წარმომადგენლებმა: ტატიანა ნიკიტინამ და ეკატერინა ვალიუნიამ სინქრომოცურავეთა კვალიფიკაციაში მე-15 ადგილი დაიკავეს.

თამაშების ოფიციალურ გახსნამდე კიდევ ერთ სახეობაში დაიწყო ასპარეზობა: წყალბურთელმა ქალებმა ექვსი მატჩი გამართეს – სამ-სამი თითოეულ ქვეჯგუფში: პოლანდია-ისრაელი 29:1, უნგრეთი-გერმანია 21:4, საბერძნეთი-დიდბრიტანეთი 20:2, ესპანეთი-სერბია 17:4, რუსეთი-სლოვანია 13:4, იტალია-საფრანგეთი 22:5.

პირველი სპორტული შედეგების მიუხედავად, 12 ივნისი თამაშების საზეიმო გახსნით შევა ისტორიაში. გახსნა კი მართლა ისტორიული და დასამახსოვრებელი იყო.

პირველი მედლები

13 ივნისს ბაქოში მედლების 13 კომპლექტი გათამაშდა და დღის ბოლოს არაოფიციალურ გუნდურ ჩათვლაში ქვეყნებმა პირველი 13 ადგილი გაინაწილეს.

პირველი ოლიმპიური თამაშების პროგრამაში სპორტის

თამაშების ცეცხლი არა რამ ფილაში ან ჩირალდანში, არამედ ვეება დისკოზე აგზავნიდა.

თამაშები აზერბაიჯანის პრეზიდენტმა ილჰამ ალიევმა მშობლიურ ენაზე გახსნა.

სამკიპარი

13 ივნისს თბილისში დატრიალებული სტიქიური უბედურების გამო საქართველოს დელეგაციამ ასეთი შინაარსის სამკიპარის დეპუტა გამოავაზვნა საქართველოში:

ბაქოში, პირველ ევროპულ თამაშებზე მყოფი საქართველოს ოლიმპიური დელეგაცია ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს თბილისში დატრიალებული სტიქიური უბედურების გამო, რასაც ადამიანების მსხვერპლი მოჰყვა და თანაგრძნობას უცხადებს დაღუპულთა ოჯახებს.

ბელარუს სინქრომცურავეთა ამ წყვილის ამ სტარტით დაიწყო პირველი ევროპული თამაშების სპორტული ნაწილი.

30 სახეობაა შეტანილი. მათი უმეტესობა ოლიმპიურია (ბადმინტონი, ველოსპორტი, მთაბაიკი, კრივი, მშვილდოსნობა, მაგიდბურთი, მძლეოსნობა, სროლა, ფარიკაობა, ტაეკვონდო, ტანვარჯიში, ტრამპოლინობა, ტრიათლონი, ფრენბურთი, ცურვა, წყალბტომა, წყალბურთი, კანოე /კაიაკი, ძიუდო და ჭიდაობები), მათგან ორი (კალათბურთი და ფეხბურთი) არაოლიმპიური ფორმატითაა წარმოდგენილი (სტრიტბოლი ანუ სამკაციანი კალათბურთი და პლაჟის ფეხბურთი), ორი კი (კარატე და სამბო) არაოლიმპიურია. ოლიმპიურ სახეობაში გამართული ასპარეზობები ამავე დროს მომავალი ოლიმპიადის საკვალიფიკაციო ტურნირებია. ცურვაში მხოლოდ იუნიორები არიან დაშვებული, ხოლო მძლეოსნობაში მხოლოდ მესამე დივიზიონის გუნდური ასპარეზობები იმართება.

თამაშების მეორე დღეს სინქროცურვისა და წყალბურთის გარდა, ასპარეზობები კიდევ ექვს სახეობაში გაიმართა: კარატე, მთაბაიკი, მაგიდბურთი, ტრიათლონი, ფრენბურთი და ჭიდაობა. ამათგან ოთხში – კარატეში, მთაბაიკში, ტრიათლონსა და ჭიდაობაში მედლები გათამაშდა და ეს ამ თამაშების პირველი მედლები იყო.

13-ში მედიასოფლის ქართული მოსახლეობა დილაადრიან შევიკრიბეთ სასაუზმოდ. ასეთ დიდ მულტისპორტულ შეჯიბრებებში პირველი დღე მუდამ განსაკუთრებით ძნელია. ბევრი დრო და ენერჯია იკარგება, სანამ გაარკვევ, რა სად არის, რომელი ასპარეზობა სად იმართება, როგორ და საიდან მოძრაობს ტრანსპორტი, რა დროა საჭირო ერთი ობიექტიდან მეორემდე მისასვლელად, როდის გამოდის შენაინი და სხვა ამგვარი.

იმის მიუხედავად, რომ დიდად არც ინგლისურში ბრწყინავს და არც რუსულში, გაზეთ „ლელოსა“ და ჟურნალ „ოლიმპიელის“ კორესპონდენტს ირაკლი თავაძეს პირველ დილასვე ყველაფერი გარკვეული ჰქონდა: არენაც ზუსტად იცოდა, მედიაავტობუსების მოძრაობის განრიგიც, ალიევის სახელობის სპორტის სასახლემდე მისასვლელად საჭირო დროც და ჩვენი სპორტსმენების ბადეც. გარდა ამისა, ისიც დაეზუსტებინა, რომ ამ ბადის მიხედვით პირველი ჩვენი სპორტსმენი, პირველ წრეში თავისუფალი იყო და შეგვეძლო დიდად არ გვეჩქარა. საერთოდ, ირაკლი თავაძე ერთ-ერთი ყველაზე ინფორმირებული ქართველი სპორტული ჟურნალისტი. შეიძლება

ითქვას, რომ სპორტის იმ სახეობებში, რომლებსაც იგი აშუქებს – ჭიდაობები იქნება ეს, ძიუდო, მშვილდოსნობა თუ ტყვიის სროლა, ირაკლი ისეთი რანგის პროფესიონალად ჩამოყალიბდა, რომ, ვფიქრობ, ჩვენი სპორტისთვის უმჯობესი იქნება, თუ მის ანალიზსა და თვალსაზრისს მეტ ანგარიშს გაუწევინებ ჩვენი სპორტსმენებიც, მწვრთნელებიც და შესაბამის სპორტულ ფედერაციათა ხელმძღვანელებიც. ირაკლიმ ზედმიწევნით იცის არა მარტო ჩვენი სპორტსმენების ძლიერი და სუსტი მხარეები, არამედ კარგად იცნობს მათ მონინააღმდეგეებსაც – მუდამ დაკვირვებით ადვენებს თვალს თითოეული მათგანის კარიერას, როგორც კი ისინი საერთაშორისო ასპარეზზე გამოჩნდებიან. ბევრი ქვეყანა ინატრებდა ასეთ სპეციალისტს თავისი ეროვნული გუნდის სამწვრთნელო შტაბში. კი, ირაკლი ჟურნალისტი, მაგრამ განა ჟურნალისტი არ იყო, ვთქვათ, ჟოაო სალდანი, რომელმაც ბრაზილიის ფეხბურთელთა ეროვნული ნაკრები მსოფლიო ჩემპიონობამდე მიიყვანა?..

საქართველოსთვის ევროპის პირველი თამაშები კარატეით და ანტიკური ჭიდაობით დაიწყო. რაკი 59 კილოგრამის ქართველი მოჭიდავე გიზო მელაძე პირველ წრეში თავისუფალი იყო, პირველი ქართველი, ვინც ბაქოს თამაშებზე ასპარეზზე გამოვიდა 67 კგ წონის კარატეკა ირაკლი ტყებუჩავა აღმოჩნდა, რომელი 10 საათსა და 24 წუთზე აზერბაიჯანელ ნიაზი ალიევის დაუპირისპირდა. მართალია, იგი იმ შეხვედრაში დამარცხდა, ისევე როგორც ორ მომდევნო ორთაბრძოლაში, მაგრამ მისი სახელი ქართული სპორტის ისტორიაში შევა, როგორც პირველი ქართველი სპორტსმენისა, რომელმაც პირველ ევროპულ თამაშებში გამოვიდა სარბიელზე.

თამაშების პირველი ჯილდოები კი დილის 11 საათზე მთაბაიკში გათამაშდა ქალთა შორის. აქ ოქროსა და ვერ-

ცხლის მედლები შვეიცარიელებს ხვდათ ნილად — იოლანდა ნეფსა და კატრინ სტირნემანს, ხოლო ბრინჯაოსი — პოლონელ მაია ვლოშჩოვსკას. სამი საათის შემდეგ მედლები უკვე მთაბაიკერმა ვაჟებმა გაითამაშეს და აქ შვეიცარიელებმა ბრინჯაოს მედალიც არავის დაუთმეს. პირველი სამი ადგილი დაიკავეს ნინო შურტერმა, ლუკას ფლუკიგერმა და ფაბიან გიგერმა.

ხოლო მანამდე კიდევ ერთმა შვეიცარიელმა ქალმა კიდევ ერთი ოქროს მედალი მოიგო. ეს გააკეთა ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ნიკოლა სპირიგმა ტრიათლონში.

ასე რომ, თამაშების პირველი სამი ოქროს მედალი შვეიცარიას ერგო.

მთაბაიკსა და ტრიათლონში ნაჩვენებია შედეგების ნყალობით, სამი ოქროთი, ორი ვერცხლით და ერთი ბრინჯაოთი ევროთამაშების პირველ დღეს ეს პატარა ქვეყანა სათავეში მოექცა გუნდური ჩათვლის არაოფიციალურ ცხრილს.

ყველაზე მეტი მედალი კი — 7 — შეჯიბრების პირველ დღეს აზერბაიჯანს ხვდა ნილად.

პირველ დღეს გათამაშებული ოქროს მედლები ხუთი ქვეყნის — შვეიცარიის, აზერბაიჯანის, რუსეთის, საფრანგეთისა და თურქეთის წარმომადგენლებს ერგოთ.

სულ იმ დღეს, 13 ივნისს ბაქოში მედლების 13 კომპლექტი გათამაშდა და პირველ დღეს მედალდამმვენებულმა 17-მა ქვეყანამ პირველი-მეცამეტე ადგილები შემდეგნაირად გაინაწილეს (ცხრილი მარჯვნივ):

13 ივნისს საქართველოს ექვსი წარმომადგენელი ჩაება ასპარეზობაში: კარატეკა ირაკლი ტყეშუჩავა (67 კგ), მთაბაიკერი ბესიკ გავაშელი და ანტიკური სტილის მოჭიდავე-

1. შვეიცარია	3	2	1	6
2. აზერბაიჯანი	3	1	3	7
3. რუსეთი	3	0	0	3
4. საფრანგეთი	2	1	3	6
5. თურქეთი	2	1	2	5
6. იტალია	0	2	0	2
7. ხორვატია	0	1	2	3
8. ბელარუსი	0	1	1	2
9. ავსტრია	0	1	0	1
9. უნგრეთი	0	1	0	1
9. ნიდერლანდი	0	1	0	1
9. უკრაინა	0	1	0	1
13. ბულგარეთი	0	0	1	1
13. გერმანია	0	0	1	1
13. იუყორემა	0	0	1	1
13. პოლონეთი	0	0	1	1
13. შვედეთი	0	0	1	1

ბაქოს თამაშების პირველი მედლები ამ ხუთმა შვეიცარიელმა მოიპოვა.

პირველი მედლები ჩვენს ქვეყანას 41 წლის ხათუნა ნარიმანიძისა და 21 წლის ლაშა ფხაკაძის წყვილმა მოუტანა.

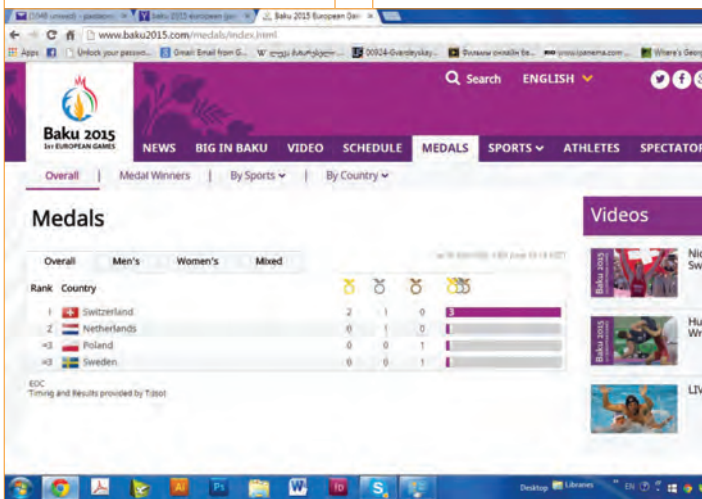
ები: გიზო მელაძე (59 კგ), მინდია წულუკიძე (71 კგ), ლაშა გობაძე (80 კგ) და მიხეილ ქავჯაია (98 კგ).

მათგან ყველაზე ახლოს მედალთან მინდია წულუკიძე იყო, რომელმაც ჯერ ნახევარფინალი წააგო ქულებით უნგრელ ბალინტ კორპაშისთან, შემდეგ კი მესამე ადგილისათვის შეხვედრაში ასევე ქულებით დამარცხდა გერმანელ ფრანკ შტაებლერთან.

პირველი მედლები საქართველოსთვის

ქართველებსაც გვქონდა, როგორ არ გვქონდა, ევროთამაშების პირველსავე დღეს მედლ(ებ)ის აღების იმედი, მაგრამ ანტიკური ჭიდაობის

თამაშების პირველი დღის შედეგების ამსახველი სკრინშოტი.

მთელი ტურნირი ისე ჩამთავრდა, რომ ჰიმნს ვინ ჩივის, ქართული დროშის ფერიც არ დაგვინახავს.

ასე რომ, მეორე დღესაც უმედლოდ დავრჩით. მესამე დღესაც. მეოთხე დღესაც. კანოესა და სპორტულ ტანვარჯიშში არც არავინ ელოდა რაიმე მედალს. არც კრივში. მშვილდოსნობაშიც – ნაკლებად. ის კი ყველასთვის მოულოდნელი იყო, რომ ქართველი ანტიკური მოჭიდავეები ასე უსახელოდ დაბრუნდნენ თბილისში.

17 ივნისს ბრძოლაში სხვა სახეობის წარმომადგენლებთან ერთად თავისუფალი სტილის მოჭიდავეები ჩაებნენ და ერთმა მათგანმა – მძიმეწონოსანმა ელიზბარ ოდიკაძემ ვერცხლის მედალაც მოუტანა საქართველოს.

მაგრამ ეს არ ყოფილა არც პირველი მედალი და არც პირველი ვერცხლის მედალი საქართველოსთვის.

ყველასათვის მოულოდნელად პირველი მედალი საქართველოს მშვილდოსნებმა მოუტანეს – 41 წლის ხათუნა ნარიმანიძის და 21 წლის ლაშა ფხაკაძის შერეულმა წყვილმა იმ დღეს მიყოლებით დაამარცხა რუმინეთის (5:3), ესპანეთისა (5:4) და სლოვენის (5:1) წყვილები და მხოლოდ ფინალურ პაექრობა დათმო იტალიელებთან (3:5). ამ იტალიელთა გუნდში იყო მრავალზღის ოლიმპიური ჩემპიონი, ოდესღაც მოლდოველი ნატალია ვალეევაც, რომელმაც 1992 წელს ოლიმპიური ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა ჩვენს ხათუნა ქვრივიშვილთან ერთად. მას შემდეგ იგი იტალიაში გათხოვდა და თავის სამშობლოში მხოლოდ მოლდოველ საფოსტო მარკაზე დადარჩა.

თუმცა ოდიკაძემ მშვილდოსნებზე ადრე მოიპოვა ფინალურ შეხვედრაში მონაწილეობის უფლება და ამრიგად ვერცხლის მედალიც მათზე ადრე გაინაღდა, მშვილდოსნები მაინც პირველები იყვნენ: როცა ელიზბარი ოქროს მე-

ლისათვის საბრძოლველად გავიდა, ხათუნას და ლაშას მედლები უკვე ერთი საათის მიღებული ჰქონდათ.

ოდიკაძეზე ადრე მედალი მისმა თანაგუნდელმა ჯუმბერ ყველაშვილმაც მიიღო – 75 კილოგრამამდე წონით კატეგორიაში მან მესამე ადგილისათვის გამართულ შეხვედრაში ქულებით დაამარცხა ბელარუსი ალი შაბანაუ და ბრინჯაოს მედალს დაეუფლა.

ოქროს მედალს კი საქართველო მთელი ორი კვირა ელოდა! თამაშების მე-15 დღეს, 26 ივნისს საქართველოს ოქროს მედალი მოუტანა ავთანდილ ჭრიკიშვილმა, რომელმაც ფინალში ლონდონის ოლიმპიადის მესამე პრიზიორი ივან ნიფონტოვი დაამარცხა და საქართველო, რომელიც მანამდე არაოფიციალურ გუნდურ ჩათვლაში 28-ე ადგილზე იყო, ერთბაშად ექვსი ადგილით წასწია წინ.

სულ-სულ ბოლოს კი უკვე „გადამწვარმა“ ქართველმა ძიუდოისტებმა ვერ აჯობეს ფრანგებს და გუნდურში მეორე ადგილს დასჯერდნენ. ჩვენთვის ვერცხლით დანყებულ პირველი ევროპული თამაშები ვერცხლითვე დამთავრდა.

საბოლოოდ კი საქართველო ორი ოქროს, ოთხი ვერცხლისა და რვა ბრინჯაოს მედალით პირველ ევროპულ თამაშებზე 21-ე ადგილი დაიკავა, ხოლო მედლების საერთო რაოდენობით სულაც მე-14 იყო. თუმცა ამკარად მეტს მოველოდით და მეტიც შეგვეძლო, არც ეს უნდა იყოს ცუდი შედეგი, თუ გავითვალისწინებთ, რომ საქართველოს ევროპის 50 ქვეყანას შორის ტერიტორიით 27-ე ადგილზეა, მოსახლეობით – 29-ეზე, ხოლო ჩვენი ეკონომიკური მაჩვენებელი ერთ სულ მოსახლეზე გადაანგარიშებით ევროპაში მხოლოდ 45-ეა!

ხოლო ბაქოს თამაშები პირველი იყო. პირველი მულტი-სპორტული ევროპული თამაშები ისტორიაში.

პაატა ნაცვლიშვილი ბაქო-თბილისი

Baku 2015
1st EUROPEAN GAMES

ბაქო-2015

ანგარიში

საქართველოში პირველ ევროპულ თამაშებზე

ევროპის თამაშების პროგრამაში სპორტის 20 სახეობა იყო შეტანილი: 16 ოლიმპიური, ორი ოლიმპიური, თუმცა განსხვავებული ფორმატით (პლაჟფეხბურთი და კალათბურთი 3X3-ზე) და ორიც არაოლიმპიური — სამბო და კარატე. ზოგიერთი სახეობა დამატებითი დისციპლინებითაც იყო დამსვენებული (მაგალითად, ტანვარჯიშის ოლიმპიურ დისციპლინებთან ერთად გაიმართა ასპარეზობები აერობიკასა და აკრობატიკაში).

საქართველოს წარმომადგენლები ყველა სახეობაში გამოვიდნენ გარდა გუნდური სახეობებისა (ფრენბურთი, პლაჟფრენბურთი, პლაჟფეხბურთი, კალათბურთი, წყალბურთი), სინქროცურვისა, ტაეკვონდოსი, მაგიდბურთისა და ტრიათლონისა.

„ოლიმპიელის“ კორესპონდენტები **ლაშა გოდუაძე** და **ირაკლი თავაძე** მკითხველს სახეობების მიხედვით მოუთხრობენ პირველ ევროპულ თამაშებში ქართველ სპორტსმენთა გამოსვლის ამბებს. სახეობები დალაგებულია თამაშების პროგრამის მიხედვით.

კარატე

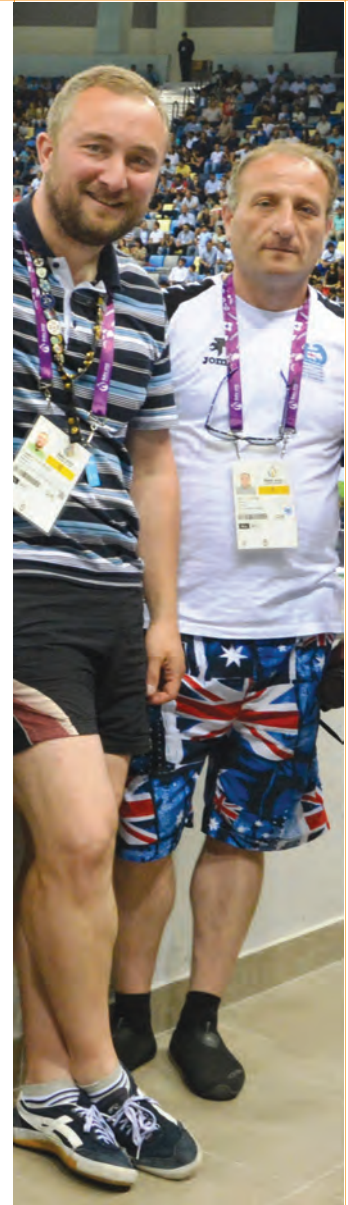
კარატისტებმა მედლების 2 კომპლექტი გაითამაშეს: ორი კატაში (შეჯიბრება ტექნიკაში) და 5 კუმიტეში, ანუ ორთაბრძოლაში.

ბაქოში საქართველოს **ირაკლი ტყეშელაშვილი** (67კგ) წარადგინდა. ქართველმა კარატისტმა ჯგუფური ეტაპი ვერ დაძლია: ზედიზედ დამარცხდა მომავალ ბრინჯაოს მედალოსან ნიაზი ალიევიანთან (აზერბაიჯანი) — 0:2, ესპანელ მანუელ რასერო რუისთან — 1:5 და ვიცე-ჩემპიონთან, ფრანგ სტივენ დაკოსტასთან — 0:1.

ჭილაობა

ბაქოში, პირველ ევროპულ თამაშებზე არა მარტო საჭიდაო სტილით, არამედ მზადების ყველა ნიუანსით და თვისობრივად განსხვავებული ორი ქართული საჭიდაო ნაკრები ვიხილეთ — „თავისუფლები“ თუ ნორმალურად გამოვიდნენ, ანტიკოსთა ასპარეზობა სრული ფიასკო იყო. „თავისუფლებმა“ 5 მედალი მოიპოვეს — 2 ვერცხლი და 3 ბრინჯაო. ფინალური პაექრობები **ბექა ლომთაძემ** (61) და **ელიზბარ ოდიკაძემ** (97) დათმეს, მესამე საპრიზო ადგილზე **კიჯუმბერ ყველაშვილი** (74), **სანდრო ამინაშვილი** (86) და **გენო პეტრიაშვილი** (125) გავიდნენ. ანტიკოსები საერთოდ უმედლოდ დარჩნენ, თუმცა ბრინჯაოსთვის სამმა მათგანმა იჭიდავა — **მინდია ნულუკიძემ** (71), **ზურაბ დათუნაშვილმა** (75) და **იაკობ ქაჯაიამ** (130).

რევაზ მინდორაშვილმა ბაქოში საკმაოდ კარგად მომზადებული გუნდი ჩაიყვანა, თუმცა გამოვარჩევთ ამინაშვილს, ვინც სპორტული გმირობის მაგალითი გვიჩვენა — პირველივე შეხვედრაში რუმინელმა **სტეფან გეორგიტამ** თავი ისე ჩაარტყა, ოთხი ნაკერი დაადეს და მთელი ტურნირი სქლად დაბინტულმა ჩაატარა, თუმცა მაინც მაღალ დონეზე იჭიდავა. ერთადერთი ჩავარდნა მოლდოველ **პიოტრ იანულოვთან** (ეს გაგაუზის თვითმარქვია რესპუბლიკიდან ყოფილა) მოუვიდა ნახევარფინალში, თორემ სხვა შეხვედრებში მოწოდების სიმაღლეზე იდგა. მის გარდა, ექიმები ლომთაძესაც ძალიან დაეხმარნენ, ვისაც პირდაპირ ლეიბზევე, ერთერთი შეხვედრის შემდეგ გადასხმა დასჭირდა. გუნდის სამწვრთნელო შტაბი

ჟურნალისტები **ლაშა გოდუაძე** (მარცხნივ) და **ირაკლი თავაძე**, რომლებიც ყოველდღიურად აგზავნიდნენ ინფორმაციას სპორტის დეპარტამენტის საიტისა და „ლელოსთვის“, პარალელურად ჟურნალ „ოლიმპიელისთვისაც“ მუშაობდნენ.

სომხეთზე ქრისტიანობის პირველი კონსტანტინოპოლისის ტყვედარსება ვაჟიყარა.

პირველი ევროპული თამაშების ვერცხლის მედალოსნები: ბექა ლომთაძე (მარცხნივ) და ელიზბარ ოდიკაძე.

დიდხანს მკურნალობდა მას პირდაპირ ლეიბის გვერდით, საჭიდაო არენაზევე, და ტურნირიდან მოხსნასაც გადაარჩინეს. ლომთაძეზეც მაღლობის მეტი არაფერი გვეთქმის, თუმცა ძნელია, ამ გუნდიდან ვინმეს უსაყვედურო... კარგად გამოვიდნენ ოდიკაძე, ყველაშვილი და პეტრიაშვილი, მესხეთეზე გასული **დავით ტლაშაძეც** (70) ბოლომდე დაიხარჯა, ვერ ვიტყვი, რომ თავი დაზოგა. ახალგაზრდა **ავთანდილ კენჭაძე** (65) ჯერ გამოუცდელია და უფრო ამის ხარჯზე ნააგო, თორემ თავის ტოლებში რომ ძლიერია, ეს ამ ტურნირიდან რამდენიმე დღეში ევროპის ახალგაზრდულ პირველობაზე ბრინჯაოს მოპოვებით დაამტკიცა. ამ გუნდიდან საყვედური თუ ვინმეს ეთქმის, მხოლოდ უდაო ლიდერ **ვლადიმერ ხინჩეგაშვილს** (57), ვინც არაფრით არ უნდა აპყოლოდა ჩხუბში ბელარუს **ულადისლაუ ანდრეეუს** – ამისთვის ორივე მოხსნეს, რითაც უფრო მეტი ჩვენებურმა დაკარგა.

თუმცა სამუშაო და გამოსასწორებელი ამ გუნდშიც ბევრია. სამწუხაროდ, ძალიან დიდია სხვაობა წამყვან საჭიდაო ქვეყნებთან – რუსეთთან, აზერბაიჯანთან, თურქეთთან – შედარებით. იმდენად დიდი, რომ ამ პირობებში ოქროს მოპოვება ლამის წარმოუდგენელი ჩანს. არადა, მსოფლიოზე და ოლიმპიადაზე ამათ არაევროპელებიც ემატებიან ანუ კიდევ უფრო უთანაბრო ბრძოლაში ჩაგვბმებით... თან კვლავაც სერიოზული პრობლემაა ფიზიკური მომზადება, ტაქტიკა, ხოლო იმას არც კი ვიცით, იმას რა დავარქვათ, როცა ფეხიდან აყვანილ მეტოქეს ვერ აგდებ. არადა, რამდენიმე ჩვენებურმა სწორედ ასე დაკარგა მოგების შანსი. სამწუხაროდ, კვლავაც პრობლემაა ანგარიშის შენარჩუნებაზე ჭიდაობა და ბოლო წამებზე რამდენიმე ჩვენთანმა ისევ გაუშვა ხელიდან მოგება.

„თავისუფალთაგან“ განსხვავებით, ანტიკოსებს არათუ ჭიდაობა, მოძრაობაც კი უჭირდათ. მათგან ისევ დათუნაშვილს და წულუკიძეს თუ გამოვარჩევთ, თუმცა უფრო გულდასანყვეტი დათუნაშვილის უმედლობაა, რაც მთლიანად მსაჯების „დამსახურებაა“. დათუნაშვილმა თურქ **ემრაჰ კუსსთან** ისევ შეასრულა „ავაზის ნახტომი“, როცა ადგილიდან ამხტარი თავზე გადაეველო მას და გდება გაუკეთა. ამით წაგებული შეხვედრაც შემოატრიალა და მართლაც ეფექტური სანახაობა დადგა, რისთვისაც ნამდვილად ღირდა დარბაზში მისვლა, თუმცა ამხელა ტურნირზე მხოლოდ ეს ერთი ეპიზოდი ნამდვილად ცოტაა.

ზოგადად, ჭიდაობაში მოსალოდნელზე მეტი პრობლემა გამოჩნდა. უმთავრესი მაინც

ისაა, რომ ფალავნებს ილეთების გაკეთება უნდა შეეძლოთ. არადა, ბაქოში თუ რამე გდება ვიხილეთ, აბსოლუტური უმეტესობა ძალისმიერი ტიპისა იყო (როცა მეტოქეს აიღებ და გადააგდებ), ქართული ჭიდაობის ილეთები კი ნაკლებად ჩანდა. თან თუ ასე ძალისმიერ სტილში ჭიდაობ, მაშინ ფიზიკურადაც ბევრად უკეთ უნდა იყო მომზადებული, თორემ ჩვენებს ბევრს ჩოქბჯენიდან მეტოქის დატრიალებაც გაუჭირდა. თან თუ ჩოქბჯენია კოზირი ანუ სხვა კომპონენტში ვერ აკეთებ ილეთს, მაშინ მონინააღმდეგის იქ ჩოქბჯენში გადაყვანაც უნდა შეეძლოს.

თუმცა ეს პრობლემა კიდევ არაფერია იმასთან შედარებით, რაც იქ დავინახეთ – სამწუხაროდ, ჩვენი მოჭიდავეები ზედმეტად არიან დამოკიდებული საკვებ დანამატებსა და წამლებზე, რასაც ძალიან ხშირად დოპინგ-სკანდალებამდე მიყვავართ. ისინი უკვე აშკარად ითხოვენ ამ დანამატებს და მრჩება შთაბეჭდილება, რომ ამის გარეშე ვერც წარმოუდგენიათ წარმატების მოპოვება, ფსიქოლოგიურად გახდნენ ამაზე დამოკიდებულნი. ბაქოში ამჯერად ეს უფრო ანტიკოსებმა გამოავლინეს, თუმცა ნუ გამოვრიცხავთ, რომ ამ მხრივ „თავისუფლებში“ ყველაფერი იდეალურადაა – ბოლო წლებში მათგანაც ბევრი ჩავარდა დოპინგზე.

ბაქოში დავრწმუნდი, რომ ჩვენს გუნდებში მართლაც ხდება კიდევ ერთი სერიოზული სახის დარღვევა – გულმოსულ მწვრთნელთა თუ ფედერაციის მოხელეთა ნაწილი იქ უკვე ღიად ალაპარაკდა, რომ საქართველოს ჩემპიონატის წინ ფალავნები ნამდვილად იღებენ დამხმარე საშუალებებს, რის გამოც აქ კარგად ჭი-

დაობენ, მაგრამ უცხოეთში საკუთარ თავს არ ჰგვანან. როცა მაისში ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის აღმასკომის სხდომაზე ამის შესახებ ოლიმპიური გუნდის მთავარმა ექიმმა **ზურაბ კახაბრიშვილმა** განაცხადა, აქ წამლებს იღებენ და მერე უცხოეთში შეგნებულად აგებენ, დოპინგზე რომ არ ჩავარდნენო, ამან მეხის გავარდნასავით დაიქუხა, მაგრამ ბაქოში, დარბაზშივე მწვრთნელებსაც და ჭიდაობის ფედერაციის წარმომადგენლებსაც წამოსცდათ, აი, ესაა იმის შედეგი საქართველოს ჩემპიონატზე რალაცებით რომ იჭყიპებიანო. როგორც ჩანს, ამ პრობლემის მოგვარებას ფედერაცია ვერ ახერხებს (მსგავსი ეჭვი მათზე კარგა ხანია, არსებობს). იმედია, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი და სპორტის სამინისტრო მაინც მოაგვარებენ, თორემ ასე გარძელება აღარ შეიძლება. ასე „სპორტული ტურიზმიც“ გარანტირებულია და დოპინგსკანდალებიც.

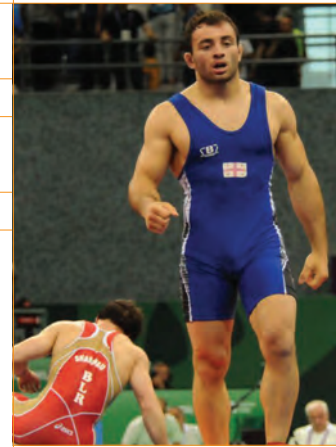
იქნებ ვინმე შემომედავოს, რომ მთელი მსოფლიო ქიმიზება გადასული და დიდწილად მართალიც იქნება, მაგრამ ის რუსები და აზერბაიჯანელები თუ იღებენ რამეს, შედეგსაც აკეთებენ. თან რაც უნდა ვილაპარაკოთ, ფალაგნებიც კარგად ჰყავთ მომზადებული – იღებთსაც აკეთებენ, ტაქტიკურად სწორად ჭიდაობენ და ფიზიკურადაც ძლიერნი არიან. კარგი იქნება, სპორტსმენებს (არა მხოლოდ ჭიდაობაში) საქართველოს ჩემპიონატის წინაც თუ შეამოწმებენ – მაშინ ზემოხსენებულ მაქინატიას თავიდან ავირიდებთ. ბუნებრივია, გაჩნდება კითხვა, – უცხოეთში თუ შედეგი არ გააკეთეს და დოპინგის შიშით შეგნებულად წა-

გეს, რალა აზრი აქვს საქართველოს პირველობის მოგებასო... როგორც ამბობენ, ამით საქართველოს ჩემპიონობისთვის განკუთვნილ ხელფასს ინალდებენ... არადა, ეს თანხა სულ რალაც 500 ლარია და ღირს კი ამისთვის კარიერის განირვა?

თუმცა პრობლემები არა მხოლოდ ქართულ საჭიდაო ოჯახს, არამედ მთლიანად მსოფლიოს საჭიდაო სამყაროს აწუხებს, რაც ბაქოშიც ცხადად გამოჩნდა: ჩანყობა, შეხვედრების ყიდვა-გაყიდვა, მსაჯთა არაობიექტურობა, ფეარპლების და ყოველგვარი ზნეობრივი პრინციპების ფეხქვეშ გათელვა – ეს ყველაფერი ჭიდაობისთვის დღესაც თანამდევია. არც ძალღის კუდი სწორდება და არც მხოლოდ რაფაელ მარტინეტის შეცვლა შველის საქმეს. ჩვენთვის ძალიან ცუდია, ჭიდაობას ოლიმ-

პიადის პროგრამიდან თუ ამოიღებენ, მაგრამ სოკში, ოლიმპიურ მოძრაობაში ასეთი გასვრილი სახეობის ადგილი არ უნდა იყოს. თუმცა კიდევ უფრო ცუდია, რომ ამ ვაჭრობაში ჩვენებიც აღმოჩნდნენ გარეულნი. თანაც – ხელმოცარულ-

თამაშების მესამე პრიზიორი ჯუმბერ ყველაშვილი (ზემოთ).

თამაშების ბრინჯაოს მედალოსანი სანდრო ამინაშვილი რუმინელ შტეფან გიორგიტასთან (მარცხნივ, ზემოთ) და უნგრელ იშტვან ვერებთან (მარცხნივ ქვემოთ) ორთაბრძოლებში.

თამაშების მესამე პრიზიორი გენო პეტრიაშვილი ლევან ბერიანიძის წინააღმდეგ, რომელიც ბაქოში სომხეთის სახელით გამოდიოდა.

თუმცა უმედლოდ დარჩა, მინდია წულუკიძე საუკეთესო იყო ქართველ ანტიკოსთა შორის. სურათზე: წულუკიძის ოთხქულიანი გდება მერვედფინალში ნორვეგიელ პაულ კარლსენთან.

თა და მოტყუებულთა რანგში. ოლიმპიური კომიტეტი და სპორტის სამინისტრო ამის შესახებაც საქმის კურსშია და, იმედია, ერთობლივ ზომებსაც მიიღებენ.

ბაქოში კვლავაც აქტუალური იყო „მამლუქების თემა“, თუმცა ჩვენებთან მათი უშუალო შეხვედრა მხოლოდ ერთხელ გაიმართა – ანტიკურში ბრინჯაოს მედლისთვის შეხვედრაში ბელარუსმა მძიმემონოსანმა **იოსებ ჩუგოშვილმა იაკობ ქაჯაია** დაგვიმარცხა. მამლუქთაგან ყველაზე დიდ წარმატებას ისევ ანტიკურში რუსეთის სახელით მოჭიდავე **დავით ჩაკვეტაძემ** მიაღწია, რომელმაც დამაჯერებლად მოიგო პირველობა 85 კილოგრამში. არადა, ეს ბიჭი სულ რაღაც 2 წლის წინ ჩვენთან ჭიდაობდა და შეიძლება და მისი შენარჩუნება... დანარჩენთაგან ბრინჯაო ბელარუსმა ჩუგოშვილმა მოიპოვა და იმავეს გაკეთება სომეხთა სახელით მოჭიდავე კიდევ ერთ ქართველ მძიმემონოსან **ლევან ბერიანიძესაც** შეეძლო თავისუფალ ჭიდაობაში, მაგრამ ამის გაკეთება პეტრიაშვილმა არ დაანება. თუმცა „ხაშლამამ“ (ბერიანიძის მეტსახელია) ერთი ხმაურიანი გამარჯვება მაინც მიითვალა, როცა რუსთა მსოფლიოს ხუთგზის და ოლიმპიური ჩემპიონი **ჰაჯიმურატ გაცალოვი** დაა-

მარცხა. სხვა „მამლუქებმა“ წარმატების მოპოვება ვერ შეძლეს, თუმცა ამჯერად მათი რიცხვი არც ისე ბევრი იყო: „თავისუფალში“ საბერძნეთიდან მიხეილ ჩიქოვანი (97) გამოდიოდა და პირველივე წრიდან გამოვარდა, ესპანეთიდან კი ლევან მეტრეველიც (57) ჭიდაობდა, ვინც იქ გადასვლის შემდეგ რატომღაც ვართანოვის გვარიც დაიმატა და ახლა ორი გვარით ჭიდაობს, თუმცა ამანაც ვერ უშველა და პირველივე წრეში დამარცხდა – ძირითადად და სანუგეშოშიც. ბერძნულ-რომაულში პორტუგალიიდან **ზურაბ ბექაურს** (71) უნდა ეასპარეზა, მაგრამ საჭიდაოდ არ გასულა.

ველოსპორტი

ბაქო 2015-ის ველოსპორტრამაში სამი დისციპლინა იყო შეტანილი: სამთო ველორობოლა – მაუნთინბაიკი, საგზატკეცილო რბოლა და ველომონტოკროსი, იგივე **BMX**.

აზერბაიჯანში წარგზავნილ ქართველ სპორტსმენთა შორის მხოლოდ ვაჟი ველომონტოლები იყვნენ – **ბესიკ გავაშელი** მაუნთინბაიკში, **გიორგი ნარეკლიშვილი** და **დიმიტრი ხოსიაური** კი საგზატკეცილო რბოლაში.

თუ მაუნთინბაიკსა და დროზე რბოლაში ბიჭებმა დრო დააფიქსირეს, საგზატკეცილო ვერც გიორგი ნარეკლიშვილმა დაასრულა და ვერც დიმიტრი ხოსიაურმა: გაუსაძლისი ხვატის და ტრასაზე მომხდარი სამი ავარიის გამო მათი ბედი რბოლის კიდევ 58-მა მონაწილემ გაიზიარა.

13, 18, 21 ივნისი. ბაქო. **მაუნთინბაიკი**
 ბესიკ გავაშელი – ჩამორჩენა 1 წრით – 37-ე ადგილი.
 პირველი წრე (5,9კმ) – 19:43.

მეორე წრე (10,3კმ) – 35:20.
 რბოლა დროზე – გიორგი ნარეკლიშვილი.
 1:11:35.06 – 38-ე ადგილი.
საგზატკეცილო რბოლა
 გიორგი ნარეკლიშვილი – რბოლა ვერ დაასრულა.
 დიმიტრი ხოსიაური – რბოლა ვერ დაასრულა.

სპორტული ტანვარჯიში

ქართველი სპორტული ტანვარჯიშეების გამოსვლა ევროპის თამაშებზე ხანმოკლე და წარუმატებელი გამოდგა – **ჰაატა ნოზაძემ** მრავალჭიდში საკვალიფიკაციო ეტაპი ვერ დაძლია, **ნატო ძიდიგურმა** კი მრავალჭიდში 51-ე ადგილი დაკავა.

კანოე/კაიაკი

თამაშების პროგრამაში შეტანილი სახეობებიდან კანოე და კაიაკი იყო ერთადერთი, რომელშიც შეჯიბრება ბაქოში არ გამართულა – ნიჩბოსნებმა მინგეჩაურის წყალსაცავზე იასპარეზეს.

მსოფლიოს შარშანდელი ახალგაზრდული ჩემპიონატის ბრინჯაოს პრიზიორმა **ზაზა ნადირაძემ** კანოეთი 200 მეტრზე B ფინალში მესხეთე ადგილი დაიკავა.

ევროპის I თამაშებზე ეს ჩვენი ნიჩბოსნების საუკეთესო შედეგი იყო.

14-16 ივნისი.
 მინგეჩაურის წყალსაცავი.
კ ა ა კ ი.
კაიაკი, 200 მ. ბადრი ყაველაშვილი. 37.284 – მე-9 ადგილი მესამე ჰიტში.

კანოე, 200 მ. ზაზა ნადირაძე. 39.935 – მე-6 ადგილი მესამე ჰიტში; 39.111 – მე-3 ადგილი პირველ ნახევარფინალში; 41.131 – მე-5 ადგილი B ფინალში.

გ ო ბ ო ნ ა ბ ი.
 ვლადა კოსიკა. კაიაკი, 200 მ. 45.324 – მე-9 ადგილი პირველ ჰიტში; 45.810 – მე-9 ადგილი მეორე ნახევარფინალში; კაიაკი, 500 მ. 2:08.336

– მე-9 ადგილი პირველ ჰიტში; კანიპი, 5000 მ. დისკვალიფიკაცია.

კრიზი

ევროპის I თამაშების ჩემპიონები ვაჟთა შორის ათ ნონით კატეგორიაში გამოვლინდნენ, გოგონებს შორის კი – ხუთში.

საქართველოდან აზერბაიჯანის დედაქალაქში მხოლოდ ვაჟებმა იასპარეზეს. ყველაზე კარგად გელა აბაშიძე (69კგ) გამოვიდა: 1/4-ფინალში გააღწია, სადაც უკრაინელ მეტოქესთან დამარცხდა.

17-21, 23 ივნისი. ბაქო. კრისტალ ჰოლი.

3 ა შ ე ზ ი.

52 კგ: სევერიან ჭილაძე. 1/8: ვახილი ვეტკინი (რუსეთი) 0:3.

56 კგ: გიორგი გოგატიშვილი. 1/16: ქაის აშფაქი (დიდი ბრიტანეთი) 0:3.

60 კგ: ოთარ ერანოსიანი. 1/16: არტიომს რამლაგსი (ლატვია) 3:0; 1/8: ალბერტ სელიმოვი (აზერბაიჯანი) 0:3.

64 კგ: ირაკლი მელიქიშვილი. 1/16: არტიომს აშმეტოვის (ლატვია) 3:0; 1/8: კასტრიოტ სოპა (გერმანია) 0:3.

69 კგ: გელა აბაშიძე. 1/16: კონსტანტინ ოლარუ (რუმინეთი) 3:0; 1/8: ონდერ სიპალი (ალბანეთი) 3:0; 1/4: იაროსლავ სამოფალოვი (უკრაინა) 1:2.

75 კგ: ბადრი ხარძიანი. 1/16: ვიტალი ბანდარენკა (ბელარუსი) 0:3.

81 კგ: ნიკოლოზ სეხნიაშვილი. 1/16: რადოსლავ პანტალეევი (ბულგარეთი) 0:3.

91 კგ: ლევან გულედანი. 1/8: სადამ მაგომედოვი (რუსეთი) 0:3.

+91 კგ: მიხეილ ბახტიძე. 1/16: ვლადისლავ სირენკო (უკრაინა) 3:0; 1/8: მაჰამადრასულ მაჯიდოვი (აზერბაიჯანი) 0:3.

მშვილდოსნობა

პირველ ევროპულ თამაშებზე გამგზავრებამდე ცოტა ვინმე თუ იფიქრებდა, რომ იქ მშვილდოსნები მედალს მოიპოვებდნენ. არადა, ბედმა ისე ინება, რომ ამ ისტორიული

ლონისძიების პირველი ჯილდო – ვერცხლის მედალი – სწორედ მათ მოიპოვეს: შერეული წყვილების შეჯიბრებაში **ხათუნა ნარიმანიძე და ლაშა ფხაკაძე** ყოჩაღად ჩაებნენ, გზად რუმინული, ესპანური და სლოვენური წყვილები „გაცხრილეს“ და ფინალში გავიდნენ, სადაც იტალიელთა უძლიერეს დუეტთან 3:5 წააგეს. იტალიელებმა გამორჩეულად ტიტულოვანი წყვილი შეაკონინეს – ოლიმპიური ჩემპიონი გუნდურში **მაურო ნესპოლი** და მოლდოვიდან იტალიაში გათხოვილი **ნატალია ვალეევა**, ვინც მსოფლიოს ორ-ორგზის ჩემპიონია პირადშიც და გუნდურშიც.

ჩოგბურთისგან განსხვავებით, მშვილდოსნობაში შერეულ წყვილი მუდმივად ცვლადი – თუ იქ პარტნიორის არჩევა საკუთარი ნება-სურვილით და ორმხრივი თანხმობით ხდება ანუ თავად სპორტსმენტთა სურვილზეა დამოკიდებული, ვისთან ერთად ითამაშებენ, აქ ყველაფერს პირადი პირველობის საკვალიფიკაციო ეტაპი განსაზღვრავს და ამ დუეტს ქვეყნიდან ქალთა და ვაჟთა შორის საუკეთესონი ქმნიან. ჩვენგან ერთი მონაწილე აუცილებლად ფხაკაძე რომ იქნებოდა, იმთავითვე იყო ცნობილი, რადგან ვაჟებში მეტი მონაწილე არც გვყავდა, ქალებიდან კი მისი მწვენილე მშვილდოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტი ნარიმანიძე გახდა.

ჩვენებმა საბოლოო წარმატებისთვის ნოყიერი ნიადაგი ჯერ კიდევ შესარჩევ ეტაპში შექმნეს, იმდენად კარგად ისროლეს იქ – ნარიმანიძე 653 ქულით ქალებში მეოთხე იყო, ფხაკაძე კი 669-ით ვაჟებში მეათეზე გავიდა. ქალებისგან მონინავეთა შორის ყოფნა არ გვიკვირს, თუმცა წინასწარ მე-

ოთხე ადგილიც მეტისმეტი ოპტიმიზმი იქნებოდა, აი, ფხაკაძის შედეგი კი დიდი სიურპრიზი აღმოჩნდა – ქართველი ვაჟი მშვილდოსანი ევროპაში მეათე იყოს, ამას ჯერ მიჩვეულები არ ვართ. თუმცა ეს კიდევ არაა ყველაფერი, რადგან ფხაკაძემ ამით პირადი მაჩვენებელიც რამდენიმე ქულით გაზარდა და, შესაბამისად, საქართველოს ახალი რეკორდიც დაამყარა, ვინაიდან ბოლო წლებში მხოლოდ ის აუმჯობესებს ქვეყნის რეკორდს. პირადში კარგმა გამოსვლამ ჩვენებს შერეულბშიც ლიდერთა შორის მიუჩინა ადგილი – მათი ჯამური მაჩვენებელი 1322 ქულა და მესამე ადგილი აღმოჩნდა იტალიისა და გერმანიის შემდეგ.

საკვალიფიკაციო ეტაპი პირველად ვაჟებმა ჩაატარეს – ტოფიკ ბახრამოვის სახელობის არენაზე დილის 9 საათიდან დაიწყო უძლიერესთა გამოვლენა, ქალებმა კი მათი ტურნირის დასრულების შემდეგ, შუადღისას გამართეს საკვალიფიკაციო ტურნირი. როცა წყვილში ნარიმანიძის გასვლა გაირკვა, მოედნიდან გამოსულს ფხაკაძე და ფედერაციის გენერალური მდივანი **დავით ლეკვიშვილი** მიეგებნენ. ლაშა, იცოდე, წყვილებში შენი იმედი მაქვსო, მიმართა პრეზიდენტმა ახალგაზრდა შეგირდს, მე კიდევ თქვენი მე-

ზაზა ნადირაძე B ფინალში დაკავებული მე-5 ადგილით ქართველთაგან საუკეთესო იყო მინგჩაურში.

საქართველოს მშვილდოსანთა ნაკრები გუნდის მთავარი მწვრთნელი თამაზ ფუტყარაძე და შერეულ წყვილებში ვერცხლის მედლის მფლობელები ხათუნა ნარიმანიძე და ლაშა ფხაკაძე.

მედებაო, უპასუხა ფხაკაძემ. ასე ერთმანეთის შეგულიანებით გავიდნენ ჩვენები პლეიოფში საასპარეზოდ, სადაც მართლაც მხარი მხარს მისცეს და სასიამოვნოდ გაგვაოცეს ყველანი.

პლეიოფის პირველ წრეში ჩვენებმა რუმინეთს 5:3 მოუგეს, მეოთხედინალში კი დაძაბულ პაექრობაში ესპანელებს 5:4 აჯობეს. არადა, ამ წყვილში ვაჟთა შორის მომავალი გამარჯვებული მიგელ ალვარინო გარსია, და ქალებში მომავალი ბრინჯაოს მედალოსანი ალისია მარინი იყვნენ. ამის მიუხედავად, მათ ჩვენებმა ხასიათით აჯობეს და გადასროლაში მოუგეს, სადაც ესპანელებმა ძალიან ცუდად ისროლეს – მას შემდეგ, რაც პირველი ისარი 7-იანში გაარტყეს, საერთოდ დაყარეს ფარ-ხმალი და მეორე ისარი აღარც უსვრიათ. აზრიც არ ჰქონდა, რადგან ჩვენებმა ორივე 9-იანში გაარტყეს და 18 ქულა დააგროვეს, იმათ კი 10-იანიც აღარ შეელოდათ. ნახევარფინალში ჩვენებმა სლოვენელებსაც საკმაოდ იოლად აჯობეს - 4:1, ფინალი კი იტალიელებთან 3:5 წააგეს. ვიმეორებთ, იტალიელები ფავორიტები იყვნენ, თუმცა ჩვენებს შეხვედრა უბრძოლველად არ დაუთმიათ და პირველი სეტი მოუგეს კიდეც - 36:34. თითქოს ყველაზე დიდი სენსაციაც ახლოს იყო, მაგრამ

იტალიელებმა მოიგეს მომდევნო ორი სეტი: 39:37; 39:35. ჩვენებს ჯერ კიდევ რჩებოდათ ანგარიშის გათანაბრებისა და შეხვედრის გადარჩენის შანსი, თუმცა მეოთხე სეტი ფრედ დასრულდა - 36:36 და შეხვედრაც მეტოქემ მოიგო.

პირად პირველობაში პლეიოფიდან ყველაზე ადრე მსოფლიოს ვიცე-ჩემპიონი ქრისტინე ესებუა გამოვარდა, როცა პირველივე წრეში თურქ ბეგუნან უნსალთან 2:6 წააგო, ყველაზე დიდი სენსაცია კი იულია ლობჟანიძემ შემოგვთავაზა, როცა მეორე წრიდან ვალეევა გამოაგდო. ხოლო მანამდე დაძაბულ ბრძოლაში 6:5 დაამარცხა დანიელი კარინა როსენვინგე, როცა დამატებითი ისარი ორივემ 10-იანში გაარტყა, მაგრამ ქართველმა შიგ წრის შუაგულში მოარტყა. მესამე წრეში ლობჟანიძემ ზემოხსენებულ ესპანელ მარინისთან 2:6 დამარცხდა. ბუნებრივია, მედალი საუკეთესო ვარიანტია და გამოსვლაც წარმატებულად მხოლოდ მაშინ მიიჩნევა, როცა კვარცხლბეკზე ადიხარ, რაც ლობჟანიძემ ვერ შეძლო, მაგრამ ვალეევას დამარცხებით დღის მთავარი სენსაციის ავტორი კი გახდა. არადა, ვალეევამ ბაქოში ორი ოქრო მოიპოვა – შერეულ წყვილებში და გუნდურში ანუ კარგ ფორმაში იყო. თუმცა შეიძლება კამათი იმაზე, რომ იმ დღეს კარგად ვერ ისროლა, თუმცა მეორე სერიიში ლობჟანიძემ სამივე ისარი 10-იანში მოარტყა, ამას კი ყველა ვერ ახერხებს.

ჩვენი ქალებიდან ყველაზე უფრო დასანანად ნარიმანიძემ წააგო ნატო ნასარიძის განვრთნილ კიდევ ერთ თურქთან, იასემინ ანაგოზისთან – მეხუთე, დამატებით სერიიში 9-იანიც რომ მოერტყა, შეხვედრას

იგებდა, რაკი თურქმა ბოლო ისარი 7-იანში მოარტყა, მაგრამ ჩვენებურის ისარი 7-იანს მოხვდა და ხათუნამ 4:6 წააგო. სამწუხაროდ, ნარიმანიძემ აქ ვერ შეძლო ის, რაც გუნდურში გააკეთა, როცა ბოლო ისარი 10-იანში „დასვა“ და ბრიტანელებთან შეხვედრა მოგვაგებიანა. თუმცა ნარიმანიძეს მანამდეც გაუჭირდა მისვლა – პირველსავე წრეში აზერბაიჯანელ იაილაგულ რამაზანოვას ბოლო სერიიში აჯობა, ესპანელ ადრიანა მარტინს კი გადასროლაში მოუგო - 5 სეტის შემდეგ ანგარიში 5:5 იყო, დამატებითი ისარი კი ესპანელმა 6-იანში გაარტყა, ნარიმანიძემ კი - 8-იანში.

პლეიოფის პირველი წრე ქალებშიც და ვაჟებშიც 19-ში გაიმართა, დანარჩენები კი ორი დღის შემდეგ გაგრძელდა. ფხაკაძემ თავიდან იოლად მოუგო სლოვენელ ბორის ბალასს, ვინც სამივე სეტი დაამარცხა - 6:0, 9-დან 3 ისარი კი 10-იანში მოარტყა. ამ შეხვედრის დასრულების შემდეგ ვუთხარი, ნეტავ, დღესვე გრძელდებოდეს პლეიოფი, კარგად ისვრი-მეთქი. კი დამამშვიდა, ზეგაც ასე ვისვრიო, მაგრამ ბელარუს ანტონ პრილეპოვთან წაგების შემდეგ გამოტყდა, იმ დღეს შერეული წყვილების მუხტი მქონდა გამოყოლილიო... არადა, პრილეპოვთან დამატებით სეტიში წააგო, როცა მსაჯებმა გადამოწმების შემდეგ მეტოქეს ქულა მიუმატეს, მანამ კი ჩვენებურმა პოლონელ მარეკ შაფრანსაც მოუგო - 2:6, ვინც ადრეც დაუმარცხებია. აქ ფხაკაძემ მხოლოდ მეორე სეტიში ნაიფორხილა, როცა 23 ქულა დააგროვა, მაგრამ ვერც მეტოქემ ივარგა, ამ მაჩვენებელს ვერ გადააბიჯა და სეტი ფრედ დასრულდა. ამის გამო ბოლოს

მწვრთნელებსაც მოუბოდიშა და აღნიშნა, მეორეში გამიმართლაო.

ქალთა გუნდურ შეჯიბრებაში ჩვენები მეხუთე ადგილით ჩაებნენ და პირველ წრეში ბრიტანეთს საკმაოდ იოლად მოუგეს – 5:3, მაგრამ დამატებითი დრამატულად წააგეს უკრაინასთან. ეს სერია 27:27 დასრულდა, მაგრამ მეტოქემ ერთი ისარი 10-იანში მოარტყა და ნახევარფინალის საგზურიც ამით წავგართვა. მარცხის შემდეგ ჩვენები იმდენად განზილებულები იყვნენ, ლაპარაკსაც კი ერიდებოდნენ. ცალკეულ სეტებში იყო მომენტები, როცა ყველას შეეძლო შეხვედრის ბედის გადაწყვეტა, მაგრამ ბოლო მომენტში ნერვებმა უმტყუნათ. ამიტომ ყველაზე ზუსტი შეფასება მთავარმა მწვრთნელმა **თამაზ ფუტყარაძემ** გააკეთა, ყველამ წავაგეთო.

მშვილდოსანთა ზემოაღნიშნული წარმატება მოულოდნელი კი იყო, მაგრამ ლოგიკურიცაა, მათი ბოლოდროინდელი სტაბილურობიდან გამომდინარე. ქალთა ნაკრებმა წლეულს საგრძნობ წარმატებებს მიაღწია – ევროპის ზამთრის პირველობაზე გუნდური შეჯიბრების პლეიოფში გავიდა, ხოლო პირადში ნარმანიძე გახდა ევროპის ვიცეჩემპიონი; მარტში ევროპის „დიდ პრიზზე“ მოიგეს გუნდური პირველობა... ასეთი სტაბილურობა სავარჯიშო პირობების მცირედით გაუმჯობესებამ გამოიწვია – ყოველი შეჯიბრების წინ შეკრება უტარდებათ. ინვენტარის პრობლემაც მეტ-ნაკლებად მოგვარებულია, თუმცა ამ მხრივ მაინც სერიოზული პრობლემები და კარგი იქნება, სპორტის სამინისტრო და ოლიმპიური კომიტეტი ამასაც

თუ მოავგარებენ. ფაქტია, რომ ამ გუნდში ღირს ფულის ჩადება. უნდა ითქვას, რომ ფხაკაძეს ოლიმპიურმა კომიტეტმა ამ ტურნირისთვის პოლონეთში ისრები შეუძინა, რომლებიც სპორტსმენმა პირდაპირ ტურნირზე მიიღო და ამასაც უმაღლის თავის კარგ გამოსვლას შესარჩევში.

ახლა ნაკრების მთავარი პრობლემა სტაბილურობის შენარჩუნებაა, რათა შეძლონ და მთელი შეჯიბრება ერთნაირად მაღალ დონეზე ჩაატარონ, თორემ ბაქოში ძალიან არათანაბრად გამოვიდნენ – კარგ სერიებს ცუდ გასროლებს უნაცვლებდნენ და რამდენჯერმე კრიტიკულ მომენტებში ნერვებმაც უმტყუნათ. ამიტომ იყო, რომ შედარებით ძლიერებთან მოგების შემდეგ უფრო სუსტებთან წააგეს. თუმცა ფაქტია, რომ საქართველოში მშვილდოსნობას პერსპექტივა აქვს. ახლა მათთვის მთავარი შეჯიბრება მსოფლიოს ჩემპიონატია, რომელიც აგვისტოს ბოლოს დანიაში ტარდება, სადაც რიოდუჟანიეროს ლიცენზიებიც გაიცემა.

სროლა

ბაქოში ჩვენი მსროლელები მთავარი მიზნის გარეშე დარჩნენ – ვერ შეძლეს ფინალში გასვლა და, შესაბამისად, ვერც მედლები მოიპოვეს და ვერც რიოდუჟანიეროს ოლიმპიადის ლიცენზიები.

სროლის ცენტრში მისვლა მხოლოდ 20 ივლისს შეეძელი, როცა ტყვიის მსროლელებთან ერთად ნატალია პანასიც გამოდიოდა სასტენდო სროლაში და გაცელებული დავრჩი იმ ბაზის გრანდიოზულობით. იმის მიუხედავად, რომ მასპინ-

ძლებს სროლის სახეობებში (ტყვიაშიც, სტენდშიც, თოფ-შაშხანაშიც) მხოლოდ ერთი რიგიანი მსროლელი ჰყავთ – ოლიმპიური პრიზიორი, მსოფლიოს სამგზის ვიცე-ჩემპიონი ირადა აშუმოვა, უზარმაზარ ტერიტორიაზე გაშლილი ზეთანამედროვე სროლის ცენტრი აუშენებიათ. მართალია, როგორც სპორტსმენები ამბობენ, დაპროექტებისას გარკვეული ტექნიკური ხარვეზები კი გაპარვიათ, მაგრამ იქაურობა მსროლელთა ნამდვილი მექაა – სასტენდო სროლისთვის ხუთი მოედანია მოწყობილი, ხოლო ტყვიის სროლას უზარმაზარი კომპლექსი ეთმობა, სადაც ყველა დისციპლინას თავისი დარბაზი აქვს. აღარაფერს ვამბობ საოცრად მოწყობილ ვრცელ ინტერიერზე, სადაც მასპინძლებს ჩანჩქერებიც არ დავიწყებიათ. საერთოდ, სივრცე იქაური ბაზების საფირმო ნიშანია – ყველა მათგანში სადოლე ფართი დატოვებული და როგორ არა ჰგავს ასანთის კოლოფივით ვინრო ჩვენებურ ბაზებს... ჯანდაბას ტექნიკური ხარვეზები, თუნდაც გაცილებით მეტი, ოღონდ ამის მეოთხედი ბაზა მაინც გვჭონდეს საქართველოში... სამწუხაროდ, ჩვენთან თითქმის არ არსებობს სასროლელები და ბევრ დისციპლინაში (სასანგრე სტენდში, 50-

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი და ოლიმპიური მედლების სრული კომპლექტის ერთადერთი ქართველი მფლობელი ნინო სალუქვაძე ბაქოს ათლეტთა სოფელში.

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი, ოლიმპიური ჩემპიონი ლერი ხაბელოვი და საქართველოს გუნდის მთავარი ექიმი, პროფესორი ზურაბ კახაბრიშვილი ბაქოს ათლეტთა სოფელში.

მეტრიან დისტანციაზე) სავარჯიშო ბაზა ფიზიკურად არაა. არადა, მეზობლებს მეორე სუპერთანამედროვე სასროლეტიც აქვთ გაბალაში, სადაც აგვისტოში მსოფლიოს თასის მეოთხე ეტაპი უნდა ჩატარდეს.

სამწუხაროდ, ნინო სალუქვაძემ ამ ედემშიც ვერ შეძლო წარუმატებელი სერიის შეწყვეტა. ნინა ტურნირებთან შედარებით, ახლა უკეთ კი ისროლა, მაგრამ ფინალში მაინც ვერ მოხვდა. არადა, ამის რეალური შანსი სპორტულში ჰქონდა, როცა საკვალიფიკა-

ციო ეტაპის პირველ დღეს, ნელ სროლებში მხოლოდ ერთ ქულას აგებდა ფინალურ ოქტეტთან, მაგრამ მეორე დღეს სწრაფ სროლებში მე-20 ადგილზე გადაინაცვლა. ნინო ცოტა უკეთ გამოვიდა პნევმატურში, სადაც 379 ქულით მე-16 ადგილზე გავიდა, მის წინ კი ამდენივე ქულით თანაგუნდელი **ლიზი კილაძე** აღმოჩნდა, ვისაც ბოლო სერიაში უკეთესი მაჩვენებელი ჰქონდა. ბაქოში ჩვენთვის აღსანიშნავი თუ რამ მოხდა, სწორედ ახალგაზრდების გამოსვლაა - 15 წლის ქუთაისელმა კილაძემ საკმაოდ მაღალი შედეგი აჩვენა, სალუქვაძის შეილმა, 17 წლის **ცოტნე მაჭავარიანმა** კი თავისი შედეგი კიდევ 2 ქულით გააუმჯობესა, 576-მდე გაზარდა და ახალგაზრდებში საქართველოს რეკორდიც დაამყარა. ბაქოში მისი შედეგი მე-14 აღმოჩნდა და 3 ქულით ჩამორჩა ბოლო ფინალისტს. კილაძის პირადი რეკორდი ბევრად უკეთესია - შარშან ახალგაზრდებში ევროპის პირველობაზე ამავე დისციპლინაში 381 ქულა დააგროვა, მაგრამ ამასაც არ დასჯერდა და მსოფლიოს პირველობაზე ასევე თანატოლებში უკვე 384-მდე ავიდა! თუმცა ახლა ეს შედეგიც რომც გაემეორებინა, ფინალში მაინც ვერ მოხვდებოდა - იქ ბოლო შედეგი 385 იყო, მაგრამ მთავარია, ეს გოგო უკვე სტაბილურად დამკვიდრდა მეორე ჯგუფის ლიდერთა შორის და მაღალ შედეგსაც აკეთებს. ეს შედეგი ერთი დადებითი ტენდენციის მაჩვენებელია - ჩვენს ნაკრებს უკვე ჰყავს ორი მაღალი დონის სპორტსმენი, რომლებსაც მესამე მონაწილე ფორმალურადც რომ დავუმატოთ, ნებისმიერ ტურნირზე გუნდურში მედლის მოპოვების დიდი შანსი გვექნება. არადა, ახალგაზ-

რდებში არიან ისეთები, რომლებიც 370-იან მიჯნას სცილდებიან ანუ მათი მონაწილეობა ფორმალური კი არა, საკმაოდ შედეგიანი იქნება. ეს საყურადღებო მეციჯია ხელისუფლებისთვის, რომ ამ სახეობისადმი ყურადღება უნდა გაზარდონ - შეიძლება, ახლა კი დავრჩეთ ოლიმპიური ლიცენზიის გარეშე, მაგრამ ეს საჭიროა სამომავლო პერსპექტივისთვის, თუ გვინდა, რომ კვლავაც ერთი სპორტსმენის იმედად არ დავრჩეთ. მით უფრო, პერსპექტივა ბიჭებშიც არის - შეგახსენებთ, რომ წლეულს ჩვენმა სამეულმა (მაჭავარიანი, ვლადიმერ მაიოროვი, აკაკი მოსულიშვილი) ევროპის ჩემპიონატზე გუნდურში ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა და არც მათგან ელოდა ვინმე ამ მიღწევას.

ცუდია, რომ ჩვენები ჯერაც ლიცენზიის გარეშე რჩებიან. არადა, უკვე 7 ოლიმპიური ციკლია, ქართული ოლიმპიური გუნდის მეკვლე ნინო სალუქვაძე იყო, რომელიც ქართველთაგან პირველი იღებდა ოლიმპიურ ლიცენზიას. სალიცენზიო ტურნირები კი მთავრდება - წლეულს მსოფლიოს თასის მხოლოდ ერთი ეტაპი დარჩა (ზემოსხენებულის, გაბალაში), გაისად კი რამდენიმე საგზური ევროპის ჩემპიონატზე გაიცემა.

არ ვიცი, უიღბლობა თუ რა დავარქვა იმას, რაც ბაქოში ნატალია პანასს გადახდა - პირველ სერიაში 25-ვე სამიზნე დააზიანა და ქულათა მაქსიმუმი დააგროვა, მეორეში კი მხოლოდ ბოლოსწინა გასროლა ააცილა და მესამე სერიის წინ 50 შესაძლებელიდან 49 ქულით ლიდერთა შორის შედიოდა. მესამეშიც დიდხანს შემუცდარი იყო - სანყისი 14 გასროლა უშეცდომოდ შეასრულა. აი,

ამის შემდეგ რა დაემართა, ძნელი სათქმელია – ბოლო 11 გასროლიდან 3 ააცილა. საინტერესოა – თავიდან 64 ცდიდან თუ მხოლოდ ერთი ააცილა, ბოლო 11-დან 3 გააფუჭა. მოსკოვიდან გადმობირებულმა ჩვენებურმა, ვინც ახალგაზრდებში გუნდურში რუსთა სახელით მსოფლიოს მესამე პრიზიორია, 71 ქულა დააგროვა და მერვეზე გავიდა. მას ფინალურ ექვსეულში მოხვედრის შანსი ისევ რჩებოდა, მაგრამ დამატებით სერიაშიც ჩამორჩა და საბოლოოდ მერვეზე დარჩა. ეს ტურნირი საინტერესო იმიტაც აღმოჩნდა, რომ იტალიელმა დიანა ბაკოსიმ შესარჩევში უკლებლივ ყველა სამიზნე დააზიანა და 75 ქულით მსოფლიოს რეკორდი დაამყარა. თუმცა საბოლოოდ მხოლოდ ვერცხლს დასჯერდა, რადგან ფინალში ბრიტანელმა ჰილ ამბერიმ გადასროლაში 30:29 მოუგო.

ტრამპოლინოვა

სპორტის ამ სახეობაში ორი ქართველი მონაწილეობდა – **თენგიზ კოშკაძე** და **თამარ კაკაშვილი**.

კოშკაძემ ფინალურ ექვსეულში იასპარეზა და 23.390 ქულით ბოლოსწინა, მეხუთე ადგილი დაიკავა – მან მხოლოდ პორტუგალიელ დიოგო განჩინოს აჯობა, თამარ კაკაშვილისთვის კი საკვალიფიკაციო ეტაპი დაუძლეველი აღმოჩნდა.

წყალსბომა

ცურვის მსგავსად, თავდაპირველად არც წყალში ხტომა მოხვდა ევროპის თამაშების პროგრამაში. მოგვიანებით სიტუაცია შეიცვალა: ბაქომ წყალში მხტომელ იუნორებს (14-18 წელი) უმასპინძლა, თა-

მაშების პრიზიორებს კი კონტინენტის იუნორთა პირველობის მედლებიც გადაეცათ.

ბაქოს საწყლოსნო ცენტრში მედლები მ დისციპლინაში გათამაშდა. აქედან 6 ოლიმპიურია, ორი კი – მეტრიანი ტრამპლინიდან ხტომა (ვაჟები, გოგონები) – არა.

საქართველოდან წყალში ხტომელთა შეჯიბრში მხოლოდ **თამარ სიჭინავა** მონაწილეობდა. სამწუხაროდ, თამარმა 3-მეტრიანი კოშკურაზე და 10-მეტრიანი პლატფორმაზე საკვალიფიკაციო ეტაპი ვერ დაძლია: კოშკურაზე 21-ე გახლდათ, პლატფორმიდან ხტომაში კი მე-17.

18, 21 ივნისი. ბაქო. საწყლოსნო ცენტრი
გ მ გ მ ე ა ზ ი.
 თამარ სიჭინავა.
3-მეტრიანი კოშკურა. კვალიფიკაცია – 334,10 ქულა; 21-ე ადგილი.
10-მეტრიანი პლატფორმა. კვალიფიკაცია – 295,40 ქულა; მე-17 ადგილი.

მხატვრული ტანვარჯიში

ევროპის I თამაშებზე სპორტის ამ სახეობაში პოსტსაბჭოთა ქვეყნები დომინირებდნენ, რუსეთის გუნდის წევრმა იანა კუდრიავეცევამ კი ხუთიდან ოთხ დისციპლინაში გაიმარჯვა!

17 წლის კუდრიავეცევა ევროპის თამაშებს ფავორიტის რანგში და მსოფლიოსა თუ ევროპის ჩემპიონატებზე მოგებული 8-8 ოქროს მედლით შეხვდა. ამდენად, მისი ტრიუმფი არავის გაკვირვებია, სამაგიეროდ, სასიამოვნო სიურპრიზი აღმოჩნდა ჩვენი **სალომე ფაჟავას** წარმატებული ასპარეზობა: ბაფთით ვარჯიშში მან მე-3 ადგილი და ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა, ბურთით, გურბებით და რგოლით კი სალომე

მეოთხე იყო და სულ ცოტა დააკლდა მესამე ადგილამდე (მრავალჭიბში ის მეხუთე იყო).

ბაქოდან დაბრუნების შემდეგ რამდენიმე დღეში საქართველოს ჩემპიონატი გაიმართა და იქ სალომემ კიდევ ერთხელ დაამტკიცა, რომ სპორტის ამ სახეობაში საქართველოში საუკეთესოა – ხუთივე დისციპლინაში დიდი უპირატესობით გაიმარჯვა!

19, 21 ივნისი. ბაქო. ტანვარჯიშის ეროვნული არენა
სალომე ფაჟავა.
მრავალჭიბში. კვალიფიკაცია – 71.900 (V ადგილი); ფინალი – 71.900 (V).

სალომე ფაჟავას ყველა გამოსვლა სტაბილურად მაღალ შეფასებებს იმსახურებდა.

სალომეს ბრინჯაოს მედალი ბაფთით ვარჯიშში თუმცა ლოგიკურია, მაინც ერთგვარ სიურპრიზად იქნა აღქმული.

ბურთი. კვალიფიკაცია – 18.000 (VI); ფინალი – 18.000 (IV).
ბურზაპი. კვალიფიკაცია – 17.850 (VI); ფინალი – 18.100 (IV).
ბაჟთა. კვალიფიკაცია – 17.900 (VI); ფინალი – 17.950 (III).
რბოლი. კვალიფიკაცია – 18.150 (V); ფინალი – 18.050 (IV).

მკლეოსნობა

მძლეოსანთა შეჯიბრებას ბაქოს ოლიმპიურმა სტადიონმა უმასპინძლა.

ევროპის I თამაშებზე მესამე ლიგის ქვეყნებმა იასპარეზეს, მედლები კი მხოლოდ გუნდურ ჩათვლაში გათამაშდა.

ჩემპიონი და პრიზიორები ნაკრების წევრთა ქულების დაჯამებით გამოვლინდნენ: კონკრეტულ: დისციპლინაში გამარჯვებულს 14 ქულა ერიცხებოდა, მეორეადგილოსანს – 13 და ასე მე-13 ადგილამდე (2 ქულა).

„ბაქო-2015“-ის ჩემპიონი 458,5 ქულით სლოვაკეთი გახდა. ავსტრია მას 0,5 ქულით ჩამორჩა, ისრაელმა კი ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა – 430 ქულა.

საქართველომ ევროპის პირველი თამაშები 283 ქულით მეშვიდე ადგილზე დაასრულა – ლუქსემბურგსა (317) და მალტას (244,5) შორის. საგულისხმოა, რომ ჩვენი გუნდი პირველი საშეჯიბრო დღის შემდეგაც მეშვიდე ადგილზე იყო.

ქართველი მძლეოსნების შედეგებს სტატისტიკურ მონაცემებში გაეცნობით, თუმცა ერთი მათგანის მიღწევა აუცილებლად უნდა გამოვარჩიოთ: სიგრძეზე მსტომელი **ბაჩანა ხორავა** ერთადერთი იყო, რომელმაც გუნდს მაქსიმუმი, 14 ქულა მოუტანა – მან 7,64 მეტრი დაძლია და თამაშების რეკორდი დაამყარა!

ხორავას მიღწევა მსოფლიო რეკორდს კი ჩამორჩება,

მაგრამ დაგვეთანხმებით, საამაყოა, რომ ისტორიული თამაშების ერთი რეკორდი ჩვენს თანამემამულეს ეკუთვნის.

პირველ ადგილს და 14 ქულას ჩვენი გუნდის წევრები კიდევ სამჯერ მიუახლოვდნენ: ნიკა კარტავეციემა 200 მეტრზე სპრინტში, შუბის მტყორცნელმა როსტომ ჭინჭარაულმა და სიმალლეზე მსტომელმა ვალენტინა ლიაშენკომ მეორე ადგილი დაიკავეს და გუნდს 13-13 ქულა შესძინეს.

21-22 ივნისი.
 ბაქო, ოლიმპიური სტადიონი.
 3 ა ქ ე ზ ი.

100 მ.
 ნიკა კარტავეციევი – 10.79. I ადგილი ჯგუფში; VII ადგილი გარბენში – 8 ქულა.

200 მ.
 ნიკა კარტავეციევი – 21.29. II ადგილი ჯგუფში; II ადგილი გარბენში – 13 ქულა.

400 მ.
 ენდრიკ ზილბერშტეინი – 48.67. I ადგილი ჯგუფში; VII ადგილი გარბენში – 8 ქულა.

800 მ.
 თეიმურაზ ბაიკევი – 1:55.50. X ადგილი – 5 ქულა.

1500 მ.
 თენგიზ ღვინჯილია – 4:08.95. XII ადგილი – 3 ქულა.

3000 მ.
 დავით ხარაზიშვილი – 9:01.04 (პირადი რეკორდი). X ადგილი – 5 ქულა.

3000 მ. **სტიპლჩეიზი.**
 ჯეირან ხოფერია – 9:26.03 (პირადი რეკორდი). VI ადგილი – 9 ქულა.

5000 მ.
 გილა ზილბერშტეინი – 15:20.30 (პირადი რეკორდი). VII ადგილი – 8 ქულა.

110 მ. **თარჯობანი.**
 თემო ცირამუა – 16.07. I ადგილი ჯგუფში; VII ადგილი გარბენში – 8 ქულა.

400 მ. **ნინალოვაპიტი.**
 დენის ჟვანია – 56.47. VII ადგილი ჯგუფში; X ადგილი გარბენში – 5 ქულა.

4X400 მ.
 ბაჩანა ხორავა, სოსო გოგოძე, ენდრიკ ზილბერშტეინი, ნიკა კარტავეციევი – 3:15.49. I ადგილი ჯგუფში; VI ადგილი გარბენში – 9 ქულა.

ბირთვი.
 გოგა ჭიხვარია – 12.50 (პირადი რეკორდი). XI ადგილი – 4 ქულა.

ურო.
 გოგა ჭიხვარია – 56.73 (პირადი რეკორდი). V ადგილი – 10 ქულა.

ბადრო.
 ილია მარტყოფლიშვილი – 45.61. VIII ადგილი – 7 ქულა.

შუბი.
 როსტომ ჭინჭარაული – 71.32. II ადგილი – 13 ქულა.

სიბრაქაუა სტომა.
 ბაჩანა ხორავა – 7.64 (ევროპის თამაშების რეკორდი). I ადგილი – 14 ქულა.

სამსტომი.
 ლაშა თორღვაიძე – 15.80. IV ადგილი – 11 ქულა.

სიმალლეუა სტომა.
 ზურაბ გოგოჭური – 2.15. IV ადგილი – 11 ქულა.

ჭოკით სტომა.
 გიორგი გურუშიძე – 3.50. IX ადგილი – 6 ქულა.

გ მ გ მ ნ ე ზ ი.
 100 მ.
 მარიამ ბედუკაძე – 12.57 (პირადი რეკორდი). III ადგილი ჯგუფში; X ადგილი გარბენში – 5 ქულა.

200 მ.
 მარიამ ბედუკაძე – 25.55 (პირადი რეკორდი). II ადგილი ჯგუფში; IX ადგილი გარბენში – 6 ქულა.

400 მ.
 მარიამ მარტინენკო – 58.10 (პირადი რეკორდი). II ადგილი ჯგუფში; VIII ადგილი გარბენში – 7 ქულა.

800 მ.
 თინათინ პაპუაშვილი – 2:15.33 (პირადი რეკორდი). X ადგილი – 5 ქულა.

1500 მ.
 თინათინ პაპუაშვილი – 4:42.20 (პირადი რეკორდი). VIII ადგილი – 7 ქულა.

3000 მ.
 ლიდა ბერძენიშვილი – 12:38.68. XII ადგილი – 2 ქულა.

3000 მ. **სტიპლჩეიზი.**
 გიული დეკანაძე – 11:23.18. VII ადგილი – 8 ქულა.

5000 მ.
 გიული დეკანაძე – 18:25.46. VIII ადგილი – 7 ქულა.

110 მ. **თარჯობანი.**
 მაიკო გოგოლაძე – სტარტზე არ გასულა.

400 მ. **ნინალოვაპიტი.**
 ელენე ხუსკივაძე – 1:07.90. III ადგილი ჯგუფში; X ადგილი გარბენში – 5 ქულა.

4X400 მ.
 მარიამ მარტინენკო, მარიამ ჩაკაბერია, ელენე ხუსკივაძე, მარიამ

ბედუკაძე - 3:59.02. VII ადგილი - 7 ქულა.
ბირთვი.
 სოფიკო შათირიშვილი - 11.45.
 IX ადგილი - 6 ქულა.
ურთ.
 ნინო ნიქვაძე - შედეგი ვერ დააფიქსირა.
გადრწ.
 ნინო ნიქვაძე - 33.38. XI ადგილი - 4 ქულა.
შუბი.
 ლალი კალაძე - 38.75. (პირადი რეკორდი). VIII ადგილი - 7 ქულა.
სიგრძეზე სტომა.
 მაიკო გოგოლაძე - 6.00. IV ადგილი - 11 ქულა.
სამხტომი.
 ირინა მიკიტუკი - 12.24. V ადგილი - 10 ქულა.
სიმაღლეზე სტომა.
 ვალენტინა ლიაშენკო - 1.84. II ადგილი - 13 ქულა.
ჭოკით სტომა.
 დიანა ზოლოტუხინა - 3.00. VIII ადგილი - 7 ქულა.

სამბო

არაოლიმპიური სამბო ერთ-ერთი ბოლო სპორტის სახეობა იყო, რომელიც პირველ ევროპულ თამაშებში დაუშვეს, ოღონდ შეკვეცილი ფორმატით - ქალებსაც და ვაჟებსაც მხოლოდ 4-4 წონითი კატეგორია მისცეს. შეზღუდული და კვოტირებული იყო წონებში მონაწილეთა რაოდენობაც - უმეტესად 8 ათლეტი ჭიდაობდა, მაქსიმალური ოდენობა კი 14 გახლდათ.

ჩვენდა საბედნიეროდ, ვაჟებში ოთხივე ისეთი წონა მოხვდა, რომლებიც გვანყობდა, და კვოტა სრულად ავითვისეთ ანუ ყველა წონაში გვყავდა მონაწილე. ამ კვარტეტს 2 ქალიც დაემატა და ბაქოში სულ 6 სპორტსმენით გამოვედით. ქალებზე იმდენად არა, მაგრამ ვაჟების გუნდზე დიდ იმედსაც ვამყარებდით, რადგან ოთხივე ტიტულოვანი და გამოცდილი იყო. არაოლიმპიურ სამბოს შექმლო, ევროპის ფაქტობრივ ოლიმპიადაზე

პირველი ოქროს მედალი მოეტანა საქართველოსთვის, თუმცა მათი მონაგარი 3 ბრინჯაო აღმოჩნდა, რაც გუნდში არსებული შესაძლებლობებიდან გამომდინარე აშკარად ცოტაა.

სამწუხაროდ, კარგად მომზადებული ვერც ისინი ჩავიდნენ ბაქოში. უფრო სწორად, მათ ვერ შეძლეს იმ შედეგის ჩვენება, რასაც ველოდით და რაც შეეძლოთ, თორემ თითქოს ურიგოდაც არ გამოსულან - ოთხი კაციდან სამმა მედალი მოიპოვა, მაგრამ ლაპარაკია იმაზე, რომ მათგან ბრინჯაოზე ბევრად მეტს ველოდით. პრიზიორები გახდნენ **ვახტანგ ჩიდრაშვილი (57), კახა მამულაშვილი (74) და დავით კარბელაშვილი (90).**

სამი ბრინჯაოს მედალი ოთხი მონაწილისთვის ცოტა არ არის, მაგრამ სამბისტებისთვისაგან ყველანი მეტს ველოდით.

პირველივე წრიდან ორი ვაჟი და ორივე ქალი გამოვარდა, ვისაც ნახევარფინალში ის ორი დარჩენილი ვაჟიც მიჰყვა... როგორც სპორტსმენების, ისე მწვრთნელებია საერთო მოსაზრება ის იყო, რომ უფრო ფსიქოლოგიურად ვერ გაუძლეს, დაიძაბნენ და შესაძლებლობები ბოლომდე ვერ გამოავლინეს. ეტყობა, მათზე მართლაც ძალიან იმოქმედა დააბნია ასეთმა მასშტაბურმა ღონისძიებამ. როგორც დიდ ბიჭებში გარეული პატარა, ასე

ვახტანგ ჩიდრაშვილი და კახა მამულაშვილი, ისევე როგორც მათ წონებში საპატიო კვარცხობეკზე ასული ექვსი სხვა სამბისტი საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ლერი ხაბელოვმა დააჯილდოვა.

ჩანდნენ სამბისტები ამ თამაშებზე. ფსიქოლოგიური ფაქტორის დამლუპველ გავლენას იზიარებს ნაკრების მთავარი მწვრთნელი ჯონდო მუზაშვილიც, რომელიც შედეგით ძალიან უკმაყოფილო დარჩა. მისი თქმით, ბიჭები ჯერ კიდევ ბაქოში ჩასვლამდე დაიტვირთნენ ფსიქოლოგიურად, მათზე საზოგადოებრივმა აზრმაც ცუდად იმოქმედა, რომ ფავორიტებად მიიჩნევდნენ და უმადლესი შედეგის გარდა, სხვაზე არც ლაპარაკობდნენ. თუმცა ექიმების დიდი გარჯა რომ არა, კიდევ უარესი ვითარება იქნებოდა – სხვებს თავი დავანებოთ და, კარბელაშვილი, ფაქტობრივად, ტრავმირებული ჭიდაობდა. მან მხოლოდ 10-ოდე დღე ივარჯიშა და ისიც არა მთელი დატვირთვით.

ალსანიშნავია, რომ მედალოსნები 57 და 74 კგ-ში ჩვენი ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ლერი ხაბელოვმა დააჯილდოვა. სამბისტებისგან განსაკუთრებულ იმედებს ჩიდრაშვილზე ვამყარებდით, ვინც შარშან დუბლი შეასრულა – ევროპის ჩემპიონიც გახდა და

მსოფლიოსიც, წლეულს კი უკვე მოასწრო და ზედიზედ მეორედ მოიგო ევროპირველობა. სამწუხაროდ, ნახევარფინალში ის ვერაფერს გახდა მასპინძელ ისლამ გასიმოვთან, ვისთანაც გაფრთხილებით წააგო. ეს გაფრთხილება ცოტა უცნაური ჩანდა და საცა სამართალია, მასპინძელსაც ეკუთვნოდა, რომელიც არც კი ცდილობდა ილეთის გაკეთებას და ხშირად ნვებოდა, მაგრამ ჩიდრაშვილსაც ოდნავ რომ მოემეტებინა, არ იყო წარმოუდგენელი ფინალში გასვლა – სამისოდ მას მხოლოდ ერთი ილეთი სჭირდებოდა. შეხვედრის შემდეგ ჩვენმა ფალაგანმაც აღნიშნა, რომ არ გამორიცხავს, რალაც თვითონაც მიაკლო მოგებას.

ისევ ნახევარფინალში და ისევ მასპინძელ გასიმოვთან, ოღონდ ამილთან დამარცხდა მამულაშვილიც, თუმცა აქ მსაჯს ვერაფერს დავაბრალებთ – მეტოქემ ალაღად მოუგო, ორჯერ 4-ქულიანი გდება გაუკეთა. ტრავმირებულმა კარბელაშვილმა უძლიერეს რუსთან, ალსიმ ჩერნოსკულოვთან წააგო და მერე დამამშვიდებელში ივარგა, სადაც, უცნაურია, მაგრამ ისევ აზერბაიჯანელი გასიმოვი ერგო, ამჯერად – კანანი, თითქოს იქაურ სამბისტებს სხვა გვარის ფალაგნები არ ჰყავდეთ.

დასანანი ბრძოლა წააგო მძიმენოსანმა ნოდარ მეტრეველმა – ბელარუს იური რიბაკს მშვენიერი ოთხქულიანი გდება გაუკეთა, მაგრამ მეტოქემ იქვე ისე შებოჭა, იქნებ ჯობდა, საერთოდ არ გაეკეთებინა ის გდება. ნახევარფინალში რიბაკიც დამარცხდა და მეტრეველი სანუგეშოში ვერ გადავიდა.

პირველივე წრეში დამარცხდნენ ჩვენი გოგონებიც –

შორენა შარაძემ (60) მომავალ ჩემპიონთან, რუს იანა კოსტენკოსთან 0:4 წააგო, თონა სუხიტაშვილმა (68) ფრანგ სელინ კონდეს ერთი ქულა კი აართვა, მაგრამ 3 დაკარგა და გამოვარდა.

სურვა

ევროპის პირველ თამაშებში შეტანილი სპორტის სახეობები როცა გამოცხადდა, ცურვა ჩამონათვალში არ ფიგურირებდა – საწყლოსნო სახეობების მესვეურებმა განზე გადგომა არჩიეს. მიუხედავად ამისა, ბაქო 2015-ის საორგანიზაციო კომიტეტის ხელმძღვანელებთან რამდენიმე შეხვედრის შემდეგ, ცურვა თამაშების პროგრამაში მაინც მოხვდა.

აზერბაიჯანში მხოლოდ იუნიორებმა იასპარეზეს: ვაჟებში 18-წლამდელებმა, გოგონებში – 16-წლამდელებმა. ევროპის საწყლოსნო ლიგასთან შეთანხმების შემდეგ, „ბაქო-2015“-მა ევროპის იუნიორთა პირველობის სტატუსიც შეიძინა, გამარჯვებულებს და პრიზიორებს კი თამაშების მედლებთან ერთად ევროჩემპიონატის ჯილდოებიც გადაეცათ. ზუსტად ისე, როგორც ძიუდოში.

ბაქოს ულტრათანამედროვე საწყლოსნო ცენტრში საქართველოდან მხოლოდ ვაჟებმა იასპარეზეს. საუკეთესო შედეგი აკაკი ვაშაკიძემ დააფიქსირა 200 მეტრზე ბატერფლაით – ის 24-ე ადგილზე გავიდა.

23-24, 26-27 ივნისი.
ბაქო, საწყლოსნო ცენტრი.
3 ა შ ა ბ ი.
თავისუფალი, 50 მ.
გიორგი ბიგანიშვილი – 24.86;
54-ე ადგილი.
ჯუდერი ბიჭიკაშვილი – 25.06;
57-ე ადგილი.

თავისუფალი, 100 მ.
გიორგი ბიგანიშვილი – 53.94;
58-ე ადგილი.
ჯუდერი ბიჭიკაშვილი – 54.17;
60-ე ადგილი.
თავისუფალი, 200 მ.
გიორგი ბიგანიშვილი – 2:01.01;
52-ე ადგილი.
ბატარაშვილი – აკაკი ვაშაკიძე.
50 მ. – 25.45; 37-ე ადგილი
100 მ. – 56.50; 36-ე ადგილი
200 მ. – 2:05.95; 24-ე ადგილი

ფარეხი

საქართველოს ევროპის პირველ თამაშებზე ორი მოფარიკავე ჰყავდა, თუმცა ჩვენდა სამწუხაროდ, **თონა გოგლიძემ** (რაპირა) და **თეოდორა კახიანი** (ხმალი) პირველი ეტაპი – ჯგუფი ვერ დაძლიეს.

24-25 ივნისი.
ბაქო, კრისტალ პოლი.
გ მ მ ნ ე ბ ი.
რაპირა.
თონა გოგლიძე (31-ე ადგილი).
ჯგუფი: ნატალია შეპარდი (დიდბრიტანეთი); 4:5; დელილა ჰატუელი (ისრაელი); 3:5; მარია ბოლდორი (რუმინეთი); 5:3; შული უნი (საფრანგეთი) 2:5; ენ ზაუერი (გერმანია) 2:5.
ხმალი.
თეოდორა კახიანი (30-ე ადგილი).
ჯგუფი: მარგო რიფისი (საფრანგეთი); 5:0; ენ ლიმბახი (გერმანია); 3:5; იანა ოზინცევა (რუსეთი) 3:5; ანგელიკა ვატორი (პოლონეთი) 1:5; ალინა კომაშჩუკი (უკრაინა) 1:5.

ქიულო

ძიუდოისტთა ნაკრები რომ არა, საქართველოს დელეგაცია ბაქოში, პირველ ევროპულ თამაშებში გამოსვლას არც ისე წარმატებით დაამთავრებდა. ძიუდოისტები სულ ბოლოს ჩაეხენ თამაშებში და ქართულ მონაგარს 6 ჯილდო შეჰმატეს. რაც მთავარია, მხოლოდ მათ მოიპოვეს ოქროს მედლები და მონაგარი გამოგვიკეთეს.

ძიუდოისტებმა პირად პირველობაში 2-2 ოქრო-ვერცხლი და 1 ბრინჯაო დაისაკუთრეს,

რასაც გუნდურში მოპოვებული ვერცხლიც დაემატა. ალბათ, სადღაც ლოგიკურიცაა, რომ პირველი თამაშების პირველი ჩემპიონი საქართველოდან ამ გუნდის ერთი ყველაზე ტიტულოვანი წევრი (ყველაზე ტიტულოვანი ნინო სალუქვაძის შემდეგ) **ავთანდილ ქრიკიშვილი** (81) გახდა, ვისაც ბევრისთვის მოულოდნელად (მხოლოდ და მხოლოდ მისი ბოლოდროინდელი საჭიდაო ფორმიდან გამომდინარე), მხარი მძიმენოვოსანმა **ადამ ოქრუაშვილმა** აუბა. ანალოგიურ წარმატებამდე თითო – ფინა-

ზემოთ (მარცხნიდან) – თამაშების ჩემპიონი ავთანდილ ქრიკიშვილი, გუნდის მთავარი მწვრთნელი ირაკლი უზნაძე და ნაკრები გუნდის მთავარი ექიმი ზურაბ კახაბრიშვილი ქრიკიშვილის ფინალში გამარჯვების შემდეგ. ქვემოთ – თამაშების ჩემპიონი ადამ ოქრუაშვილი.

ვერცხლის მედალოსნები:
ამირან ტატალაშვილი
(მარცხნივ) და ვალერი
ლიპარტელიანი.

ლური პაექრობის მოგება და-
აკლდათ ნუგზარ ტატალაშ-
ვილსა (73) და ვალერი ლი-
პარტელიანს (90). ამირან პა-
პინაშვილი (60) კი მესამეზე
გავიდა. ბრინჯაოს მედლის-
თვის ბექა ღვინიაშვილმა (90)
და ლევან მათიაშვილმაც
(+100) იჭიდავეს, მაგრამ საბო-
ლოოდ მეხუთეზე დარჩნენ. მე-
დალოსნებმა ბაქოში ორ-ორი
კურდღელი მოინადავლეს - ევ-
როპული თამაშების მედლებ-
თან ერთად იმავე სინჯის ევ-
როპის პირველობის ოქროე-
ბიც მოიპოვეს. გაორების მი-
ზეზი ისაა, რომ ძიუდოს ევრო-
პის ფედერაციამ ბაქოს თამა-
შებს ევროპის ჩემპიონატის
სტატუსიც მიანიჭა, მას შემ-
დეგ, რაც აპრილში ვერ ჩატარ-
და ძიუდოსტთა ევროპის ჩემ-
პიონატი გლაზგოში.

საქართველოს ძიუდოს-
ტთა ნაკრების მთავარმა მწვრ-
თნელმა ირაკლი უზნაძემ მარ-
თლაც მობილიზებული და მო-
მზადებული გუნდი ჩაიყვანა
ბაქოში, რომელიც პრინციპუ-
ლად განსხვავდებოდა მაისში,
მსოფლიოს მასტერსზე ნანახი
ნაკრებისგან. ახლა ჭიდაობის
ხარისხიც და სხვადასხვა კომ-
პონენტებში მომზადებაც სულ
სხვა რანგში იყო აყვანილი,

რომელიც უმაღლეს მიჯნას-
თან ახლოს იდგა - გაუმჯობე-
სებულია ფიზიომზადება, ფუნ-
ქცია, სუნთქვა, გამძლეობა.
ტატალაშვილმა ტექნიკური
სიახლე გამოავლინა; მან და
პაპინაშვილმა ფსიქოლოგიუ-
რი მდგრადობაც გამოავლი-
ნეს, როცა პირველს ფინალში
არაფერი ეტყობოდა ადრინ-
დელი კომპლექსისა, მეორემ
კი ბრინჯაოსთვის ზედიზედ
ოთხჯერ წაგებული შეხვედ-
რის შემდეგ ახლა იმავე ეტაპ-
ზე დამაჯერებლად იმარჯვა...
ჭრიკიშვილმა „ოქროს შუალე-
დი“ იპოვა შეტევასა და დაც-
ვას შორის, რაც დღემდე „აქი-
ლევსის ქუსლად“ რჩებოდა;
თუმცა ყველაზე დიდი მოუ-
ლოდნელობა ადამ ოქრუაშ-
ვილმა შემოგვთავაზა, რომელ-
საც დროის მცირე მონაკვეთში
წონაც საგრძნობლად დაუკ-
ლია და ტატამზეც ისე დაგრი-
გალდა, ისეთი ილეთები აკეთა,
ის ძველი ადამა გაგვახსენა,
უძლეველ ტედი რინერს „მეო-
რე ტაიმით“ რომ ემუქრებოდა.

სპორტს ციფრები უყვარს
და გუნდის სტატისტიკასაც
გადავხედოთ, რომელიც მარ-
თლაც ჩინებულია. უზნაძეს
ბაქოში ორ წონაში - 66-100-ში

მონაწილე არ ჰყავდა, მაგრამ
სადაც წაიყვანა, ხუთივეში მო-
იპოვა მედალი; 9 კაციდან 7-მა
იჭიდავა მედლისთვის, კვარ-
ცხლბეკზე კი 5 ავიდა... უზნა-
ძემ აქცენტი ამჯერადაც მედ-
ლის რეალურ კანდიდატებზე
გააკეთა, გამოცდილების მისა-
ღებად არავინ წაუყვანია და
არც შემცდარა: იმ უმედლოდ
დარჩენილთაგან ერთი ოლიმ-
პიური და ევროპის ჩემპიონი
ლაშა შავდათუაშვილია (73),
ვისაც, ყველაფრის მიუხედა-
ვად, ვერაფრით დაენამებთ
ტურისტობას, მეორე კი უზან-
გი მარგიანი (81), ვისაც ყველა-
ზე მძიმე ტრავმა აწუხებდა
გუნდში.

ტრავმები ვახსენეთ და ამ
მხრივ გუნდი ლაზარეთს ჰგავ-
და - ჯანმრთელნი მხოლოდ
შავდათუაშვილი და ოქრუაშ-
ვილი იყვნენ. დანარჩენთა უმე-
ტესობამ ბოლო შეკრებაზე მი-
იღო ტრავმა, თუმცა პაპინაშ-
ვილს იქაც ფეხის ძველი იარა
გაუმიზეზდა, მარგიანს კი მუხ-
ლი მანამდეც აწუხებდა და
ჯერ კიდევ მაისში ამიტომ გა-
მოტოვა მასტერსი (სხვათა შო-
რის, ის ტრავმა მან სწორედ
ბაქოში მიიღო - „დიდ სლემ-
ზე“). ჭრიკიშვილიც „ძველი პა-

<p>ციენტი“ იყო, ოღონდ არა ტრადიციული მოტეხილობა-დაჭიმულობა-დაჟეჟილობის, არამედ ცოტა განსხვავებული პრობლემის - საჭმლის მომწელებელი სისტემის დარღვევის გამო. ერთი სიტყვით, ამ წარმატებაში მწვრთნელებზე არანაკლები როლი ექიმებმა შეიტანეს - ზურად კახაბრიშვილმა, გიორგი მგელაძემ და დიმიტრი ნებერიძემ. მათ წარმოუდგენელი სამუშაო გასწიეს და გუნდი ფეხზე დააყენეს. ოღონდ ტრავმასაც გააჩნია და, მაგალითად, მათიაშვილს პირველსავე შეხვედრაში მასპინძელ უშანგი კოკაურთან ამკარად ეტყობოდა, საფუძვლიანად დაბინძურდ მარჯვენა ხელს სრულად რომ ვერ იყენებდა. თუმცა ეს ფაქტი კიდევ უფრო უსვამს ხაზს გუნდის პოტენციალს - ტრავმებით თუ ამდენს მიაღწიეს, ესე იგი, ჯანმრთელებს ბევრად მეტი შეუძლიათ.</p> <p>ბუნებრივია, გუნდი სულაც არ იყო უნაკლო, მაგრამ ამ ეტაპზე ფორმაში ყოფნა არც მოეთხოვებოდათ - მათ პიკს მსოფლიოს პირველობაზე უნდა მიაღწიონ, ახლანდელმა დონემ კი აჩვენა, რომ ისინი სწორი გზით მიდიან და 24 აგვისტოს ყაზახურ ასტანაში დაგეგმილ პლანეტის პირველობას ფორმის პიკში შეხვდებიან. თვით ჭრიკიშვილიც კი, ვინც ჩემპიონი გახდა, ნამდვილად არ იყო ჩვეულ ფორმაში - რამდენჯერმე გდება შედეგიანად ვერ დაასრულა ანუ აკლდა ფიზიკური მომზადება, ოღონდ ეს გამოსწორებადია. ისე, ამ ბიჭს დიდი ტვირთი აწევს მხრებზე - ლიდერობის ტვირთი, რის გამოც გაულშემატიკივარი მის მცირე ჩაგარდნასაც კი მტკივნეულად იღებს. აკი თბილისში დაბრუნებულმა, საზოგადო-</p>	<p>ებრივ მაუნყებელზე განაცხადა, მეორე ადგილს ოჯახშიც კი წაგებად მითვლიანო. ძნელია ასეთი ზენოლის ქვეშ ცხოვრება, მაგრამ ღმერთმა ბუნებრივი ტალანტიც ბლომად დააბერტყა. ჰოდა, გამოიყენოს.</p> <p>ცალკე სასაუბროა ოქრუ-აშვილი, ვინც ბაქოში ჩასვლის მეორე დღეს ოლიმპიურ სოფელში შემხვდა და მითხრა, წინასწარ გიხდით ბოდიშს, ძალიან არ გამაკრიტიკოთო. ბოდიშს და კრიტიკა კი არა, ქება და დითირამები მას, ისე იჭიდავა და ისეთი კისრულ-მოგვერდები აკეთა. მართლაც ბაყბაყდევივით დაერია მეტოქეებს და ერთმანეთის მიყოლებით გაიფინა ყველა. მან ქომაგთა დიდი პატივისცემა კიდევ ერთხელ მოიხვეჭა იმ პატრიოტული შესტით, რაც ფინალის შემდეგ გააკეთა - საჩვენებელი თითი მკერდზე გამოსახული საქართველოს დროშისკენ მიმართა, მერე კი დიდხანს იბრაგუნებდა ზედ მუშტს.</p> <p>ლიპარტელიანი უნიკალურ სპორტსმენად ყალიბდება და არა მხოლოდ ჩვენს გუნდში - ბოლო შვიდ სეზონში მეექვსედ გავიდა ევროპირველობის ფინალში; ზედიზედ მეშვიდედ მოიპოვა მედალი კონტინენტის პირველობაზე. სანყენია, რომ ამ ექვსი ცდიდან მხოლოდ ორჯერ მოიპოვა ოქრო, რუს კირილ დენისოვთან კი მეორედ წააგო ფინალი. პარადოქსია, მაგრამ ის კვლავაც მიუტევებლად შეცდა და თან - სწორედ ჩოქბჯენში, რაც მისი კოზირი იყო ამ ტურნირზე. არადა, ლიპარტელიანი მართლაც გამორჩეულად ნიჭიერი მოჭიდავეა და ერთ სიამოვნებად ღირდა მისი ცქერა ტატამზე - როგორც ფერწერულ ტილოზე იკითხება მხატვრის ჩანაფიქრი, ისე ცხადად იკითხებოდა, როგორ ალაგებდა შეხვედრას, რის შემდეგ რას აპირებდა და როგორ მიჰყავდა ორთაბრძოლა დასასული გეგმით გამარჯვებისკენ. წინასწარ პაექრობებში არც დრო და ენერჯია დაუხარჯავს ბევრი -</p>	<p>ზოგი ადრევე შებოჭა, ზოგს დააიპონა და შეხვედრები ვადამდე მოილია. მან ერთ კითხვასაც გასცა პასუხი, როცა ლვინაშვილს ორი უნაკლო ვაზარი გაუკეთა და დაამტკიცა, რაოდენ მნიშვნელოვანია გამოცდილება და ვინაა ამ წონაში გუნდის რეალური ლიდერი. ვფიქრობთ, ის ზედმეტად ფიქრობს დენისოვთან არწაგებაზე. არ ვამბობ, რომ ნერვიულობს ან ეშინია მისი - პირიქით, ყოველი შეხვედრისას მუდმივად უტევს, ინიციატივას ფლობს და არაფერი ეტყობა შეშინებულის, მაგრამ ზედმეტად ირჯება მოსაგებად, გადამეტებულ მონდომებას კი ხშირად უკუშედეგი მოაქვს.</p> <p>ლიპარტელიანზე ერთიც აუცილებლად უნდა ითქვას - წაგებული ფინალის შემდეგ ჟურნალისტებთან სასაუბროდ პრეს-ზონაში უყოყმანოდ ამოვიდა, რასაც, ქართველ სპორტსმენტთა აბსოლუტური უმეტესობა თავს არიდებდა.</p>	<p>ამირამ პაპინაშვილმა მესამე საპრიზი ადგილი ლაიკავა.</p>	

ახლ- ღიუყამუკუბი ატენაში ვახაშოსი მხოვლათ ღემპიონატისჯის ემზაეუბიონ.

მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის გუნდში რეზერვი საკმაოდ დიდია, თუნდაც ახალგაზრდები, რომლებსაც ახლა

ტრავმები ანუხებდათ. ყოველ შემთხვევაში, მარგიანი და მატიაშვილი სრულად ვერ ავლენდნენ საკუთარ შესაძლებლობებს. აი, ღვინიაშვილზე კი რატომღაც მგონია, ბადის მეორე მხარეს რომ ყოფილიყო და ლიპარტელიანს ფინალამდე არ შეხვედროდა, ფინალში ნამდვილად გავიდოდა...

თუმცა მსოფლიოსთვის გუნდში სამუშაოც ბევრია. მაგალითად, გუნდმა უნდა ისწავლოს ანგარიშის შენარჩუნებაზე ჭიდაობა, თორემ ბაქოში პანიკურად მეშინოდა ბოლო წა-

ტრშეტევაზე არ მოჰყვებოდა, და არც ყრუ დაცვაში ჩადგებოდა ბრძოლას გაექცე, რათა არ გაგაფრთხილონ.

ბაქოს თამაშები ქართველთა ორთაბრძოლებითაც გამოირჩეოდა. ორჯერ თანაგუნდელები შეხვდნენ ერთმანეთს - ლიპარტელიანმა ღვინიაშვილს მოუგო, ოქრუაშვილმა - მატიაშვილს. ზოგადად, 90 კილოგრამში ყველაზე მეტი ქართველი გამოდიოდა და ქართული ბრძოლებიც უფრო ხშირად იქვიხილეთ - ლიპარტელიანმა ესპანეთიდან ჩამოსულ ნიკოლოზ შერაზადაშვილს აჯობა, ღვინიაშვილი კი გაბერძნებულ ილიას ილიადისტან (ჯარჯი ზვიადაური) დამარცხდა. მატიაშვილმა პირველ შეხვედრაში აზერბაიჯანის სახელით მოჭიდავე კოკაურიც დაამარცხა, ჭრიკიშვილს კი არ მოუწია საბერძნეთის სახელით მოჭიდავე ქართველთან შეხვედრა, რადგან გიორგი რევაზიშვილის შვილი რომან მასტოპულოსი მანამ დამარცხდა. ამ წონაში პორტუგალიიდან არ ჩამოსულა ანრი ეგუტიძე, ბერძნებს კი დედით ქართველი გიორგი აზოიდისი (73) ჰყავდათ, თუმცა ისიც უმედლოდ დარჩა. მამლუქი ქართველების ანგარიშზე კიდევ ერთი ბრინჯაოს მედალია, რომელიც უკრაინელთა მსოფლიოსა და ევროპის ჩემპიონმა გიორგი ზანთარაიამ (66) მოიპოვა. თუმცა რომ არა მეოთხედფინალში მსაჯთა არაობიექტურობა რუსთა ტაბასარანელ (დალესტანში მცხოვრები ეთნიკური ჯგუფი) კამალ ხან-მაგომედოვთან, ქართველს უკეთესი შედეგი ექნებოდა. ■

გუნდურში ქართველ ძიუდოისტებს ვერც თვით ჭრიკიშვილმა უშველა და მათ „მხოლოდ“ მეორე ადგილი დაიკავეს.

მეზისა - პაპინაშვილმა ჰოლანდიელ ჟეროენ მოორენტან დასრულებამდე 15 წამით ადრე გაუშვა გდება, შავდათუაშვილს კი ფრანგმა პიერ დუპრატმა ილეთი რომ დაუმთავრა, მხოლოდ 2 წამი რჩებოდა. არადა, ორივე ტიტულოვანი, მაღალი კლასის ფალავანია და ასეთი შეცდომა არ ეპატიებათ. განსაკუთრებით - შავდათუაშვილს, რომელსაც აბსოლუტურად თანაბარ ანგარიშზე ის შესვლა არაფერში სჭირდებოდა. ვფიქრობთ, არაა ძნელი 15-20 წამის გაყვანა ისე, არც ზედმეტად გარისკო, რომ კონ-

ახალგაზრდული გამთარქი ევროპაში

ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის იდეა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ყოფილ პრეზიდენტ ჟაკ როგეს ეკუთვნის. მისი მიზანი ყმაწვილ სპორტსმენთათვის ოლიმპიური გარემოს გაცნობა და ტრადიციული ფასეულობების – მეგობრობისა და ურთიერთპატივისცემის ჩანერგვაა. პირველი ფესტივალი 1991 წელს ბრიუსელში გაიმართა, ოღონდ ეს გახლდათ საზაფხულო ღონისძიება, ჩვენ კი ამჟამად ზამთრის ახალგაზრდულ ფესტივალზე გესაუბრებით.

ბოლო, მე-12 ფესტივალი 2015 წელს ერთობლივად ავსტრიაში, კერძოდ ვორალბერგსა და ლიხტენშტაინში გაიმართა. აქ, მომავალმა ვარსკვლავებმა რვა სახეობაში მოუსინჯეს ერთმანეთს ძალა. ფესტივალზე ჩვენი სპორტსმენების გამოსვლისა და ზოგადი შთაბეჭდილებების შესახებ საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ვიცე-პრეზიდენტს, ზამთრის სახეობათა კურატორს **მამუკა ხაბარელს** ვესაუბრეთ.

— რით იყო საინტერესო ზამთრის ევროპული ახალგაზრდული ფესტივალი?

— ფესტივალი, უპირველეს ყოვლისა, იმით იყო საინტერესო, რომ ის ერთდროულად ორ ქვეყანაში პირველად გაიმართა. ტრადიციული სახით ოლიმპიური სოფელი არც კი ყოფილა. სასტუმროები სახეობების მიხედვით იყო სპორტსმენებით დაკომპლექტებული. მონაწილეთა ძირითადი ნაწილი ავსტრიაში, კერძოდ, დაბა მონტაფონში დააბინავეს, იქიდან კი განრი-

გის მიხედვით დაჰყავდათ სხვადასხვა სარბიელზე. ზოგი დარბაზი შორს მდებარეობდა, ზოგი შედარებით ახლოს. მაგალითად, ფიგურულ სრიალზე დასაწრებად ავტობუსით დაახლოებით 40 წუთი უნდა გემგზავრათ. ერთი საათი სჭირდებოდა ლიხტენშტაინში მდებარე დარბაზებამდე მისვლასაც, ყინულის ჰოკეი და ტრამპლინი კი იქვე იყო, მონტაფონში.

ორგანიზაციული თვალსაზრისით განსაკუთრებული არაფერი ყოფილა. ევროპელებმა მათთვის ტრადიციულად – მშვიდად და თავმოყრილად გაართვეს ყველაფერს თავი. ამის შესახებ თავად ფესტივალის სორგანიზაციო კომიტეტის წევრებთან გვექონდა საუბარი და მათ თავდაცა აღნიშნეს, რომ შედეგით კმაყოფილები დარჩნენ. წვრილმან ლაფსუსებზე კი, მაგალითად, ტრანსპორტირების მცირე შეცდომებზე ყურადღების გამახვილება არც ღირს.

— ქართველი სპორტსმენების შესახებ რას გვეტყვი?

— საქართველო შეჯიბრებაში ოთხი სპორტსმენით იყო წარდგენილი. ისინი იყვნენ სამთო მოთხილამურეები ბესარიონ ჯაფარიძე და გიორგი კურტანიძე, სნოუბორდისტი ლუკა რურუა და ირაკლი მაისურაძე – ფიგურული სრიალი.

ჩვენი ახალგაზრდების გამოსვლის შესახებ იმის თქმა შეიძლება, რომ თუკი საფუძვლად ავიღებთ პრინციპს – „ვაჩვენოთ ადრინდელზე უკეთესი შედეგი“, უკმაყოფილების საბაზი არ გვაქვს. მაგალი-

ეს სიმბოლური სულიერი თამაშების თილისმა იყო.

თად, სნოუბორდისტმა ლუკა რურუამ 25-ე ადგილი დაიკავა, რაც ჩვენთვის ამკარა პროგრესია. ფიგურულ სრიალში ირაკლი მაისურაძე მე-5 ადგილზე გავიდა. ეს შედეგი, ბუნებრივია, დამაკმაყოფილებელია. აქვე მინდა დავძინო, რომ მაისურაძე პერსპექტიული სპორტსმენია, რომელმაც მომავალში შესაძლოა გაცილებით მაღალი შედეგისთვის იბრძოლოს. სამთო მოთხილამურეთაგან ჯაფარიძემ სლალომში 41-ე ადგილი დაიკავა, ხოლო კურტანიძემ 38-ე. გიგანტურ სლალომში მათ, სამწუხაროდ, დისტანცია ვერ დაასრულეს.

ვორალბერგსა და ლიხტენშტაინში სპორტსმენებს ვახლდით საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი, მისიის ხელმძღვანელი გიორგი ესაკია, საერთაშორისო ურთიერთობების განყოფილების ხელმძღვანელი რუსუდან აფციაური, ოლიმპიური კომიტეტის გენერალური მდივანი ემზარ ზენაიშვილი და მე.

— რამდენად მასშტაბური იყო ფესტივალი?

— განსაკუთრებით მასშტაბური ნამდვილად არ ყოფილა. საერთოდ, ზამთრის ოლიმპიადებსა და ფესტივა-

ლუკა რურუამ სნოუბორდში 25-ე ადგილი დაიკავა.

ლებში შედარებით ცოტა სპორტსმენი მონაწილეობს. ამჯერადაც ვორალბერგმა და ლიხტენშტაინმა ათას ხუთასამდე მონაწილეს უმასპინძლა.

აღსანიშნავია, რომ ევროპის ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ფესტივალზე სპორტსმენები ლიცენზიის გარეშე მონაწილეობენ, აი, ახალგაზრდათა ზამთრის მსოფლიო ოლიმპიადაზე კი, რომელიც 2016 წელს ნორვეგიის ქალაქ ლილესჰამერში უნდა გაიმართოს, მონაწილეობას ლიცენზიის მოპოვება სჭირდება.

საინტერესო იყო გახსნის ცერემონია, რომელიც სისადავით იყო გამორჩეული. როდესაც ამ თვალშისაცემი სისადავის მიზეზი ვიკითხეთ, გვითხრეს, რომ ორგანიზატორებმა შოუს დადგმა თავად ყმანვილებს მიანდეს. მინდა გითხრათ, რომ სკოლის

მოსწავლეების მიერ დანერგილი სცენარისა და რეჟისურის კვალობაზე სანახაობა საკმაოდ ნორმალური გამოვიდა.

— რამდენად მნიშვნელოვანი იყო ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი „თბილისი-2015“-ის წინ გამოცდილების შექმნის თვალსაზრისით?

— შეჯიბრებას ესწრებოდნენ „თბილისი-2015“-ის ანუ ზაფხულის ევროპული ოლიმპიური ფესტივალის ორგანიზატორებიც. მათ ავსტრიელი და ლიხტენშტაინელი კოლეგების საქმიანობაზე დაკვირვებით გამოცდილება გაიმდიდრეს და შემდეგ თავადაც გვითხრეს, რომ ნანახით კმაყოფილები დარჩნენ. ზამთრის თამაშებზე დასწრება მათთვის სასარგებლო იყო.

ინტერვიუ მომზადებულია სეოკის პრესცენტრის მიერ

ევროპის ჩემპიონატის დამთავრებიდან დიდი ხანი არ იყო გასული, რომ ლეგენდარული ქართველი სპორტსმენი კახი კახიაშვილი საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტად აირჩიეს.

სამხარეთველურ დასკვნას ევროპული სიბძლია

ბოლო წლებია, მრავლის-მნახველ ქართულ სპორტულ სამყაროს უმაღლესი რანგის ტურნირთა თუ ჩემპიონატთა ხილვის შესაძლებლობა უშუალოდ ჩვენს ქვეყანაშივე მიეცა. ცხადია, მისასაღებელი ფაქტია და თუკი ორგანიზაციულად ყველა პირობას დააკმაყოფილებ და საერთაშორისო სპორტულ საზოგადოებას ღირსეულად უმასპინძლებ, ქვეყანაც მოიგებს, კონკრეტული ფედერაციაც და გულშემატკივარიც. შეგვიძლია ვთქვათ, რომ ამ მხრივ ჩვენში საკმაოდ დიდი გამოცდილება დაგროვდა, თუმცა ნებისმიერი ახალი გამოწვევა ახალ პრობლემებთან და სირთულეებთან გამკლავებასაც ნიშნავს. ძალოსნობის ტრადიცია რომ გვაქვს ქართველებს, ყველას კარგად მოეხსენება, მაგრამ ისეთი მასშტაბის შეჯიბრება, როგორც ამ გაზაფხულზე, 10-18 აპრილს გაიმართა თბილისის სპორტის სასახლეში, არასდროს ჩაგვიტარებია. ძალოსნობის საერთაშორისო ფედერაციამ დიდი სიამოვნებით მიიღო საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციის წინადადება, თბილისში ევროპის ჩემპიონატის ჩატარებასთან დაკავშირებით და მისცა საშუალება, ამ უფლებისთვის ბრძოლაში ჩართულიყო. კონკურენტთა სიმრავლის მიუხედავად, ქართველთა მონდომებამ შედეგი გამოიღო და ამ ერთგვარ საარჩევნო მართონში გავიმარჯვეთ კიდევ.

ევროპის ჩემპიონატზე ვწერთ და, ბუნებრივით, რომ ძირითადი ყურადღება ტურნირის მიმდინარეობას და შედეგებს უნდა მივაპყროთ, მაგრამ მკითხველს უთუოდ დაინტერესებს საარჩევნო პერიპეტიებიც და ისიც, თუ რა სამუშაო ჩაატარა საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციამ სასურველი გამარჯვების მისაღ-

წევად. წინასწარ გეტყვით, რომ ამ პროცესებს ურთულესი ვითარება სდევდა თან და რომ არა მრავალი ადამიანის მუხლჩაუხრელი და თავდაუზოგავი შრომა, მინიმალურ პირობებსაც ვერ დავაკმაყოფილებდით და სახელიც შეგველახებოდა საერთაშორისო ასპარეზზე. ევროპის პირველობის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე, ლეგენდარული ქართველი ძალოსანი, სამგზის ოლიმპიური ჩემპიონი, კახი კახიაშვილი რომელიც, 30 ივნისს საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტად აირჩიეს, განვილო პერიპეტიებზე მოგვითხრობს. ხოლო ტურნირის შესახებ კი თავის დაკვირვებებს გაგვიზიარებს ოლიმპიური ჩემპიონი გიორგი ასანიძე, რომელმაც როგორც მწვრთნელმა, პირველად გამოიყვანა გუნდი ასეთი რანგის ასპარეზობაზე.

კახი კახიაშვილი:

— როგორც ყველა მსგავს შემთხვევაში, აქაც გამარჯვების მოპოვება რთული იყო: ჯერ უნდა მიგველო უფლება, რომ ბრძოლაში ჩავბმულიყავით, ანუ საერთაშორისო ფედერაციის ხელმძღვანელობას ჩვენი განაცხადი უნდა მიეღო და შემდეგ ამ უფლების დაცვა მოგვეხერხებინა. სხვათა შორის, თავდაპირველად მსოფლიო ჩემპიონატის ჩატარებას ვგეგმავდით და ეს სურვილი 2011 წელს დავაფიქსირეთ. მაშინ საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტი დავით ბეჟუაშვილი გახლდათ, მე ვიცე-პრეზიდენტი ვიყავი. წინადადება დავაყენეთ, თუმცა შესატანი თანხა ვერ გადავიხადეთ და, ცხადია, ამით მსოფლიო ჩემპიონატისთვის ბრძოლას გამოვეთიშეთ. ამის შემდეგ გადავწყვიტეთ, რომ ევროპის ჩემპიონატის ჩატარების უფლების-

ამოიწყო სპორტის მსოფლიო ასოციაციის ევროპის ჩემპიონატის ქალოსნობაში.

ძალოსნობის ევროპის ფედერაციის პრეზიდენტი ანტონიო ურსო და ევროპის ჩემპიონატის საორგანიზაციო ჯგუფის დირექტორი ზურაბ ბოქოლიშვილი.

თვის გეგბრძოლა. ამჯერად წინასწარ შესატანი თანხა დავფარეთ, სხვა აუცილებელი პირობებიც დავაკმაყოფილეთ და ჩვენი განაცხადი ძალოსნობის საერთაშორისო ფედერაციამ მიიღო. ეს 2013 წელს, ალბანეთში გამართულ ევროპის ჩემპიონატზე მოხდა. მეორე და მთავარი ეტაპი კი 2014 წელს ისრაელში გამართულ ევროპის ჩემპიონატზე გავიარეთ, სადაც ჩვენი განაცხადის დაცვა მოგვიხდა. აბსოლუტურად ყველა დეტალი და ნიუანსი უნდა გვექონოდა გათვლილი, რომ ეჭვი არავის შეეტანა ჩვენს შესაძლებლობებში.

ყველაფერმა კარგად ჩაიარა, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციას ძალიან დიდი ფინანსური დავალიანება დაგროვებოდა – ასი ათას დოლარზე მეტი და ვიდრე ამ დავალიანებას არ დავფარავდით, ვერანაირი შეჯიბრების მასპინძლობას ვერ შევძლებდით. თანხის ეს რაოდენობა ჩვენი ძალოსნების დოპინგზე ჩავარდნის გამო დაკისრებული ჯარიმების ჯამი გახლდათ. დავპირდით ევროპის ძალოსნობის ხელმძღვანე-

ლობას, რომ თანხას დავფარავდით, მაგრამ ბატონმა დავით ბეჟუაშვილმა აღარ ისურვა პრეზიდენტობა და მალე პოსტი დატოვა. საბედნიეროდ, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტის, ლერი ხაბელოვის უდიდესი გულისხმიერებისა და მონდომების შედეგად, საჭირო თანხა შეგროვდა და დავალიანება დავფარეთ. მეც, ჩემი მხრივ, მეგობრებში მოვიძიე გარკვეული რაოდენობის თანხა და ამგვარი თანადგომით დავძლიეთ ურთულესი პრობლემა.

მიუხედავად ამისა, პრობლემებმა არათუ იკლო, იმატა – ჩვენს ფედერაციაში აირია სიტუაცია, რამდენიმე არჩევნები მოეწყო, ვერ დავლაგდით და ამ გაურკვევლობამ 2014 წლის ნოემბრამდე გასტანა. საერთაშორისო ფედერაციამ რამდენჯერმე გაგვაფრთხილა, რომ მიგვენოდებინა ზუსტი სქემა, თუ ვინ და როგორ ჩაატარებდა ევროპის ჩემპიონატს. ბოლოს ულტიმატუმიც კი წამოგვიყენეს – ან ახლა გვეტყვი, ვინ იქნება პრეზიდენტი და ჩაატარებთ ევროპის ჩემპიონატს, ან ჩამოგართმევთ უფლებას და

სხვა ქვეყანას გადავცემთო. იძულებული გავხდი, ჩემ თავზე ამელო ყველაფერი და განვაცხადე, რომ მე ვიქნებოდი პრეზიდენტი და ყველა პრობლემის მოგვარების გარანტი. ამის შემდეგ შევექმენი ახალი სამუშაო ჯგუფი, რომლის დირექტორად დავნიშნე ბატონი ზურაბ ბოქოლიშვილი, ცოტა მოგვიანებით მუშაობაში ჩაერთო გამოცდილი სპორტული მუშაკი ირაკლი მემძარიაშვილი. ძალიან საინტერესო და ძლიერი პროფესიონალებით დაკომპლექტებული ჯგუფი მივიღეთ, რომელმაც საოცრად მოკლე დროში უზარმაზარი სამუშაო შეასრულა და თითქმის შეუძლებელი შეძლო.

გამოცდილი ქართველი სპორტული ფუნქციონერები და პროფესიონალები ჩვენს ოპტიმიზმს არ იზიარებდნენ და ეჭვის თვალთ გვიცქერდნენ, მაგრამ ყველაფერი იმაზე უკეთ გავაკეთეთ, ვიდრე ველოდით. ორგანიზაციაც, ცხოვრებისა და კვების, ტრანსპორტირების თუ სხვა სახის სამუშაოები არსებულ სტანდარტზე მაღალი გამოგვივიდა. ამას ყველა აღნიშნავდა და ოფიციალურადაც მრავალი მაღლობის წერილი მივიღეთ როგორც ევროპის ძალოსნობის ფედერაციის ხელმძღვანელობისაგან, ისე ძალოსნობის საერთაშორისო ფედერაციის მესვეურთაგან. ამ უკანასკნელ ორგანიზაციას უნგრელი ტომაშ აიანი თავკაცობს და საკუთარი თვალთ იხილა ყოველივე. ევროპის ფედერაციას იტალიელი ანტონიო ურსო უდგას სათავეში, რომელიც ასევე გვსტუმრობდა საკმაოდ დიდ დელეგაციასთან ერთად.

ძალიან გასახარია დადებითი შეფასებები, მაგრამ კიდევ უკეთესი ის არის, რომ ამ ჩემპიონატმა საქართველოს ძალოსნობას მინიმუმ ათი წლით გადაუნყვიტა ინვენტარის პრობლე-

მა. კომპანია „ელეიკომ“ დიდი რაოდენობის და უმაღლესი ხარისხის შტანგები და სიმძიმეები მოგვანოდა. ეს ის ფირმაა, რომელიც ძალოსნობის ალჭურვილობით ამარაგებს მსოფლიო ჩემპიონატებსა და ოლიმპიურ თამაშებს.

იდეალიზება რომ არ მოვახდინო, აღვნიშნავ, რომ გაუთვალისწინებელი სირთულეები ყველა ტურნირზე იჩენს ხოლმე თავს და არც ჩვენ ვიყავით გამონაკლისი, თუმცა ყველა პრობლემას მყისიერად ვწყვეტდით და უკმაყოფილო არავინ დარჩენილა. ძალიან მაღალ დონეზე იმუშავა სამედიცინო პერსონალმაც, რომელსაც სათავეში ჩვენი ცნობილი ექიმი, პროფესორი ზურაბ კახაბრიშვილი ედგა.

ტურნირის მიმდინარეობის დროს პოლიტიკური პრობლემის წინაშე დავექეთ: ევროპის ჩემპიონატზე გამოსვლა ისურვეს კოსოვოელმა სპორტსმენებმა. მე პოლიტიკურ საკითხს ვერ გადავწყვეტდი და ამითომ მივმართე სპორტის სამინისტროს ხელმძღვანელობას. თავის მხრივ სპორტის სამინისტრომ საქმის კურსში ჩააყენა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო. გადაწყდა, რომ კოსოვოელი შტანგისტები საქართველოში შემოვიდოდნენ ინდივიდუალურად, სპეციალური ფორმის საშვით და არა როგორც დამოუკიდებელი კოსოვოს მოქალაქეები; ასპარეზობას კი ევროპის ძალოსნობის ფედერაციის დროშის ქვეშ შეძლებდნენ. ჩამოსვლით კი ჩამოვიდნენ, სულ სამი სპორტსმენი, მაგრამ როცა დარბაზში მათი ეროვნული დროშა ვერ დაინახეს, პროტესტი გამოთქვეს და უარი განაცხადეს მონაწილეობაზე. საერთაშორისო ფედერაციის ხელმძღვანელებთან მოლაპარაკების შემდეგ ჩვენ მათ ყველა ხარჯი ავუნაზ-

ლაურეთ და სამშობლოში გავისტუმრეთ.

მაღალი რანგის სტუმრები განსაკუთრებით ალაფრთოვანა ქართულმა სამზარეულომ, საზოგადოდ – ქართულმა სტუმართმოყვარეობამ.

ასეთმა წარმატებულმა ორგანიზაციამ საერთაშორისო ფედერაციების ხელმძღვანელები კეთილად განაწყობ ჩვენდამი და იქვე შემოგვთავაზეს რამდენიმე ტურნირის მასპინძლობა. ალბათ 2017-18 წლების ევროპისა და მსოფლიოს ახალგაზრდული ჩემპიონატების ჩატარების უფლებას მივიღებთ. მართალია, მნიშვნელოვანი ჩემპიონატებია, მაგრამ რანგით მაინც შედარებით დაბალია, ამიტომ ჩვენი მთავარი მიზანი მსოფლიოს ჩემპიონატის ჩატარებაა დიდებში. გადაწყვეტილი გვაქვს, რომ 2019 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატისთვის ბრძოლაში ჩავებათ და იმედია, გავიმარჯვებთ. ეს ტურნირი საკვალიფიკაციო იქნება, ოლიმპიური ლიცენზიები გათამაშდება, რაც კიდევ უფრო მეტ პრესტიჟს შემატებს მას. იქამდე, წელსვე, ვაპირებთ საერთაშორისო კონგრესის მასპინძლობას. კონგრესი მწვრთნელების, მსაჯების და ექიმებისთვის გაიმართება.

ბოლოს აღვნიშნავ, რომ უდიდესი გამოცდილება მივიღეთ, რაც შემდგომში უსათუოდ გამოგვადგება. მე ბუნებით მაქსიმალისტი ვარ და ახლაც ბევრი რამ მქონდა ჩაფიქრებული, მაგრამ, მიზეზთა გამო, ვერ შევძელით. უპირველესად მაინც ლარის კურსის ვარდნამ შეგვიშალა ხელი. ბედად, ინვენტარის შეძენა ინფლაციამდე მოვასწარი, თორემ მეეჭვება, შესაბამისი თანხა მოგვეძიებინა.

კიდევ ერთხელ უდიდეს მადლობას ვუხდის ყველას, ვინც ამ რთულ და საპასუხისმგებლო

საქმეში გვერდში დაგვიდგა და ძალა, ენერჯია და ცოდნა არ დაიშურა, რომ საქართველოს ლისრეულად წარმოეჩინა თავი.

როგორც საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციის ახალ არჩეული პრეზიდენტი, ორიოდე სიტყვით მოგახსენებთ მომავალი გეგმების შესახებ. არჩევნები 30 ივნისს ჩატარდა. პრეზიდენტობის კანდიდატი მხოლოდ მე ვიყავი და ყრილობამაც ერთხმად ამირჩია. მუშაობის გაუმჯობესებას და ძალოსნობის განვითარებას უდიდეს ყურადღებას მივაქცევ და ამას იმ გუნდით გავაკეთებ, ვისთან ერთადაც ევროპის ჩემპიონატის ჩავატარეთ. კონკრეტულ ცვლილებებზე მოგვიანებით გავაცხადებ. ერთი რამის აღნიშვნა კი ახლავე მსურს: როგორც იცით, რამდენიმე წელია ტრადიციად იქცა საქართველოში ჩემი სახელობის ტურნირის ჩატარება. ტრადიცია არც წელს დაირღვევა, მაგრამ განსაკუთრებული ის იქნება, რომ შეჯიბრს შემოუერთდებიან ცხინვალელი ძალოსნები. ჩემი დიდი ძალისხმევის შედეგად მოხერხდა და ცხინვალელები

ჩემპიონატის დღეებში ორგანიზატორებმა და გულშემატკივარმა ლისრეული პატივი მიაგეს ჩვენს პირველ ოლიმპიურ ჩემპიონს ძალოსნობაში რაფიელ ჩიმიშვიანს.

რომ არ მეტი პირადი წონა, ირაკლი თურმანიძე ორჭიდის ჯამში პირველ ადგილზე გახდებოდა.

პირველად იასპარეზებენ ჩემი სახელობის ტურნირში.

+++

ნებისმიერ სპორტულ შეჯიბრებას მაყურებელთა სიმრავლე უხდება. გულშემატკივარი განსაკუთრებულ პენს მატებს ასპარეზობას. არც ძალოსნობაა გამონაკლისი. მართალია, ძალოსნობაში გულშემატკივრობა ცოტა სპეციფიკურია, მაგრამ დამუხტვა და შემდეგ ემოციის გამოხატვა-გადმოფრქვევა აქაც შესაძლებელია. უბრალოდ, მცირე ცოდნაცაა საჭირო. შესავალშიც მოგახსენეთ, რომ ჩვენში ძალოსნობას დიდი ტრადიცია აქვს და უმეტესობამ წესებიც მშვენივრად უწყის, ხოლო მათ, ვისაც სათანადო ცოდნა არ გააჩნდა, მაგრამ თბილისის სპორტის სასახლეს სტუმრობდა, ბევრი ტვინის წყლუტაც არ დასჭირდებოდა ვითარებაში გასარკვევად: მთავარია, როცა ფიცარნაგზე ძალოსანი გამოდის, მაშინ სამარისებურმა სიჩუმემ დაისადგუროს დარბაზში... ეს არცთუ რთული გამოცდა ქართველმა გულშემატკივარმაც ფრიადზე ჩააბარა და სპორტსმენთა თუ დელეგაციების

სხვა ნევრთა მიერ საყვედური არ გამოთქმულა. გულდასაწყვეტი მხოლოდ ის გახლდათ, რომ სპორტის სასახლის ტრიბუნებზე სიხალვათე იყო... ჩემი აზრით, უპირველესი მიზეზი ის გახდა, რომ ზუსტად იმ დღეებში მართმადიდებელი სამყარო აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს აღნიშნავდა და თბილისის მოსახლეობის დიდი უმრავლესობა, ტრადიციულად, დედაქალაქიდან გასული იყო. ჩემპიონატის ბოლოსკენ კი მაყურებელმა იმატა. განსაკუთრებით ბოლო დღეს, როცა ქართველი ძალოსანი, ირაკლი თურმანიძე ასპარეზობდა.

ირაკლის გამარჯვების კარგი შანსი ჰქონდა და თითქმის მიაღწია კიდევ სანადელს – მეორე ადგილზე გავიდა ორჭიდის ჯამში და ვერცხლი ერგო; პირველი ადგილი და ოქროს მედალი კი ჩემპიონთან მხოლოდ მეტი პირადი წონის გამო დათმო.

სამწუხაროდ, თურმანიძის წარმატება ერთადერთი იყო საქართველოს ნაკრებისთვის. სპეციალისტები მეტს ელოდნენ, მაგრამ ამჯერად ფორტუნამ ჩვენ ძალოსნებს ზურგი აქცია; თუმცა, როგორც აღმოჩნდა, ბოლომდეც არ გაუწირავს – დიდი ალბათობით, ირაკლი თურმანიძეს ვერცხლს ოქროთი შეუცვლიან! საქმე ის გახლავთ, რომ ძალოსნობის საერთაშორისო ფედერაციის ოფიციალურ საიტზე გამოჩნდა ცნობა, საიდანაც ვიგებთ, რომ უკრაინელმა ძალოსანმა, ოლეგ პროშაკმა, ვისთანაც დათმო ჩემპიონობა თურმანიძემ, დოპინგტესტი ვერ გაიარა. პირველადმა ანალიზმა დადებითი პასუხი აჩვენა. ეს კი დიდ დანაშაულად ითვლება და სპორტსმენს ყველა ჯილდოს ჩამოართმევნ. პირველადი ინფორმაცია ჩვენი ჟურნალის დაბეჭდვამდე ცოტა ხნით ადრე გა-

მოჩნდა. გამორიცხული არაა, რომ მაშინ, როცა ეს წერილი მკითხველამდე მივა, საბოლოო ვერდიქტი გამოტანილი იყოს და თურმანიძეს ევროპის ჩემპიონობა მიანიჭებული ჰქონდეს!

ამ მოსაზრებას ადასტურებს ოლიმპიური ჩემპიონი და საქართველოს ნაკრების მთავარი მწვრთნელი გიორგი ასანიძე, რომელსაც სათქმელი სხვაც ბევრი დაუგროვდა.

გიორგი ასანიძე:

ევროპის ჩემპიონატი ჩემთვის სადებიუტო იყო მთავარი მწვრთნელის რანგში და ამავე დროს – განსაკუთრებული. ცხადია, ველავაძე, მსურდა, რაც შეიძლება, წარმატებული დებიუტი მქონოდა, მაგრამ ასე არ გამოვიდა. შედეგებს გულდასმით ვაანალიზებ. ეს ჩემპიონატი ჩემთვის დიდი გაკვეთილი იყო: ალბათ სადღაც შეე-

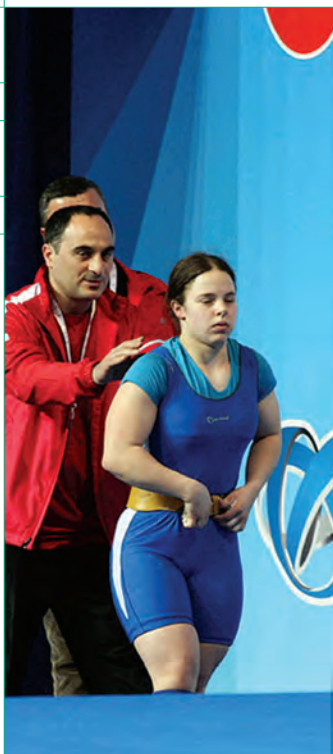

ცდი, სადღაც მთლად ზუსტი სტრატეგია-ტაქტიკა ვერ შევიმუშავე, შესაძლოა ზოგან უფრო მეტი რისკი მმართვედა, სხვაგან კი – მეტი სიფრთხილე. ეს ყველაფერი გამოცდილებით მოდის და იმედი მაქვს, რომ სათანადო ცოდნას აუცილებლად შევიძენ.

სიმართლე გითხრათ, ყველაფრის მიუხედავად, ჩვენი ბიჭებისგან უფრო მეტს მოველოდი. ჩემპიონატისთვის მოსამზადებლად საკმაოდ კარგი პირობები გვქონდა და გუნდის ლიდერები ვარჯიშებზე შესანიშნავ შედეგებს აჩვენებდნენ. როგორც ჩანს, ფსიქოლოგიურმა პრობლემებმა იჩინეს თავი და წარუმატებლობის მთავარი მიზეზიც ესაა. რამდენიმე პირველად იასპარეზა მსგავსი დონის ტურნირში და ესეც უარყოფით ფაქტორად იქცა.

ერთადერთი ნათელი წერტილი ირაკლი თურმანიძის გამოსვლა იყო, რომელმაც მეტი წონის გამო დათმო ოქროს მედალი. თუმცა, როგორც უკვე ცნობილი გახდა, მას ჩემპიონობის კარგი შანსი გამოუჩნდა – უკრაინელი ძალოსანი დოპინგის მიღებაში ამხილეს. მართალია, ჯერჯერობით მხოლოდ

პირველადი სინჯის ანალიზის პასუხები გამოქვეყნდა, მაგრამ როგორც გამოცდილება გვიჩვენებს, მეორე სინჯის ანალიზი არაფერს ცვლის. სამწუხაროდ, ქართველებს მწარე გამოცდილება გვაქვს ამ კუთხით და ვერც ამჯერად ავცდით ამ უხერხულობას: ძალოსნობის საერთაშორისო ფედერაციის ოფიციალურ საიტზე უკრაინელი ოლეგ პროშაკის დოპინგტესტზე ჩავარდნის ინფორმაციასთან ერთად საუბარია დავით გოგიაზეც, რომელმაც ატაცში ბრინჯაოს მედალი მოიპოვა – მისმა ანალიზმაც დადებითი შედეგი აჩვენა. ეს კი ყოვლად გაუგებარი რამაა. საქმე ის გახლავთ, რომ გოგია ორი წლით იყო დისკვალიფიცირებული დოპინგის მიღების გამო და ეს ვადა, უშუალოდ ამ ევროპის ჩემპიონატის წინ გაუვიდა. გადაწყვიტეთ თუ არა ჩემპიონატში მონაწილეობა, შესაბამისი მზადებაც დაავიწყეთ და ორი აუცილებელი შემონმება გავიარეთ. დავითი ვალდებული იყო, ევროპის ჩემპიონატამდე ორი დოპინგტესტი გაეკლო. პირველი შემონმება მოხდა 20 თებერვალს კიოლნის ლაბორატორიაში, მეორე კი – 31 მარტს ავ-

თათია ლორთქიფანიძემ და სოფიკო მუქათარიძემ (71-ე გვერდზე) ახალი ბიძგი მისცეს ჩვენში ძალოსნობის განვითარებას.

სტრიის ქალაქ ზებერსდორფის ლაბორატორიაში, ჩემპიონატამდე ათი დღით ადრე. ორჯერვე სპორტსმენის სისხლი სუფთა იყო. როგორ აღმოჩნდა ამ ჩემპიონატის დასრულების შემდეგ მის სისხლში ანაბოლური ნივთიერება, აბსოლუტურად გავუგებარია. თუმცა გვაქვს მოსაზრება, რომ ეს ახალი თაობის ტესტის შედეგია. კიოლნის ლაბორატორიაში, სადაც იგზავნება ჩვენს რეგიონში გასინჯულ სპორტსმენთა ანალიზები, შეიმუშავეს უახლესი მეთოდი, რომელიც სისხლში აჩვენებს 2 წლის წინ მიღებულ წამლის კვალსაც. ახალი მეთოდი გერმანელებმა რომელიღაც რუსი მეცნიერისგან შეისყიდეს და მხოლოდ მათ აქვთ ამ ფორმით მუშაობის ლიცენზია. მსოფლიოში უამრავი ანტისადოპინგო ლაბორატორიაა, მაგრამ ასეთ მეთოდს არავინ იყენებს. ჩემი და ბევრის აზრით, ახალი მეთოდი უარყოფითად აისახება სპორტსმენებზე და ხელს შეუშლის ძალოსნობის განვითარებას. თუკი პრეპარატმა დოპინგის კვალი ორი და მეტი წლის შემდგომაც გამოამჟღავნა, მაშინ, როცა, ობიექტურად,

წამალი აღარ მოქმედებს, ეს ბევრ ძალოსანს კარიერას დაუსამარებს. ჩვენს შემთხვევაში ბევრი რამ არის გასარკვევი და ყველა სამართლებრივ გზას მივმართავთ, რათა სიმართლე დავამტკიცოთ. მავანმა შეიძლება იფიქროს, რომ სპორტსმენმა მწვრთნელებისგან დამოუკიდებლად, მალულად მიიღო ანაბოლური ნივთიერება. მსგავსი რამ მართლაც მომხდარა სპორტში და არც მომავალშია გამორიცხული, მაგრამ დავით გოგიას შემთხვევაში ასეთ ქმედებას არანაირი გამართლება არ ექნებოდა იმ უბრალო მიზეზის გამო, რომ დოპინგის ის სახეობა, რომელიც ახლა გამოჩნდა დათოს სისხლში, მოკლე პერიოდში არავითარ შედეგს არ იძლევა. ეს წამალი გათვლილია ხანგრძლივ პერიოდზე და შედეგი რამდენიმე თვიანი ვარჯიშის შემდეგ მიიღება. ისიც გასათვალისწინებელია, რომ როცა სასჯელმოსხილი სპორტსმენი უბრუნდება ასპარეზს, მის მიმართ ყურადღება გაორმაგებულია და აუცილებლად შეამოწმებენ. დათოს ეს მშვენივრად მოეხსენებოდა, აქედან გამომდინარე,

გამორიცხულია, რომ მას უჩუმრად რამე მიეღო. იმედი გავქვს, რომ სიმართლეს დავამტკიცებთ და გოგია გააგრძელებს სპორტულ კარიერას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, მას ალბათ ძალოსნობისთვის თავის დანებება მოუწევს, ვინაიდან მეორედ დოპინგზე ჩავარდნა 5 წლიან დისკვალიფიკაციას ითვალისწინებს. დავით გოგია 25 წლისაა. ძალოსანისთვის კი ყველაზე ნაყოფიერად სწორედ 25-დან 30 წლამდე პერიოდი ითვლება. დოპინგს უნდა ვებრძოლოთ, მაგრამ რაღაც ზღვარი უნდა დადგინდეს, რათა უახლესმა მეთოდებმა აბსურდამდე არ მიგვიყვანოს. ბოლო სამი ტურნირის შედეგად უკვე 30 სპორტსმენის სინჯი გამოდგა დადებითი. ეს ძალიან მაღალი მაჩვენებელია და თუ ასე გავარძელდა, სპორტსმენებს დანაშაულის მოხდის და გამოსწორების შანსი აღარ მიეცემათ. თუკი ორი და სამი წლის შემდეგ მაინც უნდა გამოჩნდეს წამლის კვალი, გასაგებია, რომ ძალოსნობაში ყოფნას აზრი ეკარგება. უარყოფითზე ამით მოვრჩეთ და დადებითზე გადავიდეთ.

ასეთად მივიჩნით ფიცარნაგზე ქართველი ქალბატონების ხილვა. თათია ლორთქიფანიძემ და სოფიკო მუქათარიძემ ახალი ერა დაიწყეს ქართულ ძალოსნობაში. მართალია, მათ მაღალი შედეგები არ უჩვენებიათ, მაგრამ საკმაოდ პერსპექტიული გოგონები არიან და თუ გააგრძელებენ წვრთნას, შედეგებიც უთუოდ მოვა. თუკი მათ მაგალითზე სხვა გოგონებიც გამოჩნდებიან, შესანიშნავი იქნება.

ევროპის ჩემპიონატმა შეიძლება დიდი ზიკი მისცეს ჩვენში ამ სახეობის განვითარებას. უმნიშვნელოვანესია ის, რომ შეძენილი ინვენტარით საქართველოს ყველა რეგიონის ძალოსნობის სექციები მოვამარაგეთ. რამდენიმე რაიონში ახალი კერები გაჩნდა, ბევრგან გეგმაშია ძალოსნური დარბაზების აგება. აგერ, მაგალითად, ხაშურის რაიონის სოფელ კლდისწყაროში კახი კაიაშვილის ხარჯით აიგო დარბაზი და ერთი თვეც არ არის გასული, რაც ფუნქციონირება დაიწყო ძალოსნობის სექციამ. გაგიკვირდებათ და, მაშინ, როცა მთლიანად საქართველოში

მხოლოდ 110 მოქმედი ძალოსანია რეგისტრირებული, ამ სოფლის კლუბში უკვე 40-მდე ბავშვი ვარჯიშობს. ასეთივე აქტივობის იმედი გვაქვს სხვა რეგიონებში. განსაკუთრებით მონდომებულია ქვემო ქართლის გუბერნატორი პაატა ხიზანიშვილი, რომელიც ყოფილი ძალოსანია. მან რეგიონის ყველა ქალაქს თუ დაბას სთხოვა მოეძებნათ ადგილი, სადაც მოხერხდება ძალოსნური დარბაზის მოწყობა. ორი ადგილი უკვე შერჩეული გვაქვს...

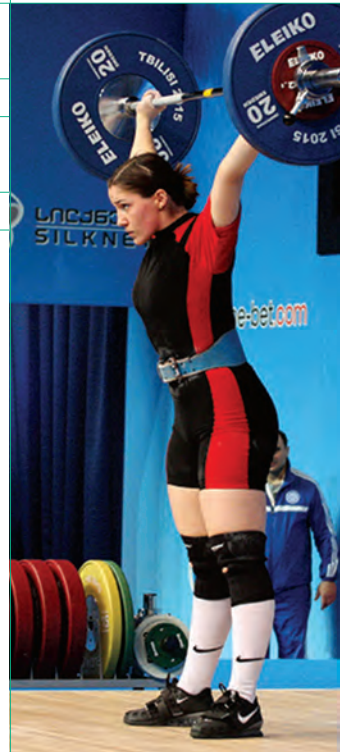
ასევე ძალიან გვეიმედება სახელმწიფოს მხარდაჭერის. კახი კახიაშვილის ინიციატივით ჩვენ მთავრობას წარვუდგინეთ ძალოსნობის განვითარების ხუთწლიანი პროგრამას. ვფიქრობ, ძალოსნობას აქვს იმის ამბიცია და შესაძლებლობები, რომ საქართველოში ერთ-ერთი მონივრული და წარმატებული სახეობა გახდეს. პროგრამის დამტკიცების შემთხვევაში, დარწმუნებულ ვარ, ჩვენში ძალოსნობა არნახულად განვითარდება და უმაღლესი რანგის შეჯიბრებებიდან მედლებით და ტიტულებით დახუნძლულები დავბრუნდებით.

+++

ხვალისა ხვალემ თქვასო და ის, რაც დღეს ვიხილეთ, ოპტიმიზმის საფუძველს ნამდვილად გვაძლევს. მთავარია, რომ ძალიან პრესტიჟული ტურნირი – ევროპის ჩემპიონატი უმაღლეს დონეზე ჩავატარეთ. სტუმრები და მაღალი რანგის სპორტული ფუნქციონერები კმაყოფილები დარჩნენ და ამკარად კეთილად განწყვენენ საქართველოსადმი. როგორც წესი, ამგვარ ურთიერთობებს ბევრი კარგი რამ მოყვება მომავალში. მაღალი სტანდარტის მიღწევა იოლი არ ყოფილა, მაგრამ ფაქტია, რომ ყველა პრობლემა და სურთულე ორგანიზატორებმა ისე გადაჭრეს, გარედან მაყურებელს ძალზედ იოლ საქმედ რომ მოეჩვენებოდა, ან სულაც ვერაფერს შეამჩნევდა.

საქართველომ ევროპული სიმძიმე დასძლია!

ახლა ჯერი მსოფლიოზეა! დახურვის ცერემონიაზე, რომელსაც რესტორანმა „ოტიუმმა“ უმასპინძლა, 200-ზე მეტმა სტუმარმა მოიყარა თავი. კუთვნილი პრიზები ერგოთ გამარჯვებულ სპორტსმენებს და გუნდებს. ევროპის ძალოს-

სოფიკო მუქათარიძე და თათია ლორთქიფანიძე პერსპექტიული გოგონები არიან და თუ ვარჯიში გააგრძელებს შედეგი აუცილებლად მოვა.

ირაკლი თურმანიძე და მის წინაში გამარჯვებული სხვა ძალოსნები კახი კახიაშვილმა დააჯილდოვა.

ნობის ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა, თურქმა ჰასან აკუშმა კიდევ ერთხელ გადაუხადა მაძლობა კახი კახიაშვილს და მთელ საორგანიზაციო კომიტეტს ბრწყინვალედ ორგანიზებული ჩემპიონატისათვის. აქვე გახმოანდა კიდევ ერთი სიახლე, რომელიც ქართული მხარის ჩანაფიქრი გახლდათ: ევროპის ჩემპიონატების ისტორიაში პირველად დაჯილდოვდნენ სპორტსმენები შემდეგი კრიტერიუმით: ვინ რამდენჯერ მეტი წონა დაძლია საკუთარ წონასთან შეფარდებით და ვინ რამდენით მეტი აწია იმავე საკუთარ წონასთან მიმართებაში. ქალებში ორივე კატეგორიაში ბულგარელმა ბოიანკა კოსტოვამ იმარჯვა, ვაჟებში კი, პირველ კატეგორიაში თურქმა დანიელ ისმაილოვმა აჯობა ყველას, მეორე კატეგორიაში – ლიტველმა აურიმას დიძბალისმა.

სპეციალური პრიზები გადაეცათ: ჩემპიონატის სატელევიზიო ტრანსლაციების ხელმძღვანელ დევიდ გოლდსტრიომს და საქართველოს ოლიმპიური ნაკრების მთავარ ექიმს ზურაბ კახაბრიშვილს.

კახიაშვილის ინიციატივით ტურნირის გამარჯვებულებმა და მაღალი რანგის სტუმრებმა ხელი მოაწერეს ერთგვარ „ოქროს სანმისს“ – ჩარჩოში ჩასმულ ტილოს, რომელზეც საქართველოს რუქა და ქართული ანბანია დატანილი. ასეთი „ოქროს სანმისი“ ხუთ ეგზემპლარად დამზადდა, საიდანაც სამი საქართველოში დარჩება და ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის, საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს და საქართველოს ძალოსნობის ფედერაციის მუზეუმებს დაამუშავებს; დანარჩენი ორი კი – ევროპისა და მსოფლიოს ძალოსნობის მმართველ ორგანოებში დაიდებს ბინას!

ზვიად შატირიშვილი

ტექნიკური შედეგები:

ქალები

48კგ.

1. სიბელ ოზგან კონაკი (თურ) - 179კგ.
2. ნურკან ტაილანი (თურ) - 178
3. კატერინა პავლიარო (იტა) - 176

53კგ.

1. იულია პარატოვა (უკრ) - 200
2. ჯულია შვარცბახი (გერ) - 186
3. აისგულ ცობანი (თურ) - 184

58 კგ.

1. ბოიანკა მინკოვა (აზე) - 246
2. ირინა ლაკრამიოვარა (რუმ) - 205
3. ალექსანდრა კლეინოვსკა (პოლ) - 202

63 კგ.

1. იულია კალინა (უკრ) - 238
2. ნადეჟდა ლიხაჩოვა (რუს) - 223
3. ჯორჯია ბორდინიონი (იტა) - 214

69 კგ.

1. ძინა საზანავეცი (ბლრ) - 255
2. იანა კონდრაშოვა (რუს) - 235
3. ანასტასია იბრაჰიმილი (აზე) - 233

75 კგ.

1. ლიდია ვალენტინი (ესპ) - 263
2. ჟილ ნაიო კეშნი (საფ) - 248
3. დარია ბაჰაბუტი (ბლრ) - 247

+75 კგ.

1. ტატიანა კაშირინა (რუს) - 322
2. ანასტასია ლისენკო (უკრ) - 280
3. ანდრეა აანეი (რუმ) - 261

ვაჟები

56 კგ.

1. ოლეგ სირგჰი (ბლრ) - 264
2. სმბატ მარგარიანი (სომ) - 259
3. მირკო სკარანტინო (იტა) - 259

62 კგ.

1. ვალენტინ ჰრისტოვი (აზე) - 295
2. ბენიამი სეზერი (თურ) - 288
3. ფლორინ ცროტიორუ (რუმ) - 287

69 კგ.

1. დანიარ ისმაილოვი (თურ) - 337
2. სერგეი პეტროვი (რუს) - 322
3. ბერმარდინ მატამი (საფ) - 321

77 კგ.

1. ტიგრან მარტიროსიანი (სომ) - 351
2. ვიქტორ გეტცი (რუს) - 351
3. ანდრანიკ კარაპეტიანი (სომ) - 350

85 კგ.

1. ბენჟამინ ჰენქუინი (საფ) - 367
2. ალექსანდრუ დუდოგლო (მოლ) - 362
3. ნიკალაი ნოვიკაუ (ბლრ) - 361

94 კგ.

1. აურიმას დიძბალისი (ლიტ) - 403
2. ხეთაგ ხუგაევი (რუს) - 399
3. ალექსანდრ ვენსკელი (ბლრ) - 386

105 კგ.

1. ბართოლომე ბონკი (პოლ) - 408
2. ანდრიან ზობრნევა (მოლ) - 399
3. არკადიუ მიჩალსკი (პოლ) - 399

+105 კგ.

1. ოლეგ პროშაკი (უკრ) - 435
2. ირაკლი თურმანიძე (საქ) - 435
3. ჩინგიზ მოგუშკოვი (რუს) - 432

გუნდური ჩათვლა

ქალები: 1. უკრაინა; 2. რუსეთი; 3. თურქეთი. **ვაჟები:** 1. მოლდოვა; 2. რუსეთი; 3. პოლონეთი

საუკეთესო ძალოსანი ქალი: ბიანკა კოსტოვა (აზე)

საუკეთესო ძალოსანი ვაჟი: აურიმას დიძბალისი (ლიტ)

საუკეთესო სპორტსმენი: ტატიანა კაშირინა (რუს)

თბილისი-2015

(ფოტო)რეპორტაჟი

ოლიმპიური სპორტსმენების საქართველოსთვის

პარასკევი დღე იყო, 21 მაისი. ემზარმა დამირეკა, ზენაიშვილმა, სეოკის გენერალურმა მდივანმა, – ორშაბათს და სამშაბათს თუ გცალიაო. ორშაბათსაც ლექციები მაქვს და სამშაბათსაც. სწორედ ორშაბათს და სამშაბათს არ მცალია, მაგრამ საკმის გააჩნია-მეთქი. შენგენის ვიზა ხომ გაქვსო, დააზუსტა.

მიეხვდი, რაც ხდებოდა! მას მერე, რაც შარშან ჩემი ოლიმპიური ნაწერების გიგანტური ხუთტომეული გამოვეცი, ჩემთვის გადავწყვიტე, – მოდი, ამით დავამთავრებ, ერთბაშად ჩამოვცილდები ოლიმპიურ საქმეებს-მეთქი. არ გამოვიდა. ვერც ერთბაშად ჩამოვცილდი და ვერც ნელ-ნელა. ლერი ხაბელოვი და ემზარ ზენაიშვილიც რომ ამ მიშვებენ! ახლაც ოლიმპიური კომიტეტიდან სულ რამდენიმე კაცი მიდის საბერძნეთში თბილისის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისთვის სარიტუალო ცეცხლის ჩამოსატანად და აჰა – შენგენის ვიზა ხომ გაქვსო, მეკითხებიან.

ვიზაც მაქვს, ნასვლის სურვილიც, ორი ფოტოაპარატიც და მაღლიერების გრძნობაც სეოკის პრეზიდენტისა და მისი გენერალური მდივნის მიმართ. ერთი ეგ არის დრო არ მქონდა, მაგრამ უნივერსიტიდან ორი დღით დავეთხოვე და 25 მაისს ათენს მიმავალ ჩარტერულ რეისში აღმოვჩნდი ნონა გაფრინდაშვილთან, ლერი ხაბელოვთან, კახი კახიაშვილთან, პაატა ბურჭულაძესთან, გია ალიბეგაშვილთან, გოგა შვაცაბაიასთან, ნუგზარ რუხაძესთან, ემზარ ზენაიშვილთან და „თბილისი-2015“-ის ხალხმრავალ გუნდთან ერთად.

2006 წელს, როცა ოლიმპიური ცეცხლის თანამედროვე ტრადიციას 60 წელი შეუს-

რულდა, ჟურნალ „ოლიმპიელში“ საკმაოდ ვრცელი წერილი გამოვაქვეყნე ოლიმპიური ცეცხლის ისტორიის შესახებ. ეს ჟურნალი თან მიმაქვს საბერძნეთში და სანამ თვითმფრინავი ათენში დაეშვება, კიდევ ერთხელ გადავხედავ და ორიოდ ადგილსაც მოვინიშნავ ჩემი ახლანდელი რეპორტაჟისთვის.

აი, თუნდაც დასაწყისი ავილოთ:

ოლიმპიური ცეცხლი და ოლიმპიური ჩირაღდანი ხუთ ოლიმპიურ რგოლთან თუ ოლიმპიურ დევიზთან ერთად ოლიმპიური სიმბოლიკის მნიშვნელოვანი შემადგენელი ნაწილია. ხოლო ანტიკურ ოლიმპიაში ამ ცეცხლის დანთება, თამაშების მორიგ დედაქალაქში ჩირაღდნის ესტაფეტა და ბოლოს ოლიმპიადის გახსნის ცერემონიაზე ცეცხლის ანთება ტრადიციული ოლიმპიური რიტუალია, ისეთი როგორც ოლიმპიური ფიცის დადება თუ ოლიმპადის ჩემპიონთა და პრიზიორთა დაჯილდოებაა.

ოლიმპიური ჩირაღდანი და თამაშების გახსნის ცერემონიაზე მისი ანთების თანამედროვე ტრადიცია 1936 წლიდან, ბერლინში ჩატარებული XI ოლიმპიადიდან იღებს სათავეს, მაგრამ მას მყარი და მრავალმხრივი მითოლოგიური თუ ისტორიული ფესვები აქვს. ანტიკური საბერძნეთის ისტორიიდან ცნობილია ცეცხლის ანთების რიტუალი ანტიკურ ოლიმპიაში, ოლიმპიელი ზევსის საკურთხეველში; ცნობილია აგრეთვე ეგრეთწოდებული ლამპადოდრომიები — მასობრივი ესტაფეტური რბენები, სადაც მონაწილეები ერთმანეთს ანთებულ ჩირაღდნებს გადასცემდნენ.

საბერძნეთი. ათენი.
მარმარილოს სტადიონი.
2015 წლის 26 მაისი.

ანტიკური ოლიმპიადების დროს მორბენალს, რომელიც ერთ სტადიონზე სირბილში გამარჯვებდა, ქურუმი ჩირაღდანს გადასცემდა და ისიც ოლიმპიელი ზევსის ტაძრის საკურთხეველში ცეცხლს ანთებდა. ტრადიციით, ოლიმპიადის პირველი დღე, როგორც წესი, ათლეტების მფარველი ზევსის პატივსაცემად გამართული გრანდიოზული ჩირაღდნებიანი სვლით მთავრდებოდა.

პრომეთე, რომელმაც ღმერთებს ცეცხლი წაართვა და ადამიანებს მოუტანა, ძველ საბერძნეთში განსაკუთრებული პა-

ტივისცემით სარგებლობდა. ათენის ახლოს მდებარე აკადემის წმინდა ჭალაში პრომეთეს საკურთხეველი მდებარეობდა, სადაც წელიწადში ერთხელ პრომეთესადმი მიძღვნილი დღესასწაულები იმართებოდა. გვიან ღამით იწყებოდა ლამპადოდრომია, როცა მორბენალთა რამდენიმე გუნდი თითო ანთებული ჩირაღდნით ათენისაკენ მიემართებოდა. ესტაფეტის ბოლო მონაწილე, რომელიც ქალაქში შევიდოდა, მოძებნიდა სამჭედლოს ან თონეს, სადაც ცეცხლი გამოიყენებოდა, და პრომეთეს საკურთხევ-

ლიდან ნამოღებული ჩირაღდნით ღუმელს ააბრიალებდა. რომელი გუნდის წევრიც ამას პირველი გააკეთებდა, გამარჯვებულადაც ის გუნდი ცხადდებოდა.

ლამპადოდრომიის სცენები შემორჩენილია ანტიკური თიხის ლარნაკების მოხატულობებში.

მას შემდეგ საუკუნეები გავიდა და ჩირაღდნების ესტაფეტის ანტიკური ტრადიცია დავიწყებას მიეცა, მაგრამ ოლიმპიური თამაშების აღორძინებასთან ერთად, ეტაპობრივად აღორძინდა ცეცხლის ანთებისა თუ ესტაფეტის ტრადიციები და რამდენიმე ათწლეულის განმავლობაში შთამბეჭდავ ოლიმპიურ რიტუალად ჩამოყალიბდა.

პირველად ოლიმპიური ცეცხლი 1928 წელს აინთო ამსტერდამის ოლიმპიურ სტადიონზე; ოლიმპიური ჩირაღდანიც პირველად იმავე ოლიმპიადზე გამოჩნდა – იგი შიშველ ქალ-ვაჟს უჭირავს ხელში ოლიმპიადის მედლების რევერსზე. ცეცხლი ოთხი წლის შემდეგაც დაანთეს ლოსანჯელესის კოლიზეუმში, რომელიც 1932 წლის ოლიმპიადის მთავარი არენა იყო; მაგრამ ორივე შემთხვევაში, ეს ცეცხლი ჩვეულებრივი ცეცხლი იყო, თამაშების დეკორაციის ნაწილი, და არც რაიმე სპეციალურ რიტუალს და არც რაიმე ტრადიციას არ უკავშირდებოდა.

ლოსანჯელესის თამაშების დახურვის ცერემონიაზე კოლიზეუმის ტაბლოზე დაინერა კუბერტენის მაქსიმა:

„დაე, ჩვენმა ახალგაზრდობამ დროებით ხელი უშვას ოლიმპიურ ჩირაღდანს, რათა სხვა ახალგაზრდებმა დედამიწის მეორე მხარეს კვლავ აიტაცონ იგი.“

დღეს არ არსებობს ერთიანი აზრი იმის თაობაზე, თუ ვინ

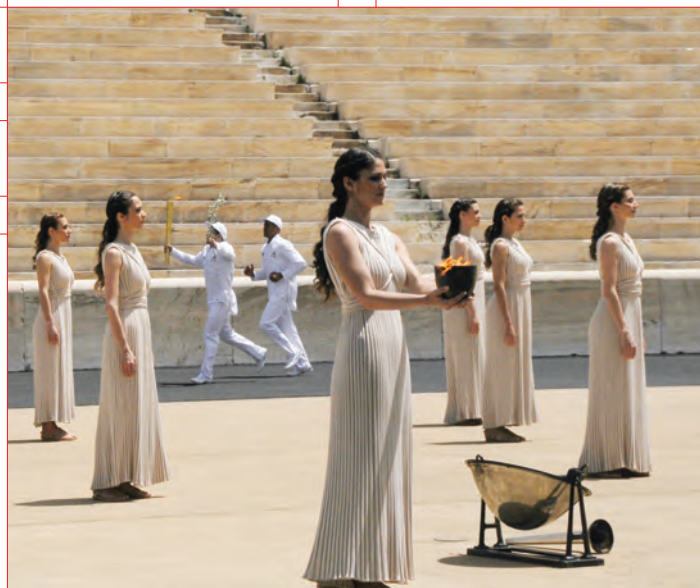

არის ოლიმპიური ცეცხლის ოლიმპიაში დანთებისა და მისი ესტაფეტის იდეის ავტორი. ცეცხლი პირველად ამსტერდამში აინთო; ჩირალდანიც ამსტერდამულ მედალზე იყო გამოსახული; ჩირალდნის ესტაფეტა, მართალია ხატოვანად, მაგრამ მაინც, პირველად კუბერტენმა ახსენა ლოსანჯელესში; ბერლინის თამაშების გახსნის წინ ერთ ათენურ გაზეთში ეწერა, რომ იდეის ავტორი ბერძენი არქეოლოგი ფილადელფიუსი იყო... მაგრამ მაინც ითვლება, და ეს კუბერტენმაც დაადასტურა, რომ ეს გერმანუ-

ლი იდეაა, თუმცა საკამათოა, თუ სახელდობრ ვისი. ერთნი იდეის ავტორად ბერლინის თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტის გენერალურ მდივანს კარლ დიმს მიიჩნევენ, მეორენი კი – საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის გერმანელ წევრს თეოდორ ლიუვალდს, რომელმაც საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ოფიციალური მემბრანის ვოლფლაიბერგის სიტყვებით, ბერლინის ოლიმპიადის საორგანიზაციო კომიტეტს შესთავაზა ოლიმპიური ცეცხლის ანტიკურ ოლიმპიაში დანთება, შემდეგ

მთელი ევროპის გავლით მორბენალთა მიერ მისი ბერლინში ჩატანა და ბოლოს ოლიმპიურ სტადიონზე საზეიმოდ ანთება. (სხვათა შორის, ლიუვალდი იდეების ნაკლებობას არ უჩიოდა – სწორედ მისი ინიციატივით დაწერა ცნობილმა კომპოზიტორმა რიხარდ შტრაუსმა ოლიმპიური ჰიმნი ბერლინის თამაშებისათვის.)
იმდროინდელ გერმანიას განსაკუთრებული დამოკიდებულება ჰქონდა ანტიკურ საბერძნეთთან ერთი მხრივ, რაც, პირველ ყოვლისა, შლიმანის დამსახურება იყო, და ჩირალ-

სახმელისო ცეცხლის პირველი გენერალური მდივანის კონსტანტი იყო.

სათბილისო ცეცხლის ათენური ესტაფეტის ოთხივე მონაწილე (მარცხნიდან): მანოლის კარალისი, მარიამ ბოლქვაძე, ლაშა შავდათუაშვილი და ნიკოლეტა პავლუპულუ.

დნებით სვლესთან, მეორე მხრივ, რაც იმპერიის ძლიერების ერთგვარ გამოხატულებად აღიქმებოდა. ოლიმპიური ცეცხლის ანთება-ესტაფეტის ოლიმპიურ რიტუალში იმ პერიოდის გერმანიის ნეოკლასიციკლური განწყობილებები აირეკლა.

ოლიმპიური ცეცხლის პირველი ესტაფეტა გერმანელებმა მათთვის ჩვეული აკურატულობით დაგვემეს: თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტის სპორტის სექციის ხელმძღვანელმა ვერნერ კლინგებერგმა და პრო-

პაგანდის სექციის წარმომადგენელმა პეი კარსტენსენმა ოლიმპიიდან ბერლინამდე მთელი გზა წინასწარ გაიარეს და თავიანთ რაპორტში ყველაფერი დაწვრილებით აღწერეს. ამ მოგზაურობისთვის მათ დაიძლერებენცმა სპეციალური მანქანა გამოუყო.

და აი, 1936 წლის 21 ივლისს, დილაადრიან 13 ბერძენი ქალიშვილი ალტისის წმინდა ქალაში, ჰერას ტაძართან შეიკრიბა. ისინი ჰერას ტაძრის ანტიკურ ქურუმებს განასახიერებდნენ. მოკლე თეთრ ტუნიკებში გამოწყობილ ფეხშიშველ გოგონებს წინ მთავარი „ქურუმი“ კულა პრაციკა მიუძღოდა. ამ ცამეტმა ბერძენმა ახალგაზრდამ კარლ ცაისის ლინზისა და პარაბოლური სარკის დახმარებით იმ დღეს ანტიკურ ოლიმპიაში, ჰერას ტაძრის საკურთხეველის ნანგრევებში მზის სხივებისაგან პირველი ოლიმპიური ცეცხლი აანთო.

საბერძნეთის განათლების მინისტრი გიორგოს კონპულოსი მოკლე სიტყვით მიესალმა ოლიმპიურ ცეცხლს.

შთაგონებული და მგზებარე სიტყვა წარმოთქვა გერმანიის წარმომადგენელმა პისტორმა:

— ო, ცეცხლო, ამ წმინდა ანტიკურ საკურთხეველში ანთებულო, შეუდექ შენს გზას და მიესალმე მსოფლიოს ახალ-

გაზრდობას ჩემს სამშობლოში, ჩემს ფიურერთან და მთელ გერმანელ ხალხთან ერთად!

მერე კულა პრაციკამ წმინდა ცეცხლი ჩირალდანს აუკიდა და იგი პირველ ოლიმპიურ მეჩირალდნეს, ბერძენ მორბენალს კონსტანტინოს კონდილისს გადასცა.

დღის 2 საათი იყო.

მას შემდეგ ოლიმპიურმა ჩირალდანმა კიდევ 3074 ადამიანის ხელში გამოიარა და 11 დღისა და 12 ღამის განმავლობაში 3075 კილომეტრი დაფარა. ესტაფეტის თითოეული მონაწილე ერთ კილომეტრს გარბოდა.

ოლიმპიური ჩირალდნები უანგაროდ დამზადდა კრუპის ქარხანაში და 1150 გრამს იწონიდა. პირველი ჩირალდნის ავტორია გერმანელი დიზაინერი ლემეკი. ესტაფეტის ყველა მონაწილეს „მისი“ ჩირალდანი სუვენირად გადაეცა.

ოლიმპიურმა ჩირალდანმა ერთი ღამე ათენში, აკროპოლისზე გაათია; შემდეგ გაიარა თესალონიკე, სოფია, ბელგრადი, ბუდაპეშტი, ვენა, დრეზდენი, ჰელენდორფი და ჰელენდორფ-პეტერსვალდის სასახლე-ღვრო პუნქტის გავლით 1 აგვისტოს გერმანიაში შევიდა. 12 საათსა და 50 წუთზე ჩირალდანს უკვე ბერლინი შეეგება. ოლიმპიური ცეცხლი ცოტა ხანს ლუსტგარტენში შეაყოვნეს და 4

საათზე ოლიმპიური ესტაფეტა სტადიონისკენ დაიძრა. ერთ-ერთი ბოლო ეტაპი ცნობილ ფინელ სტაიერს, ლეგენდარულ პავო ნურმის ერგო. 17 საათსა და 20 წუთზე გერმანელმა მორბენალმა ფრიც შილგენმა ჩირაღდანი სტადიონზე შეიტანა და შტრაუსის ოლიმპიური ჰიმნის თანხლებით, 51 ქვეყნის 4000 ათასი ათლეტისა და 110 ათასი მაყურებლის თვალწინ ოლიმპიური ცეცხლი სპეციალურ ლარნაკში აანთო.

ახალი ოლიმპიური სიმბოლოს დაბადებას, რაც „შესაძლებელი გახდა კარლ დიმის ენთუზიაზმის წყალობით“, შთამბეჭდავი სიტყვით მიესალმა პიერ დე კუბერტენი, რომელიც სწორედ იმ დღეს სოკის 49 წევრმა მშვიდობის ნობელის პრემიაზე წარადგინა.

ბერლინის თამაშების შემდეგ ომის ქარცეცხლში გახვეულმა მსოფლიომ ოლიმპიადისტვის მთელი 12 წელიწადი ვეღარ მოიცალა და ორი გამოტოვებული თამაშების შემდეგ მორიგი ოლიმპიადა 1948 წელს ლონდონში ჩატარდა. ოლიმპიური ცეცხლიც მეორედ მაშინ აინთო ანტიკურ ოლიმპიაში. იმ დროს საბერძნეთში სამოქალაქო ომი მძვინვარებდა და ოლიმპიური ცეცხლი მონარქისტულ-ფაშისტური არმიის საარტილერიო კანონადის თანხლებით აანთეს. ბედის ირონიით, ოლიმპიური მოძრაობის ეს სამშვიდობო სიმბოლო ოლიმპიიდან ტანკით გამოიტანეს! ოლიმპიიდან ლონდონამდე 3160-კილომეტრიანი გზა 1688 მორბენალმა დაფარა და მათმა ბოლო წარმომადგენელმა, ბრიტანელმა ათლეტმა ჯონ მარკმა ოლიმპიური ცეცხლი უემბლიზე ააბრიალა.

მას მერე ახალი ოლიმპიური სიმბოლო მტკიცედ დამკვიდრდა ოლიმპიურ მოძრაობაში და დღეს მისი 70-წლიანი ისტორია მრავალ საინტერესო მომენტს

მოიცავს. ოლიმპიურ ესტაფეტაში ასეულ ათასობის ადამიანმა მიიღო მონაწილეობა, რომელთა შორის სახელგანთქმულ სპორტსმენთა გარდა არაერთი ცნობილი პოლიტიკური თუ საზოგადო მოღვაწეც იყო.

* * *

ჰოდა, წავიდა და წავიდა!
ლოზანის ოლიმპიურ მუზეუმში ცალკე სივრცე ეთმობა

ოლიმპიური ცეცხლის ამბავს – თავისი ორიგინალური ჩირაღდნებით, ორიგინალური მარშრუტებით, დანთების ორიგინალური ხერხებით...

მონაწილეობა მივიღე-მეთქი, ვერ ვიტყვი, მაგრამ მე სამჯერ დავესწარი საბერძნეთში ოლიმპიური ცეცხლის ანთებას – 1992, 1994 და 1996 წლებში. 1992 და 1996 წლებში ბერძნებმა საბარსელონე და საატლანტიკე ჩირაღდნები აანთეს, 1994-ში კი ჩირაღდანი აინთო თანამედროვე ოლიმპიური მოძრაობის 100-

წლოვან იუბილესთან დაკავშირებით, რაც ფართოდ აღინიშნა პარიზშიც, ათენშიც და საერთოდ მთელ მსოფლიოში.

საბარსელონე ცეცხლის ანთება ჩვენთვის ქართველებისთვის იმითაც იყო მნიშვნელოვანი, რომ თუმცა შეზღუდულად, მაგრამ სწორედ ბარსელონაში შედგა საქართველოს, როგორც დამოუკიდებელი ქვეყნის დებიუტი ოლიმპიადებზე. და კიდევ: სწორედ საბარსელონე ცეცხლის ანთების დღეს ანტიკურ ოლიმპიაში სა-

ცეცხლის გადაცემის რიტუალი დასრულდა, სპიროს კაპრალოსი და ალექსი ახვლედიანი ტრიბუნისკენ მოეშურებან.

სამახსოვრო ფოტო „ქურუმებთან“ ერთად. ალექსი ახვლედიანი და სპიროს კაპრალოსი.

ზეიმოდ გავხსენით ცნობილი მოქანდაკის გოგა შხვაცაბაიას „მშვიდობის ჩირაღდანი“, რომელიც ოლიმპიადების სამშობლოს საქართველოს ოლიმპიურმა კომიტეტმა აჩუქა. 23 წლის წინათ ოლიმპიური ცეცხლის ანთების იმ რიტუალს, რასაკვირველია გოგა შხვაცაბაიაც ესწრებოდა. იგი ახლაც მოფრინავს საბერძნეთში. ზუსტად ჩემს უკან ზის.

ოლიმპიური ცეცხლის ანთების რიტუალს ჩვენი ქვეყნის სხვა არაერთი წარმომადგენელიც დასწრებია, ხოლო ზოგიერთს მონაწილეობაც მიუღია მასში – ორი ჩვენიანი კი მართლაც გამორჩეულია: ვიქტორ სანეევი ბოლოსწინა მეჩირაღდე იყო 1980 წლის ოლიმპიადის

გახსნის ცერემონიაზე მოსკოვში, კახი კახიაშვილმაც ათენის ოლიმპიურ სტადიონზე ატარა ჩირაღდანი 2004 წელს.

საათნო ესტაფეტა ყველა წინამორბედისგან და (მომდევნოსგანაც!) გამორჩეული იყო.

აი, კიდევ ერთი ციტატა იმ ჩემი ძველი პუბლიკაციიდან:

* * *

2004 წელს ათენში ოლიმპიური ჩირაღდნის ესტაფეტაში, უკვე სტადიონის ეტაპზე მონაწილეობდა სამგზის ოლიმპიური ჩემპიონი კახი კახიაშვილი; ანთებით კი იგი აფროსანმა ნიკოს კაკლამანაკისმა აანთო, თუმცა თავიდან ამ როლზე სახელგანთქმული ბერძენი სპრინ-

ტერი, სიდნეის თამაშების ჩემპიონი კოსტას კენტერისი იყო დამტკიცებული, მაგრამ თამაშების გახსნის წინა დღეს იგი სადოპინგო სკანდალში გაეხად და საერთოდ ჩამოაშორეს ოლიმპიადას.

ოლიმპიიდან ათენამდე გზას ოლიმპიური ჩირაღდანი 78 დღე მოუნდა. თითქოს 2004 წლის ესტაფეტა ყველაზე მოკლე უნდა ყოფილიყო, მაგრამ ყველა წინამორბედზე გრძელი გამოვიდა. ოლიმპიიდან ათენამდე ოლიმპიური ჩირაღდნის მიტანას, რაგინდ ნელა ირბინონ მეჩირაღდნეებმა, 78 დღე არ სჭირდება, მაგრამ საქმე ის არის, რომ იმ წელს, პირველად ისტორიაში, ოლიმპიურმა ჩირაღდანმა, რომელიც 25 მარტს

აინთო ანტიკურ ოლიმპიაში, დედამიწას გარს შემოუარა, ყველა ოლიმპიურ ქალაქში გაათია ღამე და მხოლოდ შემდეგ დაუბრუნდა საბერძნეთს. საბერძნეთის საზღვრებს მიღმა ოლიმპიურმა ჩირაღდანმა 3600 მეჩირაღდნის ხელში გამოიარა, რომელთაც 78 ათასი კილომეტრი დაფარეს. 260 მილიონზე მეტ ადამიანს მიეცა საშუალება, ოლიმპიური ჩირაღდანი მშობლიურ ქალაქში ეხილა.

ოლიმპიური ჩირაღდნის საერთაშორისო მარშრუტი ასეთი იყო: ათენი — სიდნეი — მელბურნი — ტოკიო — სეული — ბეიძინი — დელი — კაირო — კეიპტაუნი — რიოდეჟანეირო — მესიკო — ლოსანჯელესი — სენტლუისი — ატლანტა — ნიუ-

იორკი — მონრეალი — ანტვერპენი — ბრიუსელი — ამსტერდამი — ფენევა — ლოზანა — პარიზი — ლონდონი — მადრიდი — ბარსელონა — რომი — მიუნხენი — ბერლინი — სტოკჰოლმი — ჰელსინკი — მოსკოვი — კიევი — ისტანბული — სოფია — ნიქოზია — ათენი.

მანამდე ორი წლით ადრე, როცა ჩირაღდნის მარშრუტი იგეგმებოდა, ჩემი წინადადებით საქართველოს ოლიმპიურმა კომიტეტი შეეცადა, დელიდან კაიროსაკენ მიმავალ გზაზე საქართველოც ჩაერთო, მაგრამ ქართველთა მოკრძალებული წინადადება, რომელიც სახელმწიფოსაგან აუცილებელი გარანტიებით არ იყო გამაგრებული, უპასუხოდ დარჩა.

...ხოლო ოლიმპიურმა ჩირაღდანმა თვითმრინავით, გემით, ვერტმფრენით, ავტომანქანით, მოტოციკლეტით, ველოსიპედით, ცხენითა თუ ინვალიდის ეტლით მოიარა დროის 37 ზონა, 27 ქვეყანა, სადაც 19 სხვადასხვა ენაზე ლაპარაკობენ, და 9 ივლისს ყველაზე ხანგრძლივი ოლიმპიური ესტაფეტა საბერძნეთში დაბრუნდა...

ჩირაღდანმა 11 ათასი ადამიანის ხელი გამოიარა, სანამ კვლავ მისი შემქმნელის, დიზაინერ ანდრეას ვაროცოსის ხელში არ აღმოჩნდა. გახსნის წინა საღამოს, 9 საათზე ოლიმპიური ცეცხლი ათენის თამაშების საორგანიზაციო კომიტეტის პრეზიდენტის მეუღლემ თეოდოროს ანგელოპულოსმა მენიჩბეებს გადასცა და ანტიკური ნაგებობის სამი თანამედროვე რეპლიკა ათასფრად განათებულ სარონიკოსის ყურეში შეცურდა. მეორე დღეს ჩირაღდანი ათენის ოლიმპიურ სტადიონზე აგიზგიზდა.

ეს მოხდა 11 წლის წინათ, 2004-ში. დღეს კი ათენს და საბერძნეთს ახლა ისეთი პრობლემები აქვს, ისეთი მძიმე ეკონომიკური კრიზისი უდგას, ვერავინ იფიქრებდა, რომ ოლიმპიური ცეცხლისთვის ვინმე მოიცილიდა! მაგრამ ოლიმპიური ამბები ყველას ყველაფერს ავინყებს, როგორც ოდესღაც, ანტიკურ ეპოქაში, როცა ოლიმპიადის მოახლოებისთანავე არათუ ეკონომიკური კრიზისით და სიდუხჭრით შეჭირვებული ხალხი, მეომარი მხარეებიც კი იარაღს ჰყრიდნენ და ოლიმპიისკენ მიემართებოდნენ საასპარეზოდ.

* * *

26 მაისს დილიდანვე გავემართეთ მარმარილოს სტადიონისაკენ. ვინ კოსტიუმშია გა-

პაატა ბურჭულაძე ოლიმპიური ჩირაღდნით ათენის მარმარილოს სტადიონზე.

ალექსი ახვლედიანი და ცეცხლის მცველი ნიკა ჯიბუტს ცეცხლი მეორე, სათადარიგო ლამპარში გადააქვთ (მარცხნივ).

ათენის მარმარილოს სტადიონის ტრიბუნაზე (მარცხნიდან): კახი კახიაშვილი, ლერი ხაბელოვი, ემზარ ზენაიშვილი, პაატა ბურჭულაძე, გიორგი ალიბეგაშვილი, ალექსი ახვლედიანი.

მონყობილი, ვინ შორტებით მოდის – დელეგაციაში ადგილისა და ცერემონიაში როლის მიხედვით. მე „თბილისი-2015“-ის სიმბოლიკიანი მაისური მაცვია და მისივე კეპი მახურავს. თვითმფრინავშივე დაგვირიგა ალექსი ახვლედიანმა.

გუშინ სალამოს შემოგვიერთდა ოლიმპიური ჩემპიონი ლაშა შვედათუაშვილი. მაროკოში იყო ტურნირზე. ის დღევანდელი რიტუალის ერთ-ერთი მთავარი მონაწილეა შარშანწინდელი ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის ბრინჯაოს მედალოსანთან, ჩოგბურთელ მარიამ ბოლქვაძესთან ერთად. მათ თეთრი სამოსი აცვიათ.

ბარემ სხვა მთავარ მონაწილეებსაც აქვე ჩამოვთვლი:

საბერძნეთის ჩემპიონი და რეკორდსმენი იუნორებში, ჭოკით მხტომელი მანოლის კარალისი;

საბერძნეთის მრავალგზის ჩემპიონი და რეკორდსმენი იუნორებში ბატერფლაით, ზურგზე და თავისუფალი სტილის ცურვაში ნიკოლეტა პავლუპულუ;

საბერძნეთის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი სპიროს კაპრალისი; „თბილისი-2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე ალექსი ახვლედიანი.

და რაც მთავარია: ჰერას ტაძრის უზენაესი ქურუმი, რომლის როლს იმ დღეს ასრულებდა ბერძნული თეატრისა და კინოს ცნობილი მსახიობი კატერინა ლეხუ.

მთავარი ქურუმი ჯერ არ ჩანს. იგი თავის დროს უცდის. თავის მხრივ მას უცდის სტადიონის ცენტრში ალაპაპებული ვეება მოსარკული თასი ვეება ლუპასთან ერთად მზის სხივებისაგან ცეცხლის ასანთებად.

სტედიონზე ბევრი ხალხი არ არის. მე ეს სტადიონი სავსეც მინახავს – იმავე 1994-ში, ოლიმპიური მოძრაობის 100-წლოვან იუბილეზე, მინახავს თითქმის სავსეც – 2004 წლის მარათონის ფინიშისას, მინახავს სულ ცარიელიც, როცა მარტო მე და ჩემი ცოლ-შვილი შემოგვიშვეს და ჩვენ სამეფო სავარძლებში გამოვიჭიმეთ, და მინახავს ასეთიც – შედარებით

ხალკათი, მაგრამ მაინც შთამბეჭდავი და საზეიმო.

ახლაც საზეიმო განწყობილებათა. სტუმარ-მასპინძელი მარმარილოს ტრიბუნების წინა რიგებს შეფენია და რაღაც იდუმალის მოლოდინის არის სავსე. აქ არის საქართველოს ყოფილი ელჩი საბერძნეთში, დღეს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში დავით ბაქრაძე, აქ არის საქართველოს საქმეთა დროებითი რწმუნებული ათენში ეკატერინე ლორთქიძანიძე, აქ არის სამგზის ოლიმპიური ჩემპიონი კახი კახიაშვილი, რომელიც ათენში ერთდროულად არის სტუმარიც და მასპინძელიც, აქ არის თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარე გიორგი ალიბეგაშვილი, აქ არის თბილისის მერის მოადგილე ირაკლი ლექვიანიძე, აქ არიან საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი და საპატიო პრეზიდენტი ნონა გაფრინდაშვილი, „თბილისი-2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის წევრები, მისი სპონსორები, მოხალისეები, აქ არიან ათენის მერიის მაღალი რანგის მუშაკები, ათენის ქართველთა კულტურული ცენტრის წარმომადგენლები, ათენში მოსწავლე ქართველი სტუდენტები, ათენში მცხოვრები თანამემამულენი, დიდები თუ პატარები.

პირველის ნახევარზე სტადიონზე საზეიმო მარშით შემოდის ათენის მუნიციპალიტეტის ფილარმონიური ორკესტრი.

ორკესტრი ასრულებს ოლიმპიურ ჰიმნს.

შემდეგ სრულდება საქართველოსა და საბერძნეთის სახელმწიფო ჰიმნები.

სტადიონზე შემოაქვთ ოლიმპიური დროშა საბერძნეთისა და საქართველოს დროშებით თანხლებით.

და აი, ისიც: ჰერას ტაძრის უზენაესი ქურუმი. ხელში ზეთისხილის რტო უჭირავს.

იგი რიგით ქურუმთა თანხლებით ასრულებს რიტუალურ ცეკვას, ასე ცეკვა-ცეკვით უახლოვდება მზეზე ალაპლაპებულ თასს და მზის სხივებისგან ჩირაღდანს ანთებს.

შემდეგ პირველ მეჩირაღდნეს უხმობს.

ეს გახლავთ 16 წლის ბერძენი მძლეოსანი მანოლის კარაღისი.

მას და ყველა სხვა მეჩირაღდნეს სპეციალური სამოსი აცვია – თეთრი, ქათქათა – რა თქმა უნდა, თბილისის ფესტივალის სიმბოლიკით.

იგი ცალ მუხლზე იჩოქებს უზენაესი ქურუმის წინაშე, რომელიც მას ის-ის არის ანთებულ ჩირაღდანსა და ზეთისხილის რტოს გადასცემს და კარაღისიც ესტაფეტას იწყებს.

მეოთხედი სტადიონის გავლის შემდეგ იგი ჩირაღდანს ლაშა შავდათუაშვილს გადასცემს – ყველაზე უმრწემეს ოლიმპიურ ჩემპიონს ქართველთაგან.

ლაშაც სტადიონის მეოთხედს გარბის. მისგან ესტაფეტას მარიამ ბოლქვაძე იღებს.

ბოლო ამ ესტაფეტაში 14 წლისნიკოლეტა პავლოპულოა, მოცურავე, რომელიც უეჭველად დაამახსოვრებს თავს თბილისელებს აქ გამართულ ფესტივალზე გამოსვლით.

ნიკოლეტა უბრუნდება იმ ადგილს, საიდანაც ამ ოთხეულმა ესტაფეტა დაიწყო და სათბილისოდ ანთებულ ოლიმპიურ ცეცხლს სპეციალურ კონტეინერში ათავსებენ.

ამ ლამპარ-კონტეინერით ოლიმპიურ ცეცხლს ამ საღამოს ბათუმში ჩავიტანთ.

მაგრამ იგი ჯერ ისევ ბერძენთა ხელთაა. საბერძენეთის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა სპიროს კაპრალოსმა იგი ალექსი ახვლედიანს უნდა გადასცეს.

ისიც ტრიბუნიდან სტადიონის ცენტრისაკენ მიემზურება და ქურუმებით გარემოცული კაპრალოსის სიტყვას უსმენს. დიახ, ბერძნულად ლაპარაკობს და თარჯიმანი ინგლისურად გვითარგმნის სტუმრებს.

სიტყვის დასრულებისთანავე კაპრალოსი ლამპარს ალექსი ახვლედიანს გადასცემს და ახლა ეს მიდის მიკროფონთან საპასუხო სიტყვის სათქმელად. დიახ, ქართულად ლაპარაკობს და თარჯიმანი ინგლისურად უთარგმნის მასპინძლებს.

ჟურნალისტებს კი ხელთ გვაქვს ამ სიტყვების ორიგინალებიც და თარგმანებიც.

ალექსი ახვლედიანი სიტყვის დასრულებისთანავე ფრთხილად იღებს ლამპარს და ტრიბუნებისკენ მოემართება. აქ მეტი საიმედოობისთვის ცეცხლი კიდევ ორ სარეზერვო კონტეინერში ნაწილდება, რომელიც წინასწარ მოუმზადებია ცეცხლის ესტაფეტის სპონსორს „ჯინო პარადაიზს“.

ყველაფერი ეს ლაივში გადაიცემოდა საქართველოში.

მერე სტადიონიდან ქურუმები გადიან. უფრო მერე დროშები გააქვთ. სულ მერე ჩვენც ვტოვებთ ტრიბუნებს, მასპინძლებს ვემშვიდობებით და მანქანებში ვსხდებით, რომლებსაც პირდაპირ აეროპორტში მივყავართ.

სტუმარ-მასპინძელი ათენის მარმარილოს სტადიონის სარბენ ბილიკზე. ცეცხლი უკვე ალექსი ახვლედიანის ხელთაა!

ცეცხლმა აი, ამ კონტინერით იმგზავრა და იგი ცეცხლის მცველს ნიკა ჯიბუტს მთელი გზა ხელიდან არ გაუშვია. ამ ფოტოზეც მისი ხელი ჩანს.

ოლიმპიურ-საფესტივალო ცეცხლი საქართველოსკენ მოგვაქვს.

მე აქ ჩემი თავიც ვიგულისხმე. ჯერ ერთი, იმიტომ, რომ ამ ყველაფრის მოწმე და მონაწილე ვიყავი და თანაც ლამპარი რამდენიმე წუთით მეც მეპყრა ხელთ.

თუმცა იმ რამდენიმე წუთის განმავლობაში ცეცხლის მცველის ნიკა ჯიბუტის ფიზიკური თვალი არ მომცილებია.

ნიკა ისე დინჯად ირჯება, თითქოს მთელი ცხოვრება ცეცხლის დაცვისა და მისი ტრანსპორტირების მეტი არაფერი უკეთებიაო! მეჩინაღდნეების არ იყოს, მასაც სპეციალური ტანსაცმელი აცვია – რა თქმა უნდა, სიმბოლიკიანი. ოღონდ ტანსაცმელი მუქი ლურჯია, ნითლით განწყობილი და „თბილისი-2015“-ის სიმბოლიკას „ჯინო პარადაიზის“ სიმბოლიკაც ერთვის.

სანამ თვითმფრინავში ჩავსხდებით და სანამ ეს თვითმფრინავი ბათუმის აეროპორტში დაეშვება, მე მინდა მოვასწრო და ჩამოვთვალო ყველა ის, ვინც ამ ისტორიულ რიტუალში მონაწილეობდა. დაე, დარჩეს მათი სახელები საქართველოს ისტორიაში. ვინ იცის, რამდენი წყალი ჩაივლის, სანამ ამგვარი ცეცხლი კიდევ აინთება საქართველოსთვის! თუმცა იმედი მაქვს, რომ ის თაობა, რომელიც ივლისში თბილისის ფესტივალზე იასპარეზებს მომდევნო ოლ-

იმპიური ცეცხლსაც მოესწრება, რომელიც, ღმერთი იხამს, უკვე არა ოლიმპიურ-საფესტივალო, არამედ დასტურ ოლიმპიური იქნება და არა ათენში, არამედ ანტიკურ ოლიმპიაში აინთება.

მამ ასე: საქართველოსთვის ცეცხლის ანთების და გადმოცემის ცერემონია.

პანათინაიკოს სტადიონი, ათენი, საბერძნეთი.

2015 წლის 26 მაისი. შუადღე.

დამდგმელი ქორეოგრაფი – არტემის იგნატიუ.

ქორეოგრაფის ასისტენტი – ალექსანდრა ნიკოპულუ.

კომპოზიტორი – იანის ფსიმადასი.

კოსტიუმები ავტორი – ლალულა ქრისიკოპულუ.

მთავარი ქურუმი – ვიმეორებ – კატერინა ლეხუ.

ქურუმები: კატერინა პაგიატაკი, ავეგი პანაგიოტოპულუ, ანასტასია კოცუ, ლოულა დასკალუ, ევეგენია სიგალუ, იონა სტრატი, აფროდიტი კორეცი, ანასტასია მუგიუ, ცენი ფოტოპულუ, ათინა კაფანტარი, ქსანტი გეორგიუ, გეორგია გრივა, ათანასია კაკეცი, ელენი დაფერმუ, პავინა ციაციუ, კონსტანტინა ვასილაკი, ცინა კუცუკუ და ზოი სტავროპულუ.

„თბილისი-2015“-ის გუნდის წევრთა ჩამოთვლას აღარ დავინწყებ. ისინი თავად შემოუნახავენ ისტორიას თავიანთ სახელებს.

* * *

მაგრამ ჩვენი თვითმფრინავის ეკიპაჟმა რა დაამაჯა!

მათი სახელები კი არ უნდა დარჩეს ისტორიაში?

უნდა დარჩეს, რატომაც არა:

ხომალდის მეთაური – ირაკლი მეზვრიშვილი.

მეორე მფრინავი – ბადრი ჩაგოშვილი.

ბორტგამცილებლები – ნათია ნაქაძე, ნატა ქოიავა და ზურაბ ნივნივაძე.

და რა თქმა უნდა, მათი ლიდერი – მფრინავთუხუცესი, „აირზენას“ დამფუძნებელი და თავკაცი თამაზ გაიაშვილი.

ხოლო თვითმფრინავს „თელავი“ ჰქვია და „თბილისი-2015“-ის ემბლემა ახატია.

* * *

არასოდეს არა მარტივად არ გამივლია საპასპორტო კონტროლი. შეიძლება ითქვას, რომ საერთოდაც არ გამივლია – პასპორტმა გაიარა უჩემოდ და იგი ბათუმის პიაცაზე ჩამაბარეს „თბილისი-2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თანამშრომლებმა. ყველამ ზუსტად იცოდა თავის საქმე. მათ ჩვენი პასპორტები წაიღეს, ჩვენ კი ყველანი აეროდრომზე დავრჩით.

აქ სახელდახელო სცენა იყო მოწყობილი. ყველაფერი წინასწარ მოემზადებინათ – ცეცხლსდა ელოდნენ.

საქართველოს ტერიტორიაზე სულ პირველი მუხიანაგანე მუხიანაგანე მუხიანაგანე ხეხიანაგანე იყო.

ცეცხლის საქართველოში შემოტანის საზეიმო ცერემონია ბათუმში დიდი ფიორვერკით დაგვირგვინდა.

და აჰა, ცეცხლიც! თვითმფრინავიდან იგი ალექსი ახვლედიანმა ჩამოიტანა და იმ სახელდახელოდ მონყობილ სცენაზე შედგა ცეცხლის საზეიმო გადაცემის აქტი. — ბატონო საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტო, ევროპის მე-13 ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისთვის ცეცხლი ჩამოტანილია! – ამ სიტყვებით ალექსი ახვლედიანმა ლამპარი ლერი ხაბელოვს გადასცა. უკვე ბინდებოდა, ცოტა ზღვაურიც უბერავდა და ლამპარში დამწყვდეული ცეცხლი

რალაც ზღაპრული და იდუმალი შუქით ანათებდა. მერე ლერი ხაბელოვმა ცეცხლის გზა მისცა და მანაც კოხტად მიმარჯვებულ ჩირაღდანზე გადაინაცვლა.

ამ ჩირაღდანს სცენის შორიახლოს თეთრსამოსიანი მეჩირაღდნე ელოდა. ეს რუსუდან სიხარულიძე გახლდათ, წარსულში ცნობილი ტანმოვარჯიშე, მსოფლიოს ექს-ჩემპიონი, საქართველოს ტანვარჯიშის ფედერაციის პრეზიდენტი.

რუსუდან სიხარულიძე პირველი ქართველი მეჩირაღდნეა საქართველოს ტერიტორიაზე.

მან დაიწყო ის მრავალდღიანი 700-კაციანი ესტაფეტა, რომელიც იმ საღამოს ბათუმის პიაცაზე დიდი კონცერტით აღინიშნა და რომელიც ორი თვის განმავლობაში მთელ საქართველოს, მისი ყველა კუთხეს, 67-ვე მუნიციპალიტეტს მოივლის და ყველა ადმინისტრაციულ რაიონში გაითევს ღამეს, სანამ 26 ივლისს თბილისის მიხეილ მესხის სტადიონზე არ აგიზგიზდება ევროპის მე-

13 ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის საზეიმო გახსნის ცერემონიაზე.

* * *

ორგანიზატორებს ვთხოვე, იმ 700 მეჩირაღდნეს შორის მეც მიგულონ, ერთი პატარა მონაკვეთი მეც გამატარონ ჩირაღდნით ხელში, ვნახოთ, როგორ შეისმენენ ჩემს თხოვნას.

არადა, იმ ჩემი ხუთტომეულის შემდეგ ოლიმპიური ამბებიდან ჩამოცილებას ვაპირებდი...

არ გამოვიდა. სეოკის დღევანდელმა ხელმძღვანელობამ სხვაგვარად განსაჯა.

ბაქოშიც მიმავლინეს პირველ ევროპულ თამაშებზე.

როგორც გაირკვა, არც რიოდეჟანეიროს ოლიმპიიდა ჩავივლის უჩემოდ.

ოლიმპიური ამბებიდან ჩამოცილება გაურკვეველი ვადით გადაიდო.

პაატა ნაცვლიშვილი
თბილისი-ათენი-ბათუმი.

პირველ მეჩირაღდნეთა გუნდი ბათუმის პიაცას ტერასაზე.

თბილისი-2015

ფოტორეპორტაჟი

ცაქარელის ასტაფატი საქართველოში

ცეცხლი, რომელიც საქართველოს დამოუკიდებლობის დღეს, 26 მაისს, ათენში ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისთვის ანთეს, თბილისში 17 ივლისის საღამოს, ზუსტად 21 საათზე შემოვიდა. დედაქალაქამდე მან ქვეყნის 67 მუნიციპალიტეტი მოიარა.

700-მდე მეჩირაღდნეს შორის იყვნენ სხვადასხვა ასაკისა და სხვადასხვა პროფესიის ადამიანები, სპორტსმენებიც და არასპორტსმენებიც. სხვადასხვა ეტაპზე ჩირაღდანი ატარეს საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის საპატიო პრეზიდენტმა ნონა გაფრინდაშვილმა, ორგზის ოლიმპიურმა ჩემპიონმა ლევან თედიაშვილმა, ოლიმპიურმა ჩემპიონმა გიორგი ასანიძემ.

„თბილისი-2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე ალექსი ახვლედიანი (ზემოთ); ნონა გაფრინდაშვილი (ქვემოთ).

7000 ახალგაზრდა მეჩირაღდნემ ქვეყნის მთელი სიკარგველი შემოაჩაჩა.

ცეცხლის ესტაფეტის მონაწილენი:
 ზემოთ – ორგზის ოლიმპიური ჩემპიონი ლევან თედიაშვილი;
 ზემოთ, მარჯვნივ – ოლიმპიური ჩემპიონი გიორგი ასანიძე;
 შუაში – მხატვარი ნიკუშა შენგალაია და თბილისის მერი დავით ნარმანია;
 ქვემოთ (მარცხნიდან) – საქართველოს ეროვნული კომიტეტის პრეზიდენტი ლერი საბელოვი, თბილისის მერი დავით ნარმანია და თბილისის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის საორგანიზაციო კომიტეტის თავკაცი ალექსი ახვლედიანი.

ევროპის მოედანზე, საგანგებოდ აღმართულ სცენაზე, საფესტივალო ცეცხლი „თბილისი 2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარემ, ალექსი ახვლედიანმა მიიტანა და ქალაქის მერს, დავით ნარმანიას გადასცა. მოხალისეების, მასმედიისა და თბილისელების წინაშე სიტყვით გამოვიდნენ დავით ნარმანია, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ლერი საბელოვი და ალექსი ახვლედიანი. მათ ხაზი გაუსვეს ფესტივალისა და საქართველოს დედაქალაქისთვის მისი მასპინძლობის მნიშვნელობას. შემდეგ, საგანგებოდ შერჩეულმა მეჩირადნეებმა, რომელთა შორის იყვნენ სპორტსმენები, ჟურნალისტები და კულტურის მუშაკები, ცეცხლი თავისუფლების მოედნისკენ წაიღეს, სადაც სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრმა ტარიელ ხეჩიკაშვილმა ის ქვეყნის პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ლარიაშვილს გადასცა.

პრემიერ მინისტრმა დამსწრე საზოგადოებას სიტყვით მიმართა და დიდი ოლიმპიური ჩირაღდანი აანთო, რომელიც 26 ივლისამდე თავისუფლების მოედანზე იგიზგიზებს, შემდეგ კი „თბილისი 2015“-ის გახსნის ცერემონიაზე მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონზე გადაინაცვლებს.

**ალექსანდრე
 კოტორაშვილი**
 ავტორის ფოტოები

თბილისი-2015

წინამორბედები

ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი და საქარტული თემატიკა

ევროპის ოლიმპიური ფესტივალი 14-18 წლის სპორტსმენთა კონტინენტური კომპლექსური შეჯიბრებაა. იმართება ორ წელიწადში ერთხელ, კენტ წლებში (ზაფხულისა -1991 წლიდან, ზამთრისა -1993-იდან) ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების ინიციატივით და სოკის ეგიდით. ზაფხულის ოლიმპიური დღეების პროგრამაშია სპორტის როგორც ინდივიდუალური, ისე სათამაშო სახეობები. ყოველ მასპინძელ ქვეყანას უფლება აქვს, თავისი შეხედულებისამებრ აირჩიოს თითო ინდივიდუალური და სათამაშო სახეობა, დანარჩენ პროგრამას ადგენს ევროპის ეოკთა სპეციალური კომისია.

პირველი ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი, რომელსაც მაშინ ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები ერქვა, მისი სულისჩამდგმელის, ევროპის ოლიმპიური კომიტეტების პრეზიდენტის (ხოლო შემდგომში სოკის პრეზიდენტის) ჟაკ როგეს თაოსნობით მის მშობლიურ ბელგიაში გაიმართა.

გადავხედოთ ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალების ისტორიას პირველიდან მეცამეტემდე, ბრიუსელიდან თბილისამდე:

I ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები. 1991, ბრიუსელი (ბელგია). მონაწილეობდა 33 ქვეყნის 1491 სპორტსმენი. საქართველო პირველ ფესტივალში არ მონაწილეობდა

II ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები. 1993, ვალკენსვარდი (ჰოლანდია). 43 ქვეყანა, 1587 სპორტსმენი. ამ შეჯიბრებაში პირველად გამოვიდნენ საქართველოს წარმომადგენლები - 59 სპორტსმენი. ისინი ასპარეზობდნენ სპორტის 7 სახეობაში (ველოსპორტი, მძლეოსნობა, სპორტული ტანვარჯიში, ფეხბურთი, ჩოგ-

ბურთი, ცურვა და ძიუდო). ივერი ჯიქურაული ძიუდოში II ადგილზე გავიდა, ლევან ციგრი-აშვილმა ამავე სახეობაში III ადგილი დაიკავა.

III ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები. 1995, ბათი (ინგლისი). 47 ქვეყანა, 1816 სპორტსმენი. საქართველო - 20 სპორტსმენი, სპორტის 6 სახეობა (ველოსპორტი, მძლეოსნობა, სპორტული ტანვარჯიში, ჩოგბურთი, ცურვა, ძიუდო). დავით ჯავახიშვილი (ძიუდო) - I, ფიროზ ტყემლაშვილი (ძიუდო) - II, ლევან სირაძე (ძიუდო) - III, გიორგი გუგავა (ძიუდო) - III, ლევან სულხანიშვილი (ძიუდო) - III.

IV ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები. 1997, ლისაბონი (პორტუგალია). 47 ქვეყანა, 1842 სპორტსმენი. საქართველო - 6 სპორტსმენი, სპორტის 4 სახეობა (ველოსპორტი, მძლეოსნობა, ფეხბურთი, ძიუდო). ფეხბურთი (ზურაბ ბათიაშვილი, ვალერი აბრამიძე, გიორგი დეკანოსიძე, ედუარდ საჯაია, იოსებ დევიძე, ოლეგ გველესიანი, დავით დიღმელაშვილი, არჩილ რომანიძე, ლევან კორღალიძე, ლაშა ჯაკობია, ვალერი გაგუა, ჟიული ჯოლოხავა, ლადო კაკაშვილი, ჯაბა სიამაშვილი, შალვა აფხაზავა, ცეზარ ხუროძე, მწვრთნელი ვახტანგ კობალეიშვილი) - I, ივანე ნადირაშვილი (ძიუდო) - II, გელა ბარათაშვილი (ძიუდო) - III, გრიგოლ მამრიკიშვილი (ძიუდო) - III.

V ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები. 1999, ესბიერგი (დანია). 48 ქვეყანა, 1876 მონაწილე. საქართველო - 14 სპორტსმენი, სპორტის 4 სახეობა (ველოსპორტი, მძლეოსნობა, ჩოგბურთი, ძიუდო). ზეზვა ებელაშვილი (ძიუდო) - I, ზვიად ხანჯალაშვილი (ძიუდო) - II, დავით სეზისკვერიძე (ძიუდო) - II, გიორგი თორთლაძე (ძიუდო)

საქართველოს ფეხბურთელთა ნაკრები – ევროპის ახალგაზრდობის 2005 წლის ოლიმპიური ფესტივალის ჩემპიონი.

დგანან (მარცხნიდან):
გიორგი ელბაქიძე,
ზურაბ გვაძაბია,
რატი ნინამძღვრიშვილი,
გიორგი ხიდუშელი,
რევაზ თევდორაძე;
დგანან (მარცხნიდან):
გულვერდი თომაშვილი,
მირზა ბუღალავა,
ალექსი ბენაშვილი,
ნუკრი გოგოხია,
ირაკლი ძარია,
მურთაზ დაუშვილი.

– II, მინდია ბოდაველი (ძიუდო) – III, სოსო მეზერიშვილი (ძიუდო) – III, ჯაბა გოგიშვილი (ძიუდო) – III.

VI ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები. 2001, მურსია (ესპანეთი). 46 ქვეყანა, 1675 სპორტსმენი. საქართველო – 14 სპორტსმენი, სპორტის 4 სახეობა (მძლეოსნობა, ჩოგბურთი, ცურვა, ძიუდო). ლაშა გუჯეჯიანი (ძიუდო) – I, ჯარჯი ზვიადაური (ძიუდო) – I, გრიგოლ შინჯიკაშვილი (ძიუდო) – I, მინდია ხომიზური (ძიუდო) – I, თედორე აბელაშვილი (ძიუდო) – III, ზურაბ გიგაია (მძლეოსნობა, ბირთვი) – III;

VII ახალგაზრდული ოლიმპიური დღეები. 2003, პარიზი (საფრანგეთი). 47 ქვეყანა, 1869 სპორტსმენი. საქართველო – 15 სპორტსმენი, სპორტის 4 სახეობა (ველოსპორტი, მძლეოსნობა, სპორტული ტანვარჯიში, ძიუდო). მამუკა ტულუში (მძლეოსნობა, ბირთვი) – I, ლაშა ტვილდიანი (ძიუდო) – I, ბექა ბექაური (ძიუდო) – II, ლევან გორგაძე (ძიუდო) – II, მალხაზ ნიჭარაძე (ძიუდო) – II, საბა გავაშელიშვილი (ძიუდო) – III, გრიგოლ შიშიაშვილი (ძიუდო) – III.

VIII ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი. 2005, ლინიანო (იტალია). 48 ქვეყანა, 2082 სპორტსმენი. საქართველო – 31 სპორტსმენი, სპორტის 6 სახეობა (მძლეოსნობა, ძიუდო, სპორტული ტანვარჯიში, ფეხბურთი, ჩოგბურთი, კანოე-კაიაკი). ფეხბურთი (დ. ჯანელიძე, მ. ბუღალავა, ი. შარანგია, რ. ნინამძღვრიშვილი, გ. თომაშვილი, მ. დაუშვილი, გ. ხიდუშელი, ნ. გოგოხია, რ. თევდორაძე, ლ. დაუთაშვილი, გ. ნიკოლაიშვილი, ა. ბენაშვილი, ი. ძარია, გ. ზუმარაშვილი, ზ. გვაძაბია, გ. ელბაქიძე) – I, პაატა მერებაშვილი (ძიუდო) – I, არსენ მაჭარაშვილი (ძიუდო) – I, რობერტ მშვიდლობაძე (ძიუდო) – III.

IX ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი. 2007, ბელგრადი (სერბეთი). 49 ქვეყანა, 2082 სპორტსმენი. საქართველოდან – 27 სპორტსმენი, სპორტის 7 სახეობა (მძლეოსნობა, ძიუდო, სპორტული ტანვარჯიში, ჩოგბურთი, ველოსპორტი, ცურვა, მაგიდბურთი). ზებედა რეხვიაშვილი (ძიუდო) – I, ე. გორგოძე / გ. ხშიადაშვილი (ჩოგბურთი) – I, ზვიად კაპანაძე (ძიუდო) – II, ეკა გორგოძე (ჩოგბურთი) – II, გიორგი მერ-

მანიშვილი (ძიუდო) – III, ოთარ კაიდარაშვილი (ძიუდო) – III.

X ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი. 2009, ტამპერე (ფინეთი). 49 ქვეყანა, 2115 სპორტსმენი. საქართველო – 24 სპორტსმენი, სპორტის 5 სახეობა (ძიუდო, ცურვა, ჩოგბურთი, სპორტული ტანვარჯიში, მძლეოსნობა). ბექა ტულუში (ძიუდო) – II, ლევან რუაძე (ძიუდო) – II, ლუხუმ ჩხვიმიანი (ძიუდო) – III.

XI ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი. 2011, ტრაბზონი (თურქეთი). 49 ქვეყანა, 2500 სპორტსმენი. საქართველო – 22 სპორტსმენი, სპორტის 5 სახეობა (ძიუდო, ცურვა, ჩოგბურთი, მძლეოსნობა, ველოსპორტი). ბექა ღვინიაშვილი (ძიუდო) – I, ლაშა ლუღელაური (მძლეოსნობა) – II, გიორგი ლაზუაშვილი (ძიუდო) – III, გიორგი მუზაშვილი (ძიუდო) – III, ლევან გუგავა (ძიუდო) – III, თემურ კირაკოზაშვილი (ძიუდო) – III.

XII ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალი. 2013, უტრეხტი (ჰოლანდია). 49 ქვეყანა, 2500 სპორტსმენი. საქართველო – 27 სპორტსმენი, სპორტის 5 სახეობა (ძიუდო, ცურვა, ჩოგბურთი, მძლეოსნობა, ველოსპორტი). ერეკლე არხოზაშვილი (ძიუდო) – I, გიორგი კაციაშვილი (ძიუდო) – I, გიორგი ძეხისაშვილი (ძიუდო) – II, იესო კვირიკაშვილი (ძიუდო) – II, თამაზ კირაკოზაშვილი (ძიუდო) – II, სიმონ მამარდაშვილი (ძიუდო) – III, მარიამ ჯანაშვილი (ძიუდო) – III, მარიამ ბოლქვაძე / ანა ახალკაცი (ჩოგბურთი) – III.

საქართველოს სპორტსმენებს ევროპის ზაფხულის ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ფესტივალზე სულ მოპოვებული აქვთ 16 ოქროს, 17 ვერცხლის და 25 ბრინჯაოს მედალი სპორტის ოთხ სახეობაში.

თბილისი-2015

ნუმიზმატიკა

საფასტივალუო მონეტა კულეაუსიონარიათის

თუმცა საკოლექციო მონეტა, რომელიც საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ევროპის მე-13 ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ფესტივალთან დაკავშირებით გამოუშვა, დიდ ოლიმპიურ თამაშებს არ ეძღვნება, მას სწორედ ოლიმპიურ კოლექციებში მიუჩინენ ჯეროვან ადგილს.

ამგვარი მონეტების შესახებ ენციკლოპედიებში ვკითხულობთ:

მონეტა ოლიმპიური. ფულის სამახსოვრო ნიშანი, რომელიც, უპირატესად, იჭრება ოლიმპიადის მასპინძელ ქვეყანაში თამაშების პოპულარიზაციის, დამატებითი სახსრების მიღების, ოლიმპიური მოძრაობის შემდგომი განვითარების მიზნით. ოლიმპიური მონეტების გამოშვება შეუძლიათ სხვა ქვეყნებსაც (აუცილებელი პირობაა თამაშებში მონაწილეობა). ოლიმპიური მონეტა მზადდება ლითონისაგან (ოქრო, ვერცხლი, პლატინა, სპილენძისა და ნიკელის შენაერთი). მასზე უსათუოდ უნდა იყოს აღბეჭდილი ოლიმპიური სიმბოლიკა.

ოლიმპიურ თამაშებთან დაკავშირებული პირველი მონეტა – ტეტრადრაჰმა – ჩვენს წელთაღრიცხვამდე 480 წელს მოიჭრა სიცილიის ოლქის მმართველის, ანაქსილოქსის ეტლებით რბოლაში გამარჯვების აღსანიშნავად. არსებობს დოკუმენტური ჩანაწერები ფილიპე II მაკედონელის ოლიმპიური მონეტების შესახებ, რომლებიც 105-ე თამა-

შებში მისი გამარჯვების აღსანიშნავად მოუჭრიათ (ძვ. წ. 356). ნაპოვნია სპორტული (შესაძლოა, ოლიმპიური) თემატიკის ამსახველი ძველბერძნული მონეტებიც.

თანამედროვე ოლიმპიური მონეტები პირველად ჰელსინკის XV ოლიმპიური თამაშებისთვის გამოუშვეს (1952).

ოლიმპიური თამაშების აღორძინების 100 წლის იუბილეს მიეძღვნა საბერძნეთის ეროვნული ბანკისა და ზარაფხანის მიერ 1996 წელს გამოშვებული ოლიმპიური მონეტების კოლექცია, რომელზეც გამოსახულია ანტიკური სტადიონი აგრეთვე – შუბის მტყორცნელის, მოჭიდავის, მორბენლებისა და ტანმოვარჯიშე ათლეტების ანიმიკური ფიგურები.

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა თამაშებისთვის მიღწერილი საკოლექციო მონეტა მოაჭრევინა.

ოლიმპიური მონეტების მნიშვნელოვანი კოლექციები გამოსული კანადაში (1992), ავსტრალიასა (1993) და ავსტრიაში (1995).

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა თბილისის ოლიმპიური ფესტივალისათვის პოლონეთის ზარაფხანას (Mennica Polska) სპეციალური საკოლექციო მონეტა მოაჭრევინა 3000-იანი ტირაჟით.

მონეტის გასაყიდი ფასია 65 ლარი, ხოლო მისი ნომინალი 10 ლარია. მონეტის წონაა

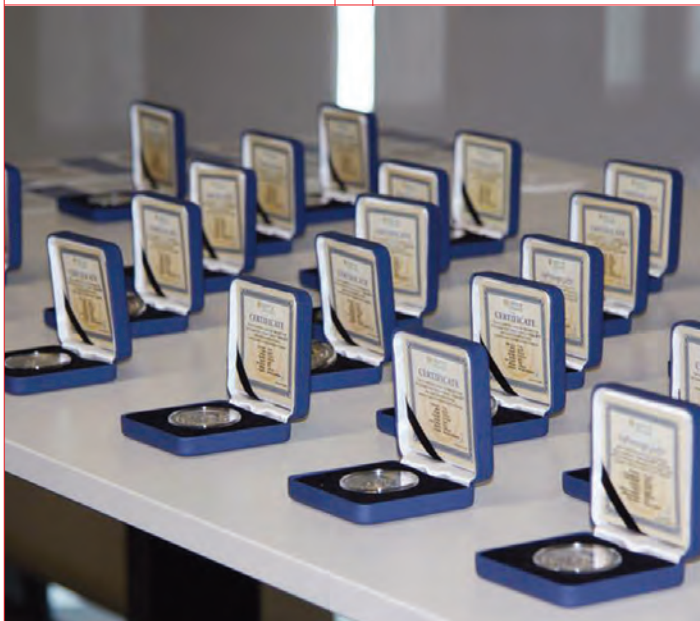
15,5 გრამი. დამზადებულია 925 სინჯის ვერცხლისაგან. დიზაინის ავტორია მამუკა გონგაძე.

მონეტის დიზაინის მთავარ ელემენტს წარმოადგენს თბილისის ახალგაზრდული ფესტივალის ლოგო, რომელიც ფერებშია გამოსახული, რაც არის როგორც ტექნოლოგიურ სიახლე, ისე ახალი სიტყვა საქართველოში საკოლექციო მონეტების გამოშვების საქმეში. ლოგოს გარდა მონეტის ავერსზე წარმოდგენილია სპორტის იმ ცხრა სახეობის პიქტოგრამები, რომლებიც ფესტივალის პროგრამაშია შეტანილი. რევერსზე გამოსახულია ევროპის სილუეტი, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის ემბლემა და სულ ახლახან შემუშავებული საქართველოს ეროვნული ვალუტის სიმბოლო. დასაინანია, რომ მონეტაზე აღბეჭდილია სეოკის უკვე ძველი ლოგო, რომელიც გასული წლის დეკემბერში შეიცვალა სეოკის სეისიის გადაწყვეტილებით. ასე რომ, ერთგვარი შეუსაბამობა გამოვიდა, 2015 წლის მონეტაზე 2014 წელს შეცვლილი სიმბოლოა დატანილი. თუმცა ამით მონეტის საკოლექციო ღირებულება იქნებ კიდევაც გაიზარდოს.

ახალი მონეტის პრეზენტაცია 7 ივლისს გაიმართა საქართველოს ეროვნული ბანკის სათაო ოფისში. მონეტა საზოგადოებას წარუდგინა ეროვნული ბანკის პრეზიდენტმა გიორგი ქადაგიძემ. პრეზენტაციას ესწრებოდნენ მონეტის დიზაინის ავტორი მამუკა გონგაძე და „თბილისი 2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე ალექსი ახვლედიანი.

— ვფიქრობთ, ეს საკოლექციო მონეტა ხელს შეუწყობს ამ მნიშვნელოვან სპორტულ ღონისძიებაზე ჩვენი სახელმწიფოსა და ქართული სპორტის უკეთ წარმოჩენას. გარდა იმისა, რომ ძალიან ლამაზი მონეტა გამოვიდა, მისი ერთ-ერთი მთავარი ფუნქცია გახლავთ ამ ღონისძიების, ჩვენი ქალაქისა და ჩვენი ქვეყნის პოპულარიზაცია. დარწმუნებული ვარ, რომ თბილისში ჩამოსული სტუმრებისთვის ეს იქნება ძალიან სასიამოვნო საჩუქარი და მნიშვნელოვანი ატრიბუტი გახდება ახალგაზრდული ოლიმპიური თამაშების, რომელსაც თბილისი მასპინძლობს, — განაცხადა გიორგი ქადაგიძემ.

— დღევანდელი დღე და ის ფაქტი, რომ მოიჭრა საკოლექციო მონეტა, კიდევ ერთი დასტურია იმისა, თუ რა პასუხისმგებლობით ეკიდება საქართველო ახალგაზრდულ ოლიმპიურ ფესტივალს და ამავე დროს ეს არის კიდევ ერთი ნაბიჯი იმისთვის, რომ „თბილისი-2015“ იყოს ერთ-ერთი საუკეთესო ახალგაზრდული ფესტივალი ისტორიაში, — განაცხადა საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარემ ალექსი ახვლედიანმა.

თბილისი-2015

სტარტის წინ

სტარტის წინ

10 ივლისს დიღომში ოლიმპიური პარკი გაიხსნა. კომპლექსი, რომელშიც ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის სპორტული ასპარეზობები გაიმართება, ოთხი სარბიელისგან შედგება: ტანვარჯიშისა და ფრენბურთის დარბაზები, მძლეოსნობის არენა და საცურაო აუზი. ოლიმპიური პარკის გახსნაში მონაწილეობდნენ საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ლარიბაშვილი, სპორტისა და ახალგაზრდულ საქმეთა მინისტრი ტარიელ ხეჩიკაშვილი, თბილისის მერი დავით ნარმანია, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი, „თბილისი 2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე ალექსი ახვლედიანი, სპორტის სამინისტროს, ოლიმპიური კომიტეტისა და სხვა უწყებათა წარმომადგენლები.

პარკის ცენტრში გაიხსნა მოქანდაკე ლევან ვარდოსანიძის სკულპტურულ-მონუმენტური კომპოზიცია „ოლიმპიური ალი“.

— თბილისი ევროპის ორმოცდაათამდე ქვეყნის ოთხი ათას სპორტსმენს უმასპინძლებს და ევროპული სპორტის დედაქალაქად იქცევა. ჩვენს იქნება მოპყრობილი მთელი მთელი სპორტული სამყაროს ყურადღება, — თქვა ირაკლი ლარიბაშვილმა და დასძინა, — ერთ სივრცეში მოქცეული ეს არენები ქართველ და უცხოელ სპორტსმენებს სრულფასოვანი მზადების საშუალებას მისცემს. კომპლექსი სრულად უპასუხებს თანამედროვე სტანდარტებს და მაქსიმალურ კომფორტს უქმნის როგორც ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის მონაწილეებს, ასევე იმ სპორტსმენებს, რომლებიც მომავალში აქ გაივლიან სპორტულ შეკრებებს.

იმავე დღეს საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი ქართული ელექტრონული მას-მედიის წარმომადგენლებს შეხვდა და ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის, „თბილისი 2015“-ისთვის აშენებულ ახალ ობიექტებზე ესაუბრა. ლერი ხაბელოვმა ხაზი გაუსვა იმ გარემოებას, რომ თავდაპირველი გეგმის თანახმად, თბილისში უნდა გარემონტებულიყო უკვე არსებული არენები, რომელთა დიდი ნაწილი კერძო საკუთრებაშია. ამის ნაცვლად კი აშენდა და ქალაქს შეემატა სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი ექვსი ახალი ნაგებობა: 10 ივლისის გახსნილი „ოლიმპიური პარკის“ ოთხი სარბიელი (ტანვარჯიშისა და ფრენბურთის არენები, საცურაო კომპლექსი, მძლეოსნობის სტადიონი), საჩოგბურთო კომპლექსი და ხელბურთის არენა. გარდა ამისა, გარემონტდა კიდევ რამდენიმე ობიექტი.

— მინდა, ყველას მივულოცო ექვსი ახალი ობიექტის დას-

ოლიმპიურ პარკში ლევან ვარდოსანიძის მონუმენტური კომპოზიცია გაიხსნა.

რულება, — თქვა ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა, — ახლა, საქართველოს აქვს სავიზიტო ბარათი. ამიერიდან თბილისს თამამად შეეძლება შეიქმნოს განაცხადი ახალი შეჯიბრებების მასპინძლობაზე. ექვსი ახალი ობიექტის მშენებლობა თავდაპირველად არ იგეგმებოდა, მაგრამ ცენტრალური და თბილისის მერიის ბიუჯეტების დაფინანსებითა და ამ საქმეში ჩართული ადამიანების დიდი ძალისხმევითაა და ამ საქმეში ჩართული ადამიანების დიდი ძალისხმევითაა ნყალობით, ჩვენმა სპორტმა მნიშვნელოვანი არენები შეიძინა.

33როპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისთვის აგებულ სპორტულ ობიექტებს 13 ივლისს კიდევ ერთი შეემატა – უნივერსიტეტის ქუჩაზე, მაღლივ კორპუსთან გაიხსნა ხელბურთის სასახლე. სასახლე გახსნეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა, ვიცე-პრემიერმა კახა კალაძემ, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრმა ტარიელ ხეჩიკაშვილმა, თბილისის მერმა დავით ნარმანიამ, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ლერი ხაბელოვმა და „თბილისი 2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე ალექსი ახვლედიანმა.

სტუმრებმა დაათვალიერეს სასახლის ორი დარბაზი, რომელთაგან დიდი 3600 გულშემატკივარს იტევს, ხოლო პატარა – 600-ს. მათ მოიარეს აგრეთვე პრეს-ტრიბუნა, საპრესკონფერენციო დარბაზი, ვიპ-ლოჟა, საკომენტატორო და სხვადასხვა პერსონალის სამუშაო ოთახები. შენობის არქიტექტორები არიან ალექსანდრე ნატროშვილი და ლაშა აბრამიძე. სასახლის გახსნას მიეძღვნა ხელბურთის მატჩი საქართველოსა თურქეთის კლუბ „არდემ გენჩლიკის“ ქალ ხელბურთელთა გუნდებს შორის.

ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის დღეებში ახალ სასახლეში გაიმართება ხელბურთელ ვაჟთა და გოგონათა შეჯიბრებები, მომავალში კი ობიექტი სპორტის სხვადასხვა სახეობის ტურნირებსაც უმასპინძლებს.

14 ივლისს რეკონსტრუქციის შემდეგ გაიხსნა ვერის ბაღის კალათბურთის დარბაზი და ძიუდოს აკადემია — ორივე ობიექტი თბილისის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის შეჯიბრებებს უმასპინძლებს.

სპორტული არენები გახსნეს საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა მინისტრმა ტარიელ ხეჩიკაშვილმა, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ლერი ხაბელოვმა, თბილისის მერმა დავით ნარმანიამ და „თბილისი 2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე ალექსი ახვლედიანმა.

ძიუდოს დარბაზი 700, ვერის ბაღის დარბაზი კი 2 000 მაყურებელზეა გათვლილი. ორივე ობიექტს აქვს სავარჯიშო დარბაზები.

ძიუდოს აკადემიაში ფესტივალის დღეებში 50-მდე ქვეყნის 350 ახალგაზრდა ძიუდოისტი იასპარეზებს, ხოლო კალათბურთის დარბაზში, ვაჟთა და გოგონათა შეჯიბრებაში რვარვა გუნდი შეეჯიბრება ერთმანეთს.

საპარტიველოს ეროვნული ოლიმპიურ კომიტეტში 17 წლამდელ ქალ და ვაჟ ხელბურთელთა ნაკრებ გუნდებს უმასპინძლებს. ეს ახალგაზრდები 26 ივლისიდან 2 აგვისტომდე ევროპის ოლიმპიურ ფესტივალზე, „თბილისი 2015“-ზე იასპარეზებენ. სპორტსმენებს შესვენდნენ ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ლერი ხაბელოვი, გენერალური მდივანი ემზარ ზენაიშვილი, ხელბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი ზურაბ კაკაბაძე და ვიცე-პრეზიდენტი იმედო ფხაკაძე.

ლერი ხაბელოვმა ხელბურთელებს უთხრა, რომ საქართველოს მთავრობის მონადინებით მათ განკარგულებაში გადავიდა ახალი სპორტის სასახლე, ზოგადად კი ქვეყანას ექვსი სრულიად ახალი ობიექტი შეემატა, ხოლო კიდევ ექვსს რეკონსტრუქცია ჩაუტარდა. ყველამ, ვისაც ევალებოდა ძალ-ლო-

ნე არ დაიშურა, რათა სპორტსმენებს ასპარეზობისთვის საუკეთესო პირობები ჰქონოდათ. ახლა ჯერი მათზეა.

მწვრთნელებმა, გარი თურქიამ და გიორგი გვაზავამ ხაზი გაუსვეს, რომ მოსამზადებელმა პერიოდმა კარგად ჩაიარა და ახლა შეგირდებისგან კარგ გამოსვლას ელიან.

იმედიანად ილაპარაკეს გუნდების კაპიტნებმა, ქრისტიანა ლვალაძემ და ერეკლე არსენაშვილმა.

20 ივლისს გაიხსნა ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის სპორტსმენთა სოფელი. სოფლის გახსნის საზეიმო ცერემონიაზე ფესტივალის ქართველ მონაწილეთა სახელით ძიუდოსტმა მზია ბეზოშვილმა ფიცი დადო. სოფელი გახსნა ქვეყნის პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი ლარიბაშვილმა. შესრულდა საქართველოს სახელმწიფო ჰიმნი, აღიმართა სახელმწიფო დროშა.

— მოუთმენლად ველოდებით ოლიმპიური ფესტივალის დაწყებას. სულ რამდენიმე დღეა დარჩენილი ამ მნიშვნელოვანი ღონისძიების დაწყებამდე. მოლოდინის ტემპერატურა დღითიდღე მატულობს. თბილისში უკვე ანთია ოლიმპიური ცეცხლი, დღეს კი საზეიმოდ ვხსნით ამ არაჩვეულებ-

რივ სოფელს, სადაც ჩვენი სტუმრები და ფესტივალის მონაწილეები დაიდებენ ბინას. როგორც ხედავთ, აქ არის ყველა პირობა სტუმრების ღირსეულად დასახვედრად. ასევე ყველა პირობაა იმისათვის, რომ სპორტსმენებმა ასპარეზობისთვის სათანადოდ მომზადება შეძლონ, თქვა თავის გამოსვლაში ბრძანა პრემიერ-მინისტრმა.

ირაკლი ლარიბაშვილმა საზოგადოებას ათლეტთა სოფლის მერი, ვეტერანი ფეხბურთელი ლევან კობიაშვილი წარუდგინა.

— ის დახვდება 50-მდე ქვეყნის 4 000-მდე სპორტსმენს და მჯერა, რომ ღირსეულად წარმოადგენს ჩვენს ქვეყანას, — თქვა მან.

ფიცის დადების შემდეგ, პრემიერ-მინისტრი ქართველ სპორტსმენებს გაეცნო და წარმატება უსურვა.

საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა, ლერი საბელოვმა პრემიერს საქართველოს დელეგაციის წევრები გააცნო. ირაკლი ლარიბაშვილმა ახალგაზრდა სპორტსმენებს წარმატებები უსურვა.

20 ივლისს ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისთვის აგებული ობიექ-

ტები საქართველოს პარლამენტის წევრებმა მოინახულეს. პარლამენტის თავმჯდომარემ დავით უსუფაშვილმა და ორმოცდაათამდე დეპუტატმა ახალი სარბიელების დათვალიერება მზიურში მდებარე კორტებიდან დაიწყეს, შემდეგ უნივერსიტეტის ქუჩაზე ხელბურთის სასახლეს ეწვიენ, საიდანაც დილომში, ოლიმპიურ პარკ „ახალ თბილისს“ (ტანვარჯიშისა და ფრენბურთის არენები, სანცლოსნო კომპლექსი და მძლეოსნობის სტადიონი) მია-

წერილი ხაბელოვი: სპორტის ოლიმპიური ხმალი ემს-ემსი ხაყველთა, რაქ მე მიხარვს.

შურეს, ხოლო ვოიაჟი თბილისის ზღვასთან, იმავე დილით საზეიმოდ გახსნილ სპორტსმენტა სოფელში დაასრულეს.

— მე ვიცი, რაოდენ დიდი სამუშაო ჩატარდა იმისთვის, რომ საქართველო მომზადებული შეხვედროდა ამ უმნიშვნელოვანეს ღონისძიებას. წელიწადნახევრის განმავლობაში საქმეში ჩართული იყო პარლამენტის შესაბამისი კომიტეტიც. კარგად იმუშავა ყველა უწყებამ, ვისაც ეს საქმე ევალებოდა. მოხარული ვარ, რომ მზად ვხვდებით მნიშვნელოვან ღონისძიებას. ღონისძიებას, რომელიც ჩვენ ისტორიას შემორჩება და ბევრ კარგ მოვლენას დაუდებს სათავეს. რომ არა ეს ფესტივალი, ჩვენ ვერ შევძლებდით ასეთ მოკლე ვადებში ამდენი რესურსის მობილიზებას. ვერ შევძლებდით თანამედროვე სტანდარტების ამდენი სპორტული კომპლექსის აშენებას. ხოლო, თუ არ გვექნება ასეთი კომპლექსები, მაშინ არ გვექნება მიღწევები სპორტის სხვადასხვა სახეობაში. დარწმუნებული ვარ, წინ გველის ძალიან საინტერესო დღეები. გველის სიხარული, იმიტომ რომ ვნახეთ, თუ რა შემართებით ემზა-

დებიან ჩვენი სპორტსმენები ამ შეჯიბრებისთვის და რაც ყველაზე მნიშვნელოვანია, დღეს ამენებული სპორტული ნაგებობების წყალობით მომავალში გველის დიდი წარმატებები. დარწმუნებული ვარ, ბევრი ახალგაზრდა, სერიოზულად მოკიდებს ხელს სპორტს და მომავალში მრავალ წარმატებას ვინილავთ, — თქვა ვოიაჟის შეფასებისას დავით უსუფაშვილმა.

22 ივლისს „ქორთიარდ მარიოტში“ გაიმართა ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალისადმი მიძღვნილი საფოსტო მარკების პრეზენტაცია. მარკებზე გამოსახულია ფესტივალის ლოგო, თილისმა და სპორტული სახეობების სიმბოლოები. თითოეული მარკის ღირებულება 2 ლარია, ხოლო ორმარკიანი მცირე ფურცლისა — 4 ლარი.

მარკები საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინიციატივით, საქართველოს ეროვნულ ოლიმპიურ კომიტეტთან და შპს „საქართველოს ფოსტასთან“ მჭიდრო თანამშრომლობით შეიქმნა. პრეზენტაციაში მონაწილეობა მიიღეს ეკონომიკის მი-

ნისტრის მოადგილემ ნათია მიქელაძემ, საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტმა ლერი ხაბელოვმა, პირველმა ვიცე-პრეზიდენტმა ელგუჯა ბერიშვილმა, „საქართველოს ფოსტის“ გენერალურმა დირექტორმა ლევან ჩიკვაიძემ, „თბილისი 2015“-ის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარემ ალექსი ახვლედიანმა, ახალგაზრდა სპორტსმენებმა და სხვა სტუმრებმა. გამომსვლელებმა ხაზი გაუსვეს ფესტივალის მნიშვნელობასა და საფოსტო მარკების სიმბოლურ დატვირთვას — მარკა ქვეყნის სუვერენიტეტის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ატრიბუტს წარმოადგენს. ის ასახავს ქვეყნის ისტორიულ წარსულს, კულტურას, ხელოვნებას, სპორტულ თუ სამეცნიერო მიღწევებს, ქვეყნის საშინაო თუ საგარეო პოლიტიკური ცხოვრების მთავარ მოვლენებს.

საფესტივალო მარკების დიზაინერები არიან თამარ დემეტრაშვილი და გიორგი ქართველიშვილი.

ტექსტი და ფოტოები სეოკის ოფიციალური საიტიდან

თბილისი-2015

საქართველოს გუნდი

მისიის ხელმძღვანელი
გიორგი ქსააკია

მისიის ხელმძღვანელის
მოადგილე
ვანო მუკრანაშვილი

პრესსამსახური:
ილია გაბუნაშვილი

ადმინისტრაციული
პერსონალი:
მარი კირვალიძე
ქეთი ოთარაშვილი
თორნიკე გაჩეჩილაძე

სამედიცინო პერსონალი:
მამუკა გალდავა
გიორგი მახვილაძე

ველოსპორტი

თამაზ წერეთელი
ლაშა ამირიძე
დავით კუხიანიძე
ალბერტ სოლოიანი

მწვრთნელი
ბარბაქაძე სვიჩა

კალათბურთი ვაჟები

გოგა ბითაძე
ზაურ ჯანელიძე
ლევან თავხელიძე
ნიკოლოზ მეცხვარიშვილი
ნიკა ფიფია
ნიკა ჩეჩელაშვილი
ვახტანგ გაფრინდაშვილი
ვლადიმერ ალავიძე
ბერდია ქავთარაძე
ნიკა ყირიმელი
ოთარი პერტაია
გიორგი მამალაძე

მწვრთნელები:
ნიკა ჩერქეზიშვილი
გიორგი ნიკოლაძე

ექიმი
მიხეილ სურამელაშვილი

კალათბურთი გოგონები

გვანცა ბოჭორიშვილი
სოფო გოგეშვილი

ნატალია ოთხმეზური
ელენე მანდარია
ელენე ილურიძე
მარიამი ადამია
თეონა ვახანია
თეონა მაჩალაძე
მარიამ გარიშვილი
მარიამ დარჩია
ვიკტორია გეგეშიძე
ჰევეან ჰოიდონკი

მწვრთნელები:
ლელა ცანავა
რომანოზ გელოვანი

გუნდის ექიმი
ირინა ვოლობუევა

მკლმონსობა

საბა სვიჩავა
დავით აბესაძე
დავით ლუკავა
რომან ბადრიძე
საბა სოსელია
ბადრი ქიმაძე
გია დავითაშვილი
ლაშა-გიორგი გურგენიძე
გიორგი კეთილაძე
რუბენ აბესაძე
სალომე მენთეშაშვილი
ნანა ცერცვაძე
მარიამ ჩაკაბერია
ჯენეტი გოდაბრელიძე
დიანა ზოლოტუხინა
მარიამ მეჯიდოვა
ნინო წიქვაძე
ანი კონსტანდი

მწვრთნელები:
დავით ინაშვილი
ბადრი ბადრიძე
ლერი ჩიტაიშვილი
ზურაბ ტალიკიშვილი
ლევან გუგეშაშვილი

ტანვარჯიში

მაგდა რობაქიძე
პოლინა ბორზიხი
მარია ბუცკიხი
იოანე ჯიმშელიშვილი
საბა აბესაძე
დიმიტრი გოგოროვი

მწვრთნელები:
თეიმურაზ ქოიავა
გურამ ჯინჭარაძე
თამაზ გოგინაშვილი
ლუკა მესხი

ფრენბურთი ვაჟები

ავთანდილ კაკაურიძე
ლაშა ლობჟანიძე
დავით ცხომარია
ტეფნაძე ტეფნაძე
ზურა ცუხიშვილი
ბადრი ნუცუბიძე
გოგა ბუაძე
თემურ შამანაური
ვახტანგ ივეჩიანი
ზაურ მგალობლიშვილი
ლაშა ჩოხელი
რევაზ ნიკლაური

მწვრთნელები:
სულხან ახვლედიანი
გენადი გორდაძე
ლობჟანიძე სოსო

ფრენბურთი გოგონები

ელენე გაბროშვილი
გვანცა
ულუმბელაშვილი
ქეთევან ბლუაშვილი

თბილისი-2015

საქართველოს გუნდი

20 ივლისს ოლიმპიური სოფლის საზეიმო გახსნის ცერემონიაზე თამაშების ქართველ მონაწილეთა სახელით ფიცი დადო ძიუდოკა მზია ბებოშვილმა

ანა კალანდაძე მარიამ გაფრინდაშვილი მზია ვაშაკიძე გურანდა კვერნაძე ელიზაბეტ ფალავანდიშვილი გვანცა მარქარაშვილი გვანცა ენუქიძე ანი ახობაძე ნინო კორაევი

მწვრთნელები: პაატა ულუმბელაშვილი გიორგი ქართველიშვილი მარია ცარენკო

ჩოგბურთი

ანა შანიძე ანა მაქაცარია ნიკოლოზ დავლიანიძე დავით ჭელიძე

მწვრთნელები: გაგა დოლიძე დავით კვერნაძე

ცურვა

ირაკლი კვარაცხელია ლევან ბახტურიძე ალექსანდრე ლომიძე გიორგი ხმელიძე რატი კერვალიშვილი ლუკა პატარაია საბა მდივანი გიორგი ჭუმბურიძე სანდრო მამულაშვილი გიორგი ჩიქობავა გივი დუდაშვილი მერი მუმლაძე რუსუდან გოგინაშვილი ელენე ბერაია

მარიამ იმნაძე ლიკა ჭიხორია

მწვრთნელები: გიორგი აბზიანიძე ირინა მინჟულინა ნინო გოგინაშვილი

ძიუდო ვაჟები

გიორგი ნიაზაშვილი თემურ ნოზაძე რობინზონ ბეგლარიშვილი ბაგრატ ნინიაშვილი ლაშა დუდაშვილი გოგა ქევხიშვილი ონისე სანებლიძე გელა ზაალიშვილი

მწვრთნელები: მინდია ბოდაველი ირაკლი ცირეკიძე თამაზ კარიაული

ძიუდო გოგონები

ნატალია ყიფშიძე მზია ბებოშვილი ეთერ ლიპარტელიანი ნათია მიქაბერიძე

მწვრთნელები: გიორგი თენაძე კახაბერ მოცრაძე

ხელბურთი ვაჟები

ალექსანდრე ხანდოშვილი გიორგი ხარაიშვილი ხაზეინი რუსტამოვი

გიორგი მერკვილაძე ირაკლი კბილაშვილი ზეზვა იობაშვილი ლუკა ბულბულაშვილი გიგა ზარნაძე ერეკლე არსენაშვილი გიორგი თიელიძე ნოდარ მაისურაძე ზურაბ გოგავა გიორგი ფერაძე გიორგი დოღმაზაშვილი ლუკა განერელი

მწვრთნელები: გიორგი თურქია გიორგი კობელაშვილი

ექიმი ანა ხუბულური

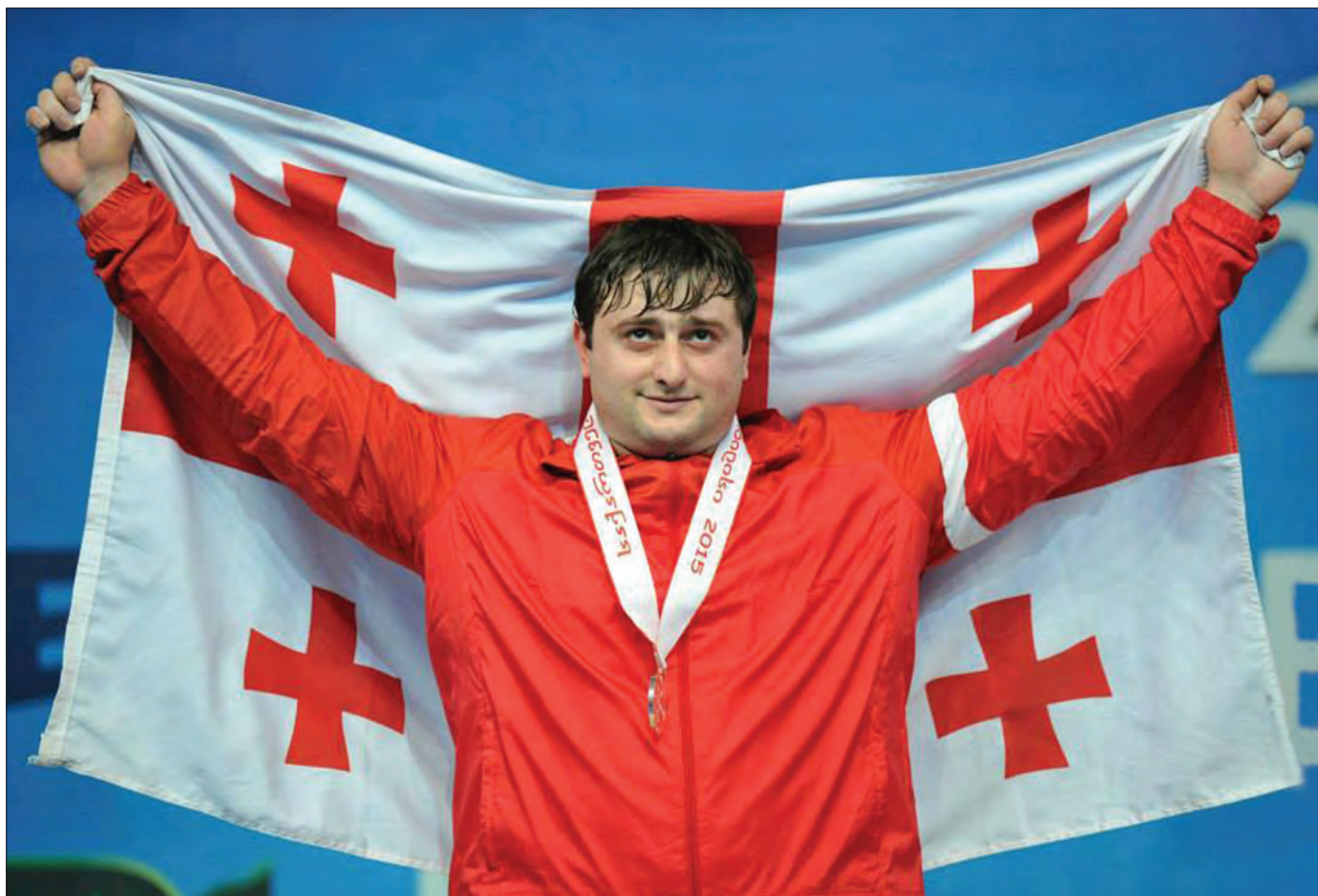
ხელბურთი გოგონები

მარიამ ჩაჩუა ქრისტინე ჯავახია ქრისტინე ღვალაძე თამარ ჩოგოვაძე თინათინ ქიტესაშვილი მაია ბერიძე მარიამ მიხელიძე ნინო გაბისონია ანა ყველაშვილი ქეთი უნელაშვილი ქეთევან ვენეცკი თათია გადილია მედეა ჩოხელი თამარ თეთრაშვილი სოფოლ იორდანიშვილი

მწვრთნელები: გიორგი გვაზავა ინა ჭკუასელი

ექიმი ლევან ლინიკი

ევროპის პირველობა ქალოსნობაში

ირაკლი თურმანიძე

წელს თბილისში გამართულ ქალოსანთა ევროპის პირველობაზე მან მეორე ადგილი დაიკავა.
სანამ ჟურნალის ეს ნომერი დაიბეჭდება, შეიძლება იგი ჩემპიონიც გახდეს (იხ. გვ. 68-69).

სოკარი

**საქართველოს ეროვნული ოლიგოპოლი კომიტეტის
ოფიციალური პარტნიორია!**